

Universitätsbibliothek Mannheim

Pomponii Melae De orbis situ, libri III

Mela, Pomponius

Basiliae, 1576

urn:nbn:de:bsz:180-digad-1700

BIBLIOTHEK
DESBILLONS
MANNHEIM

52/18

H 230 D 7

[9] Bl., [23] gef. Bl. :
Kt.

IN OMNIBUS

REBUS

ET

IN

REBUS

ET

IN

REBUS

ET

IN

REBUS

ET

IN

P O M P O
NII MELÆ DE OR
BIS SITV, LIBRI III.

ET

C. IVLII SOLI
NI, POLYHISTOR.

QVORVM ILLE DESCRĪ
ptionem singularum Orbis terreni parti-
um atque regionum: Hic uerò præter ea-
dem, quæ ubiq; memorabilia sint loca,
animantia, plantæ, gemmæ, &
similia, compendio-
se enarrat.

AVTHORES VT POLITIS
sini, ita Geographiæ studiosis utilissimi, in quo-
rum gratiam Mela Scholijs, uterq; uerò
Tabulis elegantibus illustratus est,
præfixo Indice sufficienti.

B A S I L E Æ

BIBLIOTHEK
DESBILLONS
MANNHEIM

CHRISTIANVS
VVRSTISIVS MATHE-
MATICARVM PROFE^s
sor, æquo ac studioso
Lectori S.

N iterum
tibi, amice lector,
Officina
Henricpe
trina, de
literarum
studijs p̄

clarèmerita, Pomponium Me-
lam atque C. Iulium Solinum,
authores neutiquam aspernan-
dos, non sine noua commodita-
te usui tuo conuenientiores fa-
ctos, exhibet: quorum ille situm

a 2 Orbis

P R A E F A T I O.

Orbis terreni, quem diuūm mū-
 nere colimus, nudè quasi: alter
 uerò uarijs rerum gestarum, ani-
 mantium, plantarum, lapidum
 què historijs uestitum, ita descri-
 pfit, ut in utroque rerum com-
 plexarū multitudo, conceptam
 eorum breuitatem mirè condit
 at atque commendet, dignique
 sint qui legantur atque posteris
 tati transmittantur. Cū enim
 ingenuis mentibus natura con-
 genitum sit, ut quæ uetustatis
 monumenta atque indicia con-
 tinent, uel saltem resipiunt, mira
 suauitate oblectationeꝫ contē-
 plentur, qualia sunt templa, co-
 lumnæ, diplomata, numismata,
 aliaꝫ innummera: quanto ma-
 gis

P R A E F A T I O.

gis iucundum sit, totius terrarum Orbis, ad Vniuersi medium recumbentis, ideam, habitumque, quinimò faciem priscæ ætatis cognoscere ac contemplari: quod quæ alij, ut olim ita etiamnum, ingenti uitæ fortunarumque discrimine, institutis peregrinationibus, maria sulcando, terras peruagando, incognitas & barbaras adeundo gentes, magno labore perlustrârunt, didiceruntque: id accuratè descriptum & quasi in tabula depictum, intueri: Taceo iam, quod ea contemplatio homini dignissima sit, marium amplitudinem, littorum ambages, montium ductus gentium habitationes, transmi-

a 3 gratios

P R A E F A T I O.

grationesq̄, quas quæq̄ colue-
rint, insiderintue terras, nosse,
maximè uerò Christiano, ut
quas olim Ecclesia sedes tenuer-
rit, hodieq̄ teneat, è quibus oris
qui eam exercuere, prodierint,
atq̄ unde se hoc quoq̄ nouissi-
mo seculo, Moschouitæ, Tartari,
Ἀμαρῶτες, Turcæ, aliæq̄ imma-
nes & efferæ gentes ad affligen-
dā Crucifixi gregem effundant,
perspectum habeat.

Quanquam uerò dubiū nul-
lum sit, Geographiã (aut si Cos-
mographiã appellare malis, nil
moror) Pomponij ueterumq̄
ætate rudē adhuc fuisse, id quod
terrarū in Climata, parallelosq̄
distinctio, Ptolemæi, Plinij, Ma-
crobij,

erobij, Strabonis reliquorumq̄
 scripta abundè satis testantur:
 utile tamen est horū & similium
 authorum scripta de terræ situ,
 etsi tantā illius notitiā (eò quod
 hodierna nauigandi peritia illa
 tēpora destituerentur) sibi com
 parare nequiuerunt, quantā no
 bis hodie mortalium solertia pe
 perit, in manibus habere, cum &
 nostra tempestate Geographia
 quantumlibet locupletior, suis
 numeris nondum absoluta sit.
 Ptolem. quidē sapiētis. artifex,
 rectè iudicauit, in hac doctrina
ταῖς ὑσάταις τῶν καὶ ἡμᾶς πρᾶξιόντων, ὡς
ὡν πᾶν πλοσχεῖν necesse esse, idq̄
 propter particulares terrarum
 mutationes, quòd quæ olim in
 cultæ, syluis obductæ, ferarum
 a 4 potius

P R A E F A T I O.

potius quàm hominum habitae-
 tiones fuerant, hodie sint cultis-
 simae: uel econtra, quae olim ube-
 res, nunc steriles & desertae, ur-
 bes item populosissimae alibi in
 cãpos abierint, alibi uerò nouae
 coaluerint, integræ sæpe gētes
 excindantur, aliæq; nouis distin-
 ctæ nominibus notisque succe-
 dāt, ut quæ per terræ motus ali-
 asq; clades accidūt *μεταβολὰς*, at-
 que Ouidianū illud *Metamor.*
 15. taceamus,

*Vidi ego quod fuerat quondam solidissima terra,
 Esse fretum, uidi factas ex æquore terras, &c.*

Interim tamen scire, quæ prisca
 rerum facies, quæ gentes ubiq;
 habitârint, quibus fuerint metis
 comprehensæ, qui earum ritus
 & reliqua, præter ipsam quã in
 se cons

se continet iucunditatem, omnibus hīs lumen accendit, qui uel in ueterū historijs, in bonis authoribus atq; Poëtis enucleandis & intelligēdis, operæ pretiū nancisci cupiunt. Cumq; in omnibus disciplinis proficit, rudiores quibusdam in hīs & quasi riuis ad fontes subuehere, & ad hęc studia iuuentus magnopere incitanda sit: uidētur sanè Authores hi duo, ne utiquā inepti, qui Studiosis, ad imprimendam aliquam ueteris Geographiæ ideam, proponantur. Alter enim ingeniosa breuitate omnium terrarum, regionum atq; gentium tum cognitarum, delineationē complexus est: alter uerò ex Plis

P R A E F A T I O.

niano opere, alijsq̄ receptissimis sui cui scriptoribus, insertis ubiq̄ historijs, gentium origines, nominum rationes, mores, ritus, religiones, miranda artis & naturæ opera (unde & liber Polyhistoris nomen accepit) cœlam non inauspicato, ad sui tēporis statum enarrauit. Quòd si quæ fortè de remotissimis gentibus minus credibilia assignauerē, qualia sunt de Hyperboæis & Gryphium aurum gemmasq̄ custodientiū terris, de mirabilibus Asiæ. Africæq̄ populis, de ἄλις Ἰσπριέλης, & si quæ similia, id demum in uniuersum illis fidem derogare nō debet: quin potius statuendum, eos talia ex
 uana

P R A E F A T I O.

uana aliorum relatione traditio
 néue, quorum tamen opinio in-
 oleuerat, magis quam nugandi
 aut fabulandi studio annotasse.

Mela quidem ex Mellaria Hi-
 spaniæ Bethicæ, quæ nunc Gra-
 nata est, oppido, ortum habuisse,
 sui ipsius testimonio constat.
 Quando autē eum uixisse con-
 iectura sit, Vadianus (qui ius-
 to hunc authorem Commenta-
 rio illustrauit) eruditè satis dis-
 putauit, quæ illius dissertatio,
 ob chartæ commoditatem, finit
 annexa est. Solinus autem cuius
 fuerit, quouē tempore hunc suū
 librū multis historijs refertum,
 concinnauerit, nondū certò mi-
 hi constat. Romanum eum fuisse
 se, ex

P R A E F A T I O .

se, ex sermonis stylo, eoq̄ quod Romanorum mentionem faciens, Suos eos appellare soleat, nō leuis coniectura sumitur. Verisimile est, eum non multū post Vespasiani Cæsaris ætatem uixisse, cuius XLII capite meminit, itemq̄ post euersam Hierosolymā totamq̄ Iudæam sub iugum actam, id enim ex XLVIII capite non obscurè intelligi datur, ubi inquit, Iudææ caput fuit Hierosolyma, sed excisa est. Item eodem loco. In hac terra tantum Balsamum nascit̄, quæ sylua intra terminos XX iugerum, usq̄ ad uictoriam nostram fuit. At cum Iudæa potiti sumus, ita luci illi propagati sunt, ut iam nobis latiss-

P R A E F A T I O.

latissimi colles sudent Balsama.
Arbitramur autem ijs non pa-
rum lucis accessisse, Tabulis hi-
sce quas hæc sola editio habet,
cum in hoc doctrinæ genere ni-
hil iucundius utiliusue sit, nihil
quod intellectū magis dirigat,
memoriamq̃ iuuet, quā ex sub-
limi ueluti, omnium regionum
habitum situmq̃ intueri, & ob
oculos pictum habere. Tu istis
bone Lector fruire & ex-
cuseribus benè pre-
care. Vale.

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

IN POMP. ME
LAM ET C. IVLL
VM SOLINVM
INDEX.

A Edera urbs 215	æstus maris 72
abydos 32	ætna mons igniuomus
achates lapis 199	fol. 70.196
achelous fl. 201	æthiopum terra 96
acherusia specus 34	æthiopes Macrobij 286
achillea insula 64	ætites lapis 318
aconita herbæ unde di	africa termini 8
ctæ 325	africa unde dicta 121
adamantis species 348	africa minor 12
ægeum mare unde di-	aganippe fons 205
ctum 119.218	agriophagi 285
ægeum pelagus 46	agrippæ q̄ dicatur 164
ægel maris insulæ 65	albani, gens fera 232
ægyptus 17	alces 247
ægyptiorū mores 19	alethorius lapis 168
ægypti urbes 20	alexandri Magni ortus
æneæ in Italiã aduen-	gestaq; 213.319
tus 161	alexandria urbs Aegye
æolus Asiæ regio 30	pti 301 (ca 221
æsculapij sacellum 203	αλιμ herba Cretia
	amanus

I N D E X.

amanus mons	23	aqua perimos ceccos	
anabracius sinus	53	reddens	193
amnochrysus lapis	313	arabia	21
ammonis templū	278	arabia felix	94.302
ammōis cornu lapis ib.		arabum mores	305
amphisbena serpēs	275	arabicus sinus	94
anaximādi patria	29	arati poete monumen-	
ancona urbs	56	tum	24
androdamos lapis	306	araxes fl.	83
andromeda ubi religa-		archimedis domus	196
ta	307	arethusa lacus	312
angitia	185	aria insula	14
anguilla Gangis	345	arimassi monocula gēs	
animas corporibus solu-		fol.	38
tas qui populi uene-		arymphæi populi A-	
rentur	ibid.	sia	37.239
anni ratio apud Priscos		arsenaria	11
Romanos	154	arthemon quidam pro	
antæi regnum	101	Antiocho rege Syria	
antandrum	30	uenditatus	167
anthracius lapis	314	asbestos lapis	203
antichtones	105	ascite populi	363
antiochia urbs	22	asie limites	4
antropophagi	232	asie gentes mediterræ-	
apis numen Aegyptio-		neæ	5
rum	207.296	aspendos	26
		asphalt-	

I N D E X.

asphaltites lacus	308	bisontes	247
aspidium species	275	bithiarum uisus nocen-	
assyria	330	tissimus	172
atax Ocitanie fl.	60	bithynia regio	32.324
athene urbs	204	bituminis Asphaltidis	
athos mons	47.210	tenacitas	161
athos montis sublimi-		blemme qui	292
tas	226	blemmyes homines mō	
atlantis montis descri-		strofi	16
ptio	261	boa anguis	185
atlāticus Oceanus quis		bonasum animal	321
fol.	10	borysthenes fl.	40.231
angile populi	16	bosphori Thracius	33
angusti infortunia	159	bosphorus unde dictus	

B

B Abylon ciuitas	
fol.	361
baetrorum regio	334
beotij	205
baleares insule	71
balsami proventus	308
balthia insula	244
basilisci descriptio	279
berenice ciuitas	280
beryllus lapis	350
bethis fl. decursus	73

britannia	86 (108)
britannie amplitudo f.	
Byzantium	45. (254)
bucephali Alexādri ge-	
nerositas	328

C

C Aci habitatio fo-	
lio	160
caesar correxit interca-	
landi modum	158
C. Caesaris equus	328
militaris foelicitas	173
* 2 caesar	

I N D E X.

caesar quādo Cōsul crea- tus	155	caspiæ portæ	332
caesariensis prouincia Mauritanie	266	castiterides insula	86.
calcopthongus	314	castorum natura	230
callus gemma	249	catabathmos	15
callirho fons prope Hie- rosolymam	308	catoblepas animal	99.
calpe columnarū Her- culis una	63	catochites lapis	191
camelopardus fera	287	catonis probitas	175
canaria insula	364	caucasus piper in india producit	347
cantabri	75	cephæi quōdā regia	22
candei Ophiophagi	95	cephos monstrū	288
canum Albanicorū ge- nerositat	233	cerastes serpens	275
caropos insula	66	ceraunia gemma	256
cappadocia regio	326	cercopithecōrū et simi- arum discrimē	281
cappadocum deriuatio		ceruorum natura	244
caria	27. (115	chaxias lapis	314
carpathus insula	225	chalcedon opp.	33
carthago	13. 270	chalcis insula	221
cattenna	11	chalybes populi	34
carystos	221	chamæleon animal	322
castiū mare parte qua- dā dulce	243	charibdis quid	69
		chemnis insula	19
		chersones ^{us} Thraciæ	45
		chimæra poëticum fi- gmentum unde	318
		choa-	

I N D E X.

choaspes fl.	315	fol.	68.219
chrysolampis lapis	290	cretensium ueterū reli-	
chrysoprasos lapis	350	gio	220
cicadae Rhegienses	187	crocodilus animal & a-	
ciconiarū natura	323	φιβιου	297
cilicia	24	crocū ciliciae	316
ciliciae ambitus & no-		crocuta monstrū	274
men	315 (289	crystallus lapis	237
cinnamomi prouentus		cyaneus lapis	ibid.
circe 185. cirta urbs	11	cyzicum	32
codanonia	88	cyclades ins.	68.222
colubraria insula	71	cydnus fl.	24.315
cor primum in homine		cyprus	65
formatur	163 (187	cyrenaica	14.269.
coralia ubi nascatur f.		incolarū ei9 mores	15
coralochates lapis	200	cyri memoria	174
corinthus urbs	52		
cornelius Balbus de Ga-		D	
ramantib. triūphauit		Danubius fluui-	
corsica ins. 70	(283	us	41
coturnicū natura	222	dardanū sedes	189
corcini bellici curr9	87	delos insula	222
coryci9 specus	24.316	delphinoiū natura	227
cos insula	205	cicuratorum quorun-	
crassus à γέλας &	165	dam historia	228
cretæ insule descriptio		delphines Niliaci	297
		democriti philosophi	
		* 3 patria	

I N D E X.

patria	47	esseni Palestine	309
diane fons	197	eubœa ins.	67.223
dictamus herba	245	euphorbie herba vis	
diogenis Cynici patria		fol.	262
fol.	34	euphrates flu.	93.311
diomedee aues	188	euripides poeta	212
diomedis immanitas	47	europæ circūscriptio	6
dionysias lapis	314	europæ unde nomē in-	
dodoneū templū fonsq;		dium	118
fol.	51	eurychidis foemina foe-	
drconitis lapis	287	cunditas	160
draconū descriptio ib.			
dyrrhæchium	54		
		F	
E		foemina sine ma-	
Ale fera	344	rib. foecūda	98
ebusus ins.	257	ficus Aegyptia	299
echites lapis	314	fons sacer Epiri	201
elephātorū natura	263	fons Solis	14
eloquentiæ donū	175	formæ similitudo	167
enydros lapis	314	formicæ canum magni-	
ephesus tēplumq; eius		tudine	288
nobiliss.	29.319	fortitudinis prodigio-	
equorum naturæ	327	sa exempla	166
eryx mons	70	fortunatæ ins.	100.364
essedones gens inhuma-		fretum quid	3
na	234		
		G	
		Ades insula	85
		gadir	

I N D E X.

gadir insula	257	græca intercalandi ratio	158
gaditnum fretū	ibid.	græciæ memorabilia f.	
gagates lapis	254	gruū militia	216 (201
galactites lapis	101	gryphes aurū fodiūt	38
galliæ descriptio	250.	gryphonum terra	236
diuisio	77	gymnosophistæ Indoriū	
gallia Narboneasis	58	philosophi	342
gallicenæ antistites	86	H H	(253
gallorum mores	76	Acubides insule	
gamphasantes	16	hematites lapis	290
gangarides populus in		halicarnassus	28
die	339	hamaxobij	38
ganges fl.	91. 339	hammanientes gēs	281
garamantes	16	hammonis oraculū	14.
garamatum fons mirus		hannibalis interit ⁹	325
garumna fl.	77 (282	hebenus arbor	347
gaza	22	heliotropion gēma	275
gelonij stagni natura fo		beliutrapeza	216
lio	198	hellepontus	218. 226
genesara lacus	308	herbesus fl.	197
germaniæ descriptio		herculis columna	10
79. Flumina eius	80	herculeum fretum	3.
getuli	100	herculis sacellū Romæ	
glossopetra lapis	314	hermu. fl.	321 (151
gnidus	28	hesiodi poetæ mors	322
gorgonū insul.	99. 363		
		* 4 de Hen	

I N D E X.

de Hesperidū hortis fa- bula	260	hylas lacus	324
hesperidū insule	364	hymetus mons	204
hexecontalithon lapis		hypanis fl.	40.231
hiera ins.	200 (291	hypborei pop.	82.238
himätopodes pop.	100	hystrix animal	289
himereus flu. mirabilis fol.	197	I	
hippocrene fons	205	Iaxamathe pop.	36
hippon	12	iaxartes fl.	83.334
hippopodes gens equi- nis pedibus	244	ibides aues	95.299
hirpi 184 (scia 217		icarios insula	225
hirundinū natura præ-		ichtyophagi pop.	351
hispania 61. eius diui- sio 62 (75		ida mons	31.220
hispania borealis ora		ilium urbs	31
hispania ubertas	255	illyrici urbes	54
homeri uatis patria & obitus 321 (tose 28		inachus amnis	203
homines forme portæ=		india descriptio	89.
hominis mensura 170. partus 163.164		populositas	339
hyacinthus lapis	290	indorum mores	341
hybernia ins.	87.251	indus fl.	91
hyena	273	insule Aegæi maris	65
		iol urbs	11
		iolenses unde dicti	163
		ionia	28
		ionij maris insule	67
		ioppe	22.307
		iordanis fluius	307
		iris	

I N D E X.

iris gēma 306
 Iffos 24
 Ister flu. 40. & Istri
 fluminis tractus 229
 isthmici ludi 203
 isthmus Græciæ 52
 italiæ descriptio 54.
 182. 183
 iudææ descriptio 307

K ^K
 Ἰνδουμανία He
 cubæ sepulchrū 218

L ^L
 Aabyrinthus 19
 ladæ pernicitas 171
 laodicea 23
 laser quid sit 279
 lemnos insul. 67. 225
 leonum natura 271
 leōtophones bestię 273
 leucrocuta bestia Indiæ
 fol. 344
 libya unde dicta 260
 lipara insula 200
 lupi Italici 186
 lusitania 73
 lycæon 288

lychnites lapis 349
 lycia 20. 318
 lygdamus cōcreta ha-
 buit ossa 165
 lymira fl. 27
 lynces 186

M

M
 Acedonia fo-
 lio 48. 209
 macrocephali pop. 35
 magnetis & Adaman-
 tis antipathia 349
 M. Marcelli militaris
 fœlicitas 173
 mare cassiū 82. mor-
 tuū 308. nostrū 3.
 rubrū unde denomi-
 natum 302 (355)
 margaritarū collectio
 margiana regio 333
 massylia 59. quando
 condita 189
 mauritanie descriptio
 mausoleū 28. (10. 263)
 meander amnis 320
 meconites lapis 314
 * 5 medi

I N D E X.

- mediterranei maris si-*
nus 257
medica arbor 311
medullæ cerui febriles
calores sedant 246
menstruorū natura 161
meroë inſula 96
meroes mons in quo Li-
ber enutritus 91
merule candidæ ubi re-
periantur 203
metrodiri philoſophi
memoriæ donū 174
miletus urbs ionia 28.
milonis Crotoni-
ensis robuſtia 166
mithridates Rex Pon-
ti 174. (pis 313
mitridax præcioſus la-
moloehites gēma 306
monoceros atrox ani-
monoſceli 342. (mal 345
monſtroſæ procerita-
tis exempla 169
moſchorum regio 113
M. Sergij fortitudo f.
(172
mulucha amnis 114
mūdum eſſe unū 104.
mutæ gentes 97
myrthites lapis 313
myrrhæ prouentus 303
myrmecites lapis 314
myrtoi maris inſul. 67
N N
Narbona urbs 59
naſamonites lapis 278
naxos inſula 224.
neuri in beſtias mutan-
tur 42. 231
nigritæ 100
nili deſcriptio 293. in-
undationis eius cau-
ſæ 18. 294. fons 98.
offi 21. tractus 17.
nomades populi 15
numidiæ deſcriptio 11
O O
Oceani diuerſa no-
mina 259. intume-
ſcentis cauſæ ibid.
oceanus ſeptentr. 243
oeta mons 49
olymp-

I N D E X.

olympus	49.208	peneus annis	208
olympia certamina	50	perdicū Baoticarū na-	
onagri	274	tura	206 (pl. 171
oones populi	244	pernicitatis miræ exē-	
opalius lapis	306	persicus sinus	93.359
orchades inf.	87.254	phoenix avis	95.304
orestide populi	210	phoenices 22 (res 22	
orpei poetæ patria f.		phoenices aritū inuēto-	
ortygia inf. 222 (215		pha'angium aranei ge-	
oxus fluius	83	nus	221
P	P	phlegra gigantū inter-	
Adus fl.	55.184	necone memorabilis	
pæantis lapis	213	phlogites la.	314 (210
pæderotes lapis	306	philippus Alexā. pater	
pandenses foeminae re-		oculo captus ubi	209
guntur	341	phocæsis puincia	189
palestina	22	phrygiae descript.	320
pallanteū oppidū	151	phryxi templum	35
palma Aegyptia	299	phylonorum aræ	13
pamphylia	26	pietatis sacellum qua	
patherarū natura	241	occasione condiū	77
paphlagonia	34.326	pindarus poeta Regi	
paros insula	224	Macedon. gratus	212
parhia descript.	360	piper ubi prouēiat	347
patara opp.	27	piscium caro confusa	
peloponnesus	49.204	farris loco	64

Rom-

I N D E X.

pomp. Mele patria 64	romanoꝝ regū suce
pompeopolis 24 (133	cessio 153
pontica herba 251	S
pontus Euxini desc. 33	Agda lapis 312
prasia gēs indica 340	samos insula 225
propontis 32 (197	sarda lapis 224
proserpina ubi raptā	sardmia ins. 70.192
psittacorū terra, eorū-	sardoniam herba 193
que natura 345	sarāonyx gemma 305
psylli 277	sarmatia 81
punica bel. quo tēpore	satyrorū sedes 98.281
pygmei 95 (gesta 155	scandinauia ins. 248
pyramides Aegypt. 19.	scimita populi 302
pyramus fl. 24 (301	scincus quale animal
pyrrhites lapis 314	scipionis nascica= (298
R	ni probitas 175
REGIO frigore inhabi	scylla quid 69
tabilis 235	scyronia saxa 52
rheni decursus 78	scytale serpens 275
rhinocer. animal 288	scytharum barbarics
rhodanus fl. 59.189	234. mores 41
rhodus insula 225	scythia Europea 38
ripæ & littoris discri-	scythopolis oppid. 310
roma 55. (men 110	selenites lapis 314
romæ conditor 152.	seleucia 23 (247
urbis origo 149.152	septentrionales fere f.

Eschlauffen
Land zu C
seres

I N D E X:

seres 5: populi	336	strymon fl.	47
serici prouentus	337	succini generatio	248
sibylla cumana, Eri-		sulpitia, Fuluij Flaccū	
threa, Delphica	182	cōiugis probitas	177
siciliæ descriptio	69.	sunū promontoriū	52
194. quādo prouin-		suppolares septentrio-	
cia Rom. facta sit ib.		nis	82.
mirabiles eius aquæ		syria	21
siderites lapis	314 (197	syrtis Africa	13
sidon	23		
simiarum natura	280	T	
smaragdus lapis	236	T Aecolithos lapis	
sodomum atq; Gomor-		fol.	313
rhum	309	tanaron promontori-	
solem execrantes popu-		um	202
li	15	talga insula	88
solifugæ natura	192	tanai. flu.	37
solis gemma	314.	taprobane insula	92
solis mensa	96	tarandus animal	288
soloe opp. Ciliciæ	316	tarraco urbs Hispaniæ	
sophoclis humatio	176	tauri Indici	344 (62
sparta urbs	202	taurus mons	27.317
sporades insulæ	68	tenedus insula	65
strabonis oculi plus q̄		tergestum	54
Lyncei	171	terre distributio	3
strongyle insula	200	terremotu urbes	12.
		in Asia absorptæ	319
		thalæ	

I N D E X.

thaletis patria	29	trogloodyta	15. 291
than. tos insula	253	turcarum regio pris-	
tharsus urbs	315	ca	37
thebe. 21. Beoti-		turduli	74
ce	205	typhoncum antrum	25
thessalie descriptio fo-		tyrrheni maris insule	
lio	207	fol.	190
thracia 43. urbes		tyrus	23
eius	45		
thracum mores 44.		V	
et 214		Veneris crinis la-	
thule insula	83. 253	pis	314
thus ubi proueniat fo-		uipera	185
lio	303	uitis prolifica uis dura	
tiberiadis lacus	308	biltor	162
tibur quis condiderit		ulyssippo urbs	256
fol.	180	umbri unde denomina	
tigris animal seu 84.		ti	161
fluius	93. 312	uniones Soli inueniun	
tigrium natura et per-		tur	356
nicitas	240	uopisci qui dicantur	
tingi oppidū	10. 260	fol.	164
tragelaphi	246	urbes Aegypti	20
tripolis	23	uri fera Borealis	247
tritonis palus	13	urforum natura	267
troas regio Asiae	320	utica	12. 150
		vulcanie insule	200
		vulcae	

I N D E X.

Vulcania collis 199

X

X Anthus su. 27

X Xerxis exercitus
fol. 46

Z

Z Milaces lapis fo
lio 312

zonarum distinctio 2

zone quatuor 104

F I N I S.

Errata in Pomp. Mela commissa sic emendabis,
prior numerus folium, secundus li-
neam designat.

Pag. 4. linea ult. Inde eam fol. 6. lin. 15. uno nomine. fol. 7.
8. procurrit. lin. 12. Adriaticum. 8. 14. harenis. 14. 3. concurre-
rent 17. 16. ibi nomen. 23. 21. Myriandros. 24. 7. Amanoides.
25. 5. umbras 26. 2. Anemurium. 27. 22. armorum. 30. 3. Aeo-
lis facta. 31. 16. effulsit. 32. 7. Mariandyni. 7. Phocis. 9. quas nō
terras. 35. 6. feri. 36. 2. Melanchlæni. 37. 18. ad eos. 41. ult. statā
sedem. 42. 14. perpotatis. 44. 1. moribus. Quidā 2. opinio per-
ficit. 10. interfici. 45. 9. in sinu. 46. 22. Circa Hebrum Cico-
nes, trans eundem. 47. 8. Democritum. 19. unde imbrēs 48.
12. illustrem. ult. Cassandria. 49. 22. uocaturq;. 59. 18. partem
eius amnis navigabili alueo effundit. 61. ult. sicubi ob peni-
tiam 66. 24. Thasos. 71. 19. inuēta sunt. 73. 19. à mari 75. 13.
Mearus exit. 77. 22. at ubi. 80. 4. Sylvarum. 83. 21. Iberos. 84.
16. profugus raptor. 23. Metellum. 86. 8. nouem. 17. clausam.
87. 7. à continenti. 88. 18. ipse non 91. 10. Cudum. 92. 17. quia
ibi 94. 9. despectus. 97. 1. frondibus 20. Mutæ gentes. 98. 2.
modum placuit, ut amplecti. 99. 17. cui 23. exusta 103. 6. To-
tius ior. 8. uastatur. 107. 2. latitudinem. 108. 12. à populis Mæ-
oticis, 117. 15. terminatur. 121. 15. filio. 125. 3. gigātem. 18. exēcto
128. 3. celeberrimum. 129. 1. factas 12. usq; ad Massalyorum
16. Zeugitana. 130. 2. dilutum 3. aquarā 25. portū clara 26.
26. mula 131. 16. Gracchorum. 21. pomi.

Errata in Solino commissa.

162.11. exuunt. 164.13. concreta 170.5. humi 171.25. Puer
 nicam 182.2. Quo 183.21. edifferta. 184.4. Reatino 185.3. & de
 auita 187.7. ob murmurarent 17. Excuduntur 188.19. excava-
 rent 189.9. ante aduentum 15. At ex 196.5. cauefnarum 197.
 20. qui ad 201.16. immergas 203.1. Laconas 8. Pallanteum.
 205.15. Hippocrene 209.23. Hami 210.1. Athon 211. 10. redu-
 nia 212.10. Pindarum Lyricum 226.23. potitus est 218.11. mul-
 torumq; 235.19. Heniochorum 239. 16. profequebantur 249.
 25. Cerauniarum 250. ult. uberteq; 252.4. gentilibus 253.11. Vl-
 tra 24. uotum 258.18. Tyrium 265.16. fetarum 22. nodis illi-
 gant 271.6. colonis 273.4. falcidis 278.11. Cyrenas ult. quem
 a 282.17. difsonam fui 283.5. fontem 287. linguas 291.15. Af-
 firmant 293.2. amplectitur 295.11. iudicant 298.3. exigui
 17. quibus & 25. nulla 299.9. noxiorum 12. examina 16. ter-
 minos 19. reliqua 303.14. familiarum 13. idem illi cum lu-
 eos istos 204.17. concinnat 305.24. candicante 306.18. suau-
 tate 20. Pelusium 308.9. ingenuo æstu 310.12. animis 311.5. or-
 tus 314.13. fulgidi 315.22. Tauro 317.2. scopulis 319.16. Alexan-
 der 323.20. fronde 325.17. Mariandini 330.22. cenfuram 334.
 2. itineribus. 336.24. efferata. 337.23. res Indicas fcripfit. 339.26
 paria prodidit. 341.20. flexibilibus 342. 1. epulas habent. 345.
 9. ut quicquid 345.26. torque 346. 2. quodam quali 21. Ama-
 zonicæ. 348.22. renitens 349.5. cedunt. 350. 2. repereaffu. 3516
 11. crederentur. 354.10. morte. 12. interdicitur. 360.

3. CYRI 14. occidit. 21. Cyri. 362.4.
 plurimi. 364.9. ftagnis.

P O M P O N I I M E

L A E C O S M O G R A P H I

D E S I T V O R B I S,

Liber I.

P R O O E M I V M.

Rbis sitū dicere aggredior, impeditū opus, & faciendā minimē capax. Constat enim ferre ex gentiū, locorumque nominibus, & eorum perplexo satis or-

dine, quem persequi longa est magis, quam benigna materia: uerū aspici tamen cognoscique dignissimum: & quod, si non opere ingenij orantis, at ipsa sui contemplatione precium operæ attendentiū absoluat. Dicam autem aliās plura, & exactiūs. Nunc aut ut quæque erunt clarissima, & strictim: ac primo quidē, quæ sit forma totius, quæ maximæ partes, quo singulæ modo sint, utque habitentur, expediam. Deinde rursus oras omnium, & litora ut intra extraque sunt, atque ut ea subit, ac circumluit pelagus. Additis, quæ in natura regionum, incolarumque memoranda sunt. Id quod facilius sciri possit, atque accipi, paulo altius summa repetetur.

A M V N S

POMPON. MELAE
 MVNDI IN PARTES
 QVATVOR DI
 VISIO.

Mne igitur hoc, quicquid id est,
 cui mundi, coeliq; nomen indidi
 mus, unum est, & uno ambitu
 se, cunctaq; amplectitur. Parti
 bus differt: unde Sol oritur, ori
 ens nuncupatur, aut ortus: quò

demergitur, occidens, uel occasus: quò decurrit, me
 ridies: ab aduersa parte, septentrio. Huius medio
 terra sublimis cingitur undiq; mari, eadèq; in duo
 latera, quæ hemisphæria nominantur, ab oriente di
 uisa ad occasum, zonis quinque distinguitur. Medi
 am æstus infestat, frigus ultimas. Reliquæ habita
 biles paria agunt anni tempora, uerum non pari
 ter. Antichthones alteram, nos alteram incolimus.
 Illius situ ob ardorem intercedentis plage incogni
 to: huius dicendus est.

Hæc ergo ab ortu porrecta ad occasum, & quia
 sic iacet, aliquanto quàm ubi latissima est, longior,
 ambitur omnis oceano, quatuorq; ex eo maria reci
 pit: unum ab septentrione, à meridie duo, quartum
 ab occasu. Suis locis illa referretur. Hoc primum an
 gustum,

Zonarū di
 stinctio.

gustum, nec amplius decem millibus passuum patens, terras aperit, atq; intrat, tum longè lateq; diffusum abigit uaste cedentia litora, iisdemq; ex diuerso propè coëuntibus adeò in arctum agitur, ut minus mille passibus pateat. Inde se rursus, sed modice admodum laxat, rursusq; etiam quàm fuit, arctius exit in spatium. Quo cum est acceptum, ingens iterum & magnum, & paludi, cæterum exiguo ore, coniungitur. Id omne, quàm uenit, quaq; dispergitur, uno uocabulo nostrum mare dicitur. Angustias, introitumq; uenientis, nos fretum, Græci $\omega\omicron\varsigma\theta\upsilon\omicron\upsilon\pi$ appellant. Quàm diffunditur, alia alijs locis cognomina acceptat, ubi primum se coarctat, Hællæspontus uocatur. Propontis ubi expandit: ubi iterum præbit, Thracius Bosphorus: ubi iterum effundit, pontus Euxinus: quàm paludi committitur, Cimærius Bosphorus, palus ipsa Mæotis.

Mare nostrum

Hoc mari, & duobus inclytis amnibus Tanai, Orbis terræ
& Nilo, in tres partes uniuersum diuiditur. Tana- ni diuisio:
is à septentrione ad meridiem uergens in mediam
ferè Mæotida defluit, & ex diuerso Nilus in pelagus.
Quod terrarum iacet à freto ad ea flumina,
ab altero latere Africam uocamus, ab altero Euro-
pen, ad Nilum Africam, ad Tanain. Euro-
pen. Ultra quicquid est,
Asia est.

SUMMA ASIAE DE-
SCRIPTIO.

Ribus hanc è partibus tangit Ocea-
nus: ita nominibus ut locis differens.
Eous ab oriente, à meridie Indicus, à
Septentrione Scythicus. Ipsa ingen-
ti, ac perpetua fronte ad orientē uersa, tantum ibi
se in latitudinem, quantum Europa, & Africa, &
pelagus, quod inter ambas immissum est, effundit.
Inde cum aliquatenus solida processit, ex illo ocea-
no, quem Indicum diximus, Arabicū mare & Per-
sicum, ex Scythico Caspium recipit: & ideo quā
recipit, angustior. Rursus expanditur, & fit tam la-
ta, quā fuerat. Deinde cum iam in suum finem, al-
terumq; terrarum confinia deuenit, media nostris
æquoribus excipitur: reliqua altero cornu pergit
ad Nilū, altero ad Tanaim. Ora eius cū alueo Nili
amnis, ripis descēdit in pelagus, et diu sicut illud in-
cedit, ita sua litora porrigit, deinde fit uenienti ob-
uiam, & primum se ingenti ambitu incuruat, post
se ingenti fronte ad Helleponticum fretum exten-
dit, ab eo iterum obliquat ad Bosphorum, iterumq;
ad Ponticum latus curua, aditum Mæotidos trans-
uerso margine tangit. Inda eam gremio ad Tanaim

usq;

usque complexa, fit ripa, qua Tanais est.

In ea primos hominum accipimus ab oriente, Indos, Seres, & Scythas. Seres media ferme Eoæ partis incolunt, Indi & Scythæ ultima: ambo late patentes, neq; in hoc tantum pelagus effusi: spectant enim etiam meridiem Indi, oramq; Indici maris (nisi ubi æstus inhabitabilem efficiunt) diu continuis gentibus occupant: spectant & septentrionem Scythæ, ac litus Scythicum, nisi unde frigoras arcetur, usq; ad Caspium sinum possident.

Indis proxima est Ariane, deinde Aria, & Gedrosis, & Persis ad sinum Persicum. Hunc populi Persarum ambiunt, illum alterum Arabes: ab his, quod in Africam restat, Aethiopum est. Illic Caspiani Scythis proximi, sinum Caspium cingunt, ultra Amazonas, ultraq; eas Hyperborei esse memorentur.

Interiora terrarum multe uariæq; gentes habitant, Gandari & Paricani, Bactri & Susiani, Phariæ gentes macotrophi, Bomarei, Coamani, Rophanes, Dahæ. Asiæ. Super Scythas Scythorumq; deserta ac super Caspium sinum, Comari, Massagete, Cadusij, Hyrcani, Hiberi, Super Amazonas, & Hyperboreos, Cimmerij, Scythæ, *Eniochie, Georgi, Moschi, Corsi- *Fortè Eniochie. Phoriste, Riphaces, atq; ubi in nostra maria tractus excedit, Mardi, Antibarani, & notiora iam no-

6 P O M P O N. M E L A E

mina, Medi, Armenij, Comageni, Murrani, Vegeti, Cappadoces, Gallogreci, Lycaones, Phryges, Piside, Isauri, Lydi, Syroclices.

Rursus ex ijs, qui meridiem spectant, eadē gentes interiora litora usq; ad sinum Persicum. Super hunc Parthi, & Assyrij, super illum alterum Babylonij. Et super Aethiopus Aegypti, ripis Nili amnis & mari proxima ijdem Aegyptij possident. Deinde Arabia angusta fronte sequentia litora attingit. Ab ea usq; ad flexum illum, quem supra retulimus, Syria, & in ipso flexu Cilicia: extra autem, Lycia & Pamphylia, Caria, Ionia, Aeolis, Troas usq; ad Hellepontum. Ab eo Bithyni sunt ad Thracium Bosphorum. Circa Pontum aliquot populi alio alioq; sine, omnes uno nomine Pontici dicuntur, ad lacum Meotici, ad Tanain Sauromatē.

S V M M A E V R O P A E D E
S C R I P T I O.

Limites.

Europa terminos habes ab oriēte Tanain & Meotida & Pontum, à meridie reliqua nostri maris, ab occidente Atlanticum, à septentione Britannicum oceanum. Ora eius, forma litorum à Tanai ad Hellepontum, qua ripa est dicti amnis, quā flexum

flexum paludis ad Bosphorum redigit: qua Ponto, Propontidi, & Hellesponto latere adiacet, contrarijs litoribus Asiae non opposita modo, uerum etiam similis est. Inde ad fretum nunc uaste retracta, nunc prominens, tres maximos sinus efficit, totidemq; in altum se magnis frontibus euehit. Extra fretum ad occidentem inaequalis admodum praecipue media, qua procurrat ad septentrionem, nisi ubi semel iterumq; grandi recessu abducitur, penè ut directo limite extenta est. Mare quod primo sinus accipit, Aegaeum dicitur: quod sequenti in ore, Ionium, Adriaticum interius: quod ultimo, nos Tuscum, quod Graij Tyrrenum perhibent.

Gentium prima est Scythia alta, quam dicta est, Gentes Eua à Tanai medio fermè Pontici lateris. Hinc in Aegaei ropa. partem continens Thraciae ac Macedoniae adiungitur. Tum Graecia prominet, Aegaeumq; ab Ionio mari dirimit. Adriatici latus Illyri occupat. Inter ipsum Adriaticum & Tuscum Italia procurrat. In Tusco intimo Gallia est: ultra Hispania est. Haec in occidentem, deniq; etiam ad septentrionem diuersis frontibus uergit: deinde rursus Gallia est longe,

& à nostris litoribus hucusq; promissa. Ab

ea Germani ad Sarmatas porri-

guntur: illi ad Asiã. Haec

de Europa.

SVMMA AFRICAE DE-
SCRIPTIO.

Africa ab orientis parte Nilo termi-
nata, pelago à cæteris: breuior est
quidem, quàm Europa: quia nec us-
quam Asiae, & non totis huius lito-
ribus obtenditur. Longior tamen in-
ipsa quàm latior, & quâ ad fluumium attingit latissi-
ma. Utq; inde procedit, ita media præcipuè in iuga
exurgens pergit incurua ad occasum, fastigiatq; se
molliter, & ideo ex spatio paulatim adductior. V-
bi finitur, ibi maximè angusta est. Quantum incolit-
tur, eximie fertilis, uerumq; quòd pleraq; eius in-
cultæ, & aut harenfis sterilibus obducta, aut ob si-
tim cæli terrarum deserta sunt, aut infestatur mul-
to ac malefico genere animalium: uasta est magis,
quàm frequens.

Mare quo cingitur, à septentrione Libycum, à
meridie Aethiopicum, ab occidente Atlanticum di-
cimus. Ab ea parte, quæ Libyco adiacet, proxima
est Nilo prouincia, quàm Cyrenas uocant. Deinde
cui totius regionis uocabulo cognomè inditum est,
Africa. Cætera Numidæ, & Mauri tenent, sed Mau-
ri in Atlanticum pelagus expositi. Ultra Nigritæ
sunt,

Hesperij aethiopes AGISYMBBA regio

ÆTHIOPIA INTERIOR

dauchis mo. Zepha m. oardety m. Lung mont. Raptus. prassun pn.

Tropicus Capricorni

AFRICA

sunt, & Pharusij, usq; ad Aethiopas. Hi & reliqua huius, & totum latus, quod meridiem spectat, usq; in Asiae confinia possident. At super ea, quae Libyco mari abluuntur, Libyes Aegyptij sunt, & Leucoethiopes, & natio frequens multiplexq; Getuliz deinde late uacat regio perpetuo tractu inhabitabilis. Tum primos ab oriente Garamantas, post Augilas & Troglodytas, & ultimos ad occasum Atlas audimus. Intra (si credere libet) uix iam homines, magisq; semiferi Aegypti, & Blemmye, & Gamphasantes, & Satyri, sine tectis passim ac sedibus uagi habent potius terras quam habitent.

Hæc summa nostri orbis, hæc maximæ partes, hæc formæ gentesq; partium. Nunc ex æquo oras, situsq; dicturo inde est commodissimum Methodus libri. pere, unde terras nostrum pelagus ingreditur, & ab ijs potissimum, quæ influenti dextra sunt. Deinde stringere litora ordine, quo iacent, peragratisq; omnibus, quæ mare attingunt, legere etiam illa, quæ cingit oceanus, donec rursus incepti operis intra extraq; circumuectus orbem, illuc, unde coeperit, redeat.

PARTICVLARIS AFRICAE
DESCRIPTIO.

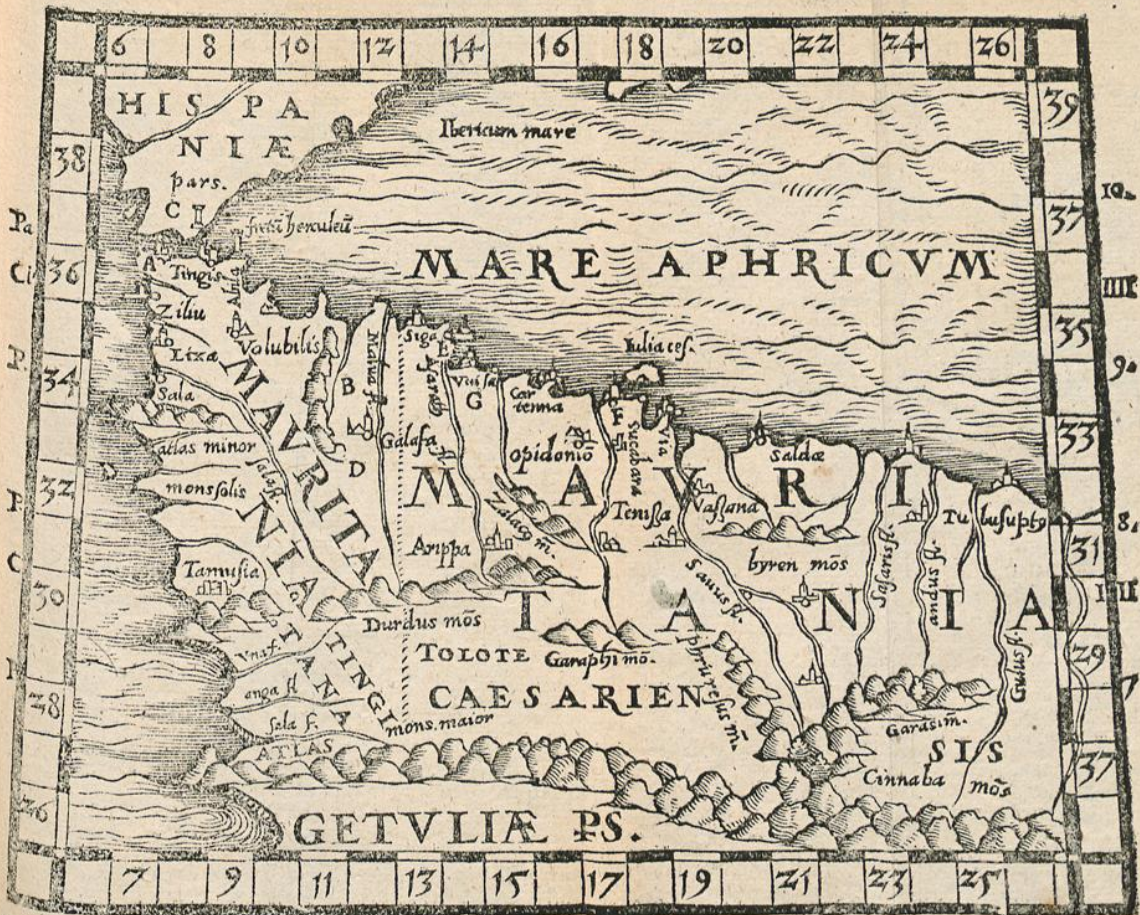
2 MAVRITANIA.

Ictum est Atlanticum esse oceanum,
 qui terras ab occidente contingeret:
 hinc in nostrum mare pergentibus
 leua Hispania, Mauritania dextra
 est. Primæ partes, illæ Europe, hæ Africæ. Eius o-
 ræ finis * Mulucha, caput, atq; exordium est pro-
 montorium, quod Græci Ampelusan, / fri aliter,
 sed idem significante uocabulo appellant. In eo est
 specus Herculi sacer, & ultra specum Tingi oppi-
 dum peruetus, & ab Antæo (ut ferunt) conditum.
 Extat rei signum parua Elephantino tergore exe-
 cto ingens, & ob magnitudinem nulli nunc usuro
 habilis, quàm locorum accolæ ab illo gestatam pro-
 uerò habent traduntq;, & inde eximiè colunt. De-
 inde est mons præaltus, ei quem ex aduerso Hispania
 attollit obiectus, hunc Abylam, illum Calpen
 uocant, columnas Herculis utrumq;. Addit fama no-
 minis fabulam, Herculem ipsum iunctos olim perpe-
 tuo iugo diremisse colles, atque ita exclusum antea
 mole montium oceanum, ad ea quæ nunc inundat,
 admissum.

Molochot.
 Ptol.

Columnæ
 Herculis.

A. Ampelusa promöt. B. Mulucha fl. C. Calpe promöt. D. Septe fratres. E. Magans portus. F. Caesarea. Tol. G. Arsenaris.

A. Hippon. B. Castra Cornelia. C. Leptis parua. D. Mercurij promont. E. Neapolis Colo. F. Oea. G. Doreum promont.

admissum. Hinc iam mare latius funditur, summotasq; uastius terras magno impetu inflectit.

Ceterum regio ignobilis, & uix quicquam illustre sortita, paruis oppidis habitatur, parua flumina emittit, solo quàm uiris melior, & segnitie gentis obscura. Ex ijs tamen, quæ commemorare non piget, montes sunt alti, qui continenter, & quasi de industria in ordinem expositi, ob numerum septē, ob similitudinem fratres uocantur. * Tamuada * Tamusi flu. & Rusicada, & Siga parua urbes, & portus, da op. Ptol. cui Magno est cognomen ob spacium. Mulucha ille quem diximus, amnis est ingentium olim regnorum terminus Bocchi, uigurtheq;

NUMIDIA.

3

Beo Numidia ad ripas exposita fluminis Ampsage, spatio quidē, quàm Mauritania angustior est, uerū & culta magis, & ditior. Urbium quas habet, maximæ sunt Cirta procul mari, nunc Sittianorum colonia, quondam regum domus, Iubæ & Syphacis, cum foret opulentissima: Iol aliquando ignobilis, nunc quia Iubæ regia fuit, & quod Cæsarea uocitatur, illustris. Citra hāc (nam in medio ferme litore sita est) Cartenna & Arsenaria sunt oppida &

da & Ampsa castellum, & Laturus sinus, & Sardabale fluius. Ultra, monumentum commune regiae gentis. Deinde Icosium, & Vthisia urbes, effluentes inter eas Aneus, & Nabar, aliaq; quae taceri nullum rerum famaeuè dispendium est.

Interiorius & longè satis à litore (si fidem res capit) mirum admodum, spinae piscium, Muricum Ostreorumq; fragmenta, saxa attrita (uti soleni) fluctibus & non differentia, marinis infixae cautibus anchorae, aliaq; huiusmodi signa atq; uestigia effusi olim usq; ad ea loca pelagi, in campis nihil alètibus esse, inueniriq; narrantur.

AFRICA MINOR.

* Colops magnus ut putatur Ptolom.

Regio quae sequitur, à promontorio * Metagonio ad aras Philenorum propriè nomen Africae usurpat. In ea sunt oppida Hippo regius, & Rusicade, & Tabraca. Deinde tria promontoria Can-

* Hermaeum aliàs.

didum, Appollinis, * Mercurij, uastè projecta in altum duos grandes sinus efficiunt, Hipponensem uocant proximum ab Hippone Diarrhyto, quod littori eius appositum est. In altero sunt castra Lælia, castra Cornelia, flumen Bragada. Utica & Carthago, ambæ inclyte, ambæ à Phœnicibus conditæ. Il-

la fato

la fato Catonis insignis: hæc suo, nunc populi Ro-
mani colonia, olim imperij eius pertinax æmula: iã
quidem iterum opulenta, etiam nunc tam priorum
excidio rerum, quàm ope præsentium clarior. Ha-
drumætum, Leptis, Clupea, Abrotonum, * Taphra, * Taphrura,
Neapolis, hinc ad Syrtem adiacent, ut inter ignobi-
lia celeberrimæ. Syrtis sinus est centum ferè millia
passuum, qua mare accipit patens, trecenta qua cun-
gitur. Verùm importuosus atq; atrox, & ob uado-
rum frequentium breuia, magisq; etiam ob alter-
nos motus pelagi affluentis & resluentis, infestus.
Super hunc ingens palus amnem Tritona recipit,
ipsa Tritonis, unde & Mimeruæ cognomen indi-
tum est, ut incolæ arbitrantur, ibi genitæ, faciuntq;
ei fabulæ aliquam fidem, quod quem natalem eius
putant, ludicris uirginum inter se decertantium ce-
lebrant. Ultra est Oea oppidum, & Cyniphs flui-
us per uberrima arua decidens. Tum Leptis altera,
& Syrtis nomine atq; ingenio par priori, cæterum
altero ferè spatio, qua dehiscit, quaq; flexum agit,
amplior. Eius promontorium est Borion, ab eoq;
incipiens ora, quàm Lotophagi tenuisse dicuntur
usq; ad Phycunta (& id promontorium est) impor-
toso litore pertinax. Are ipse nomen ex Phylea-
nis fratribus traxere, qui contra Cyrenaicos missi
Carthagine ad derimendum conditione bellum, diu

* Taphrura
Ptol.
Syrτος.

iam de finibus & cum magnis amborum cladibus
gestum. postquam in eo quod conuenerat, non ma-
nebatur, ut ibi legati concurrent, certo tempore u-
trinque dimissi, ibi termini statuerentur: pacti de in-
tegro, ut quicquid citra esset, popularibus cederet:
mirum, & memoria dignissimum facinus, hic se uis
uos obrui pertulerunt.

Fons Solis.

Unde ad Catabathmon Cyrenáica
provincia est, in eaque sunt Hammo-
nis oraculum fidei incliyæ, et fons,
quem Solis appellat, & rupes que
dam Austro sacra. Hæc cum homi-
num manu attingitur, ille immodicus exurgit, are-
nasque, quasi maria agens sic seuit, ut æquor flucti-
bus. Fons media nocte feruet, mox & paulatim ier-
pescens fit luce frigidus: tunc ut Sol surgit ita frigi-
dior, subinde per meridiem maximè riget, sumit de-
inde tepores iterum, & prima nocte calidus, atque
ut ille procedit, ita calidior: rursus cum est media,
perferuet.

In litore promontoria sunt Zephyrion, & Nam-
stathmos, portus Parætonius. Vrbes, Hesperia, A-
pollonia, Ptolemæis, Arsinoë: atque unde terris no-

maer

men est, ipsa Cyrene. Catabathmos uallis de uexa
in Aegyptum, finit Africam.

Oræ sic habitantur, ad nostrum maximè ritum
moratis cultoribus, nisi quòd quidam linguis disse-
runt, & cultu deorum, quos patrios seruant, ac pa-
trio more uenerantur. Proximis nullæ quidem ur-
bes stant, tamen domicilia sunt, quæ mapalia appel-
lantur: uictus asper, & mundicijs carens: primo-
ret sagis uelantur: uulgus bestiarum, pecudumq; pel-
libus, humi quies, epulæq; capiuntur. Vasa ligno fi-
unt, aut cortice: potus est lac, succusq; baccarum: ci-
bus est caro plurimùm ferina: nam gregibus, (quia
id solum optimum est) quoad potest, parcitur. inte-
riores etiam incultius sequuntur uagi pecora, utq; à
pabulo ducta sunt, ita se ac tuguria sua promouët,
atq; ubi dies deficit, ibi noctem agunt: quanquam
in familias passim, & sine lege dispersi, nihil in cõ-
mune consultant, tamen, quòd singulis aliquot si-
mul coniuges, & plures ob id liberi agnatiq; sunt,
nusquam pauci degunt.

Nomades

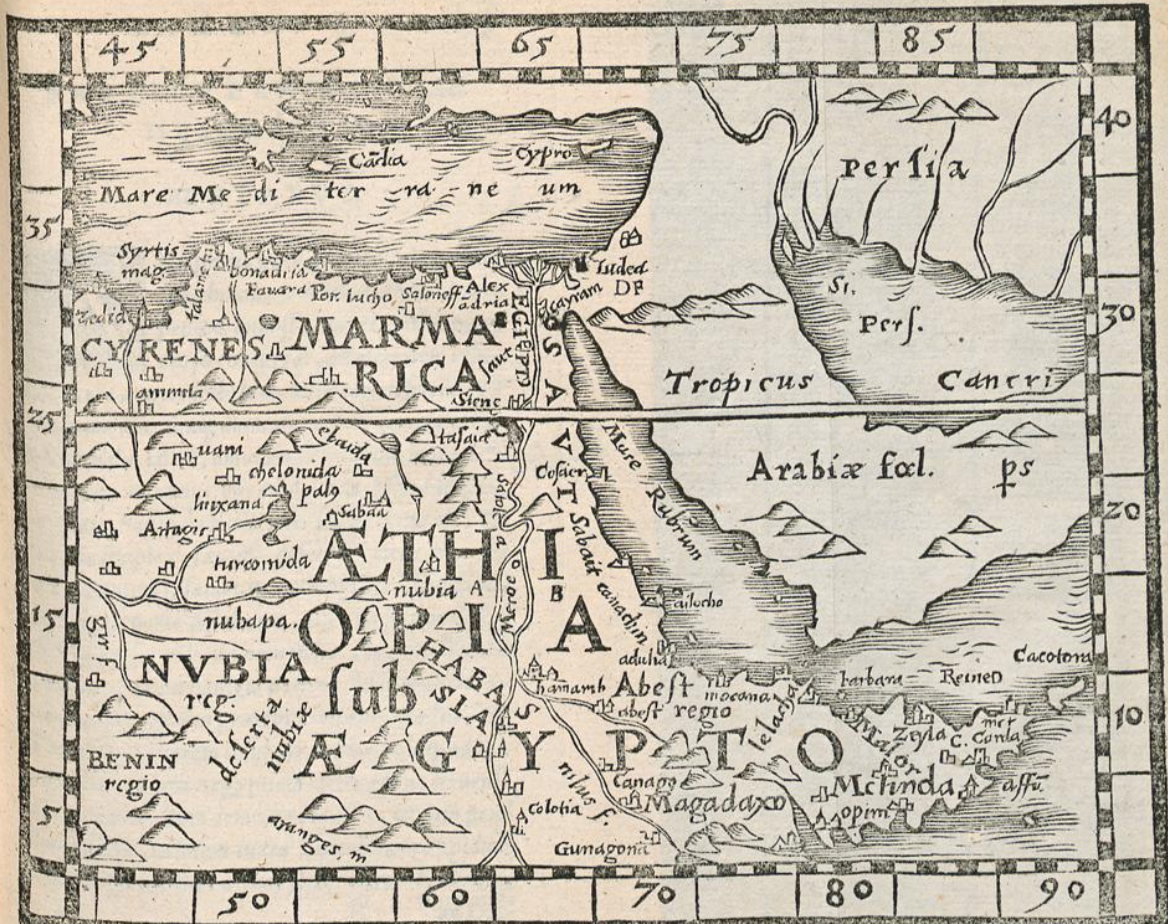
Ex his, qui ultra deserta esse memorantur, At-
lantes Solem execrantur, & dum occidit, ut ipsis a-
grisq; pestiferum: nomina singuli non habent, non
uescuntur animalibus, neq; illis in quiete, qualia cæ-
teris mortalibus, uisere datur. Troglodytæ nullarū
opum domini, strident magis, quàm loquuntur, spe incole.

Cavernarū

cus sub

cus subeunt, alunturq; serpentibus. Apud Garamantes etiam armenta sunt ea, quæ obliqua ceruice pascuntur, nam pronis directa in humum cornua offi-
 ciunt: nulli certa uxor est, ex his, qui tam confuso
 parentum coitu passim incertiq; nascuntur, quos pro
 suis colant, formæ similitudine agnoscunt. Augile
 manes tantum deos putant, per eos deierant, eos ut
 oracula consulunt, præcati q; quæ uolunt, ubi tumu-
 lis incubuere, pro responsis ferunt somnia. Fœmi-
 nis eorum solenne est nocte, qua nubunt, omnium
 stupro patere, qui cum munere aduenerint: & tum
 cum plurimis concubuisse maximum decus, in reli-
 quum pudicitia insignis est. Nudi sunt Gampha-
 santes, armorumq; omnium ignari, nec uitare sciunt
 tela, nec iacere: ideoq; obuios fugiunt: neq; aliorum
 quàm quibus idem ingenij est, aut congressus, aut
 colloquia patiuntur. Blemmyis capita absunt, uul-
 tus in pectore est. Satyris præter effigiem nihil
 humani, Aegipanum, quæ celebra-
 tur, ea forma est. Hæc
 de Africa.

PAR-

A. Astaboras. B. Astapus. C. elephantis. D. Cercasorum. opp. E. Mæris palus. F. Bubastis. G. Thebe. H. Pelusium.

PARTICVLARIS ASIAE
DESCRPTIO.

AEGYPTVS.

5

Sia prima pars Aegyptus, inter Ca-
tabathmon, & Arabas, ab hoc litore
penitus immissa, donec Aethiopianz
dorso contingat, ad meridiem resu-
git. Terra expers imbrium, mixtè tamen fertilis, &
hominum aliorumq; animalium per se cunda gene-
ratrix. Nilus efficit, amnium in nostrum mare per-
meantium maximus. Hic ex desertis Africa missus, *Nilus flu.*
nec statim nauigari facilis, nec statim Nilus est: &
cum diu simplex, saeuusq; descendit circa Meroën
la: è patentem insulam, in Aethiopiam diffunditur,
alteraq; ex parte Astaboras, altera Astapus dictus
est. Vbi rursus coit, ibi nomen hoc capit. Inde par-
tim asper, partim nauigia patiens, in immanem la-
cum deuenit: ex quo præcipiti impetu egressus, &
Tachemp'o alteram insulam amplexus, usq; ad Ele-
pantidem urbem Aegyptiam atrox adhuc feruens-
que decurrit. Tum demum placidior, & iam penè
nauigabilis, primùm iuxta Cercasorum oppidum
triplex esse incipit: deinde semel iterumq; diuisus

B

ad Del.

ad Delta & ad Metilin it per omnē Aegyptum uad-
 gus, atq; dispersus, septemq; in ora se scindens, sin-
 gulis tamen grandis euoluitur.

Nili exun-
da. 110. Non pererrat autem tantum eam, sed aestiuo sy-
 dere exundans etiam irrigat, aduò efficacibus aquis
 ad generandum, alendumq; ut praeter id, quod sca-
 tet piscibus, quod Hippopotamos, Crocodilosq; ua-
 stas belluas gignit, glebis etiam infundat animas, ex
 ipsaq; humo uitalia effingat. hoc eo manifestū est;
 quòd ubi sedauit diluuiā, ac se sibi reddidit, per hu-
 mentes campos quaedam nondum perfecta anima-
 lia, sed tum primum accipiētia spiritum, & ex par-
 te iam formata, & ex parte adhuc terrea uisuntur.
 Crescit porrò, siue quòd solutæ magnis aestibus ni-
 ues ex immanibus Aethiopiae iugis largius, quàm
 ripis accipi queant, defluunt: siue quòd Sol hyemo
 terris propior, & ob id fontem eius minuens: in
 aestate tunc altius abit, sinitq; integrum, et ut est ple-
 nissimus, surgere. Siue quòd per ea tempora flari-
 tes Etesiae, aut actas à septentrione in meridiem nu-
 bes super principia eius imbres praecipitant: aut ue-
 nienti obuiæ aduerso spiritu, cursum descendētis
 impediunt: aut arenis, quas cum fluctibus litori ap-
 plicant, ostia obducunt. Fitq; maior, uel quòd nihil
 ex semet amittit, uel quòd minus, quàm debet, emit-
 tit. Quod si est alter orbis, suntq; oppositi nobis à
 meridie

meridie Antichihones, ne illud quidem à uero nimium abscescerit, in illis terris ortum amnē, ubi subter maria cœco alueo penetrauerit, in nostris rursum emergere, & hac re solstitio accrescere, quod tum hyems sit unde oritur.

Alia quoq; in his terris mira sunt. In quodam lacu Chemnis in sula, lucos syluasq; & Apollinis grā Chemnis in sula.

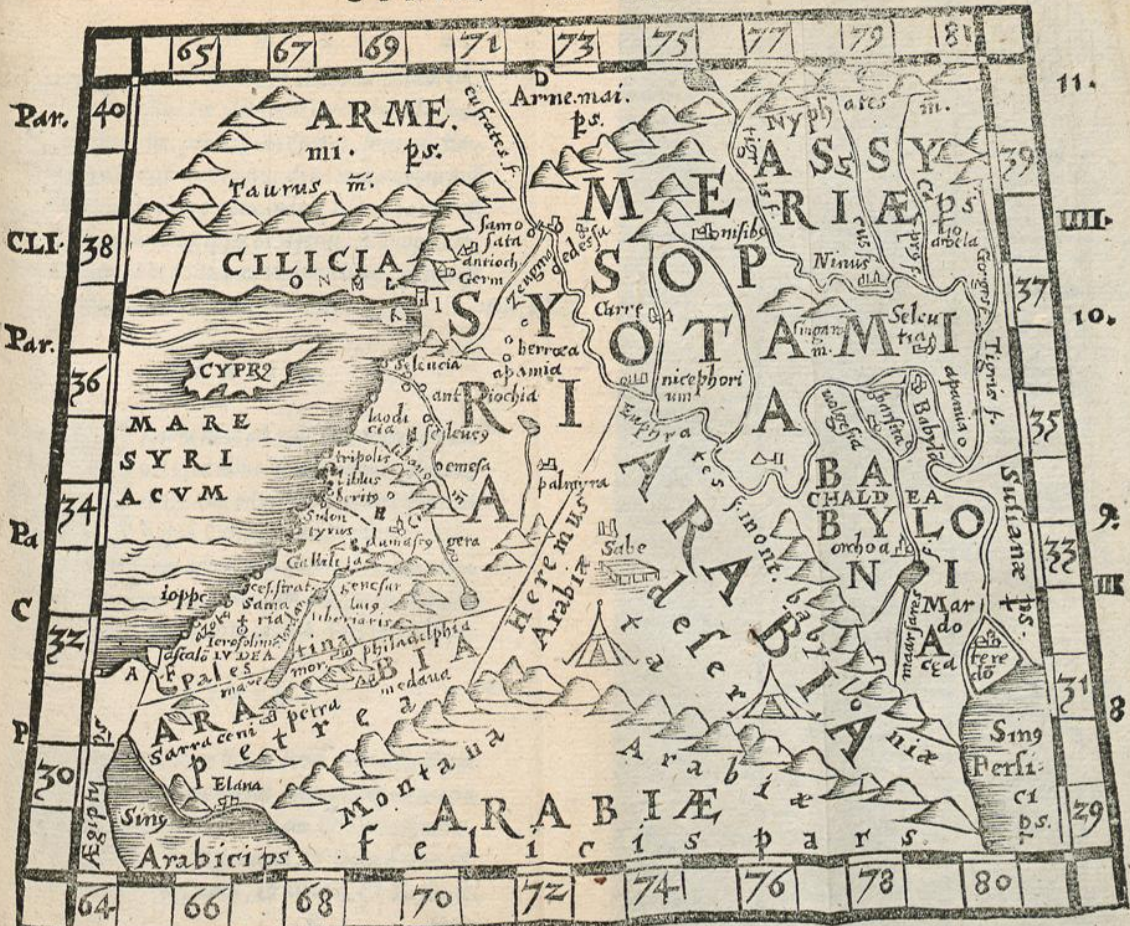
de sustinens templum natat, & quocunq; uenti agunt pellitur. Pyramides tricenum pedum lapidibus extructæ, quarum maxima (tres namque sunt) quatuor ferè soli iugera, sua sede occupat, totidēq; in altitudinem erigitur. Mæris aliquando campus, nunc lacus, uiginti millia passuum in circuitu patens, altior quàm ad nauigandum magnis, onustisq; nauibus satis. Psammetichi opus Labyrinthus duos mille, & regias duodecim perpetuo parietis ambitu amplexus, marmore extructus ac tectus, unum in se descensum habet, intus penè innumerabiles uias multis ambagibus huc & illuc remeātibus, sed continuo anfractu, & sepe reuocatis porticibus ancipites: quibus subinde aliam super alios orbem agentibus, & subinde tantum redeunte flexu, quantum processerat, magno & inexplicabili tamen errore perplexus est. Labyrinthus

Cultores regionum multò aliter à cæteris agunt, Aegyptiorum mortuos fimo obliti plangunt, nec crema re aut formores.

fas putant: uerum arte medicatos intra penetralia collocant. Suis literis peruersè utuntur. Lutum inter manus, farinam calcibus subigunt. Forum ac negotia foeminae, uiri pensa ac domos curant: onera illa humeris, hi capitibus accipiunt. Parentes, cum egent, illis necesse est, his liberum est alere. Cibos palam, & extra sua tecta capiunt, obscœna intus ædium reddunt. Colunt effigies multorum animalium: atq; ipsa magis animalia, sed alij alia, adeo ut quædam eorum etiam per imprudentiam interemisse, capitale sit. Et ubi morbo, aut forte extincta sint, sepelire, ac lugere solenne sit.

Apis. Apis populorum omnium numen est, bos niger, certis maculis insignis, & cauda linguaq; dissimilis aliorum: raro nascitur, nec coitu pecoris (ut aiunt) sed diuinitus & cœlesti igne conceptus, diesq; quo gignitur, genti maximè festus est. Ipsi uetustissimi (ut prædicant) hominum, trecentos & tringinta reges ante Amasim, & supra tredecim millium annorum ætates certis annalibus referunt, mandatumq; literis seruant, dum Aegyptij sunt, quater cursus suos uertisse sidera, ac Solem bis iam occidisse, unde nunc oritur.

Viginti millia urbium Amasi regnante habitauerunt, & nunc multas habitant. Earum clarissimæ
 * Cayrû siue Alcayrû. Procul à mari, Sais, * Memphis, Syene, Bubastis, Elephan-

A. Casius mons. B. Cele Syr. C. Damascena syr. D. Sonehe. E. Phoenicia. F. Gaza. G. Euprosopon promont.
 H. Marathus. I. Antiocheni. K. Sicus sinus. L. Amanoid'c. M. Mallon. N. Tarsus. O. Corycius specus.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

A. C. ...
 B. ...

Elephantis, & Thebæ utiq;, ut Homero dictum est, centum portas, siue (ut alij aiunt) centum aulas habent, totidem olim principum domos, solitasq; singulas, ubi negocium exegerat, dena armatorum milia effundere. An litore Alexandria Africæ contermina. Pelusium Arabiæ ipsas oras secatur. Canopicum, Bolbiticum, Sebenniticum, Pathmiticum, Mendesium, Tanicum, Pelusiacum, Nili ostia.

Nili ostia.

ARABIA.

Arabia hinc ad rubrum mare pertinet: sed illinc magis leta & ditior, thure atq; odoribus abundat: hinc, nisi quæ Casio monte attollitur, plana & sterilis: portum admittit Azotum suarum mercium emporium. Quæ in altum abit, adeo ædita, ut ex summo uertice à quarta uigilia oriû Solis ostendat.

SYRIA.

6

Syria late litora tenet, terrasq; etiam latius introrsus, alijs alijsq; nuncupata nominibus: nam & Coele dicitur, & Mesopotamia, & Damascene, & Adiabene, & Babylonia, & Iudæa, & Sophene.

B 3

Hinc

**Urbes cele-
briores.**

Hinc Palaestina est, qua tangit Arabas cum Phoeni-
ce: & ubi se Cilicia committit, Antiochia, olim, ac
diu potens: sed cum eam regno Semiramis tenuit,
longè potentissima. Ex operibus certe eius insignia
multa sunt, duo maximè excellunt, constituta urbs
mirae magnitudinis Babylon, ac siccis olim regioni-
bus Euphrates, & Tigris immissi. Ceterum in Pa-
lestina est ingens, & inuita admodum Gaza (sic
Perse Aerarium uocant) & inde nomen est, quod
cum Cambyses armis Aegyptum peteret, huc belli
& opes, & Pecuniam intulerat. Est non minor A-
scalon. Est Iope ante diluuium (ut ferunt) condita,
ubi Cephea regnasse eo signo accolæ affirmant,
quod titulum eius, fratrisq; Phinei ueteres quædam
aræ cum religione plurima retinent, quin etiam rei
celebratæ carminibus ac fabulis, seruataq; à Perseo
Andromedæ, clarum uestigium bellæ marinæ ossa
immania ostentant.

PHOENICIA.

Phoenicem illustrauere Phoenices, so-
lers hominum genus, & ad belli pa-
cisq; munia eximium. Literas, & lite-
rarum operas, aliasq; etiam artes, ma-
re nauibus adire, classe cõfigere, imperitare genti-
bus.

bus, regnum præliumq; commenti. In ea est Tyros
 aliquando insula, nunc annexa terris. defecit, quan-
 do ab impugnante quondam Alexandro iacta sunt
 opera. Vici tenent ulteriora: & adhuc opulenta Si-
 don ante quam à Persis caperetur, maritimarum ur-
 bium maxima. Ab ea ad promontorium * Eupro- * Dei fons.
 spon duo sunt oppida Byblos, et votrys, ultra tria Ptol.
 fuerunt, singulis inter se stadijs distantia: locus ex
 numero Tripolis dicitur. Tum Simyra castellum,
 & urbs non obscura Marathos. Inde iam non obli-
 qua pelago, sed aduersa adiacens à terra grandem
 sinum inflexo tractu litoris accipit. Populi dites cir-
 cumfident, situs efficit, quia regio fertilis crebris et
 nauigabilibus alueis fluminum peruita, diuersas o-
 pes maris atque terrarum facili commercio per-
 mutat ac miscet. In eo prima est reliqua pars sy-
 riæ, cui Antiochiæ cognomen additur: & in ora e-
 ius urbes Seleucia, Paltos, Beritos, & aodicca, pra-
 dos. Annesq; inter eas eunt Lichos, & Hypatos,
 & Orontes. Tum mons Amanus & ab
 eo statim Myriandós
 & Cilices.

CILICIA.

ET in recessu intimo locus est magni aliquando discriminis fusorum ab Alexandro Persarum, fugientisq; Darij spectator ac testis. Nunc ne minima

quidem tunc ingenti urbe celebris Issos fuit, & hac re sinus Issicus dicitur. Procul inde Amanoides promontorium inter Pyramum, Cydnumq; fluuios tacet. Pyramus Isso prior Mallon præterfluit. Cydnu ultra per Tarsum exit. Deinde urbs est olim à Rhodijs Argiuisq; post Piratis, Pompeio assignante, possessa: nunc Pompeiopolis, tunc Soloe. Iuxta in

Arati monu paruo tumulo Arati poëtae monumentum ideo referendum, quia ignotum, quam ob causam iacta in id saxa dissiliunt.

Non longè hinc Corycos oppidum portu saloq; incingitur, angusto tergoze continenti adnexum.

Specus Corycius. Supra, specus est nomine Corycius singulari ingenio, ac supra, quàm ut describi facillè possit, eximius. Grandi namq; hiatu patens, montem litori appositum, & decem stadiorum cliuo satis arduum, ex summa statim uertice aperit. Tunc alte demissus, & quantum demittitur amplior, uiret lucis pubentibus undiq; & totum se nemoroso laterum orbe comple-

complectitur, adeò mirificus ac pulcher, ut mentes
 accedentium primo aspectu consternat, ubi contem-
 plati durauere, non satiet. Vnus in eum descensus
 est angustus, asper, quingentorum & mille passu-
 um, per amœnas umbras & opaca syluæ quiddam
 agreste resonantis, riuus hinc atq; illinc fluitantibus.
 Vbi ad ima peruentum est, rursus specus alter ape-
 ritur ob alia dicendus. Terret ingredienties sonitus
 cymbalorum diuinitus, et magno fragore crepitan-
 tium. Deinde aliquamdiu perspicuus, mox & quò
 magis subitur, obscurior: ducit ausos penitus, alteq;
 quasi cuniculo admittit. Ibi ingens amnis ingenti
 fronte se extollens tantummodo se ostendit, & ubi
 magnum impetum breui alueo traxit, iterum de-
 mersus absconditur. Intra spatium est magis, quàm
 ut progredi quisquam ausit horribile, & ideò inco-
 gnitum. Totus autem angustus, & uerè sacer, habi-
 tariq; à Dijs & dignus creditus. Nihil non uenera-
 bile, & quasi cum aliquo numine se ostentans.

Alius ultra est, quem Typhoneum uocant, ore Recessus Ty-
 angusto, & multum (ut experti tradidere) pressus, phoneus.
 & ob id assidua nocte suffusus, neq; unquam per-
 spici facilis: sed quia aliquando cubile Typhonis
 fuit, & quia nunc demissa in se confestim exanimat,
 natura fabulaq; memorandus. Duo deinde promon-
 toria sunt, Sarpendon, & finis aliquando regni

Sarpedonis & quod Ciliciam à Pamphylia distinguit, Anemurium, interq; ea Celendris & Nattidos Samiorum coloniae, sed Celendris Sarpedoni propior.

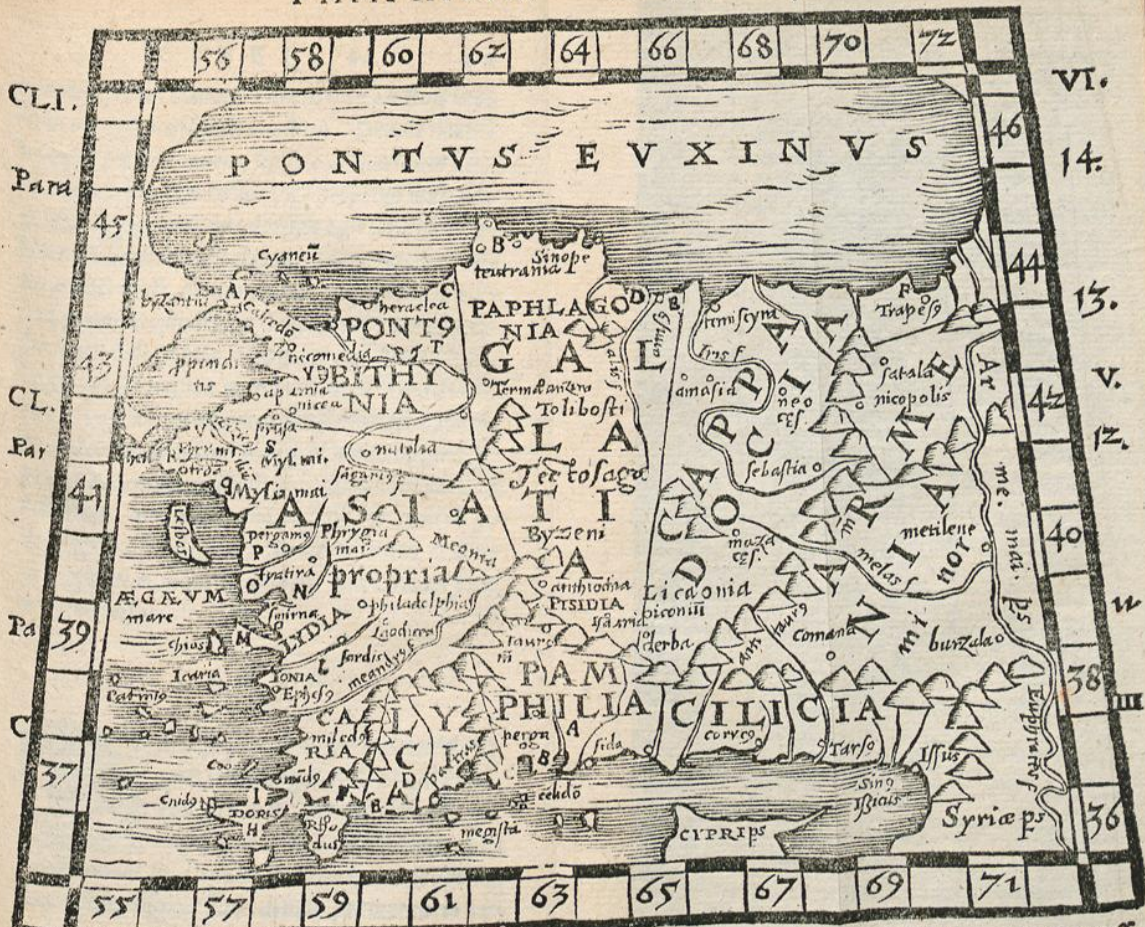
MN Pamphylia est Melas nauigabilis fluuius, oppidum Sida, & alter fluuius Eurimedon. Magna apud eum Cymonis Atheniensium ducis aduersus Phoenicas & Persas naualis pugna atq; uictoria fuit. Mare, quo pugnatum est, ex edito admodum colle prospectat Aspandos, quam Argiui condiderant, possedere finitimi. Deinde alij duo ualidissimi fluuij Oestros & Catarctes. Oestros nauigari facilis, hic quia se praecipitat, ita dictus. inter eos Perga est oppidum, & Dianæ (quam ab oppido Pergeam uocant) templum. Trans eosdem mons

* Maficy. * Sardemisos, & Phaselis à Mopso condita finis
Ibus Ptol. Pamphyliae.

LYCIA.

Lycia continuo, cognominata à Lyco rege Pandionis filio, atq; (ut ferunt) infestata olim Chimerae ignibus. Syda portu, & Tauri promontoria grandem

A. Melas flu. B. Eurimedon flu. C. Sardemissus mons. D. Lymira flu. E. Telmessos. F. Calbis flu. G. Halicarnassus.
 H. Larumna. I. Ceramicus sinus. K. Priene ciui. L. Caystrus flu. M. Clazomena. N. Phocis. O. Myrima. P. Caacs flu.
 Q. Garganum. R. Simois flu. S. Ida mons. T. Mariandinum. V. Parion. X. Olympus mons. Y. Dascylos. Z. Olbia.

B. Cymblic. C. Tion. D. Arzene. E. Amisus. F. Cersus

grandem sinum claudit. Taurus ipse ab Eois litoribus exurgēs uastè satis attollitur. Deinde dextro latere ad septentrionem, sinistro ad meridiem uersus it in occidentem rectus, & perpetuo iugo, magnarūq; gentium, qua dorsum agit terminus. Vbi terras dirimit, exit pelagus. Idem autem & totus, ut dictus est, dicitur etiam, qua spectat orientem, deinde Hemodes, & Caucasus, & Paropamisus. Tum Caspiæ pile, Nyphates, & Armenia pile, & ubi iam nostra maria contingit Taurus iterum. Post eius promontorium flumen est Lymira, & eodem nomine ciuitas, atq; ut multa oppida, sic præter Pataram non illustria. Illam nobilem facit delubrum Apollinis quondam opib. & oraculi si-
de Delphico simile. Ultra Xanthus flumen, et Xanthus oppidum, mons Cragus, & quæ Lyciam finit, urbs Telmisos.

C A R I A.

Aria sequitur. Habetur incertæ originis: alij indigenas, sunt qui Pelasgos, quidam Cretas existimant, genus usq; eò quondam armorum, pugnaeq; amans, ut aliena etiam bella mercede agerēt. Hic castella aliquot sunt; deinde promontoria duo
Pedalion

Pedalion & Crya, & secundum Calbin amnem Carinus oppidum ualitudine habitantium infame. Inde ad Halicarnasson hæc adiacent, Rhodiorum aliquot colonie, portus duo, Gelos, & cui ex urbe, quam amplectitur, Thissamissa cognomen est. Inter eos oppidum Larunna & Pandion collis in mare emissus.

Tunc tres ex ordine sinus, Thymnias, Schenus, Bubessus. Thymniæ promontorium Aphrodisium est, Schenus ambit Hylam, Bubessus Cynotum. Gnidus in cornu peninsula. Interq; eam & Ceramicum sinum in recessu posita Euthanæ Halicarnassos Argiuorum colonia est, & cur memoranda sit Mausoleū. præter conditores, Mausoleum efficit regis Mausoli monimentum, unum de miraculis septem, Artemisæ opus. Trans Halicarnasson illa sunt, litus Leuca, urbes Mindus, Aryanda, Neapolis, sinus Iasius, & Basilicus. In Iasio est Bargylos.

I O N I A.

Ost Basilicum Ionia aliquot se ambagibus sinuat, & primum à Possidio promontorio inflexum inchoans, cingit oraculum Apollinis, dictum olim Miletus. Branchidæ, nunc Didymi. Miletum urbem quondam

dam Ionie totius, belli pacisq; artibus principem,
 patriam Thaletis astrologi, & Timothei musici,
 & Anaximandri Physici, aliorumq; ciuium in-
 clytis ingenijt merito in clytam, ut cunq; Ioniam uocant
 urbem Hyppin amnis Mæandri exitum, Latmum
 montem Endymionis, à Luna (ut ferunt) adamati sa-
 bula nobilem. Deinde rursus inflexa, cingit urbem
 Prienen, & Gesi fluminis ostium, moxq; ut maiore
 circuitu ita plura complectitur. Ibi est Panionium
 sacra regio: & ob id eo nomine appellata, quòd e-
 am communiter tones colunt. Ibi à fugitiuis, ut ai-
 unt, condita (nomen fame annuit) Phygela. Ibi E-
 phesus, & Dianæ clarissimum templum, quod Ama Ephesus.
 zones Asia potitæ consecrassè traduntur. Ibi Cay-
 stros amnis, ibi Lebedos, Clariq; Apollinis sanum,
 quod Manto Tiresiæ filia fugiens uictores Theba-
 norum Epigonos, & Colophon, quàm Mopsus e-
 iusdem Mantus filius statuit ad promontoriū, quo
 sinus clauditur, quod altera parte alium, què Smyr-
 næum uocant, efficit angustisq; ceruicibus reliqua
 extendit, inde latius abit in peninsulae faciem, su-
 per angustias, hinc Teos, illinc Clazomena: et quia
 terga iungunt cōfinio adnexa maris, diuersis frontē
 bus diuersa maria prospectāt. In ipsa peninsula est
 Coryna. In sinu Smyrnæo est Termodon amnis, &
 urbs Leuca: extra eum Phocis Ionie ultima.

AE O

ÆOLIS.

Roxima regio, ex quo ab Æolis in
 coli cœpit, Æolis facta, ante Mysia.
 Et qua Hellepontum attingit, Tro-
 ianis possidentibus, Troas fuit. Pri-
 mam urbem à Myrino conditore Myrimam uocât.
 sequentem Pelops statuit, uicto Genomao, reuersus
 ex Græcia; Cymen nominauit, pulsus habitant,
 dux Amazonum Cyme. Supra Caicus inter Eleam
 decurrit & Pitane[m] illam, quæ Archesilan tulit ni-
 hil affirmantis Academiæ clarissimum antistitem.
 Tum in promontorio est Camna oppidum, quod
 præteruectos sinus excipit non paruus, sed longè ac
 molliter flexus, retrahensq[ue] paulatim oras usq[ue] ad
 ima[m] montis Idæ. Isthmos paruis urbibus aspersus
 est, quarum clarissima est Cistena. Gremio interio-
 re campus Thebæ nomine, Adramittium, Astyram,
 Eressam oppida, eodem quo dicta sunt, ordine ad-
 iacentia continet. In altero latere Antandrum, du-
 plex causa nominis iactatur: alij Ascanium Aeneæ
 filium, cum ibi regnaret, captum à Pelasgis, ea se
 redemisse commemorant: alij ab ijs putant condi-
 tam, quos ex Andro insula uis & seditio exegerat.

Hi Antandrum quasi pro Andro, illi quasi pro ui-

ro ac

vō accipi uolunt. Sequens tractus tangit * Gar * Iorianum
 gara & Asson, Aetolorum colonias. Tum sinus al- Ptol.
 ter & χεῶν λιμῆν, non longè ab illo litora incur-
 uat urbe bello excidioq; clarissima: hic Sigeum fuit
 oppidum: hic Achiuorum fuit bellantiū statio. Huc
 ab Id. eo monte demissus Scamander exit & Simo-
 is fama, quàm natura maiora flumina. Ipse mons Ida mons
 uetere diuarum certamine, & iudicio Paridis me-
 moratus, orientem solem aliter, quàm in alijs terris
 solet aspici, ostentat. Namq; ex summo uertice eius
 speculantibus penè à media nocte sparsi ignes pas-
 sim micare, & ut lux appropinquat, ita coire, ac se
 coniungere uidentur, donec magis magisq; colle-
 cti, pauciores subinde, & una ad postremum flam-
 ma ardeant. Ea cum diu clara, & incendio similis
 effulsit, cogit se ac rotundat, & fit ingens globus.
 Diu is quoq; grandis, & terris adnexus apparet,
 deinde paulatim decrescens; & quantò decrescit,
 eò clarior fugat nouissimè noctem, & cum die ians
 Sol factus attollitur.

Extra sinum sunt Rhetea litora, Rheteo et Dar-
 dania claris urbibus, Aiacis tamen sepulchro maxi-
 mè illustria. Ab his fit arctius mare, nec iam abluit
 terras, sed rursus diuidens, angusto Hellepontis fre-
 to litus obuium findit, facitq; ut iterum terrae, quae
 fluit, latera sint.

BITHYNIA.

Nterius Bithyni sunt & Marian-
dynei. In ora Graiae urbes Abydos
& Lampfacum. Parion, et Priapos.
Abydos magni quondam amoris com-
mercio insignis est. Lampfacum Phoceis appellan-
tibus, nomen ex eo traxit, quod consulentibus in-
quasnam terras potissimum tenderet, responsum e-
rat, ubi primum fulsisset, ibi sedem capessarent. Tunc
rursus fit apertus mare Propontis. In id Granicus
effunditur, pugna, quae primum inter Persas & A-
lexandrum fuit, nobilis. Trans amnem sedet in ceru-
ice peninsulae Cyzicum, nomen Cyzicus indidit, quae
a Minyis imprudentibus, cum Colchos peterent, sit-
sum acie casumque accepimus. Post Placia, & Scyla-
ce, paruae Pelasgorum colonia. Quibus a tergo im-
minet mons Olympus, ut in olea uocant, Mysius: is
flumen Rhindacum in ea, quae sequuntur, emittit.
Circum angues nascuntur immanes, neque ob ma-
gnitudinem modo, sed ob id etiam mirabiles, quod
ubi in alueum eius aestus solem, fugerunt, emer-
gunt, atque hiant, superuolantesque aues, quamuis
alte & perniciousiter ferantur, ab orbent. Trans
Rhindacum est Dascylos, & quam Colophonij co-
locant.

locauere, * Myrlea. Duo sunt inde modici si- * Apamiā
 nus: alter sine nomine * Cion amplectitur Phrygiæ Ptol.
 haud longè iacentis opportunissimum emporium, * Brussas
 alter Olbianos in promontorio fert Neptuni fanū. Ptol.
 In gremio Astacon à Megarensibus conditam. De-
 inde priores terræ iterum iacent, exituriq; in Pon-
 tum pelagi canalis angustior. Europam ab Asia sta-
 dijs quinque disternit Thracius (ut dictum est)
 Bosphorus. Ipsis in faucibus oppidum, in ore tem-
 plum est: oppidi nomen Chalcedon, author Argias
 Megarensium princeps, templi numē iuppiter, con-
 ditore Iasone.

Hic iam sese ingens Pontus aperit (nisi qua pro Pontus Euxi-
 nius: montoria sunt) huc atq; illuc longo rectoq; limite
 extentus, sinuatus cætera. Sed quia contra minus,
 quàm ad leuam & dextram abscessit, mollibus fasti-
 gijs, donec angustos utrinq; angulos faciat, inflecti-
 tur, ad formam Scythici arcus maximè incuruus;
 breuis, atrox, nebulosus, raris stationibus, non mol-
 li, neque arenoso circumdatus litore, uicinus aqui-
 lonibus: & quia non profundus est, fluctuosus atq;
 feruens. Olim excolentium seuo admodum ingenio
 Axenus, post commercio aliarum gentium, mollitis
 aliquantum moribus, dictus Euxinus. In eo pri-
 mum Mariandyni urbem habitant, ab Argiuo (ut
 ferunt) Hercule datam, Heraclea uocitatur, id fame
 e fident

34 P O M P O N . M E L A E

fidem adiecit. iuxta specus est Acherusia ad manes
(ut aiunt) perulus, atq; inde extractum Cerberum
exiffimant.

P A P H L A G O N I A .

U M Tios oppidum Melisiorum qui-
dem colonia, sed iam Soli, gentisq; Pa-
phlagonum, quorum in litoribus pe-
ne medijs promontorium est Caram-
bis. Citra Parthenius amnis, urbes Sesamus &
Cromna, & à Citoro Phryxi filio posita Cytoros.
Tum Cimolis accolitur: & quæ Paphlagoniam fi-

* Armene. nit, * Armine.

Ptol.

C H A L Y B E S .

Halybes proximi clarissimas habent
Amison & Sinopem Cynici Dioge-
nis patriam, amnes * Halyn & Ther-
modoonta. Secundum Halyn urbs
est Lycasto, à Thermodoonte campus: in eo fuit
Themiscyrum oppidum, suère & Amazonum ca-
stra, ideò Amazonum uocant. * Tabereni Cha-
lybas attingunt, quibus in risu lusuq; summum bo-
num est. Ultra Carambis Mossynoci turres ligne-
as sube

* Alis. Ptol.

* mel. Tiba
reni.

is subeunt, notis corpus omne persignant, propa-
tulo uescuntur, promiscue concubunt, & palam re-
ges suffragio deligunt, uinculisq; & arctissima cu-
stodia tenent: atque ubi culpam prauè imperando
meruere, in media diei totius afficiunt. Ceterum aspe-
ri, inculti, pernocij appulsis. Deinde minus feri, ue-
rum & hi inconditis moribus Macrocephali, Di-
scheri, Buxeri, raræ urbes: Cerus & Trapezus ma-
ximè illustres.

Inde is locus est, ubi finem ductus à Bosphoro
tractus accipit, atque inde se in sinu aduersi litoris
flexu attollentes, angustissimum Ponti facit angu-
stum. Hic sunt Colchi, hinc Phasis erumpit: hic eo-
dem nomine, quo amnis est, Athenistagora Milesio
deductum oppidum. Hic Phryxi templum & huius
fabula uetere pellis aureæ nobilis. Hinc orti mō-
tes longo se iugo, & donec Riphæis coniungantur,
exporrigunt: qui altera parte in Euxinum, Maotida
& Tanaim, altera in Caspium pelagus obuersis
Ceraunij dicuntur. Iidem aliubi, Taurici, Moschi,
Amazonici, Caspij, Coraxinci, Caucaji, ut alijs a-
lysiæ appositis gentibus, ita alijs alijsq; dicti nomi-
nibus. At in primo flexu iam curui litoris oppidum
est, quod Græci mercatores constituisse, & quia, cum
cæco tēpestate agerentur, ignaris, quæ terra esset,
cygni uox notā dederat, Cygnū appellasse dicuntur.

Reliqua eius feræ incultæq; gentes uasto mari
 aſſidentes tenent, Melanchleni:terreſtria Sexſoli-
 ta, Coraxi, Phithiophagi, Eniochi, Acbei, Cerceti-
 ci. Etiam in conſinio Maotidis Syndones. In Enio-
 chorum finibus Dioſcurias à Caſtore & Polluce pō-
 tum cum Iaſone ingreſſus, Syndos in Syndonum ab
 ipsis terrarum cultoribus condita eſt.

Obliqua tunc regio, & in latum modicè patēs,
 inter Pontum paludemq; ad Boſphorum excurrit:
 quæ duobus alueis in lacum & in mare profluens,
 Corocondaman penè inſulam reddit. Quatuor ur-
 bes ibi ſunt, Hermonaſſa, epoc, Chanagoria, & in
 ipſo ore Cimmerium. Hac ingreſſos lacus accipit
 longè lateq; diffuſus: quæ terras tangit, incuruo cir-
 cumdatus litore qua mari propior eſt, (niſi ubi a-
 peritur) quaſi margine obductus citra magnitudi-
 nem propè Ponto ſimilis.

Oram, quæ à Boſphoro ad Tanaim uſq; deſcendi-
 tur, Maotici incolunt, Toreate, Arrichi, Phicores,
 & oſtio fluminis proximi Axamathæ: apud eos e-
 aſdem artes foemine, quas uiri exercent, adeò ut ne
 milia quidem uacent. Viri pedibus inhaerent, ſa-
 gittisq; depugant, ille equeſtre prælium incūt: Nec
 ferro dimicant, ſed quos laqueis intercepte, tra-
 hendo conficiunt. Nubunt tamen, uerùm ut nobiles
 habeantur, non in etate modus eſt: niſi quæ hoſtens
 intere

interemere, uirgines manent. Ipse Tanais ex Rhiphæo monte deiectus adeò præceps ruit, at cum uicina flumina, tum Mæotis & Bosphorus, tum Pontici aliqua brumali rigore durentur: solus æstus hyememq; iuxta ferens, idem semper & sublimis incitatusq; decurrat: ripas eius Sauromata & ripis hærentia possident: una gens, aliquot populi & aliquot nomina. Primi Mæotici Γυαρον γένος ἔσθ' αὐτοὺς regna Amazonum. Fœcundos pabulo, at alia steriles nudosq; campos tenent Budini. Geloni urbem ligneam habitant. iuxta Thyrssetæ Turcæq; uastas sylvas occupant, alunturq; uenando. Tum continuis rupib. latè aspera & deserta regio a: Arymphæos usq; permittitur. His iustissimi mores, pro domibus nemora, alimenta bacca, & maribus & foeminis nuda sunt capita. Sacri itaq; habentur, at deoq; ipsos nemo de tam feris gentibus uiolat, aut alijs quoque ad eos confugisse pro asylo sit. Ultra surgit mons Rhiphæus, ultraq; cum iacet ora, quæ spectat oceanum.

P O M P O N I I M E.

L A E D E S I T V O R B I S,

L i b e r I I.

§ S C Y T H I A E V R O P A E A.

Sic in nostrum mare Tandanq; uergētis, quem dixi, situs ac situs est. At per eundē annem in Maotida reneantibus ad dextram Europa est, modò sinistro latere in nauigantium appo-

sita, ac Riphæis montibus (nam & huc illi pertinent) proxima. Cadentes assidue niues adeo inuid efficiunt, ut ultra ne uisum quidē intendentium admittant. Deinde est regio ditis admodum soli, inhabitabilis tamen: quia Gryphi seuum & pertinax ferarum genus aurum terra penitus egestum mirè amant, mireq; custodiunt, & sunt infesti attingentibus. Hominum primi sunt Scythæ, Scytharumq; queis singuli oculi esse dicuntur Arimaspi. Ab eis

*Bycis. Pto. Effedones usq; ad Maotida. Huius flexum * Buges
* Hamaxo- annis secat, Agathyrsi & Sauromate ambiunt
bij. Ptol. quia pro sedibus plaustra habent, dicti * Hamaxo-
bite.

bite. Obliqua nunc ad Bosphorum plaga excurrens, Ponto ac Mæotide includitur. In paludem uergentia Satarchæ tenent. In Bosphorum Cimmericum oppida Myrmætion, Panticapeum, Theodosia, Hermisium, in Euxinum mare Taurici; super eos sinus portuosus, & ideo καλὸς λιμὴν appellatus, promontorijs duobus includitur. Alterum λεπὶδὸν μέγαν ὠπποῦ uocant, Carambico, quod in Asia diximus, patet aduersum; Parthenon alierum, oppidum adiacet Cherronesus à Diana (si credatur) conditum, & Nymphæo specu, quod in arce eius Nymphis sacratum est, maximè illustre.

Subit tum ripam mare, & donec quinque millia passuum absit à Mæotide resugientia usque subsequens litora, quæ Satarchæ & Taurici tenent, peninsulam reddit; quod inter paludem & sinum est, Taphræ nominantur. Sinus Carcinites. In eo urbs est *Carcine, quàm duo flumina Gerros & Hypacy *Carcinitis uno ostio effluentia attingunt, uerùm diuersis fontibus, & aliunde delapsi. Nam Gerros inter Basilidas & Nomadas euoluitur. Syluæ deinde sunt, quas maximas hæc terræ ferunt, & Panticapes, qui Nomadas Georgosq; determinat. Terra tum longè distenta excedens tenui radice litore adnectitur, post spaciosa modicè paulatim se ipsa fastigiat, & quasi in mucronem longa colligens latera, facie positi en-

sis allecta est. Achilles infesta classe mare Ponticum ingressus, ibi ludicro certamine celebrasse uictoriam: & cum ab armis quies erat, se ac sues cursu exercitauisse memoratur: ideo dicta est *Πόμπος* & *Χιμάς*.

Borysthènes. Tum Borysthènes gentem sui nominis abluit inter Scythiæ annes amoenissimus, turbidis alijs, liquidissimus defluit, placidior quam ceteri, potariq; pulcherrimus: alii letissima pabula, magnosq; pisces, quibus & optimus sapor, & nulla ossa sunt: longe uenit, ignotisq; ortus e fontibus, quadraginta dierum iter alueo stringit, tantoq; spatio nauigabilis secundum Borysthenida & * Olbida Græca oppida egreditur.

Hypanis fl. Callipidas Hippanis includit, ex grandi palude oritur, quam matrem eius accolæ appellant, & diu qualis natus est defluit: tandem non lōgè e mari ex paruo fonte, cui ex ampeo cognomen est, adeo amaras aquas accipit, ut ipse quoq; iam sui dissimilis & non dulcis hinc defluat. Axiaces proximus intra Callipidas Axiacasq; descendit. Hos ab Istriis Tyra separat: surgit in Neuris, qua exit, sui nominis oppidum attingit.

At ille, qui Scythiæ populus a sequentibus dirigit, nit apertis in Germania fontibus, alio, quam defluit, nomine exoritur. Nam per inhumana magna-

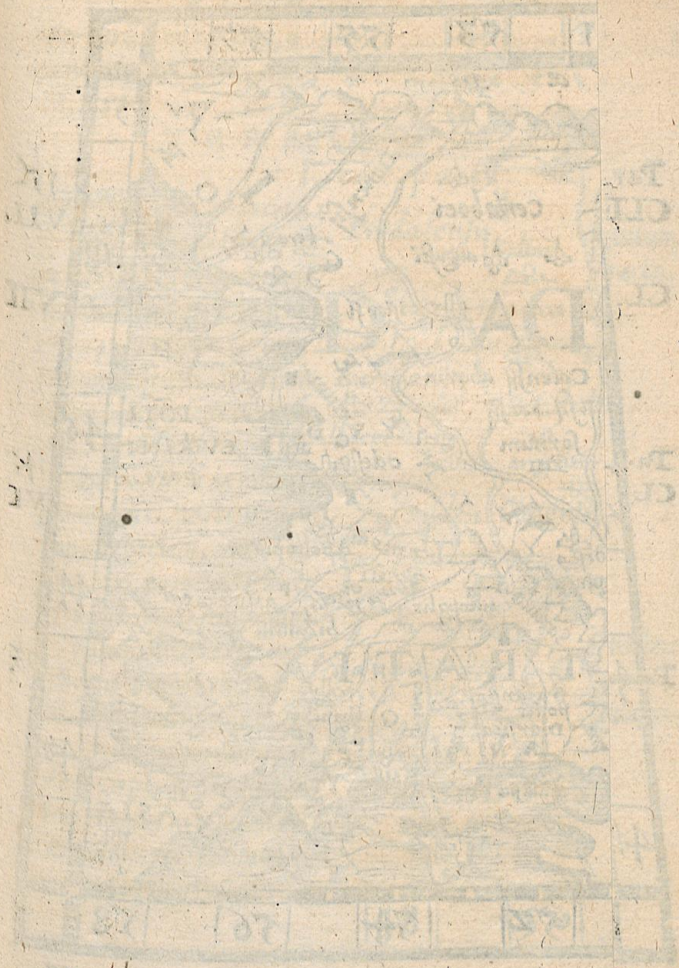
TUNA

rum gentium diu Danubius est, deinde aliter appellantis accolis Ister fit: acceptisq; aliquot annibus, ingens iam, & eorum, qui in nostrum mare decidunt, tamen Nilo minor, totidem, quot ille ostijs, sed tribus tenuibus reliquis nauigabilibus, effluit.

Ingenia cultusq; gentium differunt. Essedones Scytharum funera parentum læti, & uictimis, ac festo coitu familiarium celebrant. Corpora ipsa laniata, & cæcis pecorum uisceribus commixta epulando consumunt. Capita ubi fabre ex poliure, auro cincta pro poculis gerunt. Hæc sunt apud ipsos pietatis ultima officia. Agathysi ora artusq; pingunt, ut quicquæ maioribus præstant, ita magis uel minus, ceterum iisdem omnis notis, & sic ut ablui nequeant. Sarmatæ auri & argenti maximarum pestium ignari uice rerum commercia exercent, atque ob seua hyemis admodum assidue demersis in humum sedibus, specus aut suffossa habitant. Totum braccati corpus, & nisi qua uident, etiam ora uestiti. Tauri Iphigenia & Orestis aduentu maxime memorati, immanes sunt moribus, immanemq; famam habent, solere uictimis aduenas cadere. Basilidis ab Hercule & Echidna generis principia sunt, mores regij arma tantum sagittæ. Vagi Nomades pecorum pabula sequuntur: atq; ut illa pecorum durant, ita diu statam sedem agunt. Colunt Georgi, exercentque

C 5 agros.

agros. Axiacæ furari quid sit ignorant: ideoq; nec
 nec sua custodiunt, nec aliena contingunt. Interius
 habitantium ritus asperior, & incultior regio est,
 Bella cadesq; amant, mosq; est bellantibus cruorem
 eius, quem primum interemerunt, ipsis è uulneri-
 bus ebibere. Ut quisq; plures interemerit, ita apud
 eos habetur eximius. Ceterum expertem esse ca-
 dis, inter opprobria uel maximum est. Ne fœdera
 quidem incruenta sunt, sauciant se, quia paciscun-
 tur, exceptumq; sanguinem, ubi permiscuere, de-
 gustant: id putant mansuræ fidei pignus certissi-
 mum. Inter epulas, quot quisque interfecerit, refer-
 re latissima & frequentissima mentio, binisq; po-
 culis, qui plurimos retulere, per potatis interlocu-
 tur. Is honos præcipuus est. Pocula ut Effedones
 parentum, ita inimicissimorum capitibus expoli-
 unt. Apud Antropophagos ipse etiam epulæ uis-
 scribus humanis apparantur. Geloni hostium cus-
 tibibus equos, seq; uelant: illos reliqui corporis, se-
 capitum. Melanchlenis atra uestis, et ex ea nomen.
 Neuris statum singulis tempus est, quo si uelit in lu-
 pos, iterumq; in eos, qui fuere, mutantur. Mars om-
 nium Deus, ei pro simulacris enses & tentoria de-
 dicant, hominesq; pro uictimis ferunt. Terræ late-
 patent, & ob excedentia ripas suas plerumq; flumi-
 na, nusquam non ad pabula fertiles. Alicubi usque
 adco

...transportation ...
... ..

A. Nestos flu. B. Istropolis. C. G. latis. D. Tiristris promont. E. Crunes portus. F. Thmnia promont. G. Cypselus
 H. Μάκρον τῆχος. I. Chersonesus. K. Sestos. L. Cardia. M. Aenos ciuit. N. Abdera.

adeo steriles ad cætera, ut qui habitant, lignorum
egentes, ignes ossibus alant.

T H R A C I A.

9

is Thracia proxima est, eaq; à Pon-
tici lateris fronte usq; in Illyricos pe-
nitus immissa, qua latera agit Istro, Thracie,
pelagoq; contingitur. Regio nec coe-
lo leta, nec solo: & nisi qua mari propior est, in-
fecunda, frigida: eorumq; que seruntur, maligne
admodum patiens. Rarò usquam pomifram arbo-
rem, uitem frequentius tolerat, sed nec eius quidem
fructus maturat ac mitigat, nisi ubi frigora obiectu
frondium cultores arcuere. Viros benignius alit,
non ad speciem tamen (nam & illis asper atq; inde-
cens corporum habitus est) cæterum ad ferociam
& numerũ, ut multi immitesq; sint, maximè ferax.

Paucos annes, qui in pelagus euadunt, uerùm ce-
leberrimos Hebrum, * Neston & Strimona emit-
tit. Montes interior attollit Hæmon & Rhodopen, * Nesus. Pt.
& Orbelon, sacris Liberi patris, & coetu Moena-
dum Orpheo primum imitante celebratos: è qui-
bus Hæmus in tantum altitudinis abit, ut Euxinum
& Adriam ex summo uertice ostendat.

Vna gens Thraces habitant, alijs alijsq; præditi
nominibus

ſcitis mores. nominibus & moribus. Quidam feri ſunt, & ad
 mortem paratiſſimi, Cetera utiq; uaria opinio pſi-
 cit. Alij redituras putant animas obeuntium. Alij,
 etſi non redeant, non extingui tamen, ſed ad beatio-
 ra tranſire. Alij emori quidem, ſed id melius eſſe
 quam uiuere. Itaque lugentur apud quosdam pu-
 erperia, natiq; deflentur: funera contra feſta ſunt,
 & ueluti ſacra cantu luſuq; celebrantur. Ne ſœmi-
 nis quidem ſegnus eſt animus ſuper mortuorum ui-
 rorum corpora interfici, ſimulq; ſepeliri, uotum
 eximium habent: & quia plures ſimul ſingulis nu-
 pte ſunt, cuius id ſit decus apud iudicatu-
 ros ma-
 gno certamine affectant, moribus datur, eſtq; maxi-
 me letum, cum in hoc contenditur, uincere. Moerēt
 alia uocibus, & cum acerbisſimis planctibus effe-
 runt. At quibus conſolari eas animus eſt, arma o-
 pesq; ad rogos deferunt, paratiq; (ut dicunt) cum
 fato iacentis, ſi detur in manus, uel paciſci, uel decer-
 nere, ubi nec pugnae, nec pecuniae locus ſit, manētq;
 dominas proci. Nupturae uirgines non à parentib.
 uiris traduntur, ſed publice aut locantur ducendae,
 aut ueneunt. Vtrum fiat ex ſpecie & moribus cau-
 ſa eſt. Probe formoſaeq; in precio ſunt: ceteras qui
 habeant, mercede quaeruntur. Vini uſus quibusdam
 ignotus eſt: epulantibus tamen ubi ſemper ignes,
 quos circumſident, quaedam ſemina ingeſta ſunt, ſi-
 milis

milis ebrietati hilaritas ex nidore contingit.

In litoribus istro proxima est Isthropolis, deinde vrbes Thra-
 à Milesijs deducta * Galatis & Tritonice, & por cie.
 tus Caria, & Tiristris promontorium, quod præ * Callatis.
 teruectos alter Ponti angulus accipit aduersus Pha Ptol.
 siaco, & nisi amplior foret, similis fuit. Hic Bizone
 motu terre intercudit. Est portus Crunos, vrbes Di
 onysiopolis, Odesos, Messembria, Anchialos, &
 intimo in sinu atq; ubi Pontus alterum sui flexū an-
 gulo finit, magna Apollonia. Recta dehinc ora nisi
 quòd media fermè in promontorium, quod Thim-
 niam uocant, exit, & incuruis cantra se litoribus
 ostendit: urbē sustinet Halmydeson & Philas &
 Phinopolim. Hactenus Pontus.

Dein est Bosphorus & Propontis. In Bosphoro
 * Byzantium. In Propontide Selymbria, Perinthus, * Constatino
 Bathynis, amnesq; , qui interfluunt, * Erginus & polis nunc
 Atyras. Tum Rhefo regnata quondam pars Thra- * Bithynus
 cie, & Bysanthe samiorum, & ingens aliquando illic ponit
 Cypsella. Post locus, quem $\mu\alpha\alpha\gamma\delta\upsilon\tau\epsilon\iota\chi$ & appel Ptol.
 lant, & in radice magnæ peninsulae sedes Lysima-
 chia. Terra, quæ sequitur, nusquam lata, atq; hinc
 arctissima inter Hellepontum Aegeumq; procura
 rit: angustias Isthmon, frontem eius Mastusiam to-
 tam Chersonesum appellant. Ob multa memorabi- Chersonesus
 lis est. In ea flumen Aegos naufragio classis Attice
 insignis.

insigne. Est & Abydo obiacens Sestos, Leandri amore pernobilis. Est & regio, in quam Persarum exercitus diuisas spacio, pelagosq; terras ausus pontibus iungere (mirum atq; ingens facinus) ex Asia in Græciam pedes, & non nauigata maria transgressus est. Sunt Prötesilai ossa consecrata delubro. Est & portus Cælos, Atheniensibus, & Lacedæmonijs nauali acie decernētibus, Laconicæ classis signatus excidio. Est κωνόσγυρα tumulus Heclibæ, siue ex figura canis, in quã cōuersa traditur, siue ex fortuna, in quam deciderat, humili nomine accepto, est Macidos, est Elcus, quæ finit Helleas pontum.

Aegeum statim pelagus uastè longum littus impellit, summotasq; terras hinc ad promontorium, quod Sunium uocatur, magno ambitu molliq; circumagat. Eius tractum legentibus præuectisq; Mastusiam, tum sinus intrandus est, qui alterum Chersonesum siue latus abluens, iugo facie uallis includitur, & ex fluuio, quem accipit, * Melas dictus: duas urbes amplectitur Alopeconesum, & in altero Isthmi litoris sitam Cardiam. Eximia est Aenos ab Aenæs profugo condita. Circa Hebrum Cicones, transeundem Doriscos, ubi Xerxem copias suas, qui numero non poterat, spacio mensum ferunt. Deinde promontorium Serium, ex quo canentem Orphæa sequuntur

* Melanius.
Ptol.

Quæta narrantur nemora, Zone. Tum Scæno fluuius, & ripis eius adiacens Maronia Regio ulterior Diomedem tulit immanibus equis mandendos solitum obiectare aduenas, & ijsdem ab Hercule obiectum. Turris, quam Diomedis uocant, signum fabulæ remanet: & urbs, quam soror eius suo nomine nominauit Abdera: sed ea magis id memorandum habet, quòd Dêmocrétum Physicum tulit, quam quòd ita condita est. Ultra Nestos fluit, interq; eum & Strymona urbes sunt, Philippi, Apollonia, Amphipolis. Inter Strymona & Athon turris Calarnæa, & portus Caprullon, urbs Achantos & Oesyma. Inter Athon & Pallenem Cleone, & Olynthos.

Strymon (sicut diximus) amnis est longeq; ortus, & tenuis, alienis subinde aquis fit amplior, & ubi non longè à mari lacum fecit, maiore, quam uenerat, alueo erumpit. Athos mons est adeò elatus, ut credatur altius, quam quando imbres cadunt, surgere. Capit opinio fidem, quia de aris, quas in uertice sustinet, non abluitur cinis, sed, quo relinquitur, agere manet. Cæterum non promontorio, ut alij, uerum totus est, totoq; longè dorso procedit in pelagus, qua cõtinenti adhæret, à Xerxe in Graios tendente perfossus, transnauigatusq; & factus fretò nauigabili peruius. Ima eius tenet parua Pelasgo-

Athos

TUM COE

rum colonie. In summo fuit oppidum Acroathon, in quo (ut ferunt) dimidio longior, quam in alijs terris etas habitantium erat. Pallene soli iam patentis, ut quinq; urbium sedes sit atq; ager: tota in altum abit, angusta satis unde incipit. ibi est * Potidea. At Ptol. ubi laxius patet, Mende Scioneq; referendæ: illa ab Heretrijs, hæc ab Achivis, capto Ilio, remeantibus posita.

*Thermaitus. Ptol.

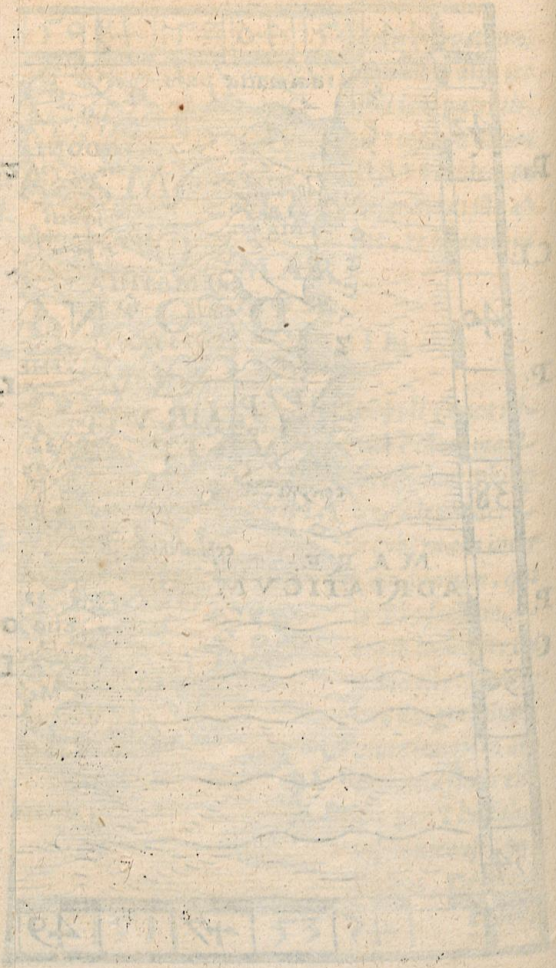
Um Macedonum populi, quot urbes habitant? quarum Pellam maxime illustram alumni efficiunt, Philippus Græciæ domitor, Alexander etiam Asia. In litore flexus * Mecyberneus inter promontoria diuidit Canastreum & portum, qui Copos dicitur. urbes Toronem & Phiscellam, atque unde nomen est ipsi, Mecybernam incingit. Canastreo promontorio Scione proxima est. Mecyberneus autem in medio, qua terra dat gremium, modicè in litora ingreditur. Cæterum longis in altum immisissis lateribus ingens inter maria sinus est. In eum Axius per Macedonas, etiam per Thessalos Peneus excurrit. Ante Axium Thessalonice est. In est utrumq; Cassadria, Cydna, Azoros, Derris: & Peneos

M A G D O N

*Ca

*Th
chs.

Peneo, Sepias, Cordynia, Melibœa, Castanea, pares
ad famam, nisi quòd Philoctetes alumnus Melibœ-
am illuminat.

Terræ interiores claris locorum nominibus in-
signes penè nihil ignobile ferunt. Hinc non longè
est Olympus, hic Pelion, hic Ossa, montes gigantum
fabula belloq; memorati, hic musarum parens do-
musq; Pieria, hic nouissimè calcatum Graio Hercu-
li solū, saltus Oetaeus, hic sacro nemore nobilia Tena-
pe, hic Libethra carminumq; fontes obiacent.

Tum iam uastè & multum prominens Græcia,
& dum Myrtoum pelagus attingat, à septentrione
in meridiem uecta: quà Sol oritur Aegeis, quà occi-
dit, Ionijs fluctibus obiacet: ac proxime spaciōsa
& Hellas nomine grandi fronte procedit, mox ma-
ri utroq; & Ionio magis latera eius intrante, do-
nec quinque millia passuum patet, media fermè pro-
pè inciditur.

Deinde rursus terris huc se & illuc, uerum in Io-
nium mare magis expandentibus progressisq; in al-
tum, non tam lata, quàm coeperat, ingens tamen ite-
rum, & quasi peninsula extenditur, uocanturq; Pe-
loponnesus ob sinus & promontoria, quis ut fibris
litora eius incisa sunt: simul quod tenui tramite in-
latus effunditur, platani folio simillima.

In Macedonia prima est Thessalia, deinde Ma-
gnesia.

D

gnesia.

gnestia, Phthiotis. In Graecia Doris, Locris, Phocis, Bœotis, Attis, Megaris, sed omnium Attis clarissima. in Peloponneso Argolis, Laconice, Messenia, Achaia, Elis, Arcadia. Ultra Aetholia, Acarnania, Epiros, usq; in Adriam.

Loca mediterranea.

De locis atq; urbibus, quæ mare non abluunt, hæc maximè memoranda sunt: in Thessalia, Larissa, aliquando solcos: in Magnesia, Antronia: in Phthiotide Phthia: in Doride Pindus, & iuxta situm Eriæon: in Locride Cynos & Calliaros: in Phocide Delphi, & mons Parnassus, & Apollinis sanum atque oraculum: in Bœotia Thebæ & Cytheron fabulis carminibusq; celeberrimus. in Attide Eleusis Cereri consecrata, & clariores, quàm ut indicari egeant, Athenæ. In Megaride, unde regioni nomen est, Megara. At in Argolide, Argos & Mycena, & templum Iunonis uetustate, & religione percelebre. In Laconide, Terapne, Lacedæmon, Amyclæ, mons Taygetus. In Messenia, Messene & Methone. In Achaia atq; Elide quodam visæ Oenomai Elis & numen delubrumq; Olympij Iouis certamine Gymnico, & singulari sanctitate, ipso quidem tam simulacro, quod Phidie opus est, maximè nobile. Arcadium Peloponnesiacæ gentes undiq; incingunt. In ea sunt urbes Psophis, Tenea & Orchomenon: montes Pholoe, Cyllonius, Parthenius. *La-*
valus

nalus, flumina Erymanthus & Ladon. In Aetolia Naupactos, in Acarnania Stratos oppida: in Epiro Dodonæi Iouis templum, & fons ideò sacer, quòd cum sit frigidus, & immersas facès, sicut ceteri, extinguat, ubi sine igne procul admoventur, accendit.

At cum litora leguntur à promontoria Sepiade per Demetrium & Boion, Phitheleon & Echimon ad * Pagaseum sinum cursus est. Ille urbem Paga- * Maliacum
sam amplexus, anem Sperchion accipit: & quia ut uidetur.
Minyæ Colchida petentes, inde Argonauem solue- Ptol.
re, memoratur. Ab eo ad Sunium tendentibus illa
prænaviganda, Maliacus & Oponius grandes si-
nus, & in his caesorum etiam Laconum trophæa,
Thermopylæ, Opæes, Scarphia, Cnemides, Alope,
Anthedon, Larymna. Aulis Agamemnoniæ Graio-
rumq; classis in Troiam coniurantium statio. Ma-
rathon, magnarum multarumq; uirtutum testis, iam
inde à Theseo Persarum maxima clade permotus.
Rhamnus parua, illustris tamen, quod in ea sanum
est Amphiarai, & Phidiaca Nemesis. Thoricos &
Brauron olim urbes, iam tantum nomina. Sunium
promontorium est, finitq; id litus Hellados, quod
spectat ad orientem. Inde ad meridiem terra con-
uertitur usq; ad Megaram, Atticæ ut modò latere,
ita nunc fronte pelago, adiacens. Ibi est Pyrrhæus

Atheniensium portus. Scyronia saxa seu quondam Scyronis hospitio etiam nunc infamia.

Isthmus. Megarensium tractus Isthmon attingit: hoc illi cognomen est, quia quinque millium spatio Aegeum mare ab Ionio submouens, angusto tramite Helladi Peloponneson annectit. In eo oppidum Cenchræ fanum Neptuni. Ludi quos Isthmicos uocant, celebres. Corinthos olim clara opibus, post clade notior, nunc Romana colonia ex summa arce quam Acrocorinthon appellant, maria utraq; contuens. Peloponnesiorum (sicut diximus) sinus & promontoria lacerant: ab oriente Bucephalos & Cherso-

* Onigmatos nesus, * & Scylleon: ad meridiem Malea, Tænaros, Acritas, ichtys ad uesperum * Chelonates & * chelonita. Araxos. Habitant ab Isthmo ad Scylleon Epidaurij, Aesculapij templo inclityi, & Trœzenij, si de societatis Atticæ illustres. Portus Saronicus, & * Schnus & * Schoenitas & Pagonus. Oppida autem Epidaurus, & Trœzen & Hermiona his litoribus appositae sunt. Inter Scylleon & Maleam Argolycus. Inter hanc & Tænaron Laconicus. Hinc ad Acritam Asineus, inde ad Isthmum Cyparissius. In Argolico sunt noti amnes, Erasinus atq; Inachus, & notum oppidum Lerne. In Laconico Gihius & Eurotas. In ipso Tænaro Neptuni templum, & specus illi, quem in ponto Acherusium diximus, facie & fabula sumi-

la sumi-

la similis. In Asine o flumen Pamissum. In Cyparissio Alpheus, nomen dedere urbes in litore sitæ, hinc Cyparissus, illinc Asine Messenij Pylisq; terras colunt, & ipsa pelago Pylos adiacet, Cyllene, Calipolis. Patræ oram illam tenent, in quam Chelonates, & Araxos excurrunt: sed Cyllene, quòd Mercurium ibi natum arbitrantur, insignis.

Rhion deinde (maris id nomen est) anguste & velut freto lacus, ora frequenti incidens, inter Aetolos & Peloponnesiacos usq; ad Isthmon irrumpit. In eo ad septentrionem spectare litora incipiunt. In his est Aegion & Aegira, & Oluros, & Sicyon: at in aduersis Pageæ, Creusis, Anticyra, Oeanthia, Cyrrha & notior aliquanto nomine Calydon, & Euenos. Extra Rhion in Acarnania maximè clara sunt oppidum Leucas, flumen Achelous. In Epiro nihil Ambracio sinu nobilior est, facit sinus, qui angustis Ambracius faucibus, & quæ minus mille passibus pateat, gran sinus. de pelagus admittit, faciunt urbes, quæ assidunt, Aetium, Argi, Amphiloehij, Ambracia, Acacidarum regia Pyrrhiq; Butroton ultra est, deinde Ceraunij montes, ab ijs flexus in Adriam. Hoc mare magno secessu littorum acceptum, & uaste quidem in latitudinem patens, qua penetrat tamen uastius, Illyricis usq; Tergestum, cætera Gallicis italisq; gentibus * Da Taritij. cingitur. Parthini & * Daffareta prima eius tenet, Ptol.

Dalmatia &
Illyricum.

Sequentia paulatim Encheliæ, Phæaces, deinde sunt quos propriè Illyricos uocant, tum Pyrei & Liburni, & Istria. Urbium prima est Oricum, secunda Dyrrhachium, Epidamnus ante erat, Romani nomen mutauere, quia uelut in damnum iuris omnem id uisum est. Ultra sunt Apollonia, Salona, Iasdera, Narona, Tagurium, sinus Polaiticus, & Pola quondam à Colchis (ut ferunt) habitata, in quâ uires transeunt, nunc Romana colonia. Finites autem Aëas, & Nar, & Danubius, qui iam dictus est Ister, sed Aëas secundum Apolloniam, Nar inter Pyreos, & Liburnos, per Istros Ister emittitur. Tergestum in imo in sinu Adriæ sinum finit Illyricum.

II

ITALIA.

Italia magis, quia ordo exigit, quam qui monstrari eget, pauca dicentur: nota sunt omnia. Ab Alpibus incipit in altum excedere, atque ut procedit, mediam se perpetuo Apennini montis iugo attollens, inter Adriaticum & Tuscum, siue (ut aliter eadem appellantur) inter superum mare & inferum excurrit: diu solida: uerum ubi longè abit, in duo cornua scinditur, respicitque altero suum pelagus, altero Ionium, tota angusta, & alticubi

ITALIA

MARINE
 YRANIE
 TAVRE

cubi multò quàm unde cœpit angustior.

interiora eius aliæ aliæq; gentes habitant. Sinistra parte Carni & Veneti colunt Togatam Galliam. Tum Italici populi Picentes, Frentani, Taurini, Apuli, Calabri, Salentini. Ad dextram sunt sub Alpibus Ligures, sub Apennino Hetruria, post Latium, Volsci, Campani, & super Lucaniam Brutij. Urbium quæ procul à mari habitantur, opulentissime sunt, ad sinistram Patavium Antenoris, Mutina & Bononia Romanorum coloniæ. Ad dextram Capua à Tuscis, & Roma quondam à pastoribus condita, nunc si pro materia dicatur, alterum opus. At in oris proxima est à Tergeste Concordia. Interfluit Timauus, nouem capitebus exurgens, uno ostio emissus. Deinde Natiso non longè à mari ditè attingit Aquileiam: ultra est Altinum.

Superiora latè occupat litora Padus, namque Padus. ab imis radicibus Vesuli montis exortus, paruis se primùm fontibus colligit: & aliquatenus exilis, ac macer, mox alijs amnibus ad eò augetur atq; alitur, ut se per septem ad postremum ostia effundat: unū de ijs magnum Padum appellant: inde tã citus profilit, ut discubitis fluctibus diu qualem emisit, undant agat, suumq; etiam in mari alueum seruet, donec eum ex aduerso litore Istriae eodem impetu profluens Ister amnis excipiat. Hac re per ea loca nauiganti-

gantibus, qua utrinq; amnes eunt, inter marinas ad
 quas dulcium haustus est.

* Panum for
 tune, ut uide
 tur. Ptol.

A Pado ad Anconam transitur Rauennam, * ri-
 minum, Pisaurum * Fanestris colonia. Flumen Me-
 taurus atq; Esis, & illa in angustiorum duorum pro-
 montorium ex diuerso coeune inflexi cubiti ima-
 gine sedes, ac ideo à Graeis dicta Ancona, inter Gal-
 licas Italicasq; gentes, quasi terminus interest: hanc
 enim praegressos Piceni littora excipiunt in quibus
 Numana, Potentia, Claterna, Cupra, urbes: ca-
 stella autem Firmum, Adria, Fruentum, idem ei flu-
 uio qui praeterit, nomen est. Ab eo Senogallia ma-
 ritima ad Aterni fluminis ostia. Vrbes Bucara &
 Histonium. Dauni autem, Tifernum amnem. Cliter-
 niam, Lucrinum, Theanum, oppida montemq; Gar-
 ganum. Sinus est continuo Apulo littore incinctus
 nomine Vrias modicus spacio: pleraq; asper acces-
 su. Extra Sypuntum, uel (ut Graei dixere) Sipyus,
 & flumen quod Canusium attingens Ausidum ap-
 pellant. Post Barium, Egnatia, & Ennio ciue nobi-
 les Rudiae, & in Calabria Brundisium, * Valeti-
 um, Lupiae, Hydrus mons: tum & Salentini campi,
 & Salentina litora, urbs Graia Gallipolis.

Hucusq; Adria, hucusq; Italiae latus alterum per-
 tinet. Frons eius in duo quidem se cornua (sicut su-
 pra diximus) scindit. Ceterum mare, quod inter u-
 traq;

traq; admisit, tenuibus promontorijs semel iterum-
 que distinguens, non uno margine circuit, nec affu-
 sum patensq; , sed per sinus recipit. Primus Taren-
 tinus dicitur inter promontoria * Salem & Laci- * Iapigiū &
 nium. in eoq; sunt Tarentus, Metapontum, Hera- Salentinum,
 clea, Croto, Turium. Secundus Scyllaceus inter pro Ptol.
 montoria Lacinium & Zephyrium, in quo est Pe-
 tilia, Cœcum, Scylaceum, Mistra. Tertius inter
 Zephyrium, & * Brutium, Consilinum, Cauloni- * Scilleum.
 am, Locrosq; circumdat. In Brutio sunt Columna re Ptol.
 gia, Rhegyum, Scylla, Taurianum & Mataurum.
 Hinc in Tuscum mare deflexus est. & eiusdem ter-
 ræ latus alterum Terina, Hippo nunc Vibon, Te-
 mesa, Clampetia, Blanda, Buxentum, Velia Palinu-
 rus olim Phrygij gubernatoris, nunc loci nomen,
 Pestanus sinus, Pestum oppidum, Silarus amnis Pi-
 centia, Petræ, quas Sirenes habitauere. Mineruæ
 promontorium, opima Lucaniæ loca, sinus Puteo-
 lanus, Surrentum, Herculaneum, Vesuij montis a-
 spectus, Pompeij, Neapolis, Puteoli, Lacus Lucri-
 nus & Auernus, Baia, Missenum, id nunc loci, ali-
 quando Phrigij militis nomen, Cumæ, Linternum,
 Vulturum amnis, Vulturum oppidum, Amœna
 Campania litora, Sinuessæ, Liris, Minturnæ, For-
 miæ, Fundi, Tarracina, Circes domus, aliquando Cir-
 ceij, Antium, Aphrodisium, Ardea, Laurentum, On-
 stia,

stia, citra Tyberim in hoc latere sunt: ultra, Pyrgi, Anio, Castrum nouum, Grauisca, Cossa, Telamon, Populonia, Cecina, Pise, Hetrusca, & loca & nomina. Deinde Luna, Ligurum, & Liguria, & Genua, Sabatia, & Albigaunum. Tum Paulon & Varum flumina, utraque ab Alpibus delapsa, sed arum, quia Italiam finit, aliquanto notius. Alpes ipse ab ijs litoribus longè lateq; diffusa, primò ad septentrionem magno gradu excurrunt. deinde ubi Germaniam attigerunt, uerso impetu in orientem abeunt, diremptis populis immanibus, usq; in Thraciam penetrant.

G A L L I A N A R B O -
N E N S I S.

* Cemeni
aliàs.

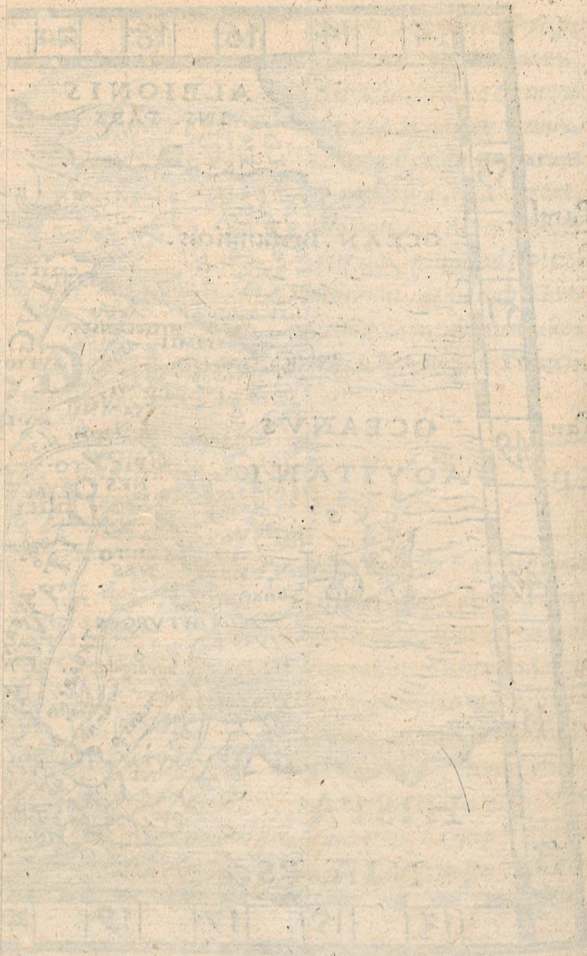
Allia Lemano lacu, & * Gebennicis montibus in duo latera diuisa, atque altero Tuscum pelagus attingens, altero Oceanum: hinc à Rheno ad Py-

renæum usq; promittitur. Pars nostro mari appositâ, fuit aliquando Braccata, nunc Narbonensis, magis culta & magis consita, ideoq; etiam lætior. Urbium, quas habet opulentissime sunt vasto Vorum, Arecomicorum Nemausus, Tolossa Tectosagum,

* Catari. Pto.

contiorum, Vienna Allobrogum, Auenio * Cauarum, Arecomicorum Nemausus, Tolossa Tectosagum,

GALLIA NARBON

gum, Secundanorum Arausio, Sextanorum Arclate, Septumanorumq; Blitera. Sed antestat omnibus Atacinatorum Decumanorumq; colonia, unde olim ijs terris auxilium fuit, nunc & nomen & decus est Martius Narbo. In littoribus aliquot sunt cum aliquibus nominibus loca. Cæterum raræ urbes, quia rari portus, & omnis plaga austro atq; Africo exposita est. Nicea tangit alpes, tangit oppidum Decatum, tangit Antipolis: deinde, Forum Iulij Octavianorum colonia, tunc post Atenopolis, & Olbia, & Glanon, & Citaristes, & Halycidon Massiliensium portus, & in eo ipsa Massilia. Hæc à Phœcis oriunda, & olim inter asperas posita, nunc ut pacatis, ita dissimilimis tamen uicina gentibus. Mirum quam facile & tunc sedem alienam ceperit, et adhuc morem suum teneat. inter eam & Rhodanum maritima Auaticorum stagno asidet fossa Mariana. Partem eius annis nauigabili alueo effundit: alioquin litus ignobile est Lapidium (ut uocāt) in quo Herculem contra Albionem, & Bergiona Neptuni liberos dimicantem, cum tela defecissent, ab inuocato Ioue adiutum imbri lapidum ferunt: credas pluuisse, adeo multipasim & latè iacent.

Rhodanus non longè ab Istri Rheniq; fontibus surgit, deinde Lemano lacu acceptus tenet impetū, seq; per medium integer agens, quantus uenit, egreditur.

Rhodanus

ditur. Inde contra in occidentem ablatu aliquan-
 diu Gallias dirimit. Post cursu in meridiem abdu-
 cto hac intrat, accessuq; aliorum annuum iam gran-
 dis, & subinde grandior inter Volcas & Cauaras
 emittitur. Ultra sunt stagna Volcarum, Ledum flu-
 men, castellum Latara, Mesua collis incinctus mari
 penè undiq; ac nisi quòd angusto aggere contineti
 annectitur, insula.

- * Agathopo Tū ex Gebennis demissus Arauraris iuxta * A-
 lis. Ptol. gatham, secundum Bliteras * Obris fluit, Atax ex
 * Orobus. Pyrenæo monte digressus, quà sui fontis aquis ue-
 Ptol. nit, exiguus uadusq; est, & ingentis alioquin a luei
 tenens: nisi ubi Narbonem attingit, nusquam nau-
 gabilis: sed cum hybernis intumuit imbribus, usque
 eo solitus insurgere, ut se ipse non capiat. Lacus ac-
 cipit eum Rubresus nomine spaciosus admodum,
 sed qua mare admittit, tenuis aditu. Ultra est Leu-
 cata litoris nomen, & Salsula fons, non dulcibus,
 sed salsioribus, quàm marinæ sint, aquis defluens.
 Iuxta campus minuta arundine graciliq; peruir-
 dis, ceterum stagno subeunte suspensus. id manife-
 stat media pars eius, quæ abscissa proximis uelut in
 sula natat, pelliq; se atque attrahi patitur: quia &
 ex ijs, quæ ad inum per fossa sunt, suffusum mare
 ostenditur, unde Graijs nostrisq; etiam authoribus,
 ueri ne ignorantia, an prudentibus etiam mendacij
 libidine.

libidine, uisum est tradere posteris, in ea regione piscem è terra penitus erui, qui, ubi ex alto hucusq; penetrauit, per ea foramina ictu captantium interfectus extrahitur. inde est ora Sardonum, & parua flumina Thelis, & Thicis, ubi acreuere, perseuat colonia Rusino, uicinus * Eliberri magna quondam urbis, & magnarum opum tenue uestigium. Tum inter Pyrenæi promontoria portus Veneris est in sinu salso, & Cernaria locus, finis Gallie.

HISPANIA.

13

Pyrenæus primò hinc in * Britanni-
cum procurrat Oceanum, tum in ter-
ras fronte conuersus Hispaniam ir-
rumpit: & minore eius parte ad de-
xtram exclusa, traxit perpetua latera continuus, do-
nec per omnem prouinciam longo limite immissus,
in ea litora, quæ occidenti sunt aduersa, perueniat.
Ipsa Hispania, nisi qua Gallias tangit, pelago undi-
que incincta est, ubi illis adheret, maximè angusta
paulatim se in nostrum mare & Oceanum exten-
dit, magis magisq; latior ad occidentem abit ac fit
ibi latissima. Viris, equis, ferro, plumbo, ære, ar-
gento, auroque tam abundans, & adeò fertilis, ut ste-
rili ob penuriam aquarum effocta, & sui dissimi-
lis est.

* Cantabre
cum. Ptol.

lis est, linum tamen aut Spartum alat.

Hispania triplex. Tribus autem est & distincta nominibus, pars q̄s eius Tarraconensis, pars Bethica, pars Lusitania uocatur. Tarraconensis, altero capite Gallias, altero Bethicam Lusitaniamq; contingens, mari latera obijcit nostro, qua meridiem, qua septentrionē spectat, oceano. Illas fluuius Anas separat, & ideo Bethica maria utraq; prospicit, ad occidentem Atlanticum, ad meridiem nostrum. Lusitania oceano tantummodo obiecta est, sed latere ad septentriones, fronte ad occasum. Urbium de mediterraneis in Tarraconensi clarissimæ fuerunt Pallantia, & Numantia, nunc est Cæsaraugusta. In Lusitania, Emerita: in Bethica, Astigi, Ispalis, Corduba.

At si litora legas, à Ceruaria proxima est rupes, quæ in altum Pyrenæum extrudit. Dein Thicis flumen ad Rhodan, * Clodianum ad Emporia, tum mons * Iouis, cuius partem occidenti aduersam eminentia cautiū, quæ inter exigua spacia, ut gradus subinde consurgunt, Scalas Hannibalis appellant. Ande ad Tarraconem parua sunt oppida, Blanda, Illuro, Betullo, Barchino, Subur, Tholobi. Parua flumina, Betulo iuxta Iouis montem, Rubricatum in Barchimonis litore inter Subur, & Tholobum maius. Tarraco urbs est in his oris maritimarum opulentissima. Tulcis eam modicus amnis super, ingēs
liberis

*Alba. Plin.
*Lunarium
Ptol.

Iberus dorsum attingit. Inde se in terras pelagus-
 insinuat, & primum magno impetu admissum mox
 in duos sinus promontorio, quod Ferrariam uo-
 cant, finditur: prior Sucronensis dicitur, maior hic,
 & magno satis ora pelagus accipiens, & quo ma-
 gis penetratur, angustior. Serabim & Duriam, &
 Sucronem non magna excipit flumina. Urbes cons-
 plexus & alias quidem, sed notissimas Valentiam,
 Saguntum illam fide & ærumnis inclytam. Sequens
 Illicitanus Alonem habet, & Lucentiam, & unde
 ei nomen est Illicen. Hic iam terræ magis in altum
 eunt, latioremq; quam fuerat, Hispaniam faciunt.
 Verum ab ijs, quæ dicta sunt, ad principia Bethicæ
 præter Carthaginem, quam dux Pœnorum Hasdru-
 bal condidit, nihil referendum est. In illis oris igno-
 bilia sunt oppida, & quorum mentio tantum ad or-
 dinem pertinet. Virgi in sinu, quem Virgitanum
 uocant. Extra Abdera * Suel, Hexi, Menoba, Mala * Suea. Pro-
 ca, Salduba, Lacippo, * Bersebul. * Borbesola

Aperit deinde angustissimum pelagus, & proxi-
 ma inter se Europæ atq; Africæ litora montes effici-
 unt, ut initio diximus, columnæ Herculis Abyla &
 Calpe, utrunq; quidem, sed Calpe magis & penetrato-
 tus in mare prominens. Is mirum in modum con-
 cauus, ab ea parte, qua spectat occasum, medium se-
 uè latus aperit, atq; inde ingressus totus admodum

peritius.

peruius propè quantum patet sinus, & specus ultra est. in eoq; Carteia (ut quidam putant) aliquando Tartessos: & quàm transuecti ex Africa Phœnicæ habitant, atque unde nos sumus cingente freti

Patria Melæ.

Mellaria, & Bello, & Besippo, usque ad Iunonis promontorium oram freti occupat. Illad iam in occidentem & oceanum obliquo iugo excurrēs, atq; ei, quod in Africa Ampelusiam esse dixeramus, aduersum, qua nostra maria sunt, finit European.

MEDITERRANEI MARIS INSVLAE.

GAdes insula, quæ egressis fretum obuia est, admonet ante reliquas dicere, quàm Oceani litora terrarumq; circuitum, ut initio promisimus, oratio excedat. Pauca sunt in Mæotide (inde uidetur commodissimum incipere) neq; omnes tamen incoluntur. nam nec pabula quidem largè ferunt. Hac re habitantibus caro magnorum piscium sole siccata, & in puluerem usq; contusa pro farre est.

Pauca & in Ponto. Leuce Borysthenis ostio obiecta, parua admodum, & quòd ibi Achilles situs est, Achillea cognomine. Non longè accolitur Atria, quæ Marti sacrata, ut fabulis traditur, tulit aues cum

ves cum summa clade aduenientium pennas, quasi
tela iaculatas.

Sex sunt inter Istri ostia, ex his Peuce notissima,
& maxima, Thynnias Mariandynorū finibus pro-
xima urbem habet: quā quia Bithyni incolunt, Bi-
thynida appellant.

Contra Thraciū Bosphorū due parue, paruoq;
distantes spacio, & aliquando creditæ dictæq; con-
currere, & Cyaneæ uocantur, & Simplegades. In
Propontide tantum Proconesos habitantur.

Extra Hellepontum earum, quæ Asiaticis regio-
nibus adiacent, clarissimæ sunt, Tenedos Sigeis ad- Tenedos
uersa litoribus, & quæ dicentur ordine ad promon-
torium Tauri montis expositæ: quas quidam dici
putauere Μακρόπω, siue quod fortunati admodū
coeli soli; sunt, siue quod eas suo suorumq; regno
Macar occupauerat. In Troade Lesbos, & in ea
quin; olim oppida, Antissa, Pyrra, Eressos, Ciræ-
na, Mitylene. In Ionia Chios, Samos, in Caria Cos,
in Lycia Rhodos. In illis singulæ sunt iisdem nomi-
nibus urbes. In Rhodo tres quondam erāt, Lindos,
Camitos, Ialysos. Quæ contra Tauri promontori-
um importunæ nauigantibus obiacent, Chelidoniæ
nominantur.

In sinu, quem maximum Asia recipit, prope me-
dia Cyprus, ad ortum occasumq; se immittens, re, Cyprus

Et iugo inter Ciliciam Syriamq; porrigitur ingēs,
 ut quae aliquando nouem regna ceperit, & nunc
 aliquot urbes ferat, quarum clarissimae Salamis &
 Paphos, & quo primum ex mari Venerem egres-
 sam accole affirmant Palepaphos. Arados etiam
 in Phoenice est parua, & quantum patet, tota oppi-
 dum, frequens tamen, quia etiam subter aliena tecta
 sedem ponere licet.

Parua & Canopos Nili ostio, quod Canopicum
 uocant, obuia est. Menelai gubernator Canobus ibi
 forte moriens nomen in insula illa ostio dedit. Phas-
 ros Alexandriae nunc ponte coniungitur, olim ut
 Homericum carmine proditum est, ab eisdē oris cursu
 diei totius abducta; & si ita res fuit, uideri po-
 test coniectantibus in tantum mutatae causas Nilum
 praebuisse, dum limum subinde, & praecipue cum
 exundaret, litori annectens, auget terras spatiumq;
 augescentium in uicina uada promonet.

In Africa contra maiorem Syrtim Cuteletos, con-
 tra minorem promontoria Meninx & Cercinna,
 contra Carthagini sinum Tarichia & Aegathes
 Rom. clade memorabiles.

Plures Europae litoribus sunt appositae. In Ae-
 geo mari prope Thraciam Thasos, Imbros, Samo-
 thrace, Scandille, Polyægos, Scyathos, Halonesos, et
 quam aliquando, omnibus qui mares erant, castis
 tantum

tantum foemina tenuisse dicuntur, Atho monti Lemnos aduersa. Pagaseus sinus Scyathon prospicit. Cyneton amplectitur.

Eubœa ad meridiem promontorium Cereson Eubœa

et Caphareum, ad septentrionem Cœneum extrudit, et nusquam lata: duum millium spatium habet, ubi arctissima est, cæterum longa, totiq; Bœotie appositâ angusto freto distat à litore. Euripon uocant rapidum mare, et alterno cursu septies die ac septies nocte fluctibus inuicem uersis: adeo inmodice fluens, ut uentos etiam ac plenis uelis nauigia frustretur. Aliquot in ea sunt oppida, Hestia, Eretria, Pyrrha, Nesos, Oechalia: uerum opulentissima Carystos, et Chalcis. In Attide Helene est nota stupro Helena, et Salamis excidio classis Persicæ notior.

Circa Peloponneson etiam nunc in Aegeo Phitiusa, et Aegina Aepidaurico litori proxima. Troezenio Calauria inter ignobiles, aliâs leto Demosthenis nobilis. In Myrtoe Cythera contra Maleam emissa, et Theganusa contra Acritam. In Ionio Prote, Hyria, Cephalenia, Nerubos, Same, Zacynthos, Dulychium, et inter non ignobiles Ulyssis nomine Ithaca maxime illustris. In Epiro Echimades, et Strophades, olim Plote.

Contra Ambracium sinum Leucadia, et uicinia Adriatico mari Corcyra: hæ Tracum Graiorumq;

Sporades in terris obiacent. At interius Melos, Olearos, Aegle
insule. na, Cathon, Ios, Thera, Hyaros, Hippuris, Dony-
 sa, Cianos, Chalcis, Icaria, Pmaria, Nisyros, Lebyn-
 thos, Calydne, Afine: hæ quia dispersæ sunt Spora-
 des. Ab eis Sicynus, Cythnos, Siphos, Rhene, Paros,
 Scyros, Tenos, Myconos, Naxos, Delos, Andros:

Cyclades quia in orbem iacent, Cyclades dictæ sunt.

insule. Super eas iam in medio mari ingens, & centum
 quondam urbibus habitata Crete, ad orientem pro-
 montorium Samonium, ad occidentem *ἡμῶν*
ἑσπέρου immittit, nisi maior esset, Cypro similis.

Creta. multis fantigerata fabulis, aduentu Europæ, Pas-
 phaës & Ariadnæ amoribus, Minotauri fertilitate
 fatoq; Dædali operibus & fuga tum statione atque
 morte: maxima tamen eo, quod ibi sepulti Iouis pe-
 nne clarum uestigium sepulchrum est, cui nomen e-
 ius insculptum esse accolæ ostendunt. Urbium no-
 tissimæ, Gnosos, Cortyna, Lyctos, Lycastos, Holo-
 pioxos, Phestos, Cydon, Manethusa, Dictynna. Inter
 colles, quod ibi nutritum Iouem accepimus, fama I-
 dei montis excellit.

Iuxta est Asticla, Naumaclos, Zephyre, Criseo
 Gaudos, & quas Musagoros numero tres, uno tam-
 men uocabulo appellant, atq; unde Carpathio ma-
 ri cognomen est, Carpathos.

In Adria Absoros, Celadusa, Absyrtis, Issa, Tro-
 cones;

ones, Hydria, Electrides, nigra Corcyra, Tragurium, Diomedia, Aestria, Asine; atq; ut Alexandria, ita Brundusio adiacens Pharos.

Sicilia (ut ferunt) aliquando continens, & agro Sicilia.
 Crutio annexa, post freto maris Siculi abscissa est. Id angustum & anceps alterno cursu modo in Tuscum, modo in Ionium pelagus perfluit, atrox, sænum, & Scyllæ Charibdisq; sæuis nominibus inclutum. Scylla saxum est, Charybdis mare, utrumq; noxium appulsis. Ipsa ingens & tribus promontorijs in diuersa procurrēs Græcæ literæ imaginem, quæ Delta dicitur, efficit. Pachynū uocatur, quod Græciam spectat: Lilybæum, quod in Africam: Pelorū, quod in Italiam uergens Scyllæ aduersum est: causa nominis Pelorus gubernator ab Hannibale ibidem conditus: quem idem uir profugus ex Africa, ac per caloca Syriam petens, quia procul intuenti uidebantur continua esse litora, & non peruium pelagus, proditum se arbitratus, occiderat. Ab eo ad Pachynum ora, quæ extenditur, Ionium mare attingens, hæc fert illustria, Messanam, Taurominiū, Catinam, Megarida, Syracusas, & in ijs mirabilem Arctusum. Fons est in quo uisuntur iacta in Alpheum amnem, ut diximus, Peloponnesiaco litori infusum: unde ille creditur non se consociare pelago, sed subter maria terrasq; depressus huc agere
 E 3 alueum,

aluceum, atq; hic se rursus extollere. Inter Pachinũ
 & Lilybæũ Acragas est, Heraclea, & Thermæ. In-
 ter Lilybæũ & Pelorida Panormus, et Hymera. In-
 terius uero Leontini, Centuripinum, Hybla, aliæq;
 cõplures. Famam habet ob Cereris templum Enna
 præcipua. Montiu Eryx maximè memoratur ob de-
 lubrum Veneris ab Aenea conditũ: & Aetna, quæ
 Cyclopa olim tulit, nũc assiduis ignibus flagrat. De
 omnibus Hyæra referendus, quia in media admodũ
 ortus, in diuersa decurrit scindensq; eam utrinq; a-
 lio ore in Libycum, alio in Tuscum mare deuenit.

Circa Siciliam in Siculo freto est Aææ, quam Ca-
 lypso habitasse dicitur. Africã uersus Gaulos, Meli-
 ta, Cosura, propius Italiã Galata: & illæ septem,
 quas Aeoli appellant, Osteodes, Lipara, Didyme,
 Phoenicusa, Ericusa, Hiera, & Strögyla, ut Aetna
 perpetuo flagrat igne. At Pithecusa, Leucothea, Ve-
 naria, Simonia, Capræa, Prochyta, Pontia, Pandata-
 ria, Phyttonia, Palmaria Italico lateri citra Tyberia-
 na ostia obiacent. Ultra aliquot sunt parue Diani-
 um, Iginium, Carbania, Vrgo, Ilua, Capraria.

Due gentes fretoq; diuise, Hetrusco quarũ con-
Corfica. sica litori propior inter latera tenuis & lõga, præ-
 terquã ubi Aleria & Mariana colonie sunt, à bar-
Sardinia. baris colitur. Sardinia Africum pelagus attingens,
 nisi quòd in occidentem, quàm in orientem, angu-
 stius.

stius spectat, par & quadrata undiq; , & nusquam non aliquanto spaciosior, quàm ubi latissima est, Corsica, cæterum fertilis & soli quàm cœli melioris, atq; ut fœcunda, ita penè pestilens. in ea antiquissimi populorũ sunt Ilienses : urbium antiquissimæ Calaris & Sulchi.

At in Gallia, quas reserre, conueniat, solæ sunt Stœchades ab ora Ligurum ad Messiliam usq; dispersæ. Baleares in Hispania contra Tarracœnensia litora sitæ, non longe inter se distant, & ex spacio suo cognominibus acceptis maiores minoresq; perhibentur. Castella sunt in minoribus anno & Mago, in maioribus Salma, & Polentia colonie. Ebusos è regione promontorij, quod in Sacronensi sinu Ferariam uocant eodem nomine urbem habet frumentis tantum nõ fœcunda, ad alia largior: & omnium animalium, quæ nocent, adeo expers, ut nec ea quidem, quæ de agrestibus mitia fiunt, aut generet, aut, si inuecta sunt sustineat. Contra est Colubraria, cuius meminisse succurrit, quòd cum sca-teat multo ac malefico genere serpentum, & sit ideo inhabitabilis tomen ingressis eam intra id spaci-um, quod Ebusitana humo circum signauerũt, si-ne pernicie tuta est, ijsdem illis serpentibus, qui so-lent obuios appetere, aspectum eius pulueris aliud-ue, quod uerius, procul et cum pauore fugientibus.

POMPONI ME

LAE DE SITV ORBIS,

Liber III.

EXTIMA HISPANIAE
LITORA.

Aestus maris.

Ista est ora nostri maris, die
 ete insule, quas amplectitur:
 restat ille circuitus, quem (ut
 initio diximus) cingit Ocea-
 nus ingens, et infinitum pe-
 lagus, et magnis aestibus con-
 titum (ita enim motus eius appellant) modo inun-
 dat campos, modo late nudat ac refugit, nunc alios
 aliosq; inuicem, neque alternis accessibus, nunc in
 hos, nunc in illos impetu uersum. Sed ubi in omnia
 litora, quamuis diuersa, terrarum insularumq; ex
 medio pariter effusum est, rursus ab illis colligitur
 in medium, et in semetipsum redit: tanta ut semper
 immixtum, ut uasta etiam flumina retro agat, et aut
 terrestria deprehendat animalia, aut marina desti-
 tuat. Neq; adhuc satis cognitum est, an heli uine suo
 id mundus efficiat, retractamq; cum spiritu regenerat
 undam undiq; si (ut doctioribus placet) unum ani-
 mal est:

mal est: An sint depressi aliqui specus, quò reciproca maria residant, atq; inde se rursus exuberantia attollant: An Luna causas tantis meatibus præbeat: ad ortus certè eius occasusq; uariantur, neq; eodem assidue tempore, sed ut illa surgit ac demergitur, in ta recedere atq; aduentare comperimus.

Huc egressos sequentesq; ea, quæ ex euntibus dextra sunt, æquor Atlanticum, & ora Bethycæ frontis excipit: qua nisi quod semel iterumq; paululum in semet abducitur, usq; ad fluuium Anam penè reueta est. Turduli & Bastuli habitant. In proximo sinu portus est, quem Gaditanum, & lucus, quem Oleastrum appellant. Tum Castellum Eboræ in litore, & procul à litore Asta colonia: extrà, Iunonis ara templumq; est. In ipso mari monimentum Gearyonis, scopulo magis quàm insule impositum. **Bæ** **Bæthis fl.** **thys** ex Tarraconensi regione demissus, per hanc ferè mediam diu, sic nascitur, uno anne decurrit: post ubi non longè à mari grãdem lacum fecit, quasi ex uno fonte geminus exoritur, quantusq; simplici alueo uenerat, tantus singulis effluit. Tum sinus alter usque ad finem prouinciæ inflectitur, eumq; parua oppida Olitingi, Onoba contingunt.

At Lusitania trans Anam, quæ mare Atlanticum Lusitania spectat, primum ingenti impetu in altum abit, deinde resistit, ac se magis etiam quàm Bæthica abdu-

E 5 cit.

cit. quã prominet bis in semet recepto mari in tria
 promontoria dispergitur. Anz proximum, quia la
 ta sede procurrens paulatim se ac sua latera fastigi
 at, Cuneus ager dicitur: sequens Sacrum uocant,
 Magnum, quod ulterius est. In Cuneo sunt Mirtyo
 lis, Balsa, Ossonoba: in Sacro Lacobriga & portus
 Hannibalis: in Magno Ebora. Sinus intersunt, &
 est in proximo Salacia: in altero Vlyssipo, & Tagi
 ostium annis aurum gemmasq; generantis. Ab ijs
 promontorijs ad illam partem, quã recessit, ingens
 flexus aperitur. In eoq; sunt Turduli ueteres, Tur
 dulorumq; oppida: annes autem Monda in mediũ
 frẽ ultimi promontorij latus effluens, & radices

Dorias fl.

eiusdem abluens * Durius. Frons illa aliquandiu re
 ctam ripam habet, deinde modico flexu accepto
 mox paulum eminent, tum reducta iterum iterumq;

Nerium si= recta margine iacens ad promontoriũ, quod * Cel
ue Onerium ticum uocamus, extenditur: totam Celtici colunt,
 Ptol. sed à Durio ad flexum Gronij: fluuntq; per eos A
 uo, Celandus, Nebis, Minius, & cui obliuionis co

Limius. gnomen est * Limia. Flexus ipse Lambricam ur
 Ptol. bem amplexus recipit fluuios, Iornam, & Viam.
 Partem, quã prominet. Presamarci habitãt: perq;

Tamara. eos * Tamaris, & Sars flumina nõ longẽ orta de
 Ptol. currunt. Tamaris secundum Arotebrarum portũ.
 Sars iuxta turrem Augusti titulo memorabilem.

Cetera

Cetera super Tamarici Nerijq; incolunt in eo tractu ultimi. Haestenus enim ad occidentem uersa litora pertinent, deinde ad septentriones toto latere terra conuertitur à Celtico promontorio ad Scythicum usq;. Hinc perpetua eius ora, nisi ubi modici recessus, ac parua promontoria sunt, ad Cantabros penè recta est.

In ea primum Artabri sunt, & Ianasum Celtice gentis, deinde Astures: in Artabris sinus ore angusto admixtum mare, non angusto ambitu excipiens Adrobicum urbem, & quatuor amnium osia incingit. Duo etiam inter accolentes ignobilia sunt, per alia duo Mearus exit, & Narius ad Libuncam. In Asturum litore Noega est oppidū, & tres arae, quas Sestianas uocant, in peninsula sedent, & sunt Augusti nomine sacrae illustrantq; terras ante ignobiles. At ab eo flumine, quod Saliam uocant, incipiunt orae paulatim recedere, & late adhuc Hispaniae magis magisq; spacia contrahere: usq; adeo semet & terras angustantibus, ut earum spacium inter duo maria dimidio minus sit, quā Galliam tangunt, quā ubi ad occidentem litus exporrigūt. Tractum Cantabri & Varduli tenent. Cantabrorum aliquot populi amnesq; sunt: sed quorum nomina nostro ore concipi nequeant: per eosdem et Salenos: Saurium: per Autrigones & Origeuiones quosdam * Nesua * Nerua. Pt. descen.

Ora Hispaniae
Borealis

* Nesua * Nerua. Pt.

descen.

Diā. Ptol. descendit: * Deua Tritium Tobolicum attingit, de
inde Iturissam & Easonem Magrada. Varduli una
gens hinc ad Pyrenaei iugi promontorium perti-
nens, claudit Hispanias.

EXTIMA GALLIA RVMORA.

Equitur Gallie latus alterum cuius
ora primo nihil progressa in altum,
mox tandem penè in pelagus exce-
dens, quātum retrò Hispania absces-
serat, Cantabricis fit aduersa terris, & grandi cir-
cuitu inflexa ad occidentem litus aduenerit, tunc ad
septentriones conuersa iterum longo rectoq; tra-
ctu ad ripas Rheni amnis expanditur.

Terra est frumenti præcipue, & pabuli ferax, &
amœna lucis immanibus, quicquid ex satis frigoris
impatiens est, ager nec ubiq; alit, & noxio genere
Gallorum animalium minimè frequens. Gentes superbae, supers-
mores. stitiosa, aliquando etiam immanes, adeo ut homi-
nem optimam dijs uictimam crederent, manent uen-
stigia feritatis iam abolitæ: atq; ut ab ultimis cedi-
bus temperant, ita nihilominus, ubi deuotes altari-
bus aduocare, delibant, habent tamen & facundia-
am suam, magistrorumq; sapientiæ Druidas. Hi terre
mandiq;

Mundiq; magnitudinem & formam, motus coeli ac
 syderum, & quid dii uelint, scire profitentur: do-
 cent multa nobilissimos gentis clam & diu uicenis
 annis in specu, aut in abditis saltibus. Vnum ex ijs,
 quae praecipunt, in uulgus effluit, uidelicet ut foret
 ad bella meliores, aeternas esse animas, uitamq; al-
 teram ad manes. Itaq; cum mortuos cremant, ac de-
 fodiunt, apta uiuentibus olim negociorum ratio, et-
 iam & exactio crediti deferebatur ad inferos, es-
 rantq; qui se in rogos suorum, uelat unà uicturi li-
 benter immitterent.

Regio, quam incolunt, omnis comata Gallia. Po Gallia triplex
 pulorum tria summa nomina sunt, terminanturq;
 fluuijs ingentibus. Nam à Pyrenæo ad Garumnâ
 Aquitania, ab eo ad Sequanam Celtæ, inde ad Rhe-
 num pertinent Belgæ. Aquitanorum clarissimi sunt
 Ausci, Celtarum Hedui, Belgarum Treueri. Vrbes
 opulentissima, in Treueris Augusta, in Heduis Au-
 gustudunum, in Auscis Elusaberris.

Garumna ex Pyrenæo monte delapsus, nisi cum Garumna sit:
 byberno imbre, aut solutis niuibus intumuit, diu ua-
 dosus & uix nauigabilis fertur: atq; ubi obuius o-
 ceani exestuantis accessibus adauctus est, iisdemq;
 retro remeantibus suas illiusq; aquas agit, aliquan-
 tum plenior, & quâto magis procedit, eò latior fit,
 ad postremum magni freti similis, nec maiora tan-
 tum

tum nauigia tolerat, uerum etiam more pelagi se-
 uientis exurgens iactat nauigantes, atrociter utiq;
 si aliò uentus, aliò unda precipitat. in eo est insula
 Antros nomine: quàm pendere & attolli aquis in-
 crescentibus ideo incolæ existimant, quia, cum ui-
 deatur editior, aquis obiacet, upi se fluctibus imple-
 uit, illam operit, nec ut prius tantum ambit: &
 quod ea, quibus ante ripæ collesq;, necernerentur;
 obliterant, tunc uelut ex loco superiore perspicua
 sunt.

A Garumnæ exitu latus illud incipit terræ pro-
 currens in pelagus, & ora Cantabricis aduersa li-
 toribus alijs alijsq; populis media eius habitantibus,
 ab Santonibus ad Osismios usq; deflexa: ab illis e-
 nim iterum ad septentriones frons litorum respicit,
 pertinentq; ad ultimos Gallicarum gentium Mori-
 nos, nec portu, quem Gesoriacum uocant, quicquã
 habent notius.

Rhenus. fl. Rhenus ab Alpibus decidens, propè à capite du-
 os lacus efficit, Venetum & Acronium: mox diu so-
 lidus, et creto alueo lapsus, haud procul à mari huc
 & illuc dispergitur: sed ad sinistrum amnis etiam
 tum, & donec effluat Rhenus ad dextram primo an-
 gustus, & sul similis, post ripis longè ac latè rece-
 dentibus, iam non amnis, sed ingens lacus, ubi cam-
 pos impleuit, Fleuo dicitur, eiusdemq; nominis in-
 sulans

fulam amplexus fit iterum arctior, iterumq; fluuius
emittitur.

GERMANIA.

14

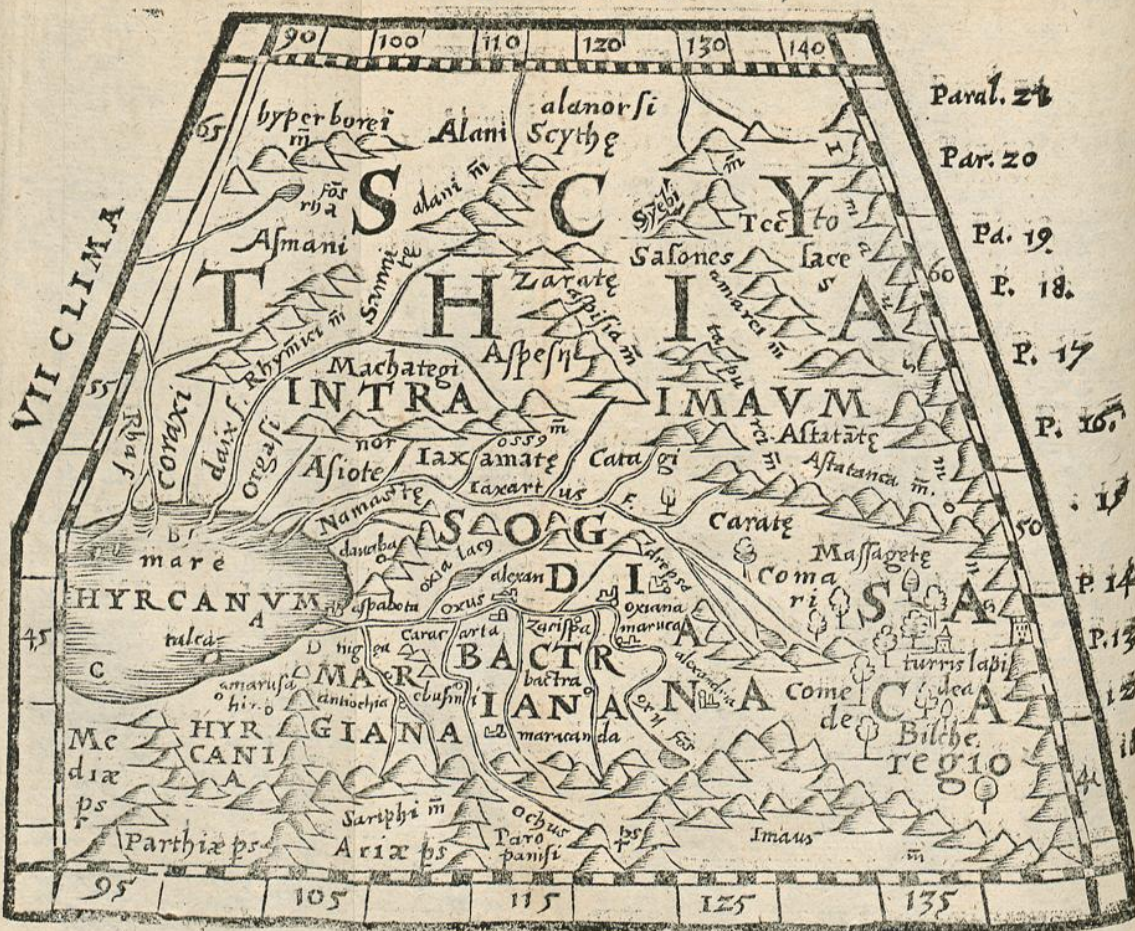

ermania hinc ripis eius usque ad Al-
pes, à meridie ipsis Alpibus, ab orien-
te Sarmaticarum confinio gentium:
quà septentrionem spectat, oceani li-
tore obducta est. Qui habitant, immanes sunt ani-
mis, atq; corporibus, & ad insitam feritatem uaste
utraq; exercent bellando animos, corpora ad con-
suetudines laborum, maximo frigore nudi agunt,
antequam puberes sint, & longissima apud eos pu-
eritia est. Viri sagis uelantur, aut libris arborum,
quamuis seua hyeme nandi non patientia tantum
illis, studium etiam est: bella cum finitimis gerunt,
causas eorum ex libidine accersunt: neq; imperitan-
di prolatandiq; quæ possidentur, nam ne illa qui-
dem enixè colunt, sed ut circa ipsos, quæ iacent, uas-
ta sint. Ius in uiribus habent adeò, ut ne latrocinij
quidem pudeat, tantum hospitibus boni, mitesq;
supplicibus: uictu ita asperi incultiq;, ut cruda etiã
carne uescantur, aut recenti, aut cum rigentem in i-
psis pecudum ferarumq; corijs manibus pedibusq;
subigendo renouarunt.

Terra

Terra ipsa multis impedita fluminibus, multis montibus aspera, & magna ex parte syluis ac paludibus inuia: Paludum Suesia, Mesia, & Melsiagum maxime. Sylvarum Hercynia, et aliquot sunt, quae nomen habent: sed illa dierum sexaginta iter occupans, ut maior alijs, ita & notior. Montium altissimi Taurus & Rhetico, nisi quorum nomina uix est eloqui ore Romano. Amnium in alias gentes exeuntium Danubius & Rhodanus: in Rhenū Moenis & Lupia: in Oceanum * Amisius, Visurgis, & Albis clarissimi: super Albim Codanus ingens sinus magnis paruisque insulis refertus est. Accre mare, quod gremio litorum accipitur, nusquam late patet, nec usquam mari simile, uerum aquis passim interfluentibus, ac saepe transgressis, uagum atque diffusum facie amnium spargitur: quae litora attingit, ripis contentum insularum non longe distans, & ubique penè tantundem, ut angustum, & par freto, curuansque subinde se longo supercilio inflexum est. In eo sunt Cimbri & Theutonni, ultra ultimi Germaniae Hermiones.

Amisius.
ptol.

Paral. 28
 Par. 20
 Pa. 19
 P. 18.
 P. 17
 P. 16.
 P. 14
 P. 13
 P. 12
 P. 11

A. Hircanus sinus. B. Scythicus sinus. C. Casspius sinus. D. Derbice pop.

S A R M A T I A.

Armatia intus quàm ad mare latior,
 ab ijs quæ sequitur, Visula amne dis-
 creta, qua retro abit usq; ad Istrum
 flumen immittit, gens habitu armisq;
 Parthia proxima, uerùm ut cœli asperioris, ita in-
 genij. non se urbibus tenet, & ne statis quidem sedi-
 bus, ut mutauere pabula, ut cædens, & sequens
 hostis exigit, ita res opesq; secum trahens semper
 castra habitat bellatrix, libera, indomita, & usq;
 eo immanis atq; atrox, ut foeminae etiam cum ui-
 ris bella ineât, atq; ut habiles sint, natis statim dex-
 tra adurit mamma, ut inde expedita in ictus ma-
 nus, quæ exurit, uirile fiat pectus: arcus tendere,
 equitare, uenari, puellaria pensa sunt: ferire hostem
 adulterum stipendium est, adeò ut non percussisse
 pro flagitio habeatur, suq; eis poena uirginitas.

S C Y T H I A.

86

Inde Asiæ cõfinia, nisi ubi perpetuæ
 hyemes sedent, & intolerabilis ri-
 gor, Scythici populi incolunt, ferè
 omnes etiam in unum Sagæ appella-
 ti.

lati. In Asiatico litore primi Hyperborei super Aquilonem Rhiphaeosq; montes sub ipso siderum carmine iacent, ubi Sol non quotidie, ut nobis, sed primum uerno aequinoctio exortus, autumnali demum occidit, & ideo sex mensibus dies & totidem alijs nox usq; continua est. Terra angusta, per se fertillis, cultores iustissimi, & diutius quam ulli mortalium & beatus uiuunt. Quippe laeti, non bella mouere, non iurgia, sacris operati maxime Apollinis, quorum primitias Delon misisse initio per uirgines suas, deinde per populos subinde tradentes ulterius, moremque eum diu, & donec uitio gentium temperatus est, seruasse referuntur. Habitant lucos syluasq; & ubi eos uiuendi facietas magisque tedium cepit hilares redimitti fertis semetipsum in pelagus ex certa rupe precipites dant. ad eis finus eximium est.

Mare Caspium.

Mare Caspium ut angusto, ita longo etiam freto primum terras quasi fluuius irrupit, atque ubi refluxo alueo influxit, in tres sinus diffunditur, contra os ipsum in Hyrcanum, ad sinistram in Scythicum, ad dextram in eum, quem proprie & totius nomine Caspium appellant: omne atrox, saeuum, sine portibus, procellis undique expositum, ac beluis magis quam caetera refertum, & ideo minus nauigabile: ad introeuntium dextram Scythae Nomades freti littoribus insident. Intus sunt ad Caspium sinu Caspij

& AMO

Amazones: sed quas Sauromatidas appellant, ad Hyrcanū Albani & Moschi, & Hyrcani: in Scythico Amardi & Pæsici, etiam ad fretum Derbices.

Multi in eo sinu magni paruiq; amnes fluunt, sed qui famam habent, ex Ceraiys montibus uno alueo descēdit, duob. exit in Cassium Araxes, Taurilatere demissus: quoad campos Armenia secatur, laetatur placidus & silens, neq; in uirā partem eat, quanquam intuearis manifestum: cum in asperiora deuenit, hinc atq; illinc rupibus pressus, & quanto angustior, tanto magis pernix frangit se subinde ad opposita cautium, atq; ob id ingenti cum murmure, sonansq; deuoluitur, adeo citus, ut quā ex precipiti casurus est, in subiectam non declinet statim undam, sed ultrā quam cānglem habet, euehat, plus iugis spacio sublimis, & aquis pendentibus semetipsum sine alueo ferens: deinde ubi in curuus arcuatoq; amne descendit, fit tranquillius, iterumq; per campos tacitus, & uix fluens in litus elabatur.

Araxes fl.

Cirus & Cambyses ex radicibus: Coraxici motis iucinis editi, et in diuersa abeunt, perq; Iberas et Hyrcanos diu, & multum distantibus alueis defluunt; post non longē a mari eodem lacu accepti in Hyrcanum sinum uno ore perueniunt.

Iaxartes & Oxos per deserta Scythiæ ex Sogdianorum regionibus in Scythicum exeunt: ille suo for-

te grandis, hic incurſu aliorum grandior, & ali-
quandiu ad occaſum ab oriente currens, iuxta Da-
has primum inflectitur, curſuq; ad ſeptentrionem
conuerſo inter Amardos & Peſicas aperit.

Syluae alta quoque dira animalia, uerum & Ti-
gres ferunt utiq; Hyrcania ſauum ferarum genus,
& uſq; eò pernix, ut illis longè quoq; progreſſum
equiem conſequi, nec tantum ſemel, ſed aliquoties
etiã, curſu, unde cœperint, ſubinde repetito, ſolita-
tum & facile ſit. Cauſa ex eo eſt, quod ubi ille inter-
ceptos earum catulos citus cœpit auertere, rabiens
apropinquantum fruſtraturus, aſtu unum de pluri-
bus omittit: hæ proiectum accipiunt, & ad cubilia
ſua referunt, ruruſq; & ſæpius remeant, atq; idem
efficiunt, donec ad frequentiora, quàm adire aude-
ant, profugus raptor euadat.

Vtrà Caſpium ſinum quid nam eſſet, ambigui-
um aliquandiu fuit, idēne Oceanus, an tellus infer-
ſta frigore ſine ambitu, ac ſine fine proiecta. Sed
præter Phyſicos Homerumq; , qui uniuerſum orbem
mari circumſuſum eſſe dixerunt. Cornelius Nepoſ
ut recentior authoritate, ſic certior tradit: teſtem au-
tem rei Q. Metelli Celerem adiicit, eumq; ita retu-
liſſe commemorat, cum Gallijs proconſul præſſet
Indos quosdam à rege Sueuorum donâ ſibi datos,
unde in eas terras deueniſſent requirēdo, cognoſſe.
ut tem-

in tempestatum ex Indicis æquoribus abreptos, emensosque, quæ intererant, tandem in Germaniæ litora exiisse. Restat ergo pelagus, sed reliqua lateris eiusdem aſſiduo gelu durantur, & idè deſerta ſunt.

HISPANIAE ET SEP-
TENTRIONIS
INSULAE.

is oris, quas angulo Bæthicae hucusque perſtrinximus, multæ ignobiles inſule et ſine nominibus etiam adiacent, ſed earum, quas præterire non libeat Gades fretum attingit, eaque à continente anguſto ſpacio, & ueluti flumine abſciſſa, quæ terris propior eſt, penè rectam ripam agit; quæ Oceanum ſpectat, duobus promontorijs euecta in altum, medium ius abducit: & fert in altero cornu eiusdem nominis urbem opulentam, in altero templum Aegyptij Herculis, conditoribus, religione, uetuſtate, opibus illuſtre. Tyrij condidere, cur ſanctum ſit, oſſa eius ibi ſita efficiunt: annorum quis manet numerus, ab Illiaca tempeſtate principia ſunt, opes tempus aluit. in Luſitania Erythia, quam Geryone habitatam accēpimus, aliæque ſine certis nominibus adèò agri fertiles,

les, ut cum semel sata frumenta sint, subinde recidi-
uis seminibus, segetem nouanibus, septem minimū,
interim plures etiam messes ferant. In Celtis ali-
quot sunt, quas (quia plumbo abundant) uno om-
nes nomine Cassiterides appellant. In Britan-
nico mari Osismicis aduersa litoribus Gallici numi-
nis oraculo insignis est, cuius antistes perpetua uir-
ginitate sanctæ numero nouam esse traduntur. Gal-
licas uocant, putantq; ingenijs singularibus præ-
ditas, maria ac uentos concitare carminibus, seq; in-
quæ uelint animalia uertere, sanare quæ apud alios
insanabilia sunt, scire uertura & prædicere, sed non
nisi dedita nauigantibus, & in id tantum ut se con-
sulerent, profectis.

Britannia.

Britannia qualis sit, qualesq; progeneret, mox
certiora & magis explorata dicetur. Quippe tam
diudausam aperit ecce Principum maximus, nec in-
domitarum modò ante se, uerum ignotarum quoq;
gentium uictor, qui propriarum rerū fidem ut bel-
lo affectiuit, ita triumpho declaraturus portat. Cas-
terum, ut adhuc habuimus, inter septentrionem occi-
dentemq; profecta, grãdi angulo Rheni ostia pro-
spicit, deinde obliqua retrò latere abstrahit, altero
Galliam, altero Germaniam spectans: tum rursus
perpetuò margine directi litoris ab tergo abdu-
ta, iterum se in diuersos angulos cuneat triqueira,

⊗ Si

Siciliæ maximè similis, plana, ingens, fœcunda,
 uerùm ijs, quæ pecora, quàm homines, benignius a-
 lant. Fert nemora, saltus, ac prægrandia flumina al-
 ternis motibus modò in pelagus, modò retro fluen-
 tia, & quædam gemmas margaritasq; generantia.
 Fert populos regesq; populorum, sed iuni inulti o-
 mnes, atq; ut longius à continentibus absunt, ita alia-
 rum opum ignari magis: tantum pecore ac finibus
 dices, incertum ob decorem, an quid aliud, ultrò cor-
 pora infecti. Causas autem & bella contrahunt, ac
 sic frequenter inuicem infestant, maximè imperitan-
 di cupidine, studioq; ea prolātandi, quæ possident.
 Dimicant non equitatu modò aut pedite, uerùm &
 bigis, & curribus Gallicè armati. Couimos uocant,
 quorum falcatis axibus utuntur.

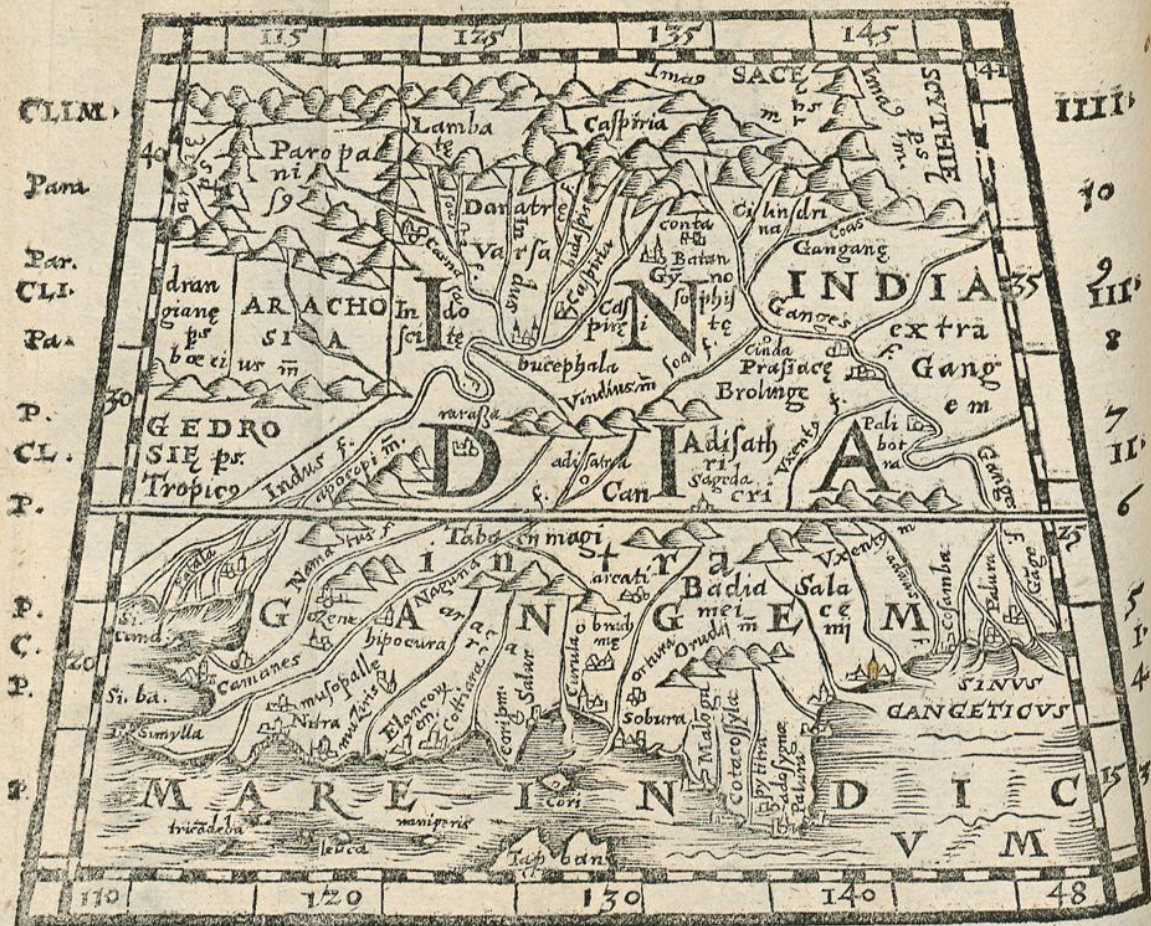
Suprà Britanniam Iuerna est, penè par spacio. Hybernia.
 sed utrinq; equalis, tractu litorum oblonga, cœli ad-
 maturã da semina iniqui: uerùm adeò luxuriosa her-
 bis non latis modò, sed etiam dulcibus, ut se exigua
 parte diei pecora impleant, & nisi pabulo prohibe-
 antur, diutius pasta disiliant. Cultores eius incon-
 diti sunt, & omnium uirtutum ignari, magis quàm
 aliæ gentes, aliqua tenus tamen gnari, pietatis ad-
 modum expertes.

Triginta sunt Orchades angustis inter se didu-
 & spacijs, septem Hemodes cōtra Germaniã pro-
 iectæ

iecte in illo sinu, quem Codanum diximus. Ex ijs
 * Scandia ut
 putatur.
 Ptol.
 * Codanomia, quam adhuc Theuon, tenent, ut ma-
 gnitudine aliàs, ita foecunditate aniestat. Quæ Sar-
 matis aduersa sunt, ob alternos accessus recessusq;
 pelagi, & quòd spacia, queis distant, modò operiun-
 tur undis, modò nuda sunt: aliàs insula uiuentur, a-
 liàs una & continens terra. in his esse Conas, qui
 ouis auium palustrium, & auenis tantum alantur,
 esse equinis pedibus Hippopodas & Sarmatos, qui
 bus magnæ aures, & ad ambiendum corpus omne
 patulæ, nudis alioqui pro ueste sint, præterquam
 quòd fabulis traditur, authores etiam, quos sequi
 non pigeat, inuenio.

Thule. Thule Belgarum litori apposita est Graijs et no-
 stris celebrata carminibus. In ea quòd Sol longè oc-
 casurus exurgit, breues utiq; noctes sunt, sed per hy-
 emem sicut alibi obscure, æstate lucide, quod per id
 tempus iam se altius euehens, quàmquam ipse nã cer-
 natur, uicino tamè splendore proxima illustrat: per
 solstitium uerò nullæ, quòd tum iam manifestior non
 fulgorem modò, sed sui quoque partem maximam
 ostentat.

* Talca. Pt. * Talga in Caspio mari sine cultu fertilis, omni
 fruge ac fructibus abundans: sed uicini populi, que
 gignuntur, attingere nefas, & pro sacri legio ha-
 bent, dijs parata existimantes, dijsq; seruanda. Ali-
 quot

quot & illis oris, quas desertas diximus, æque deserta adiacent, quas sine proprijs nominibus Scythicas uocant. Ab ijs in Eoum recursus inflectitur, inq; oram terræ spectantis orientem pertinet. Hæc à Scythico promontorio apposita primum omnis ob niues inuia est, deinde ob immanitatem habitantium inculta.

Scythæ sunt Androphagi, & Sage distincti regione, quia feris scatet, inhabitabili. Vasta deinde iterum loca beluæ infestant, usque ad montem mari imminentem nomine Thabin: longè ab eo Taurus attollitur. Seres intersunt genus plenum iustitiæ ex commercio, quòd rebus in solitudine relictis absens peragit.

INDIA.

16

Notissima India non Eoo tantum apposita pelago, sed & ei, quod ad meridiem spectans Indicum diximus, & hinc Tauri iugis ab occidete inde finia, tantum spaciū litoris occupat, quantum per sexaginta dies noctesq; uelificatibus cursus est. Ita multum à nostris abducta regionibus, ut in aliqua parte eius neuter septentrio appareat, aliterq; quàm in alijs oris, umbræ rerum ad meridiem iace-

F 5 ante

ant: ceterum fertilis & uario genere hominum, de-
 liorumq; animalium scatet. Alit formicas non mina-
 res maximis canibus, quas more Gryphorum au-
 rum penitus egestum, cum summa pernicie attingen-
 tium custodire commemorant. immanes & serpen-
 tes aliqui, ut elephantes morsu atq; ambitu corpo-
 ris afficiant. Tam pinguis alicubi, & tam feracis so-
 li, ut in eo mella frondibus defluant. Lanæ syluæ se-
 rant: arundinum fissa internodia, ueluti nauita bi-
 nos & quædam ternos etiam uehant. Cultorum ha-
 bitus moresq; dissimiles: lino alij uestiuntur aut la-
 nis, quas diximus, alij serarū auiumq; pellibus, pars
 nudi agunt, pars tantum obscœna uelati, alij humi-
 les paruiq; alij ita proceri & corpore ingentes, ut
 elephantis etiam & ibi maximis, sicut nos equis, fa-
 cile atq; habiliter utantur. Quidam nullum animal
 occidere, nulla carne uesci optimū existimant: quos-
 dam tantum pisces alunt, quidam proximos parens
 tesq; priusquam annis aut ægritudine in maciem e-
 ant, uelut hostias cædunt, cæsorūq; uisceribus epu-
 lari fas et maximè pium est, at ubi senectus aut mor-
 bus incessit, procul à cæteris abeunt, mortemq; in so-
 litudine nihil anxij expectant, prudentiores eis, qui
 bus ars studiumq; sapientiæ contingit: non expectat
 eam, sed ingerendo semet ignibus læti & cum glori-
 a accersunt.

Verbum.

Urbium, quas incolunt (sunt autem plurimae) Nysa. Urbes in
 haec est clarissima & maxima, montium Meros Ioui dice,
 sacer: famam hinc precipuam habent, quod in illa
 genitum, in huius specu Liberum arbitrantur esse
 nutritum: unde Graecis authoribus ut femori Iouis
 insutum dicerent, aut materia ingessit, aut error O-
 ras tenent ab Indo ad Gangem Palibotri: à Gange
 ad Iolida Nysij, ubi magis, quam ubi habitetur, ex-
 aestuat, atræ gentes, & quodammodo Aethiopes.
 Ab Iolide ad Cudum recta sunt litora, timidiq; po-
 puli, & marinis opibus affatim dices. Tamos pro-
 montorium est, quod Taurus attollit: collis, alterius
 paris angulus, initiumq; lateris ad meridiem uersi.

Ganges & Indus amnes: ille multis fontibus in Ganges,
 Hemodo Indiae monte cōceptus, simul unum alue-
 um fecit, sit omnium maximus, & alicubi latus,
 quando angustissimè fluit, decem millia passuum pa-
 tens, in septem ora dispergitur. Indus ex monte Pa- Indus
 ropamiso exortus, & alia quidem flumina admit-
 tit, sed clarissima Copen, Acesinem, Hydaspem, cō-
 ceptamq; pluribus alueis undam lato spacio trahit:
 hinc penè Gangem magnitudine exaequat: post ubi
 aliquot saepe magnis flexibus cingit iugum, ingens
 iterum rectus solidusq; descendit, donec se ad laeuam
 dextramq; diducens, duobus ostijs longè distantibus
 exeat. Ad Tamum insula est Chryse, ad Gangem Ar

Urbes

gyre, altera aurei soli (ita ueteres tradidere) altera argentei, atq; ita, ut maximè uideatur, aut ex re nomen, aut ex uocabulo ficta fabula est.

Taprobana.

Taprobane aut grandis admodum insula, aut prima pars orbis alterius Hipparcho dicitur: sed quia habitatur, nec quiquam circum eam esse traditur, propè uerum est. Contra inde illa ostia sunt, que uocant Solis, adeò inhabitabilia, ut ingressos uis circumfusi aëris exanimet confestim, & in eam ipsa ostia rara tenet regio ob astus intolerabiles alibi cultoribus egens. Inde ad principia rubri maris pertinet inuia atq; deserta humus, & cinerum magis, quàm pulueri similis, ideoq; per eam rara et nõ grandia flumina emanant, quorum Tuberonem, & Arusacem notissima accepimus.

Rubrum mare.

Rubrum mare Græci, siue quia eius coloris est, siue quia ibi Erythras regnauit, ἐρυθρὰν θάλασσαν appellant, procellosum, asperum, mare profundum, & magnorum animalium magis, quàm cetera capax: primò recedentis oras æqualiter impellit, & ut non intret interius, aliquantum patens sinus erat. Sed quas ripas inflexerat, irrumpit, duoq; iterum sinus aperit. Persicus uocatur dictis regionibus propior, Arabicus ulterior.

SV

SINVS PERSICVS.

Persicus, quàm mare accipit, utrimq; re-
 ctis lateribus grãde ostium, quasi cer-
 uice complectitur, deinde terris in
 omnem partem uastè & aqua por-
 tione cedentibus, magno litorum orbe pelagus in-
 tingens, reddit formam capitis humani. Arabici &
 os arctius, & latitudo minor est, maior aliquanto
 recessus, & multò magis longa latera, init penitus,
 introrsusq;, dum Ægyptum penè, & montem Ara-
 bie Casium attingit, quodam fastigio minus ac mi-
 nus latus, & quo magis penetrat angustior. Ab ijs,
 quæ diximus, ad sinum Persicum, nisi ubi Chelono-
 phagi morantur, deserta sunt. In ipso Carmani na-
 uigantium dextera positi sine ueste ac fruge, sine pe-
 core ac sedibus, pisciùm cute se uelant, carne uescun-
 tur, præter capita toto corpore hirsuti.

Interiora Gedrosij, dehinc Persæ habitant. Cethis
 per Carmanos, supra Andanis & Corios effluunt.
 In parte qua pelagi ostio aduersa est, Babyloniorũ
 fines Chaldæorumq; sunt, & duo clari amnes, Ti-
 gris Persidi propior, ulterior Euphrates. Tigris, ut Tigris Euphrates
 natus est ita descendens usq; ad litora permeat. Euphrates
 phrates immani ore aperto non exit tantum, unde
 oritur.

bitur, sed & uaste quoq; decidit: nec secat continuo
 agros, sed late diffusus in stagna, diuq; sedentibus a-
 quis, & sine alueo patulus piger: post ubi marginē
 rupit, uere fluius est, acceptusq; ripis celer & frea-
 mens per Armenios & Cappadocas ocudētem pe-
 tit, ni Taurus obstet, in nostra maria uenturus. inde
 ad meridiem auertitur, & primū Syros, tum Ara-
 bas ingressus, non perdurat in pelagus, uerū ingēs
 modō & nauigabilis, inde tenuis riuus despectus ex-
 moritur, & nusquam manifesto exitu effluit, ut alij
 amnes, sed deficit.

Arabia felix. Alterum latus ambit plaga, quæ inter utrumque
 pelagus excurrit, Arabia dicitur, cognomen Eudæ-
 mon, angusta, uerū cinnamomi & thuris aliorūq;
 odor um maxime ferax: maiorem Sabæ: tenent par-
 tem ostio proximam, & Carmanu contrariam par-
 tem Macæ, quæ inter ostia ostenditur, syluæ cautesq;
 exasperant, aliquot sunt in medio insule sitæ: O-
 gyrus, quod in ea Frythræ regis monumentum est,
 magis clara, quam cæteræ.

SINVS ARABICVS.

88

Alterum sinum undiq; Arabes incin-
 gunt. Ab ea parte, quæ introcunt-
 bus dextra est, urbes sunt Carra, &
 Arabia, & Gandamus: in altera ab
 intimo

intimo angulo prima, Beronice inter Heropoliticā
 & Scrobilum: deinde inter promontoria Morone-
 non & Colaca, Philoteris & Ptolemis: ultra Arsi-
 noë & alia Beronice: tum sylua, quæ Hebenum o-
 doreſq; generat, & manu factus amnis, ideoq; refe-
 rendus, quòd ex Nili alueo Dioryge, abductus ex-
 tra sinum, uerum inflexus, & non rubri maris pars,
 bestijs infesta, ideoq; deserta est. Partem Candei ha-
 bitant hi, quos ex facto, quia serpentibus uescuntur,
 Ophiophagos uocant.

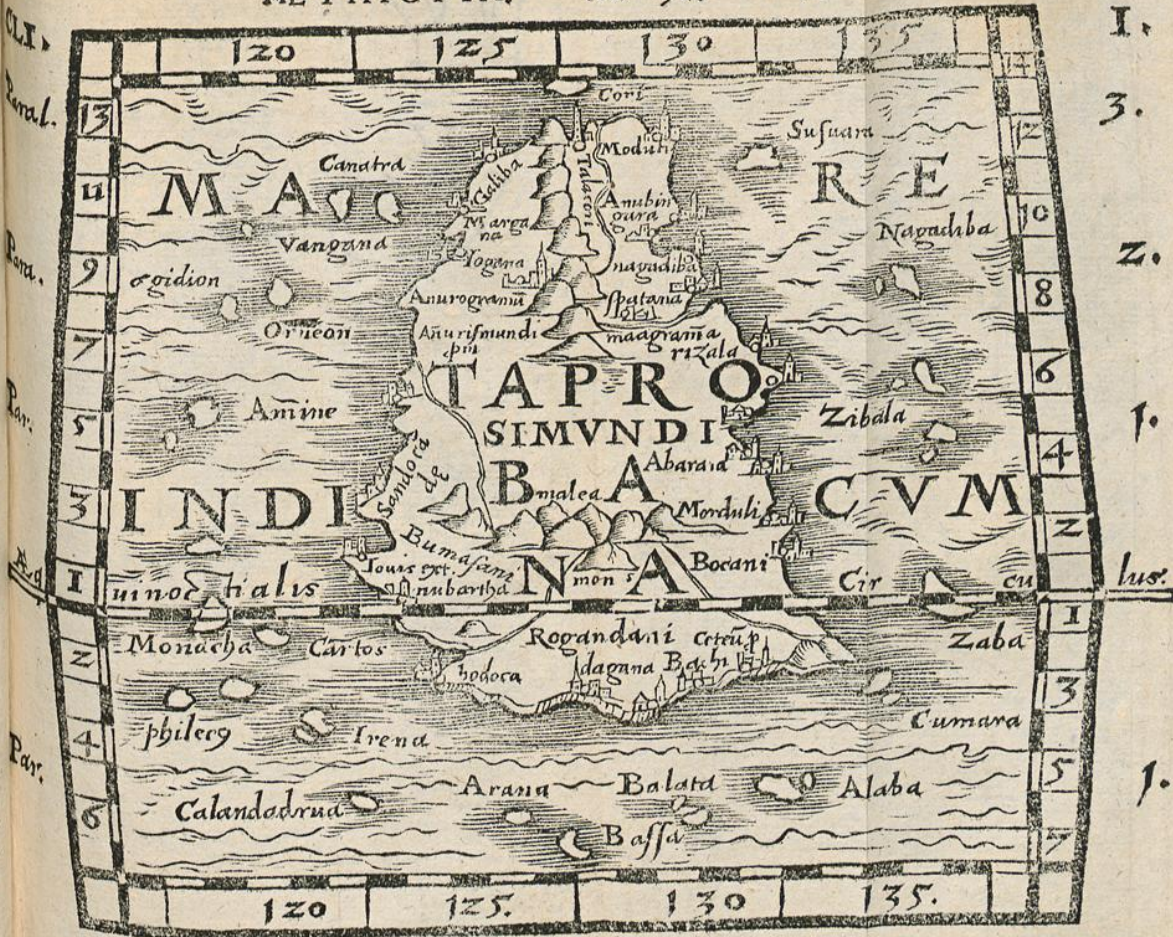
Fuere interius Pygmaei minutum genus, & quod
 pro satis frugibus contra grues dimicando defecit.
 Sunt multa uolucrum, multa serpentum genera. De
 serpentibus memorandi maxime, quos paruos ad-
 modum, & ueneni presentis certo anni tempore ex
 limo concretarum paludium emergere, in magno
 examine uolantes, Ægyptum tendere, atq; in ipso
 introitu finium ab auibus, quas Ibis appellat, ad-
 uerso agmine excipi, pugnaq; confici traditum est.

De uolucris, præcipue referenda Phoenix sem Phoenix
 per unica: non enim coitu concipitur partuue gene-
 ratur, sed ubi quingentorum annorum æuo perpe-
 tua durauit, super exaggeratâ uarijs odoribus stru-
 em sibi ipsa incubat, soluiturq; deinde putrescenti-
 um membrorum tabe concreſcens, ipsa se concipit,
 atq; ex se rursus renascitur: cum adoleuit, ossa pri-
 stina

stini corporis inclusa myrrha Aegyptum exportat,
atq; in urbem, quam Solis appellant, fragrantibus
nardo bustis inferens memorando funere consecrat
ipsum promotorium, quò id clauditur, à Cerannys
salibus inuium est.

Ethiopes ultra sedent, Meroëni habi-
bent terram, quam Nilus primo am-
bitu amplexus insulam facit: pars,
quia utæ spacium dimidio ferè, quã
nos, longius agunt, Macrobij: pars, quia ex Aegy-
pto aduenere, dicti Automolæ, pulchri forma, æqui
corporis, parumq; ueneratiores, ueluti optimarum
alumni uirtutum: in illis mons est, cui potissimum
pareant, specie ac uiribus legere: apud hos plus au-
ri, quàm Persis est: ideò quòd minus est, preciosius
censet. Aëre exornantur, auro uincula fontium fa-
bricant. Est locus apparatus epulis semper refertus:
& quia, ut libet, uesci uolentibus licet, ἠλίον ἢ ἰσθίον
πικρὸν appellant, & quæ passim apposita sunt, af-
firmant nasci subinde diuinitus. Est lacus, quo per-
fusa corpora, quasi uncta pernitent, bibitur idem,
ad eò est liquidus, & ad sustinenda, quæ incidunt,
aut immituntur, infirmus, ut folia etiam proximis
decisè

I.
3.
2.
1.
lus.
I
3
5
1.

CLI
Paral.
Paral.
Paral.
Paral.
Paral.
Paral.
Paral.

decisa frondibus non innatantia ferat, sed passim & penitus accipiat. Sunt & seuissima feræ, omni colore uarij, Lycæones, & quales accipimus Sphingas, sunt miræ aues cornutæ, Tragopanades & equinis auribus Pegasi.

Cæterum oras ad Eurum sequentibus nihil memorabile occurrit, uasta omnia, uastis præcisa montibus, ripæ potius sunt, quàm litora, inde ingens & sine cultoribus tractus: Dubium aliquãdiu fuit, essetne ultra pelagus, caperetne terra circuitum, an exhausta fructu sine fine Africa se extenderet. Verum si Hanno Carthaginensis exploratum missus è suis, cum per Oceani ostia exisset, magnam partem eius circumuectus, non se mari, sed comœatu defuisse memoratum retulerat: & Eudoxus quidem a priorum nostrorum tēporibus cum Latyrum regem Alexandriæ profugeret, Arabico sinu egressus, per hoc pelagus, ut Nepos affirmat, Gades usq; peruectus est, ideo eius oræ nota sunt aliqua.

Sunt autem trans ea, quæ modo deserta diximus, **Autæ gentes** multi populi, & quibus pro eloquio nutus est: alij sine sono linguæ, alij sine linguis, alij labris etiam coherētibus, nisi quod sub naribus etiam fistula est, per quam bibere auent; sed cum incesset libido uescendi, grana singula frugum passim nascētium absorbere dicuntur. Sunt quibus ante aduentum Eudoxi

doxi adeò ignotus ignis fuit, adeoq; usus mirum in
modum placuit, ut amplecti etiam flammam, & ar-
dentia sinu abdere, donec noceret, maximè liberit.

Super eos grandis litoris flexus grandem in su-
lam includit, in qua tantum foeminas esse narrant
toto corpore hirsutas, & sine coitu marium sua spò-
te foecundas, adeò asperis efferisq; moribus, ut qua-
dam contineri, ne reluctantur, uix uinculis possunt.
Hoc Hanno retulit, & quia detracta occisis coria
pertulerat, fides habita est. Ultra hunc sinum mons
altus, ut Graeci uocant, $\theta\epsilon\acute{\alpha}\nu\ \delta\chi\upsilon\mu\alpha$ perpetuis igni-
bus flagrat: ultra montem uiret collis longo tractu,
longis litoribus obductus, unde uisuntur patentes
magis campi, quàm ut prospici possint. Panum, Sa-
tyrorumq; hinc opinio causae fidem coepit, quòd cū
in his nihil culti sit, nullae habitantium sedes, nulla
uestigia, solitudo in diem uasta, & silentium uastis-
us, nocte crebri ignes micant, & ueluti castra late-
iacentia ostenduntur, crepant cymbala & tympana,
audiunturq; tibiæ sonantes maius humanis. Tūc
rursus Aethiopes, nec tam ditēs, ut hi, quos dixi-
mus, nec ita corporibus similes, sed minores incu-
litq; sunt, & nomine Hesperio.

Nili fons.

In horum finibus fons est, quem Nili esse aliqui-
bus credibile est, Nuchul ab incolis dicitur, & uin-
deri potest non alio nomine appellari, sed à barba-

to ore corruptius, alit & flumen, & minora quidem, eiusdem tamen generis animalia gignens alijs omnibus in Oceanum uergentibus, solus in medianam regionem ad orientem abit, & quò nam exeat incertum est. Inde colligitur Nilum hoc fonte conceptum, actumq; aliquandiu per inuia & ideò ignotum, iterum se ubi ad Eoa processerit, ostendere, ceterum spacio, quo absconditur, effici, ut hic aliò cedere, ille aliunde uideatur exurgere. Catoblepas nò grandis fera, uerùm grande & pergrande caput è grè sustinens, atque ob id in terram plurimum ore conuersa, apud hos gignitur, ob uim singularem magis etiam referenda, quòd cum impetu morsuq; nihil unquam scuiat, oculos eius uidisse mortiferum. Contra eosdem sunt insule Gorgones, domus (ut aiunt) aliquando Gorgonum. Ipsæ terræ promontorio, cui è αω σπρ α σπας nomen est, finiuntur.

ATLANTICI MARIS ORA, ET INSULAE.

Inde incipit frons illa, quæ in occidentem uergens, mari Atlantico abluatur. Prima eius Aethiopes tenent, media nulli Nam aut exorta sunt, aut haerens obducta, aut infesta serpentibus. Ex uestis insu-

lae appositae sunt, quas Hesperidas tenuisse memoratur. In harenis mons est satis de se consurgens, uerum incisis undique rupibus praecipit, inuius, & quo magis surgit, exilior: qui, quod altius, quam conspici potest, usque in nubila erigitur, coelum & sidera non tangere modo uertice, sed sustinere quoque dictum est. Contra Fortunatae insulae abundant sua sponte genitis, & subinde alijs super alijs in nascentibus nihil sollicitos alunt, beatius quam aliae urbes exultate, una singulari duorum fontium ingenio maxime insignis, alterum qui gustauere, risu soluuntur in mortem, ita affectis remedium est ex altero bibere. Ab contractu, quem serpe infestant, proximi sunt Himantopodes, inflexi lentis cruribus, quos serpere magis quam ingredi referunt, deinde Pharusij, alii quando tendente ad Hesperidas Hercule, ditiores, nunc inculti, & nisi quod pecore aluntur, admodum inopes. Hinc iam letiores agri, amoenique saltus, Terontes & Berini ebore abundant. Nigritarum Getulorumque passim uagantium ne litora quidem infocunda sunt, purpura & murice efficacissimis, ad tingendum, & ubique quaetum clariissima.

Reliqua est ora Mauritaniae exterior, & in finem sui fastigiantis se Africae nouissimus angulus, iisdem opibus, sed minus diues: ceterum solo etiam ditior, & ideo fertilis etiam, ut frugum genera non cumserantur,

rantur, modò benignissimè procreet, sed quedam
 profundat etiam nata. Hic Antæus regnasse dicitur,
 & signum quod fabula clarum prorsus ostenditur,
 & collis modicus resupini hominis imagine, iacentis
 illius (ut incolæ ferunt) tumulus, unde ubi aliqua
 pars eruta est, solent imbres spargi, et donec effos-
 sa repleantur, eueniunt. Hominum pars sylvas fre-
 quantant minus, quàm quos modò diximus, uagi.
 Pars in urbibus habitant, quarum ut inter paruas
 opulentissimæ habentur procul à mari, Gildano,
 Dulbritrania: propius autem Sala & Lixo flumini
 lunxo proxima. Vltra est colonia & fluuius Gna:
 & unde initium fecimus, Ampelusia in nostrum
 iam fretum uergente promontorium, &
 peris huius, atq; Atlantici li-
 toris terminus.

FINIS.

3 ANNO.

ANNOTATIO
 NUM IN POMPONII MELAE
 LAE SEPTEM PRIORA CAPITA,
 Fragmentum. Io. Oporino Typographo clariss. authore.

PROOEMIUM.

Orbis situm.] Propositio planè poëtica, quæ docilem statim lectorem facit. Sic Italicus, Ordior arma quib. cælo se gloria tollit Dardanidum. Impeditum opus.] Audentio, à difficili: id quod ipso etiam uerbo Agredior significat.

Facundiæ minimè capax.] Benevolentia à sua persona, sicut mox, si non ope ingenij orant. Constat enim.] Ratio, cur impeditum & facundiæ nò capax opus. Longa magis quam benigna mat.] Id est, fastidiosa magis, quàm iucunda tractatio. Aspici cognoscisci.] Benevolentia à re ipsa. Nam & oculos inspecta orbis descriptio iuuat, & animum ad altiora nunc

ra mirè instruit. Ope ingen. orantis.] quia
 facundia non capax opus. Orantis autem, describē-
 tis, aut referentis. Operę attendentium.]
 studio ac industriae sedulo in hoc incumbentium re-
 spondeat. Nunc autem.] Docilitas cum at-
 tentione. Totus.] Orbis uel vniuersi τὸ ὅλου.
 Plin. de Mundo: Totus inquit, est in toto, imò uero
 ipse totum. Primo igitur summam totum mundū,
 dein singulas eius partes ordine. Intra.] ad si-
 nus, ac maria mediterranea, quę continentem sub-
 intrant. Extraq;.] Oceanū uersus, quo tota ter-
 ra ambitur.

I N C A P V T I. D E M V N D I
 D I V I S I O N E, S C H O L I A

Quicquid id est.] Quasi dicat
 quantumcunq; in eo, quid aut quale
 sit, à philosophis disceptetur, quod
 furorē Plinius uocat. Cui mun-
 di.] Plin. 2. cap. 1. Mundum, & hoc, quod nomi-
 ne alio cœlum appellare libuit, cuius circūflexu te-
 guntur cuncta. Mundum autem propriè cœlum uo-
 cari, Macrob. quoq; probat in 2. de Som. atq; huc
 facit Plinij cap. 4. libri 2. Vnum.] contra De-
 mocritum & alios, qui infinitos esse mundos credi-
 derunt.

derunt. Plato unū asserit in *Timeo*, τὸ τόρον οὐδὲν ὀρθῶς ἓνα ἔσθαι πρὸς ἀρκίαν, ἢ πολλὰς ἢ ἅπείρας λέγεται τῷ ὀρθότορον; ἓνα, εἰ πορὶ τὰ πρῶτα αἰγυμὰ δεδμηκίστεργηκέναι ἔσθαι. ὡς ποδὲς χόρον πάντα, ὅποσα νοητὰ ζῶα, καὶ ἔτορ' ἄδύτορ' μὲν αὐπότε εἴη. Eadem Cicero in lib. de uniuersitate, ad uerbum, Et alibi uniuersum hunc mundum unam Et communem ciuitatem Deorum atq; hominū existimandam dicit, Plin. Furor est, inquit, innumerabiles tradidisse mundos. Cuncta amplectitur.] Plin. Extrā, intrā cuncta complexus in se, idemq; rerum nature opus, Et rerum ipsa natura. Partibus differt.] quatuor mundi cardines intelligit, quas Et plagas Et limites uocant. Gell. 2. cap. 22. Sublimis.] Martini, quo cingitur, eminent. Plin. 2. cap. 66. Duo hemisphæria.] arctoum alterum, alterum austrinum. Zonis quinque.] scilicet arctica frigida, æstiuale temperata, equinoctiali torrida, hyemali temperata, Australi frigida. Macrob. Somnii Scip. 2. c. 5. Martian. lib. 6. Strab. lib. 2. Plin. 2. ca. 68. Cleomed. lib. 1. Ouid. Metamorph. 1. mira elegantia cœli ac terre Zonas sic complectitur. Utque dua dextra cœlum, totidemq; sinistra Parte secant zone, quinta est ardentior illis:
Sic onus inclusum numero distinxit eodem

Cura dei, totidemq; plagæ tellure præmuntur.

Quarum quæ media est, non est habitabilis æstu,

Nix tegit alta duas: totidem inter utramq; locauit,

Temperiemq; dedit mixta cum frigore flamma.

Tibullus lib. 4. ad Messalam, partes uocat: Nam circumfuso inquit, consistit in aëre tellus. Et quinq; in partes totus disponitur orbis, Atq; duæ gelido uasuntur frigore semper. At media est Phœbi semper subiecta calori. Fertilis hanc interposita est, interq; rigentes, Nostraq; & huic aduersa solo pars altera nostro: Verum non pariter.] Antichthonibus enim omnia nobiscum contraria sunt, exceptis si qui sub æquatore habitant. Verum de his, ut cæteris omnibus, doctissime VADIANVS cuius in

hunc autorem lucubrations ut diligenter legere uentilissimum, ita iudicium sequi tutissimum arbitramur. Antichthones.] ijdem etiam Antipodes dicuntur, quod uestigia sua nostris obuertant: & Antichthones, à contraria nobis terræ parte inhabitata, quanquam hic Antæcos etiam Antichthonum nomine intelligat: qui non contrariam, ut Antipodes, sed diuersam austrini lateris terram incolunt, quib. nostri Pericæci Antipodes sunt: quemadmodum erudite à VADIANO demonstratū est.

Illijs.] Antæcorum et Antichthonum nostrorum, quam hyemalem temperatam diximus. Inco-

G 5 gnito.]

IOACH. VA
DIANVS.

gnito.] Contrarius igitur sibi Mela est, cum alterius orbis temperati primam Taprobanem insulam esse Hipparchi testimonio affirmat lib. 3. his incognitum eius situm dicat. Vide Plin. lib. 6. cap. 22. Huius.] nostrae temperatae aestivalis. Quia sic iacet. Iea forma quam habet, in longum quam latum porrectior est. Ambitur omnis Oceanus.] Non omnis, neque enim inhabitari posset, si undique mari cingatur, sicut etiam supra dixit. vide Plin. l. 1. cap. 45. & 46. Maria.] sic uocari propter vastitatem, quam sinus, maluit. Lege Vadiani Epitomen sectione 6. Unum à septentrione.] Hircanum, quod & Caspium. A merid. duo.] Persicum & arabicum. Quartum ab occasu.] Mediterraneum, siue Atlanticum, quod & Gaditanum, de hoc Plin. 3. ca. 1. & lib. 4. cap. 12. Solim. ca. 22. Primo angustum.] ubi terras aperit, à columnis Herculis: unde de fretum Herculeum, Graecis uero Porthmos dicitur, teste Plin. & Strabone, de cuius irruptione Plin. li. 2. cap. 90. Decem millibus.] Idem Plin. in prologo tertij, Abigit.] disspescit & arcet. Prope coeuntibus.] Hic nisi quis tabulas quas uocant Cosmographicas diligenter inspiciat, frustra omnes omnium in huiuscemodi commentationes euoluerit, & plane, quod aiunt asinus ad lyram

ram sederit. In arctum.] Helleponti fauces in-
 telligit, quarum latitudinē Plin. septē stadiorū esse
 dicit, lib. 4. cap. 11. Modicē admodum.] in
 Propontide. Modice autem, relatione ad Euxinum
 & Gaditanum. Quā fuit.] in Helleponti
 faucibus. Arctius exit.] per Bospho-
 ri Thracij angustias (quæ quingētorum tantum mo-
 do passuum interuallo Asiam Europæ auferunt, Pli-
 nio li. 4. cap. 3. & ad finem li. quinti: aut quinque
 stadiorum, Straboni lib. 7.) in Euxinum, ingens ite-
 rum mare, funditur. Paludi.] Meotica.
 Exiguo ore.] Bosphoro Cimerio. No-
 strum mare.] quasi dicat Europæum, unde &
 Internum, sicut Græcis ἡ εἰσω θάλασσα & uocatur.
 Angustias introitum ἐπ.] Incipit nunc, quæ
 hætenus dixit, exponere. Nos fretum.] à
 feruendo, siue undarum fremitu, Varroni. πορθ-
 μος] quasi dicat traiectum, siue terræ inclusam u-
 trinq; maris angustiam: πρῶτα μὲν ἀμφιγείου θά-
 λασσος ἐστ. Suid. Alia alijs locis cog.] De
 diuersis huius nominibus, prout diuersas terras al-
 luit, Plin. lib. 3. ca. 5. serè ad finem. Hellepon-
 tus.] quo Aegeum à Propontide separatur, ut ui-
 dere est in parua Asiæ tab. apud Ptolemeū, ab Hel-
 le Phryxi sorore in eo submersa, ut Ouid. fast. 3. de-
 scribit. Propontis.] inter Hellepontum &
 Euxinum

Euxinum, Thraciæ ac Bithyniæ littoribus cincto
 & quod ante Pontum sit, dicta. Bosphorus
 Thracius.] hic est ad Byzantium, ab ius in bos
 uem mutatæ traiectu: uel à bubus meabili transi-
 tum uocatus, Plin. lib. 6. cap. 1. Euxinus.] di-
 citur etiam mare Ponticū, de quo alibi. Cim-
 rius Bosphorus.] os est Mæotidis, dictum uo-
 lunt, uel à Cimmerico oppido, ut Plin. lib. 6. cap. 6.
 uel à Cimbris, quas Cimmericos Græcè uocant, teste
 etiam Plutarch. in Mario: quod eò usque errando
 peruenerint. Strabo lib. 7. Mæotis.] sic dicta,
 à philosophis Mæotis, per eius oram ad Tanain us-
 que incolentibus. Plin. lib. 4. cap. 12. Strab. 11.
 Tanai & Nilo.] de his alibi. Vniuersum.
] sc. quantum orbis nostræ temperatæ inhabi-
 tatur. In mediam ferè.] imò in Mæotidis
 extimum angulum. Ex diuerso.] à meridie
 septentrionem uersus in Mediterraneum. VI-
 tra.] s. fretum hoc, & flumina iam dicta.

ASIAE DESCRIPTIO. Cap. II.

Tribus hanc.] Eadem Plin. lib.
 6. cap. 13. Perpetua.] non in-
 terrupto sinibus, sed cōtinuo tractus
 quod mox inquit, solida. Quan-
 tum

tum Europ. & Afric.] Maior tamen hodie
 illarum cum mediterraneo latitudo cernitur. Sed
 etiã Strabo Africam Europæ coniunctã non æquare
 Asiæ scribit li. 17. de propria uero huius apud uete-
 res mensura, Plin. lib. 5. cap. 27. ad finem. Soli-
 da.] quia nusquam ita angustis faucibus irrum-
 pens Oceanus illic sinus facere, sed curuare tantum
 littora uidetur. Tam lata quam fuerat.]
 Aliter habere, tabulas inspicientibus facile liquet.
 Nostris æquoribus.] Aegeo, Helleponto,
 Propontide, Euxino, Mæotide. Ad Nilum.]
 quia uersus Meridiem, quã Nilus labitur, altero cor-
 nu Africæ; altero Septentrionem uersus qua Tana-
 is, Europæ confinis, extenditur: mediam uelut fron-
 tem mare nostrum coercet, id quod iam, oram eius
 à Nili tractu ad Tanaim usq; describens, pulchrè ex-
 plicat. In pelagus.] mediterraneum. Si-
 cut illud.] secundum Syriæ maritimæ flexum,
 ad Amanum usq; montem. Venienti obui-
 am.] in mare nostrum, tanquam repulsata, procur-
 rens. Ambitu.] flexu Ibsici sinus, atq; inde ab
 Amano usq; ad Cariæ angulum: unde se Aegeo ob-
 iiciens ad Helleponti fauces protenditur. Quæ om-
 nia tabulis adhibitis longe melius, quàm cuiusquã
 alioqui explicatione intelliges. Ad Bospho-
 rum.] Thracium. Ad Ponticum.] Euxi-
 ni, siue

HIC ANNOT. IN POMP. MEL
ni siue Ponti regionis & Cappadociae littora: unde
per Colchidis extrema ad Mæotidos fauces excur-
rit. Eam.] Mæotida. Ripa fit.] proprie-
tam ut maris littora, ita ripæ fluminum dicuntur.
margo utriq; commune est. Ouid. Metamorph. 4.
de fluminum in mare excursu. Campoq; accepta
Liberioris aquæ, pro ripis littora pulsant.
In ea.] scilicet qua orientem uersus à Tanai pro-
ducitur. Seres.] de his Plin. lib. 6. ca. 17. ma-
ter Scytharum gentes. Strab. 15. Solim. cap. 63.
Eoæ partis.] Asia in orientem extensa.
Indi & Scythæ ult.] Indi quidem orientem
& meridiem uersus, Scythæ ad Septentrionem, in-
terq; hos medij Seres. Nisi ubi æstus.] Ca-
lores Solis, quia sub æquinoctialem excurret.
Nisi unde frigoribus.] sub Arctico. Ari-
ane.] de hac regione Plin. 6. cap. 23. Strab. lib.
15. unde Ariani, qui se extendunt à montibus ad Ge-
drofiam usq; & Carmaniam, idem li. 2. Aria.]
Hanc alij eandem cum Ariana faciunt. Strabo li. 15.
diuersam. hinc enim Arii dicuntur, sicut inde Aria-
ni. Plin. 6. ca. 25. de Parthia: Habet, inquit, ab or-
tu Arios, à meridie Carmaniam & Arianos: &c.
Huius fluuiū etiam Arium dicunt. Porro quàm sit
fertilis Aria, uide Strab. lib. 2. & 11. Gedro-
us.] Primus quatuor Satrapias facit, Gedrosos, Ar-
chotabos

thotas, Arios, Paropamissadas lib. 6. cap. 20. Aria-
 nis etiam coniungit lib. 12. cap. 8. & lib. 9. cap. 3.
 Gedrosi, inquit, qui Arbin amnem a colunt, & c. de-
 titur etiam Gedrosia, & Gedrosij, Ptolemaeo, Ste-
 phano, Straboni 15. Persis.] ea Carmania ad-
 beret, de qua Strab. 15. Plin. 6. cap. 25. Solin. 68.
 Volaterr. li. 12. complura. Huius appellationē He-
 rodotus ad Persem Persei ex Andromeda filium re-
 fert, lib. 7. Illum alterum.] Arabicum.
 Scythis proximi.] Orientalibus scilicet. Nam
 & ipsi Caspij, siue Caspiani inter Scythas numeran-
 tur, de quibus infra lib. 3. **Vltra Amazo-**
nes.] extra Caspium, uersus Sarmatiam Asiaticā.
 uide 2. tab. Asiae. **Hyperborei.**] supra Aquī-
 lonem siti, unde & nomen habent. Plin. lib. 4. cap.
 12. & lib. 6. ca. 13. de Scythis: Extra eos, inquit, ul-
 traq; Aquilonis initium, Hyperboreos aliqui posu-
 ere, pluribus in Europa dictos. Herod. nullos esse
 Hyperboreos putat, quemadmodum, neq; Hyperno-
 tios, lib. 4. de quo uide etiam Strab. lib. 1. Diodor.
 3. de gest. antiq. **Gandari.**] Horum regionem
 Gandariden uocat Strabo, quanquam Gandaridas
 alij in India ponunt, quorum ciuitas Gandara, Ste-
 phano. de his & Plin. 6. cap. 16. **Paricani.**]
 alijs Pariani, meminit horum Herod. lib. 2. & 7.
 Stephā. Παρικανῶν, πόλις Ἰσδοικῶν, τὸ ἐθνικόν,
 πῆξιν

112 ANNOT. IN POMP. MEL.
βαρικάνιοι καὶ Ἰνικάνιοι. Bactri.] Quorū
oppidum Zariaspē, quod postea Bactrum à flu-
mine appellatum est. Plin. 6. cap. 15. & 16. Strabo
11. Horum Smaragdi maxime commendantur Plin-
nio 37. cap. 5, meminit & lib. 31. cap. 7. Susi-
ani.] Plin. Susianam regionem uocat, in qua ues-
tus regio Persarum Susa, à Dario Hystaspis filio cō-
dita. 6. cap. 27. & cap. 34. Strabo Susiam appel-
lat, & Susios, qui Cissij etiam dicti sunt. idem He-
rod. lib. 5. Pharmacotrophi.] Quod ues-
tensis nutriantur, quæ Græci Pharmaca uocant. Plin-
nius, Ab eo tractu gentes Ochani, Chomari, Berdri-
gei, Pharmacotrophi, Bomarei, Coamani, &c.
Rophanes.] Nulla horum apud alios mentio;
quod equidem legerim: sicut neque ceterorum alio-
quot. id quod minime mirum est, cum nulla alia in
parte maior sit ob innumeras uariasq; gentes auto-
rum inconstantia, & ipse etiam Plinius queritur:
quanquam Rhapsane quidem inter Medorum op-
pida dicatur etiam Plinio, alij Cælesyriæ Raphan-
nan adnumerant. Daphæ.] Plin. Celeberrimi
eorum Sacæ, Massagetae, Dahæ. Herod. lib. 1. Da-
os inter Persas numerat, sicut & Mardos. Stephan.
Δάαε, σκυθικόν ἐστιν. εἰσι δὲ νόμαδοι, λέ-
γονται καὶ δάαε, μετὰ τοῖς. Hos etiā spar-
uos dictos refert lib. 11. Strabo. Comari.]
Chomari

Chomari Ptol. & Plinio, Margianis uicini, à Ba-
 trianæ oppido Chomara. Massagetæ.] De
 his mira quædam Herod. in primo, ad finem Strab.
 11. Cadusij.] Plin. Aorsi, Gela, quos Græci
 Cadusios appellauere. Strabo autem de Tauro lo-
 quens: Septentrionales, inquit, eius partes primo
 habitant Gela, Caddusij, Amardi, & Hyrcanorum
 quidam, &c. Hyrcani.] De his alibi. Hi-
 beri.] Iberi alijs, et Iberia, Themuscyræ regionis.
 Plin. cap. 4. & 20. sexti. Est enim duplex Iberia,
 ἡ μὲν πρὸς τὰς ἡρακλείδους σήλας, ἡ δὲ Ἰβηρος πο-
 τὰ μὲν ἢ δὲ ἐτὸρᾶ, πρὸς τὸρσᾶς ὄσι. Stephan.
 Cimmerij.] à quibus Cimmerij montes, & Bo-
 sphorus Cimmerius, & Cimmerium oppid. Herod.
 1. & 4. Cimmeriorum quondam fuisse dicit regio-
 nem, quam nunc Scythæ incolunt. Idem Strab. 11.
 Plutarch. in Mario. Plin. de Arimphæis cap. 13.
 6. Ultra eos planè iam Scythæ Cimmerij, Cisian-
 thi, Georgi, & Amazonum gens. Eniochæ.]
 ἠνιοχοί. Stephan. ex Strabone: ἠνιοχία, χώρα
 τῆς Ἰβηρίας οἰκητόρων, ἠνιοχοί.
 Georgi.] hoc est, Agricolaë siue aratores, ut qui-
 dam uocant ex Herod. Strabone. Hos à Nomadi-
 bus Panticapi amne determinat Plin. 4. cap. 12.
 Moschi.] Horum tractum Plin. ad Iberum am-
 nem ultra Colchicas solitudines constituit, à quibus

114 ANNOT. IN POMP. MEL.
Moschici montes, & Moschica regio, Straboni: qui
eam tripartitam facit. Nam partem, inquit, habent
Colchi, partem beres, partem Armenij. Corsu-
tae, Phoristae.] Ptolemeus Coora & Coree re-
gionis, item Phora hoc tractu meminit: ubi Mar-
dorum etiam. Verum an huc aliquid faciat, aliorum
est iudicium, de Riphacib. apud alios nihil quicquam
reperio. Mardi.] Herod. inter Nomades Persas numerat, Strabo finitimos Persis facit.
Plin. Ab huius excelsis, inquit, per iuga Caucasii pro-
tenditur ad Bactros usq; gens Mardorum, fera, sui
iuris & c. 27. de Sufianis: Supra eos, inquit, patent
Parthusi, Mardi, & Saitae. Idem tamen Achaeis &
Corceticis Mardos iungit, c. 6. sexti. Antibarani]
Plin. Antiarani, uel ut alij Antariani. Medi]
supra Persas & Assyrios ad Aquilonem Cassio pro-
ximi, Herod. 4. Horum caput Echatana Plin. 6. ca.
14. & 26. Armenij] Medis occidentales sunt,
de Armenia utraq; maiore scilicet & minore Plin. 8.
& 9. ca. lib. 6. Cissijs & Cilicibus & Matienis con-
fines facit. Herod. li. 5. Comageni.] post A-
manum montem & Ciliciam, quorum caput Samo-
sata, Straboni 15. Plinio 5. cap. 24. de Murranis
& Vegetis nulla apud alios mentio. Cappado-
ces.] Hos quondam Graeci Syros, & Leuce-
ros uocarunt, Ciliciae & Phrygiae uicinos, Herodo-
to lib.

to lib. 1. & 5. Cappadoces autem uel à Nimi filio
Cappadoce dictos uolunt, uel ab eiusdem nominis
matre, Plin. 6. cap. 3. Strabo libri 12. initio.

[Galligræci.] Proximi Cappadociae ad occi-
dum, quorum caput quondam Gordium, Plin. 5. ca.
ult. Liu. 8. Decad. 4. eam regionem post longos er-
rores occuparunt Galli, unde Galatia & Galatæ
quoque dicuntur. Trifariâ eos diuidunt: in Trocmos
sive Trogimos, Tolistobogos, & Tectosages. Strab.
12. Stephan. γαλατῶν. πρὸς νότον αὐτῶν παφλα-
γοσίμ, ἀπὸ τῶν ἐν τῇ κελυκῇ γαλακτῶν: &c.

[Lycaones.] Inter Taurum & Cappadociam,
Galatiæ contermini. Plin. 5. ca. 27. Steph. Λυκαο-
νία, χώρα Λυκίας τε καὶ Ἰσαυρίας: &c.

[Phryges.] Hii Macedonibus quondam Bryges
uocabantur, teste Herodoto li. 7. à Brygibus scilicet
Europæis oriundi, Plinio 5. cap. 32. Bregi uero &
Breges, Straboni 12. quorum fines determinare, si-
cut Mysorū quoque, difficile esse, ueteri etiam prouer-
bio testatum, idem eodem libro & 13. refert. diui-
dunt tamen in maiorem & minorem. Pisidæ.]

Hii inter Lycaones & Isauros siti sunt Plinio 5. ca.
37. Stephanus etiam Solymos prius dictos testatur.

[Isauri.] Horum & oppidum, & regio Isauria
traditur, & Isauros Ciliciæ arx, Floro. Strab. 12.
Lycaoniæ, inquit, est etiâ Isaurica Taurum uersus,

deinde Isauria: &c. ab hac regione Latronibus res
 purgata, P. Seruilius Isaurici cognomentum sortitus
 est, eodem teste: & Plutarcho, Lino, Valerio
 Floro, & alijs. Lydi.] De his complura Herod. li.
 1. qui à Lydo Atysos filio dictos ait. cū Mæones an-
 tea uocarentur. idem Plin. 5. cap. 29. Strab. 12. &
 13. Syrocilices.] Hos Trachiotas Strabo uo-
 cat, hoc est, Cilicie Tracheæ (quæ & Trachitis) in-
 colas, quæ extra Taurum Syriæ contermina est.
 Ex ijs.] Locis. Eadem gentes.] syri.
 Fuit enim Syria quondam terrarū maxima, & plu-
 ribus distincta nominibus, ut Plin. refert 5. cap. 12.
 Interiora littora.] scilicet habitāt. Parthi]
 De horum origine, nomine, & situ, multa Iustinus,
 lib. 41. Plin. 6. cap. 25. Plutarch. in Crasso. Appian.
 in Parthico, Raphaël Volater. in Persia, alij alibi.
 Assyrii.] Persis ac Susianis iuncti. Ita enim Baby-
 loniam, & maximam finitimæ undiq; regionis par-
 tem uocant, cuius etiam Aturia est & Adiabens,
 Strab. 16. alij Euphrate à Babylonijs diuidunt. He-
 rodot. à Græcis Syrios uocari, Barbaris autem As-
 syrios, inter quos sunt etiam Chaldei, li. 7. autor est.
 Plin. Adiabenen antea Assyriam dictam, 5. cap. 12.
 Iustin. lib. 1. Imperium (inquit) Assyrii, qui postea Sy-
 rii dicti sunt, annos M. C. C. tenuere. Idem Dio-
 dor. lib. 3. qui annos tanten adhuc L. X. adijcit. tot
 septuag

Iosephus lib. 1. antiquit. ab Assure Noëos nepote, As-
 syriam dictam tradit, cap. 14. qui Ninum etiam ci-
 nitatem condiderit: paulum uerò infra ca. 23. à Su-
 rim, Abrahæ filio. **Babylonij.**] supra sinum
 Arabicum, Aquilonem & orientem uersus, quan-
 quã Arabia deserta, **Babylonie** uideatur tribuere.
Super Aethiopas.] uide 3. & 4. tab. Africe,
 & paulò post cap. 4. **Arabia.**] **Petræa.** Se-
 quentia littora.] uide 4. **Asie** tabulam. **Ab**
ea.] **Arabia Petræa.** **Flexum.**] **Isici** sinus.
Quem supra retul.] Cum ait, Et primum se
 ingenti ambitu incuruat &c. **Syria.**] **Palestina**
 & **Phœnicem** intelligit, quæ propriè **Syria** di-
 citur, **Plinio** lib. 5. **Strabo** 16. ad **Septentrionem** **Ci-**
licia & **Amano** monte terminat^{ur}, ortum uersus **Eu-**
phrate & **Arabibus** **Scenitis**, ad austrum **felici** **A-**
rabia & **Aegypto**, uersus occasum **Aegyptio** **pela-**
go **Isicum** usq;. **Verum** de hac infra cap. 11. sicut
 alijs etiam ordine. **Troas.**] De hac in **Aeolide**.
Circa pontum.] Infra cap. 19. **Stephanus.**
 Πόντος, ἰδὲ καὶ ὁ Ὠκεανὸς. καὶ Ἰωνικόν, πόν-
 τος καὶ ποντικός, καὶ ποντίας, καὶ τὸ Ἰσθμὸν
 καὶ πόντικὸς. De **Meoticis** & **Sau-**
romatis ad huius lib. pri-
 mi finem.

IS ANNOT. IN POM. MEL
EUROPAE DESCRI
PTIO. Cap. III.

Vropa.] De huius laude, situ, partibus, magnitudine, mensura, siue terminis Plin. 3. cap. 1. & 4. cap. 23. & 6. cap. 33. Strabo lib. 2. Dictam uolunt ab Europa Agenoris filia, Cadmi sorore: quam Iupiter in taurū conuersus rapuisse, eoq; concubitus precio donasse traditur, quod eleganter describit Theocrit. idyll. 29. Ouid. Metam. 2. & Fast. 5. Taurus in it coelū, te sidoni Iupiter implet: Pars que tuū terrae tertia nomen habet. Et Horat. 3. Ode 27. Vxor inuicti Iouis esse nescis? Mitte singultus: bene ferre magnā. Disce fortunam, tuā seclus orbis, Nomina ducet. Herod. tamen eam opinionē ut fabulosam ridet lib. 4. ac nemini mortalium cōpertum esse dicit, neq; an sit mari circumflua Europa, neq; unde hoc nomen acceperit, neq; quis nominis autor extiterit. Tanaim.] De hoc Ponto, & Atlantico infra, de Maotide iam dictum est. Britannicum Oceanum.] à Britannia, maxima eius maris insula dictum, quae Albion tamen prius uocabatur. Plin. 4. cap. 16. & c. 16. sic ait appellari inter Rhenum & Sequanam, ut dicitur ubi

libi aliter: de quo etiam cap. 13. nonnihi idem Plin.
 Ora.] *Terminus, qua orientem spectat, formam
 habet littoris, eaq; nihil adeò ab Asia ora dissimilis
 est flexibus quos hic refert: id quod ex tabulis meli-
 us intelliges. Dicti amnis.] Tanais. Bos-
 phorum.] Cimmericum. Inde.] Occasum
 uersus, ad Gaditanum fretum. Tres maxi-
 mos sinus.] Alij 4 sinus Europe faciunt, ut Plin-
 ius, Martianus, Solinus Pomponius tres tantum:
 sed qui alijs quartus est, oram ipse uocare maluit,
 tres uerò reliquos iam describit. Semel ite-
 rumq;.] Oceano Aquitanico & Germanico, ali-
 oqui equo satis littore ab occasu in ortum Tanain
 usq; excurrit. Aegeum.] Hic alijs secundus si-
 nus est, quod mare Macedonicum quoq; & Grae-
 cense, qua Macedoniam & Graeciam abluit, uocât.
 Aegeum autem ab Aege scopulo inter Tenedon et
 Chium, capro speciem referente appellatum. Plin.
 testatur 4. cap. 11. Solin. c. 15. Martianus in Thra-
 cia. Strabo 13. Quanquam idem li. 8. ab Aegis E-
 boicis nomen sortitum uerisimilius esse tradit, alijs
 ab Aegeo Athenarum rege Thesei patre, in eo sub-
 merso, quem ad. in Theseo scribit Plutarch. & Ca-
 tull. in Pelei & Tetbidos nuptijs. Sequenti
 in ore.] In proximo recessu. Ionium.] quod
 Graeci in Siculum & Creticum diuidunt, Plin. 4.*

120 ANNOT. IN POM. MEL.
 cap. 11. ab Ione Dyrrhachi filio, sicut à parte Dyrrhachium. Appian. bell. ciuiliū lib. 2. Leonicus uariæ histor. lib. 1. cap. 28. Interius Adriaticum.] Sic Plin. 3. cap. 26. In eo duo maria, quod distinximus sine: inferum siue Ionium prima parte, interius Adriaticum, quod superum uocant: &c. ab Atria Thuscorum oppido, à quo Atriaticum mare prius, nunc Adriaticum uocatur. Idem 3. cap. 16. Strab. 5. & Iustin. lib. 20. Adria quoq; inquit, Hyrico mari proxima, quæ & Adriatico mari nomen dedit. Horat. Adriam dixit lib. 2. Od. 11. Thuscum.] Item Etruscum, Tyrrhenum & inferum. Solin. cap. 36. Thuscis, qui & Etrusci & Tyrrheni Græcis, ut refert Strab. 5. Dionys. Halicarnas. 1. Herod. 1. Scythia.] Europæa scilicet, de qua lib. 2. supra enim de Asiatica. In Aegæi partem.] supra Myrtoum. Promisnet.] scilicet Peloponneso & Epiro. Adriatici latus.] scilicet Orientale. In Thusco intimo.] vbi Ligusticum uocatur & Gallicum. Rursus Gallia.] septentrionem uersus. Nostris littoribus.] A Mediterranei ora, ad septentrionalem porrecta. Sarmatas.] Europæos, sunt enim Asiani etiam, de his autem alibi.

AFRI

AFRICAE DESCRIPTIO.

Caput IIII.

Africa.] Eadem Libya Græcis, qua Libyco mari abluitur: de cuius situ Plin. lib. 5. Strab. 2. & de eius ad Europam atq; Asiam collatione, idem libro 17. Sallust. in Iugurthino. Vadian. in Bpitome complura dictam uolunt ab Afro Herculis Libys filio, Martian. & Solin. ca. 37. uel ab Aphro siue Aphaera ab Abrahamæ nepote, filio Madian, cum antea Phuti diceretur: Ioseph. antiquitat. lib. 1. cap. 12. & 23. Libyam autem, ab indigena quadam muliere: Herod. lib. 4. uel ab eius nominis regina, Epaphi filia, matre Busitidis: Bocat. 2. cap. 20. uel denique a Lahabim, filio Nemrod: Ioseph. cap. 12. lib. 1. multa huius nomina refert Stephan. & Plin. ineffabilia esse ait in Præfatione lib. quinti.

Nilo terminatur.] Situm hunc ita Silius describit lib. 1. Aestifero Libye torquetur subdita Can-
cro, Aut ingens Asiæ latus, aut pars tertia terris.
Terminus huic roseos amnis Lægeus ad ortus, Se-
pteno impellens tumefactum gurgite pontum. At
qua diuersas clementior afficit arctos, Herculeo
dirimente freto diducta propinquis Europes ni-
det

det arua iugis: ultra obsidet æquor, Nec patitur no-
 men proferri longius Atlas. Brevior.] Stra-
 bo etiam minorem esse ait Europa, uiribus aut mul-
 to imparem. li. 17. Huius littoribus.] Eu-
 ropæ, quia non paulò Europa, quàm Africa, longio-
 r est, ortum uersus. Longior quàm latio-
 r.) Imò uero latior quàm longior: de quo Plin. 6.
 cap. 33. Verum in his Lectorem ad Tabulas remite-
 timus. Qua ad fluuium.) ad Nili ripam.
 Vbi finitur.) Ad Gaditani fauces. Fertili-
 lis.) Circa Atlantem, fructibus omnium generum
 sponte ita subnascentibus, ut nūquam satietas uolu-
 ptatibus desit: Plin. Arenis sterilibus.) In
 prouerbum etiam abiit, tum Lybica arena, tum a-
 rene sterilitas: ut apud Verg. Georg. 2. & Ouid. in
 Oenonis ad Paridem epistola, neq; minorem esse a-
 renarum per Libyam, quam in mari fluctuum tem-
 pestatem, Sallust. etiam in Iugurthino testatur.
 Sitim cœli.) Ob torridam zonã, cui magna par-
 te subest, hinc etiam Vergil. Eclog. 1. sitientes Afros
 dixit. de quo Diodorus quoq; lib. 4. Multo ac-
 malefico.) Idem Strab. li. 2. Herod. 4. Hinc pro-
 uerb. quoq; semper aliquid noui Africam afferre,
 de quo Plin. 8. cap. 15. & 10. cap. 73. Item alterū,
 ἀεὶ φέρει τὴν Λιβύην κακῶν. Silius: Sed qua se cam-
 pis squalentibus, Africa tendit, Serpentum largo co-
 quitur

quitur foecunda ueneno. Huius rationem ex Medu
 se fabula reddit. lib. 3. Et Sallust. plures mortalium
 in Africa bestijs quam morbis interire tradit.

Libycum.) siue Africum: item Punicum, & Ae-
 gyptiacum: &c. Pro diuersis quas alluit regionib.

Atlanticum.) ab Atlante monte, quod occiden-
 talem Oceanum uocat Ptolemeus: alij, magnum ma-
 re.

Cyrenas.) & Cyrenaicam. Verum de hac
 & alijs infra.

Asiae confinia.) Aegyptios
 & Arabas. Libyes Aegyptij.) siue Liby-

egyptij, eadem Plin. 5. ca. 7. Leucoæthyo-

pes.) Quia minus nigri sint ceteris interioribus.

Getuli.) Primi ipsi ac Libyes Africae incolae, aspe-
 ri incultiq; Sallustio. Perpetuo tractu.) O-

rientem uersus. Habent.) Occupant, incertis
 sedibus grassantes, elegans Paronomasia. In flu-

enti.) Pelago: hoc est, Africam. Stringere.)

id est, extrema percurrere, sicut mox legere dixit,

Metaphora nautica, pro leuiter ac comminus præ-

ternauigare. Verg. 2. Aen. Pars cetera Pontum Po-

ne legit: Idem 8. Plano quem flumine

cernis Stringentem

ripas.

MAV.

MAVRITANIA.

Cap. V.

MAuritania.) A Mauris incolis, qui
 & μαυρίσιοι Græcis dicti: qui ex
 India cum Hercule in hæc loca descen-
 derunt. Strab. 17. Sallust. tamen in Hi-
 gurth. Medos Hercule, quem secuti fuerant, in Hi-
 spania mortuo commigrasse hæc cum Persis & Ar-
 menijs, tradit: quibus post Libyes coniuncti, paulatim
 eorum nomen corrumpere, barbara lingua Mau-
 ros pro Medicis appellantes. Hanc C. Cæsar in duas
 diuisit prouincias, Tingitanam extimam, quæ Bo-
 gudiana prius & Sitiphensis: & Cæsariensem, Afri-
 cæ propiorem, quæ antea Bocchiana: teste Plin. 5.
 cap. 2. Vbi utriusq; etiam longitudinem DCCC.
 XXXIX. M. Latitudinem uero CCC C.
 LXVII. M. passuum facit. **Mulucha.)**
 Plin. annis Mulucha, Bocchi Masesylorumq; finis.
 Sallust. Getulorum magna pars & Numidæ usque
 ad flumen Mulucham, sub Iugurtha erant.

Ampelusian.) Plin. Promontoriū Oceani ex-
 timum Ampelusianum nominatur à Græcis. Nimirum
 à uitium copia: nam & Strabo racemos Maurita-
 nis cubitales & uitem alicubi tantæ crassitudinis
 nasci

nasci tradit, ut duo eam homines complecti uix que-
 ant. Specus Herculi sacer.) Ob Antaeum
 gigantem illic ab eo uictum, de quo Lucan. l. 4. Hec
 illi spelunca domus, &c. Videtur esse, quod Empori-
 cum antrum etiam dicitur Straboni, in quo ara fuit
 Hercules. Tingi oppidum.) Strabo: pro-
 xima est oppidum quoddam paruum supra mare.
 Id Barbari Tinga uocant, Artemidorus Linga, E-
 ratosthenes Lixum appellauit, & contra Gades est
 D. C. C. C. stadiorum transitum diremptum. Hinc
 Tingitana Mauritaniae exterior pars. Stephan.
 τίνγι, πόλις μαυρυσίας. μαρκιανός ἡ μαυ-
 ρυτανία αὐτὴ λέγεται. τινγιτανός οὖν τὸ
 ἔθνικόν, καὶ θηλυκόν τινγιτανή. Ab An-
 taeo.) Idem. Plin. qui à C. Caesare coloniã factam,
 appellatumq; tractam iuliam dicit. Parma.)
 Antei scutum. Elephanti tergore.) Ob du-
 riciem eo exēto præmunita. Elephantis enim du-
 rissimum dorso tergus, uentres molles: &c. Plin. 8.
 cap. 10. Hunc.) Africa. Illum.) Europa.
 Columnas Herculis.) Plin. 3. in procemio:
 Proxima autem faucibus utrinque impositi montes
 coërent claustra, Abylæ Africa, Europæ Calpe, la-
 borum Herculis metæ. Quam ob causam indigenæ
 columnas eius dei uocant, creduntq; persossas exclu-
 sas antea admisisse maria, & rerum naturæ mutasse
 faciem.

faciem. Strab. li. 3. Aliqui columnas, inquit, Calpen
 & Abylycen opinati sunt, montem ex Africa pro-
 cumbentem: &c. ubi enim de columnis plura.

Diremisse colles.) Huc pertinet illud Seneca
 in Hercules fur. Vtrinq; montes soluit abrupto ob-
 ice, Etiam tuenti fecit Oceano uiam. De hoc etiam
 Diodor. lib. 5. Rationē huius etiam aliam ex Arist.
 adducit Pontanus in Meteoris. Hoc mare quod nūc
 ingenti duo littora tractu Europam Libyamq; se-
 cat (non fabula) quondam Tellus una fuit: &c.

Paruis oppidis.) Plin. & alias castella ferme
 inhabitant. Et paulū infra: Attenuata bellis ad pau-
 corum recidit familias. Parua flumina.) Na-
 uigabilia tamen, Plinio: ut Tamuda, Lauda, Malua
 na, Mulucha. Item alia, Isarges, Gensnabades, Sara-
 dabala, Ampsaga, &c. Quae tamen nomina magna
 parte corrupta arbitror. Segnicie.) Minus et

nim bellicosi sunt, ignauia materiam fertilitate sup-
 peditante. De molli autem horum cultu Strab. 17.
 Septem, ob similitudinem fratres.) Plin.

ipsa prouincia ab oriente montosa, fert elephantos
 in Abila quoq; monte, & quos septem fratres à sin-
 mili altitudine appellant, freto imminent iuncti A-
 bile, ab his ora interni maris. De ijs etiam Strab.

Martian. Solinus. Rusicada.) Huius nominis
 oppidum refert in Numidia Plinius.

Siga.)
 Ex nota

Ex aduerso Malachæ in Hispania sita, Syphacis regia. Plin. Cui Magno.) Plin. Ab ea portus Magnus à spacio appellatus, ciuium Rom. oppidū. Mulucha.) Molochat, Straboni. Terminus.) Huius frequens apud Sallust. mentio.

NUMIDIA. Cap. VI.

Numidia.) Plin. Ab Ampsaga Numidia est, Masinisse clara nomine; Metagonitis terra à Grecis appellata. Numide uero Nomades, à permu-

tandis Papilionibus, mapalia sua, hoc est, domus plaustris circumferentes. Eadem Sallust. Appian. in Prefatione Libyci, Strabo, Herodotus, alij.

Cirta.) Huius multa apud Sallustium mentio est. Plin. A Rusicade, inquit, ad XLVIII. M. pass. in mediterraneo colonia Cirta Sittianorum cognomine. Strab. Cirta Sanasso & successorum regio est in mediterranea, urbs munitissima & optimè structa cum à cæteris, tum à Micypsa, qui & Cracos in eam habitatum deduxit, & tantam effecit ut Xequitum, & peditum XX. millia etiam emitteret.

Procul mari.) Sallust. aliter: Interim, inquit, haud longè à mari propè Cirtham oppidum utriusque exercitus consedit. Et paulò post: neq; pro-

pter

pter naturam loci Cirtham expugnare potest: & c.
Iol.) Plin. in Tingitana: oppidumq; ibi celeberrimū
Cæsarea, antea uocitatum Iol, iuba regia, à D.
Claudio colonie iure donata, eiusdem iussu deduc-
tis ueteranis. Strabo: In hac ora fuit ciuitas que-
dam nomine Iol, quam cum Iuba Ptolemæi pater
muniret, mutato nomine Cæsaream uocauit.

Cartenna, Arsennaria.) Plin. Arsennaria
Latinorum oppidum, III. M. pass. à mari: Carten-
na, colonia Augusti. De Ampsa, Laturō, Anco, ni-
hil reperire est apud alios. Sardabale.) Plin.
Flumina, Sardabale, Nabar, & c. Icosium.) A

Vespasiano imperatore Latio iure donatum. Plin.
de hoc etiam Solin. cap. 38. Vthisia.) Fortè ea,

que Straboni Tisiaus dicitur. Quanquam in his
magna est autorum uarietas: ut non temerè dictū
à Plinio sit, populorum Africæ oppidorumq; nomina
na uel maxime esse ineffabilia, præterquā ipsorum
linguis. Atq; hic idem admonet Pomponius, ne in
his inquirendis frustra simus anxij, cum citra uerū
ac fame dispendium illa posse taceri ait. Si fi-

dem res capit.) uerum id satis ipsa docet expe-
rientia, terras subinde ac maria mutari: atque idem
tradit in Meteoris Aristoteles, & Plin. multis in lo-
cis. Item Strabo lib. 17. Ouid. 15 Metamorph. Vis-
ti ego, quod fuerat quondam solidissima terra, esse
fretum:

fretum: uidi fractas ex æquore terras. Et procul à pe-
lago conchæ iacuerè marinæ, Et uetus inuenta est in
montibus anchora summis.

AFRICA MINOR.

Caput VII.

Metagonio.) Ab hoc Metagonia
tim uocat Numidiam Plinius. Strab.
Vocatur, inquit, præterea & pro-
montorium magnum, fluiuis proxi-
mus, et locus aridus ac sterilis, Metagonium: & ferè
mons à Cotyis hucusq; protendit. Longitudo à Co-
tyis usq; à Massæsyorum fines est stadiorum V. M.
Metagonium nouæ Carthagini respondet, quæ est è
regione. Steph. μεταγωνιον, πόλις λιβύνης. τὸ
ἐθνικόν, μεταγωνίτης. Propriè nomen
Africa.) Plin. A' Tusca, Zeugitana regio, et quæ
propriè uocetur Africa est. Hippo regius,
Rusicade, & Tabraca.) Hec omnia Plinio
ponuntur in Numidia. Strabo: Cirta itaq; hic est,
& duo Hippones, alter Vtica proximus, alter re-
metior & Trito propinquus, ambo regie.
Deinde tria promontoria.) Plin tria pro-
montoria, Candidum, mox Apollinis aduersum Sar-
dinia, Mercurij aduersum Sicilia, in altum procur-
rentia;

ventia, duos efficiunt sinus: Hipponensem, proximum
 ab oppido, quod Hipponem dilutam uocant, Diarrhy-
 rhytum à Grecis dictū, propter aque irriguas: & C.
 Diarrhyto.) Quasi dicat irriguo, & palustris
 Colo madente. Duo ergo Hippones fuere, Diarrhy-
 tos & regius. De altero Silius & Vaga, & antiqui-
 dilectus regibus Hippo. alterius idem Plin. meminit
 lib. 9. ca. 8. Item Solin. Martianus, alij. Castra
 Lælia, Cornel.) A' Corn. Scipione & à Lælia
 eius legato, qui rem uterque Romanam feliciter ad
 Carthaginem gesserunt, dicta. Plin. Corneliorum
 tantum meminit, Bragada.) Strab. Propter
 Vticam, inquit, Bagrada amnis ambitur. Vti-
 ca.) Ea iuxta Apollinis promontorium sita fuit
 Straboni: magnitudine & autoritate secunda post
 Carthaginem, qua excisa & metropolis erat, & re-
 ceptaculum Romanorum ad res in Libya gerendas.
 Plin. Dein promontorium Apollinis, & in altero
 sinu Vtica ciuium Romanorum, Catonis morte no-
 bilis: & c. Carthago.) Carchedona Græci uo-
 cant: de qua Sallust. silere ait melius esse, quam pau-
 ca dicere. Situm eius eleganter describit li. 6. decu-
 dis 2. i. iuius: Strab. lib. ult. Polyb. lib. 1.
 A' Phœnicibus condita.) Plin 5. ca. 19.
 de Tyro loquens: Olim, inquit, partu clara urbis
 genitis, Lepti, Vtica, & illa Rom. imperij annula
 terroris

terrarum orbis auida Carthagine. Sed de hoc aper-
 tius Strabo, Appian. in Libyco, Iustin. 18. Vergilia
 us Silius, a'y. Fato Catonis.) De hoc Plu-
 tarch. in eius uita, Appian. lib. 2. bell. ciuil. Hircius
 lib. 5. Seneca epistola 25. Valer. Max. 3. ca. 2. Florus
 4. cap. 2. Cic. offic. & Tusculan. lib. 1. Lactan. 3.
 cap. 18. Gell. 13. cap. 18. Hæc suo.) Quod à
 Scipione & capta & diruta est, de quo Appian. in
 Libyco. Plutarch. in Scipionis & Cat. Censorij ui-
 ta. Plin. 15. cap. 18. Florus epit. 5 1. & de gestis
 Rom. lib. 2. cap. 15. Solin. ca. 40. Colonia.)
 à D. Cesare, cum diu deserta mansisset, instaurata
 rursus, missis eò colonis, & ex militibus quicunque
 uellent: Strabo. idem in C. Cesaris uita Plutarch.
 & de eadem per Gracchum restituta, Iunoniaq; di-
 sta, in Graccharum uita. Plin. Colonia Carthago,
 magne in uestigijs Carthaginis. Aemula.)
 Plin. 15. cap. 18. Supra omnia quiddam est, quo ni-
 hil equidem duco mirabilius, tantam illam urbem,
 & de terrarū orbe per CXX. annos urbis æmu-
 lam, unius poni argumento euersam. Iterum
 opulenta.) Strab. Et nunc quoq; bene habitata
 tur, si qua alia Libyæ urbs. Hadrumen-
 tum.) Adrumentum, Plinio. Quamquam & Ha-
 drumentum lib. 6. cap. 34. Adroma Straboni.
 Leptis.) Atq; ea duplex: minor, que & Sarrana
 I 3 silio

132 AN. IN POM. MEL. LIB. I.
Silio lib. 3. & maior, quæ ad maiorem Syrtim, Plin
nio, Strab. Ptolæmeus eadem cum Neapoli facit. Sil
lust. Phœnices, inquit, postea Hipponem, Adrumen
tum, Lepim, aliasq; urbes in ora maritima condi
dere, & paulò post. Duæ Syrtes, interq; eas Leptis
Clupea.) Eadem etiam Aspis Straboni, & Cly
pea: alijs diuersæ. Silius: in Clypei speciem curuatis
turribus & spis. Plin. Et liberum Clupea oppidum
in promontorio Mercurij. Idem, huius terram

Scorpiones necare lib. 35. cap.

19. tradit.

Reliqua non extant.

QVO

QVO TEMPORE

MELAM FLORVISSE

uerisimile sit, & quæ eius patria.

Pomponium Melam Hispanum fuisse ex Mellaria Bethicæ oppido è libro eius secundo notum est, ubi hæc uerba sunt: In eoq; Cartheia, ut quidam

putant, aliquando Tartessos, & quàm transuecti ex Africa Phœnices habitant, atq; unde nos sumus, cum gente freto, Mellaria. Melam autem cognominatū uel à familia, uel quacunq; ratione alia, magis quam à patria crediderim, quanquam sint qui contrariū sentientes, Mellam propterea l. litera gemmata scribant & pronuncient, qui præter hoc, quod doctissimi & uetustorum exemplarū fide redarguuntur, rationem Grammaticam haud satis custodiunt. Nam à patria Mellarius potius dicendus erit, ut huiusmodi dictionis origo postulat. Porro eruditorum authoritas eos, ut cum alijs sentirēt, multo magis admonere debuit. Quanquā me non præterit Annæi Melle ex Hispania oriundi in decimo quinto angustalis historiæ Corn. Taciti mentionem factam, qui locus credo illos animauit, ut l. literam in Melæ nomine geminam fecerint. Miror tamē pu

scire eos posse, eundem ab Hermolao non uisum, qui
 nusquam Mellam, sed ubiq; Melam agnoscit. Sed de
 hoc contendere aliorum est. Multi qui à uerò non
 abesse uidentur, Dictatoris eum Cæsaris temporibus
 floruisse, & illud de situ orbis opus edidisse, cõ
 iectura colligunt non obscura ex uerbis suis, quæ li
 bro tertio in Britannie descriptione serè sic legitur:
 Britania qualis sit, qualesq; pgenere, mox cer
 tiora, & magis explorata dicentur. quippe tandem
 clausam aperit ecce principum maximus, nec in dor
 mitarum modo ante se, uerum ignotarũ quoq; gen
 tium uictor, qui propriarum rerum fidem, ut bello
 affectauit, ita triumpho declaraturus portat, &c.
 Ab his tamen ego pariter ut ab illis dissentio, quod
 me non iactationis cuiuspiam, sed ueritatis studio
 cere studiosi sibi uelim persuadeãt. Suetonius in Cæ
 sare author est, ante Dictatorem Britanniam pop
 Rom. ignotam, aut ignotos (ut suis uerbis utar) Bri
 tannos fuisse, id quod & ipse Cæsar de se Commen
 tario quarto belli Gallici scriptum reliquit, in hæc
 uerba, Cæsar magno sibi usui fore arbitratus, si Bri
 tanniam adisset, & genus hominum perspexisset, lo
 ca, portus, aditus, cognouisset, quæ serè Gallis erant
 incognita, neq; enim temere præter oram maritimã,
 atq; eas regiones, quæ sunt contra Gallias, nota
 sunt, &c. Quod si Gallis ignota Britannia, quanto
 magis

magis tum Romanis fuit? ut Suetonius uoluit. Quid ergo ante Cæsaris aduentum ex Gallijs certi Pomponius habuit, quod literis demandasset? Verum si ad Cæsarem referas, scripsisse hæc Pomponiũ ante Cæsaris reditum sua uerba indicant. Porro quorsum illa pertinent, quod Mela ait, Mox certiora & magis explorata dicentur? Nimirum ad alius principis ante se tempora respiciens, magis comperta, quàm ante fuerant, per principem suum allatum iri sibi persuasit. Nam & Cornelius Tacitus in Agricola uita Cæsarem Dict. qui hostem terruit, & litoribus potius est, uideri eam ostendisse magis posteris, quàm tradidisse ait. Ad cuius sententiam & illa Melæ uerba accedunt. Cæterum, ut adhuc habuimus, inter septentrionem & occidentem profecta, & c. ut adhuc habuimus, id est, ut è rerum à Dictatore gestarum historia deprehensum est, ita enim intelligo. Verum ne hoc nos moretur, illud apud me pluris æstimatur, quòd libro primo Solos Ciliciæ oppidum, Pompeio polim dictum ait, postquam Pompeius id ipsum piratis è mari pulsus, habitandum tradidit. Quo in loco, longè antea quàm hæc scriberet, hoc factum esse satis testatus est, quod recenter locis imposita nomina tardius in tantum usum abeunt, quàm insinuari cæteris, quæ nota sunt, usuq; protrita, facillè possint. Quid, quod libro tercio in litoris Hispanici ad Se-

ptenrionem uergentis descriptione, iuxta Astures
 tres aras, quæ Sestianæ uocentur, in peninsula sede-
 re, et Augusti nomine sacras esse, scriptum reliquit.
 Nemo ergo dubitet post Augusti tempora Melam
 scripsisse. Nam de Sestianis aris Augusto in hoc lito-
 re sacris Plinius quoq; cap. uigesimo, quarti lib. me-
 minit. Adde quod Cornelij Nepotis li. 3. ubi de Scy-
 thico litore, & ubi de Africa interioris locis men-
 tionem facit, tanquam recentis scriptoris memin-
 it. Sunt eius libro tertio uerba hæc; Cornelius Nepos
 ut recentior autoritate, sic certior, & c. Nepotem
 autem Ciceronis familiarem, in Augusti tempora in
 ista uite parte incidisse, ea quæ ipse de Pomponij As-
 tici uita scripsit, indicant. Quid igitur? Melam asse-
 ro, non Dictatoris, non Augusti, non Tyberij, non
 Caligule, sed Claudij Imperatoris temporibus, hoc
 quicquid est operis edidisse, idq; quod Dictatori tri-
 buunt alij, id ego in Britannia descriptione Claudio
 tribuo, Suetonij, Taciti, & Eusebij haudquaquam
 aspernabili autoritate motus. Suetonij in Claudio
 uerba hæc sunt; Britanniam potissimum elegit, ne-
 que tentatâ ulli post diuum Iulium, & infra; Quare
 à Massilia Gesforiacum usq; pedestri timere confu-
 eto, inde transmisit, ac sine ullo prælio, aut sangui-
 ne, intra paucissimos dies parte insulæ in ditione
 recepta, sexto quam profectus erat mense Romam
 redijt,

redijt, triumphauitq; maximo apparatu. Ad Suetonij sententiam hæc Melæ uerba accedunt: Quippe tã diu clausam aperit ecce principium Maximus. nec indomitarum modo ante se, uerum ignotarum quoq; gentium uictor, propriarum rerum fidem ut bello affectauit, ita triumpho declaraturus portat, &c. Quod maximum principem Claudium dixit, nihil mirum, nec statim id ad Cæs. Dictatorem retorseris, nam nemo non principem suum maximum nominat. Quod indomitarum ante se gentium uictorem ait, ex rebus gestis fidem habet; nam Orchades insulas, quæ post Britanniam sunt, Romano imperio Claudium adiecisse, in Chronicis Eusebius testatur. Tũ illud quod ait: triumpho declaraturus portat, Cæs. Dictatori non conuenit, quinque quidem triumphauit Cæsar, at de Britannia, ut Suetonius testis est, minime. Cur enim triumpharet, qui non uicit? Ostendit uerò magis posteris Britanniam, quam tradidit. Adde his Strabonis lib. 4. hæc uerba: Diuum Cæsarem bis in Britanniam transisse constat, unde re nulla quidem magnificè gesta, euestigio reuenit, nec longius introgressus insulam, cum inter Barbaros in Gallia, militesq; suos ortæ seditiones essent, &c. At Claudium de Britannis triumphasse, præter Sueton. Euseb. scribit, ubi Britannia maxime nota esse coepit. Et lib. 15. Tacitus finem belli à

Claudio in Britannis cœpti describēs: Vnde, inquit, fama eius infulæ euecta, et proximas prouincias per uagata, per Italiam quoq; celebrabatur, auebantq; uisere quis ille per tot annos opes nostras spreuisset, &c. Caractum autem intelligit uictum, & in Claudij triumpho, quem iam dicto loco describit Tacitus, Romæ ductum. Ideoq; illi Principi, authore etiam Seneca, templum propter apertam rursus insulam propè Camulodunum erectum est. inde illud Mele est: Mox certiora magis & explorata dicentur. In dubium uero est Plinio priorem fuisse Melam, cum eum non citarit modò, sed & plerunq; uerba eius in sua transtulerit. Scribit Tacitus (ne quid dignum scitu præteream) Britannia situm inter ueteres Liuium, qui facta Cæs. Dictatoris secutus est, recentiores autem (ad sua referas tempora) Fabium Rusticum, eloquentissimos authores, descripsisse. Melam ego medium statuo, siue malumus, primum, ex quo & Liuius & Rusticus, in illa sua ingenij fecundura cladem passi sunt. Verum cursim hæc, & eo animo, ut si quis euidentiora adduxerit, libens suis successurus.

QVEM

QVEM ORDINEM IN

singulis libris Mela
seruauerit.

Rostquã pelagus nauibus ingressum
est audax hominum genus, maritima
loca, frequentiora, & exulta magis
facta sunt, nisi ubi aut frigus, aut cal-
lor infestat, his enim multa loca deserta fiunt. Cete-
rum maximas & potentissimas urbes, penes quas
magna rerum imperia & hodie sunt, & olim fue-
runt, maritimas esse, aut à mari parum abesse uide-
mus. Eam ob rem Pomponio cum in animo esset lo-
ca stringere magis insignia (multa enim alijs memo-
rata præterijt) à maritimis ordiri, & ut litora pro-
currunt, ita sequi ea calamo libuit: Oram mediter-
ranei duobus libris, utpote frequentiore, & notã
magis, locisq; memoratu minimè indignis, prose-
quutus: Tertium librum toti illi, quod terram ab ex-
tra terminat, litori tribuit: Mira breuitate, & ple-
no ingenij ordine per omnia usus. In lib. I. post ter-
re partitionem, & partium summariam descripti-
onem, à Mauritania orditur, ultima maritimæ Afri-
cæ in occasum, & fretum Gaditanum regione. Inde
in ortum Asiam uersus egressus, Numidiam, Afri-
cam minorem, tractum Cyrenaicum, Aegyptum, Pa-
lestinam,

Iestnam, Phoeniciam, Ciliciam, Pamphyliam, Lyciam,
 Cariam, Ioniam, Aeoliam, Phrygiam, Bithyniam,
 Cappadociam, illaq; littora, quæ à Trapezunte
 iuxta Colchidem in Cimerium Bosphorum excur-
 runt, tum oram Maoticam, & Tanais decursum ad
 Rypheos usq; montes, ubi Asiae finit, prosequitur.
 Secundo lib. inde digressus ripam Tanais, & oram
 Maoticam Europeæ, perq; illas, Scythas Europeos
 describit, inde à Taurica Cherroneso. Euxini litus
 ad Byzantium usque prosequitur, hinc Thraciam,
 Macedoniam, Thessaliam, Helladem, Peloponne-
 sum, Acarnaniam, Aetoliam, Epirum reliquam, tū
 à faucibus Adriatici iterū Macedoniae, hinc Dalma-
 tie, & Illyridis oram, usq; Tergestum, hinc Italiae
 geminalitora. post Narbonensem, in de Hispania li-
 tus ad fretum usq;, unde cœperat, describit. Inde ad
 Tanais ostia reuersus, memoratas in uniuerso medi-
 terraneo insulas, ut sitæ sunt, enumerat. Tertio lib.
 nostrum mare egressus, oram Hispaniæ occidentem,
 hinc septentrionalem, ut Oceano abluitur, ita sequi-
 tur: hinc Galliarum ad Oceanum, Germaniæ, Sarm-
 maticæq; tractum in Scythica usq; littora, & Cassij
 terras ingredientis fauces describens, gentibus alia
 quot enumeratis, per Eoa littora Indiae ad Gangis
 ostia uertitur. Eiusq; percenso maritimo tractu per
 Carmaniam, Persas, Arabas, ut oram habitant, in
 interiora

LIBRORVM ORDIN. 141

interiora Africæ loca contendit. Ut propè omnia
bus, ut nota esse poterant, descriptis, in occidenta-
lem Libyæ oram uersus Aethiops Hesperios, sicut
sunt in li. oris decursu, enumerat: mox in Mau-
ritaniæ finem & promotorium Ampelusiæ, unde
primo cœperat, terminans, insularum cele-
brium Oceani, ut toto ambitu sitæ
sunt, descriptione
adiecta.

FINIS.

C. IULII SOLINI
IN POLYHISTORALI
brum suum Præfatio.

IULIVS SOLINVS AV-
TIO SVO S.

QVONIAM quidam im-
patientius potius, quã
studiosius opusculum,
quod moliebar interci-
pere properarunt, idq;
etiam rûm impolitum
in medium dederunt,
priusquam inchoatæ

rei summa manus imponeretur, & nunc
exemplaribus corruptis, quæ damnata
sunt quasi probata circumferunt, præteri-
tis, quæ ad incrementum cognitionis ac-
cesserunt cura longiore. Ne fortè rudis, &
imperfecta materia, uelut spectatus à me
liber, corpusculum sententiæ meæ digestum,
ut nosceres nisi. Primo, quod referendus
ad industriam tuam fuit tenor dispositio-
nis. Deinde ut scabræ adhuc informita-
tis proditio, editione uera extingueretur.

K. ERIT

Erit igitur operi istī titulus Polyhistor.
Nam quem in exordio designaueram scilicet,
Collectanea rerum memorabilium
cum ijs, quæ improbauimus, placuit ob
litterari. Collata igitur hac epistola cum
ea, quæ auspiciū scriptionis facit, intelli-
gis eodem te loco habitum, quo eum
cui laboris nostri summa
dedicauimus.

C. IVLII

C. IVLII SOLI
NI POLYHISTOR.

QVAE SIT OPERIS, ET
authoris intentio. Cap. I.

VM & aurium clemen-
tia, & optimarum artium
studijs prestare te cateris
sentiam, idq; oppidò ex-
pertus, de beneuolētia tua
nihil temerè perceperim;
putaui examen opusculi

huius tibi potissimū dare, cuius uel industria prom-
ptius suffragium, uel benignitas ueniam spondebat
faciliorem. Liber est ad compendium præparatus:
quantumq; ratio passa est, ita moderatè repressus,
ut nec prodiga sit in ea copia, nec damnosa concin-
nitas. Cui si animum propius intenderis, uelut fer-
mentum cognitionis magis ei ualuisse, quàm bracteas
eloquentiæ deprehendes. Exquisitis enim aliquot
uoluminibus studuisse me compendio fateor, ut &
à notioribus referrem pedem: & remotis largiùs
immorarer.

Locorum commemoratio plurimū tenet, in quano

partē sermē inclinatio est uniuersa materies. Quorum
 rum commemorasse ita uisum est, ut in clytos terrarum
 rum situs & insignes tractus maris, seruata orbis di-
 stinctione, suo quoque ordine redderemus. In seruis
 mus etiam pleraque differenter congruentia, ut si ni-
 hil aliud, saltem uarietas ipsa legentium fastidio me-
 deretur. Inter hæc hominum, & aliorum animalium
 naturas expressimus. Addita sunt pauca de arbori-
 bus, & lapidibus exoticis; de extimarum gentium for-
 mis, de ritu dissono abditarum nationum. Nonnulla
 etiam memoratu digna, quæ prætermittere incurio-
 sum uidebatur, quorum auctoritas (quod imprimi
 industria iuxta insinuatum uelim) de scriptoribus
 manat receptissimis. Quid enim proprium nostrum
 esse poterit, cum nihil omiserit antiquitatis diligen-
 tia, quod intactum ad hoc usque æui permaneret?
 Quapropter queso te, ne de presenti tempore edi-
 tionis istius fidem liberes. Quandoquidem uestigia
 monetæ ueteris persecuti, opinioniones uniuersas elin-
 gere maluimus potius, quam innouare. Itaque si qua
 existis, secus quam opto in animum tuum uenerim,
 des uelim infantia mea ueniam. Nam constantia ue-
 ritatis penes eos est, quos secuti sumus. Sicut ergo
 hi, qui corporum formas emulantur, postpositis que
 reliqua sunt, ante omnia effigiant modum capitis, nec
 in membra alia prius lineas destinant, quam ab ipsa
 (ut illi

(ut ita dixerim) figurarum arce auspiciū faciunt inchoanda: ita nos quoq; à capite orbis, id est, ab urbe Roma principium capessamus, quamuis nihil super ea, doctissimi authores reliquerint, quod in nouum præconium possit suscitari, ac superuacaneum penè sit relegere trauitem decursum tot annalibus. Ne tamen prorsus dissimulata sit, originē eius, quantum ualeamus, prosequemur fide.

DE ORIGINE VRBIS ROMÆ,
& temporibus eius, deq; septem Romanis regibus. Cap. II.

Sunt qui uideri uelint Romæ uocabulum ab Euandro primum datū, cum oppidum ibi offendisset, quod extructum ante Valentiam dixerat iuentus Latina seruatāq; significatione impositū prius nominis, ἑωυαυ Græcè Valentiam Latine nominatam, quam Arcades quum in excelsa parte montis habitassent, deriuatum deinceps, ut tutissima urbium Arces uocarentur. Heraclidi placet Troia capta quosdam ex Achiuis in ea loco, ubi nunc Roma est, deuenisse per Tyberim, deinde suadente Romo nobilissima captiuarum, quæ his comes erat, incensis

K 3 nauibus.

nauibus, posuisse sedes, struxisse moenia: & oppidum
 ab ea Romen uocasse. Agathocles scribit Romen
 non captiuam fuisse, ut supra dictum est, sed Ascani
 nio natam, Aeneae neptem, appellationis istius causam
 fuisse. Traditur etiam proprium nomen ueruntamen
 ueruntamen uetitum publicari, quando quidem quominus
 in claresceret, ceremoniarum arcana sanxerunt, ut hoc
 pacto notitiam eius aboleret fides placite taciturnitatis.
 Valerium denique Soranum: quod contra interdictum
 eloqui id ausus foret, ob meritum profanae uocis, neci
 datum. Inter antiquissimas sane religiones sacellum
 colitur Angerone, cui sacrificatur ante diem XII. Calendarum
 Ianuariarum: quae diua praesul silij, ipsius praenexo
 obsignatoque ore simulachrum habet.

De temporibus urbis conditae ambigunt quae
 stiones excitauit, quod quaedam ibi multo ante Romam
 condita sunt, Quippe aram Hercules, quam nouerat
 si amissas boues reperisset, punito Caco, praesul
 triuuentori, dicauit. Qui Cacus habitauit locum
 cui Salinae nomen est: ubi Trigemina nunc porta.
 Hic (ut Caelius tradit) cum a Tarchone tyrrhenorum
 ad quem legatus uenerat Marsya regis, socio Megale
 Phryge, custodia foret datus, frustratus uincula,
 unde uenerat redijt, praesidijs amplioribus occupato
 circa Vulturum, & Campaniam regno, dum
 attraxerat

attrectare etiam ea auderet, quæ concesserant in Ar-
 cadum iura, duce Hercule, qui tunc fortè aderat op-
 pressus est. Megalem Sabini receperunt, disciplinã
 augurandi ab eo edocti. Suo quoq; numini idẽ Her-
 cules instituit aram, quæ maxima apud Pontifices
 habetur, cum se ex Nicostrate Euandri matre, quæ
 à uaticinio Carmentis dicta est, immortalem compe-
 risset. Conseptum etiam, iuxta quod ritus sacrorum,
 factis Bomicidijs, docuit Potitios. Sacellum Hercules
 in foro Boario est, in quo argumenta conuuij * loc * alij
 tæ maiestatis ipsius remanent. Nam diuinitus illo maiest.
 neq; canibus, neq; muscis ingressus est. Et enim cum
 uiscerationem sacricolis daret, Muscarum deum di-
 citur imprecatus. Clauam uero in aditu reliquisse,
 cuius olfactu refugerent canes, id usq; nunc durat.
 Aedem etiam quæ Saturni ærarium fertur, comites
 eius condiderunt in honorem Saturni, quem cultor-
 rem regionis illius cognouerat extitisse. Item
 montem Capitolinum Saturninum nominarunt. Ca-
 stelli quoq; quod excitauerant, portam Saturniam
 appellauerunt, quæ postea Pandana uocata est. Pars
 autem infima Capitolini montis, habitaculum Car-
 mentis fuit, ubi Carmentis nũc fanum est, à qua Car-
 mentali portæ nomen datum est. Palatium uerò ne-
 mo dubitauerit, quin Arcades habeat auctores: à Pallanteum
 quibus primum Pallanteum oppidum conditum: oppidum.

quod aliquandiu Aborigines habitauerunt, sed propter incommodum uicinae paludis, quam praeterfluens Tyberis fecerat, profecti Reate, postmodum relictam inquerunt. Sunt qui uelint à balatibus ouium mutata litera, uel à Pale pastorali Dea, aut (ut Silenus probat) à Palanto Hyperborei filia, quam Hercules ibi compressisse uisus est, nomen monti adoptatum.

Sed quanquam ista sic congruant, palàm est prospero illi augurio deberi gloriam Romani nominis, maximè cum annorum ratio facit cardinem ueritatis. Nam ut affirmat Varro author diligentissimus,

Romane urbis conditor.

Romam condidit Romulus Marte genitus, & Rhea Syluia, uel ut nonnulli, Marte & Ilia. Dicta quoque est primum Roma Quadrata, quòd ad Aequilibrium foret positus. Ea incipit à Sylua, quae est in area Apollinis, & ad supercilium scalarum Caci, habet terminum, ubi tugurium fuit Faustul, ibi Romulus mansit.

Initium Romae urbis.

qui auspicato fundamenta murorum iecit, duodeviginti natus annos, X. I. Calend. Maias, hora post secundam ante tertiam, sicut Lucius Taruntius prodidit, Mathematicorum nobilissimus, Ioue in piscibus, Saturno, Venere, Marte, Mercurio, in scorpione, Sole in tauro, Luna in Libra constitutis. Et obseruandum deinceps, ne qua hostia Palilibus dederetur, ut dies iste à sanguine purus esset. Cuius significatio,

significationem de partu Ilie tractam uolunt. Idem
Romulus regnauit annos VII. & XXX.

De Ceninensibus egit primum triumphum, et Acro-
ni regi eorum detraxit spolia, quæ Ioui Fereirio pri-
mus suspendit, & optima dixit. Rursum de Anten-
natibus triumphauit. De Veientibus postremo. A-
pud Caprea paludem apparere desijt Quintilibus
nonis. Ceteri reges, quibus locis habitauerint, di-
cemus.

Tatius in arce, ubi nunc ædes est Iunonis Mone-
te, qui anno quinto, quam ingressus urbem fuerat, à
Laurentibus interemptus VII. & uicesima Olym-
piade hominem exiit. Numa in colle primum Qui-
rinali, deinde propter ædem Vestæ in regia, quæ ad
huc ita appellatur, qui regnauit annis trib. & qua-
draginta, sepultus sub Ianiculo; Tullus Hostilius in
Velia, ubi postea Deum Penatum ædes facta est, qui
regnauit annos duos & triginta, obiit Olympiade
quinta & trigesima. Ancus Martius in summa sa-
tra uia, ubi ædes Larium est, qui regnauit annos
quatuor & uiginti. Obijt Olympiade prima &
XL. Tarquinius Priscus ad Mugoniam portam su-
pra summam nouam uiam, qui regnauit annos VII
& XXX. Seruius Tullius Aexquilijs supra cli-
uum Olbium, qui regnauit annos duos & quadra-
ginta. Tarquinius Superbus & ipse Aexquilijs su-
pra cliuum

Regum suc-
cessio post
Romulum.

pracliuum Pullum ad Fagutalem lacum, qui regna-
uit annos **XXV**.

Discrepantes Cincio Romā duodecima Olympiade placet con-
tētiā de urditam. Pictori oſtaua, Nepoti, & Luſtatio opinio-
bis origine. nes Eratoſthenis, & Apollodori comprobantibus,
Olympiadis VII. anno ſecundo. Pomponio Attico,
& M. Tullio, Olympiadis ſexte, anno tertio. Colla-
tis igitur noſtris, & Graecorum temporibus, inueni-
mus incipiente Olympiade ſeptima Romam condi-
tam, anno poſt Ilium captum **CCC. XXXIII**.
Quippe certamen Olympicum, quod Hercules in
honorem attau materni Pelopis ediderat, intermiſ-
ſum, Iphiclus filius eius inſtaurauit poſt excidium
Troiae, anno quadringenteſimo octauo. Ergo ab
Iphiclo numeratur Olympias prima. Ita ſex medijs
Olympiadibus interiectis, quibus ſingulis anni qua-
terni imputantur, cum ſeptima coeptare, Roma con-
dita ſit, inter exortum urbis, et Troiam captam, iu-
re eſſe quadringentos annos, & **XXXIII**. con-
ſtat. Huic argumento id accedit, quod cum Caius
Pompeius Gallus, & Quintus Verannius urbis con-
dita anno octingenteſimo primo fuerunt Conſules.
Conſulatui eorum Olympias ſeptima, & ducenteſi-
ma actis publicis annotata eſt. Quater ergo multi-
plicatis **VI**. & ducentis Olympiadibus, erant anni
octingenti **XXXIV**. quibus ſeptimae Olympiadis
annectenā

annectendus est primus annus, ut in solidum colli-
 gatur anni octingenti **XXV**. Ex qua summa de-
 tractis uiginti annis, & quatuor, Olympiadum re-
 tro sex, manifestè octingenti & unus annus reliqui-
 sient. Quapropter cum octingentesimo primo an-
 no urbis condite, ducentesima septima Olympias
 computetur, par est Romam septimæ Olympiadis
 anno primo credi conditam. in qua regnatum est
 annis ducētis **XLI**. Decem uiri creati anno **CCC**.
 secundo. Primum Punicum bellum anno **CCC**.
 octogesimo nono. Secundum, anno quingentesimo
 tricesimo quinto. Tertium sexcentesimo quarto.
 Sociale sexcentesimo sexagesimo secundo. Ad Hir-
 tium, & Caium Pansam consules, anni septingenti
 & **X**. Quorum consulatu Cæsar Augustus Consul
 creatus est, octauumdecimum annū agens, qui prin-
 cipatum ita ingressus est, ut uigilantia illius nō mo-
 do securum, uerū etiam tutum imperium esset.
 Quod tempus fermè solūm repertum est, quò plu-
 rimum & arma cessauerunt, & ingenia floruerūt,
 scilicet ne inerti iusticio languerent uir-
 tutis opera bellis quies-
 centibus.

DE

DE DIVISIONE ANNI, ET
diebus Intercalaribus.

Cap. III.

Tunc ergo primum cursus anni per-
specta ratio, quæ à rerū origine pro-
funda caligine tegebatur. Nam ante
Augustum Cesarem incerto modo
annum computabant, quia apud Aegyptios quatuor
mensibus terminabant, apud Arcades tribus, apud
Acarnanas sex, in Italia apud Launios XII.
quorum annus C C C L X X I I I diebus fere-
batur.

Anni ratio apud
priscos Romanos.

Romani in initio annum decem mensibus com-
putabant, à Martio auspicantes adeo, ut eius die pri-
ma de aris Vestalibus ignem accenderent, mutarent
ueteribus uirides laureas, senatus, & populus Co-
mitia agerent, matronæ seruis suis cœnas ponerent,
sicut Saturnalibus domini. Illæ & honore prompti-
us obsequium prouocarent, hi quasi gratiam repen-
sarent perfecti laboris, maxime quod hunc mensent
principem testantur fuisse, qui ab hoc quintus erat.
Quintilis dictus est: deinde numero decurrēte, De-
cember solennem circum finiebat intra diem trecen-
tesimam quartam. Tunc enim iste numerus exple-
bat an-

bat annum, ita ut sex mēses tricenūm dierum essent, quatuor reliqui tricenis & singulis explicarentur. Sed quoniam rarò illa ante Numam à Lunæ cursu discrepabat, lunari computatione annum peræquarunt quinquaginta & uno die adiectis, Vt ergo perficerent duodecim menses, de sex mensibus superioribus, detraxerunt dies singulos, eosq; quinquaginta isti & uni annexerunt, factiq; L VII diuisi sunt in duos menses, quorum alter XXXIX. alter XXVIII dies continebat. Sic annus habere quinque atq; quinquaginta trecentos dies cœpit.

Postmodum cum perspicerent temere annum diuisum intra dies, quos supra diximus, quandoquidē appareret solis meatum non ante trecentimum sexagesimum quintum diem, abundāte insuper quadrantis particula Zodiacum conficere decursum, quadrantem illum, & decem dies addiderunt, ut ad liquidum annum diebus trecentis LXV. constaret & quadrante, hortante obseruatione imparis numeri, quem Iythagoras monuit præponi in omnibus oportere. Vnde propter dies impares, dijs superioris Ianuarius dicatur, propter pares Februar. quasi abominosus, dijs inferis deputatur.

Cum itaq; hæc definitio toto orbe placuisset, custodiendi quadrantis gratia à diuersis gentibus uariè intercalabatur, nec unquam tamen ad liquidum fiebat

Græca intercalandi ratio.

siebat temporum adæquatio. Græci ergo singulis annis undecim dies & quadrantem detrahebāt, eosq; octies multiplicatos, in annum nouum referuabant, ut contractus nonagenarius numerus in menses tres per tricenos dies scinderetur, qui anno nono restituti, efficiebant dies quadringentos XLIII. quos ἐμβολικὸς uel ὑπερβολικὸς nominabāt. Quod cum in initio Romani probassent, contemplatione numeri parilis offendi neglectū breui perdididerunt, translata in sacerdotes intercalandi potestate, qui plerumq; gratificantes rationibus Publicanorum, pro libidine sua subtrahebant tempora, uel augebant.

Cæsar correxit intercalandi modū.

Cum hæc sic forent constituta, modusq; intercalandi interdum fieret imminutio, interdum auctior, uel omnino dissimulatus præteriretur, nonnullam accidebat, ut menses, qui fuerāt transacti hyeme, modò in Aestiuum, modò in Autumnale tempus inciderant. Itaq; Caius Cæsar in uniuersam hæc inconstantiam incisa temporum turbatione composuit, et ut certum statum præteritus acciperet error, dies XXI. & quadrantem simul intercalauit, quo pacto regradati menses de cætero statuta ordinis sui tempora detinerent. Ille ergo annus solus trecentos, quadraginta quatuor dies habuit. Alij deinceps trecentos sexagenos quinos & quadrantem. Et tum quoq;

quoq; uitium admissum est per Sacerdotes. Nam cū
 præceptum esset anno quarto, ut intercalarent unū Error ad
 diem, & oporteret confecto anno quarto id obser- missus.
 uari, antequam quintus auspicaretur, illi incipiente
 quarto, intercalarunt non desinente. Sic per annos
 sex & triginta cum nouem dies tantummodo suffi-
 cere debuissent, duodecim sunt intercalati. Quod
 deprehensum Augustus reformauit, iussitq; annos
 duodecim sine intercalatione decurrere, ut tres illi
 dies, qui ultra nouenarios temere fuerant intercala-
 ti, hoc modo possent repensari, ex qua disciplina
 omnium postea temporum fundata ratio est.

VERVM cum & hoc, & multa alia Augusti
 temporibus debeantur, qui penè sine exemplo re-
 rum potitus est, tanta, & tot in uita eius inueniuntur Augusti in-
 tur aduersa, ut non sit facile discernere calamitosa- fortuna.
 or, an beator fuerit. Primum quòd apud auuncu-
 lum in petitione magistris equitum, prælatus est ei
 Lepidus tribunus, cum quadam auspiciantium cœ-
 ptorum nota. Mox triumuiratus collegium prægra-
 ui potestate Antonij Philippensis prælio. Inde pro-
 scriptionis inuidia. Abieci. Posthumus Agrippæ
 post adoptionem. Deinde desiderio eius insignis pe-
 nitentia. Naufragia Sicula. Turpis ibi in spelunca
 occultatio. Seditiones militum plurimæ. Perusina cu-
 ra. Detectum filie adulterium, & uoluntas parrieci-
 dialis.

dialis. Nec minore dedecore neptis infamia incusata de morte filiorum, & amissis liberis non solum orbitatis dolor. Vrbe pestilentia. Fames Italiae, bello Illyrico. Angustia rei militaris. Corpus morbidum. Contumeliosa dissensio priuigni Neronis. Vxoris, & Tiberij cogitationes parum fide, atq; in hunc modum plura. Huius tamen suprema, quasi lugeret seculum, penuria infecuta est frugum omnium.

At ne fortuitum, quod acciderat, uideretur, immunitia mala non dubijs signis apparuerunt. Nam fausta quaedam ex plebe partu uno edidit quatuor geminos, mares duos, & foeminas totidem monstruosa foecunditate portendens indicium futura calamitatis. Quamuis Trogus auctor affirmet in Aegypto septenos uno utero simul gigni. Quod ibi minus mirum, cum foetifero potu Nilus non tantum terrarum, sed etiam hominum foecundet arua. Legimus Cneum Pompeium Futychidem foeminam Asia exhibitam, quam constabat tricies enixam, cum XX eius liberis in Theatro suo publicasse. Vnde
 competens hoc loco duco super
 hominis generatione
 tractare.

DE HOMINE, ET PARTV E-
ius. De prodigiosa fortitudinis ui-
ris. De lapide Aleatorio.

Cap. IIII.

Tenim cum de animalibus, quæ di-
gna dictu uidebuntur, prout patria
cuiusq; admonebit, simus notaturi,
iure ab eo potissimum ordiemur,
quod rerum natura sensus, iudicio,

et rationis capacitate preposuit omnibus. Itaq; ut
Democritus Physicus ostendit, mulier solum animal
menstruale est, cuius profluvia non paruis spectata
documentis inter monstrifica meritis numerantur. Menstrua
rū naturæ
Contactæ his fruges non germinabunt. Acescent mu-
sta. Morientur herbæ. Amittent arborea fetus. Fer-
rum rubigo corripit. Nigrescent æra. Si quid car-
nes inde ederint in rabiem efferabuntur nocituri
moribus, quibus lymphaticos faciunt. Parua hæc
sunt. Bitumen, quod in Iudæa Asphaltites gignit la-
cus, adeo lentum est mollitie glutinosa, ut à sene-
queat separari. Enimvero si abrumpere partem ue-
lis, uniuersitas sequetur, scindiq; non potest, quonia
in quantum ductatur extenditur. Sed ubi admotæ
suerint cruore illo polluta fila, sponte discerpitur,
et applicita tabe diducitur paulo ante corpus unius

L

fittg

fitq; de tenacitate connexa contagione partitio ven-
 pentina Habet planè id solum salutare, quod auer-
 tit sydus Helena perniciosum nauiganibus. Cete-
 rum foeminae, quibus nimis est necessitas huiusmo-
 di, quandiu sunt in sua lege, non innocentibus oculis
 contuentur. Aspectu specula uitiunt, ita ut hebetetur
 uisu fulgor offensus, & solitam emulationem uul-
 tus, extinctus splendor amittat, faciesq; obtusi nito-
 ris quadam caligine nubiletur.

Mulierum aliae in aeternum steriles sunt, aliae mu-
 tatis coniugijs exeunt sterilitatem, nonnullae tana-
 tum semel pariunt, quaedam aut foeminas, aut mares
 semper. Post annum quinquagesimum foecunditas
 omnium conquiescit. Nam in annum octogesimum
 uiri generant, sicuti Masinissa rex Meimathrum
 lium LXXX & sextum annum agens genuit.
 Cato octogesimo exacto ex filia salonij clientis sui
 auum Uticensis Catonis procreauit. Compertum
 & illud est, quod inter duos conceptus cum inter-
 cesserit paululum temporis, uterq; residet, sicut in
 Hercule, & Iphiclo apparuit fratre eius, qui gestati
 eodem onere, interuallis tamen, quibus concepti fue-
 rant, nati uidentur. Et de Proconesia ancilla, quae
 duplici adulterio geminos edidit, utrumq; parisi-
 milem. Hic Iphiclus Iolaum creat, qui Sardiniam in-
 gressus, Palantes incolarum animos ad concordiam
 eblandit.

Prolificanis
 uiris dura-
 bilior.

eblanditus, Olbiam, atq; alia Græca oppida extruxit. Iolenses ab eo dicti, sepulchro eius templum addiderunt quod imitatus uirtutem patris, malis plurimis Sardiniam liberasset.

Ante omnia Sobolem cogitantibus sternutatio ca Sternutatio uenda est post coitus, ne prius semen excutiat impul conceptui sus repentinus, quam penetralibus se matris insinu- inimica, et humor paternus. Quod si naturalis materia hæserit, decimus à conceptu dies dolore grauidas ad- monebit. iam inde incipiet & capitis inquietudo, & caligine uisus hebetabitur. Ciborum quoq; fastidijs stomachi claudetur cupido.

Conuenit inter omnes corda primum ex uniuer- sa carne formari, eaq; in diem quintum & sexage- simum crescere, deinde minui. At ex ossibus spinas. Ea propter capitale est, si pars alterutra noceatur. Planè si corpusculum in marem figuratur, melior est color grauidis, & pronior paritudo uteri. Des- niq; à quadragesimo die motus. Alter sexus nonage- simo primum die palpitat, & concepta scemina ge- stantis uultum pallore inficit, crura quoq; præpedit languida tarditate. In utroq; sexu cum capilli ger- minant, incommodum maius est, fitq; plenilunijs au- stior ægritudo, quod tēpus etiam edi is semper no- cet. Cum saliores escas edit grauida, unguiculis ca- ret parius. At cum propè ad uterum liberandum

L 2 uenerint.

uenerint momenta maturitatis, ententis spiritum
retinere plurimum congruit, quandoquidem letali
mora oscitatio suspendit puerperia.

Contra naturam est in pedes procedere nascentes. Quapropter uelut ægrè parti appellantur **Agrippæ**. **grippæ**. Ita editi minus prosperè uiuunt, & de mita breui æuo decedunt. Deniq; in uno Marco Agrippæ felicitatis exemplum est, nec tamen usq; eò inoffensa, ut non plura aduersa pertulerit, quàm secunda. Namq; & misera pedum ualitudine, & aperto coniugis adulterio, & aliquot infelicitatis notis retrouersi ortus omen luit. Fœminis perinde est infausta natiuitas, si congregate uirginale fuerit, quo pacto genitale fuere Corneliæ, quæ editis Gracchis ostentum hoc piavit sinistro exitu liberorum. Rursus necatis matribus, ortus est auspiciator, sicut Scipio Africanus prior: qui defuncta matre, quod excisus utero in diem uenerat, primus Romanorum Caesar dictus est. E' geminis si remanente altero, alter abortiuo fluxu exciderit, alter qui legitimè natus est, **Vopisci**. **Vopiscus** nominatur, Quidam etiam cum dentibus nascuntur, ut Cneus Papyrius Carbo. & Marc. Currius Dentatus ob id cognominatus, Quidam uice dentium continui ostis armantur soliditate, qualem filium Bityniorum rex Prusias habuit. Ipsum dentium numerum discernit qualitas sexus, cum in uir

ris plet

ris plures sint, in foeminis pauciores. Quos *uwo-*
doxtes uocant. Et quibus gemini prodeunt à de-
extra parte, fortunæ blandimenta promittunt. Qui
bus à laua, uersa uice.

Nascentium uox prima uagitus est. Letitiae e-
nim sensus differtur in quadragesimum diem. Itaq;
unum nouimus eadem hora risisse, qua erat natus,
scilicet Zoroastrem mox optimarum artium peri-
tissimum. At Crassus auus eius, quem rapuerunt
bella Parthica, quia nunquam riserit, Agelastos co-
gnominabatur. Inter alia Socratis magna, præclarū
illud est, quòd in eodem uulius tenore etiam aduer-
sis interpellantibus pestitit. Heraclitus, & Dioge-
nes Cynitus nihil unquam de rigore animi remis-
erunt, calcatisq; turbibus fortuitorum aduersus o-
mnem dolorem, uel miseriam uniformi durauere
proposito. Pomponium Poëtam consularem uirum
nunquam ructasse habetur inter exempla. Antoniā
Drusi nunquam spuisse per celebre est.

Nonnullos nasci accepimus concretis ossibus, ea
osq; neq; sudare consueuisse, neq; sitire, qualis Syra-
cusanus fertur Lygdanus, qui tertia & tricesima
Olympiade, primus ex Olympico certamine Pan-
cratii coronam reportauit, eiusq; ossa deprehensa
sunt medullas non habere. Maximam uirium sub-
stantiam neruos facere certissimum est, quantoque
L 3 fuerint

Prodigiöse fortitudinis exempla. fuerint densiores, tantò propensius augetur firmitatem. Varro in relatione prodigiöse fortitudinis annotauit, Tritanum gladiatorem natura Sannitem fuisse, qui & rectis, & transuersis neruis non modo crate pectoris, sed & manibus cancellatis, & brachijs, omnes aduersarios leui tactu, ac penè securis congressionibus uicerit. Eius filium militem Cnei Pompeij pari modo natum ita spreuisse hostem uocantem, ut inermi eum dextra superaret, & caput digito uno in castra imperatoris sui reportaret. Milonem quoq; Crotonensem ferunt egisse omnia suprà quàm homo ualet. De quo etiam hoc proditur, quod ictu nudæ manus, taurum fecit uictimam, eumq; solidum, qua mactauerat die, absumpsit solus non grauatus. Super hoc nihil dubium. Nam factum Elogium extat: VICTOR ILLE OMNIVM CERTAMINVM OBIIT.

Alectorius lapis.

Sanè Alectorius traditur lapis, qui Crystallina specie in modum fabæ, gallinaceorum uentriculis inuenitur, aptus (ut dicunt) præliantibus.

Milo porrè Tarquimij superbi temporibus enituit.

D B

DE SIMILITVDINE FOR-
ma. Deq; corporum quorundam pro-
ceritate. De mensura hominis. Nec
non defunctorum pudore.
re. Cap. V.

Am uerò qui deflexum animum refe-
rat ad similitudinum causas, quantũ
sit artificis naturæ ingenium, depre-
hendet. Interdum enim ad genus spe-
ctant, & per sobolem in familias transitus faciunt.
Sicut plerumq; paruuli modò neuos, modò cicatri-
ces, modò qualescunq; originis suæ notas ferunt. Ut
in Lepidis, quorum tres interuulsa tamen seriè ex
eadem domo obducto membrana oculo, similes ge-
niti reperiuntur. Vel ut in Byzantino nobili poë-
ta, qui cum matrem haberet adulterio ex Aethiope
conceptam, quæ cum nihil patri comparandum red-
didisset, ipse in Aethiopem auum regenerauit.

Sed hoc minus mirum, si respiciamus ad ea, quæ
spectata sunt inter externos. Regem Antiochum Ar-
themon quidam ex plebe Syriaca, sic facie emula
mentiabatur, ut postmodum Laodice uxor regia,
obiecto populari isto, tam diu dissimulauerit defun-
ctum maritum, quoad ex arbitratu eius, regni suc-
cessor ordinaretur. Inter Cn. Pompeium, & C. Vi-
bium

bium humili loco natus, tantus error exitit de par-
 ribus lineamentis, ut Romani Vibium Pompeij no-
 mine, Pompeium Vibij uocabulo cognominarent.
 Oratorem Lucium Plancum, Rubrius Histrion sic im-
 pleuit, ut & ipse Plancus à populo uocaretur, Ar-
 mentarius Mirmillo, & Cassius Severus orator, ita
 se mutuo reddiderunt, ut si quando pariter uideren-
 tur, dignosci non possent, nisi discrepantiam habi-
 tus indicaret. Marcus Messala Censorius, & Meno-
 genes, ex sece uulgaris, hoc fuerunt uterq; quod sin-
 guli, nec alium Messalam, quàm Menogenem, nec
 alium Menogenem, quàm Messalam putauerunt.
 Piscator ex Sicilia Proconsuli Suræ præter alia ri-
 ctu oris comparabatur, ita in eodem uocis impedia-
 mento, & tarditate sono linguæ naturalibus offensa-
 diculis congruebant. Interdum uerò non modo in
 externos, sed etiam inter conductos ex diuersissima
 parte orbis miracula, indiscreti uultus fuere. Deniq;
 cum Antonio iam Triumuiro, Thoranius quidam
 eximios forma pueros uelut geminos trecētis Sex-
 tertijs uendidisset, quorum alterum de Transalpina
 Gallia, alterum ex Asia comparauerat, adeoq; una-
 res uideretur, nisi solus sermo fidem panderet. Atq;
 ideo cum irrisum se Antonius grauaret, non inface-
 tabatur, preciosum comprobauit. Neq; enim miru-
 si forent

si forent pares gemini, illud nullis posset taxationibus aestimari, quod tantis spacijs diuersitas separatos, plusquam geminos contulisset. Quo responso adeo Antonius mitigatus est, ut deinceps nihil se habere carius in sua substantia iactaret.

Nunc si de ipsis hominum formis requiramus, li- quidò manifestabitur, nihil de se antiquitatem mendaciter prædicasse, sed corruptam degeneri suc- cessione sobolem nostri temporis, per nascentium de- trimenta, decus ueteris pulchritudinis perdidisse. Licet ergo pleriq; definiant nullum posse excedere longitudinem pedum septem, quod intra mensuram Menstrosæ istam Hercules fuerit, deprehensum tamen est Ro- proceritatis manis temporibus sub Diuo Augusto, Pusionem, & exempla. Secundillam, denos pedes & amplius habuisse pro- ceritatis, quorum reliquæ adhuc in conditorio Sa- lustianorum uidentur. Postmodum Diuo Claudio principe, Gabbaram nomine ex Arabia aduectum, nouem pedum, & totidem unciarum. Sed ante Au- gustum fermè annis mille non apparuit forma hu- iusmodi, sicut nec post Claudium uisa est. Quis enim uo isto non minor parentibus suis nascitur? Prisco- rum autem molem testantur etiam Orestis supre- ma, cuius ossa Olympiade quinquagesima & octa- ua Tegeæ inuenta, à Spartanis oraculo monitis dici mus implese longitudinem cubitorum septem.

Scripta

Scripta quoque ex antiquitate memorias accersunt in fidem ueri, quibus receptum est, quod bello Cretico cum elata flumina impetu plus, quam ui amica inuenta terras rupissent, post discessum fluminum inter plura hummi dissidia humanum corpus repperitum cubitum trium atque triginta, cuius spectandi cupidine L. Flaccum legatum, Metellum etiam ipsum impendio admodum captos miraculo, quod audiri refutauerant, oculis potitos. Non omiserim Salamine Euthymenis filium creuisse in triennio tria cubita sublimitate, sed in cessu tardo, sensu hebeti, robusta uoce, pubertate festina, statimque obsessum morbis plurimis, immoderatis aegritudinum supplicijs compensasse precipitem incrementi celeritatem.

Hominis mensura. Mensurae ratio bifariam conuenit. Nam quantum manibus expansis inter digitos longissimos modus est, tantum constat esse inter calces, & uerticem. Ideoque physici hominem minorem mundum esse iudicant. Parti dextrae habilior ascribitur motus, laeuae, firmitas maior. Unde altera gesticulationibus promptior est, altera oneri ferendo accommodatior. Pudoris disciplinam etiam inter defuncta corpora natura discreuit, ut si quando cadauera necatorum fluctibus euehuntur, uirorum summa, prona fluitant foeminarum.

DE VE.

DE VELOCITATE, VISU, DE-
 que Romanorum quorundam forti-
 tudine. Ac Cæsaris Dictatoris
 excellentia. Cap. VI.

Verum ut ad pernicitatis titulum tran-
 seamus, primam palmam uelocitatis
 Ladas quidam adeptus est, qui ita su-
 pra cauum puluerem cursitauit, ut
 arenis pendentibus nulla indicia relinqueret uesti-
 giorum. Polymestor Milesius puer, cum à matre loca-
 catus esset ad caprarios pastus, ludicro leporem con-
 secutus est, & ob id statim productus à gregis domi-
 no Olympiade sexta, & quadragesima (ut Bocchus
 author est) uictor in stadio meruit coronam. Philip-
 pides biduo mille ducèta quadraginta stadia ab A-
 thenis Lacedæmonem cucurrit. Anisius Lacon, &
 Philonides Alexandri Magni cursores, à Sycione
 Elim usq; mille ducenta stadia uno die transierunt.
 Pontrio, Vipsanoque consulibus in Italia octo annos
 puer natus, quinq; & quadraginta millia passuum
 à meridie transiuit ad uesperum.

Visu deinde plurimum potuit Strabo nomine, **Visus acutissimus**
 quem superspexisse per centum **XXXV.** millia men in quâ
 passuum Varro significat, solitumq; exeuntè à Car- busdam
 thagine classem Punica, numerumq; nauium mani-
 festissime

festissime è Lilybitana specula denotare. Cicero tradit Iliada Homeri omnem ita subtiliter in membranis descriptam, ut testa nucis clauderetur. Calliocrates formicas ex ebore sic sculpsit, ut portio earum à cæteris secerni nequiverit.

Apollonides perhibet in Scythia foeminas nasci, quæ Bithia uocantur, hasq; in oculis pupillas geminas habere, & perimere uisu, si quem fortè irata de spexerint. Hæ sunt & in Sardinia.

**Præualide
fortitudinis
exempla.**

Præualuisse fortitudine apud Romanos Lucium Sicinium Dentatum titulum numerus ostendit. Tribunus hic plebis fuit non multum post exactos reges, Spurio Tarpeio, A. Thermo cons. Idem ex prouocatione octies uictor quadraginta & quinque aduersas habuit cicatrices, in tergo nullam totam spolia ex hoste tricies & quater cepit. In Phaleris, hastis puris, armillis, coronis. Trecenta duodecim dona meruit. Nouem imperatores, qui opera eius uicerant, triumphantes profecutus est. Post hunc Marcus Sergius duobus stipendijs, primo aduerso corpore ter & uicies uulneratus, secundo stipendio in prælio dextram perdidit. Qua de causa ferream sibi manum fecit, & cum neutra penè idonea ad præliandum ualeret, una die quater pugnavit, et uicit sinistra, duobus equis eo insidente confossis. Ab Hannibale bis captus refugit, cum XX. mensibus

bus quibus captiuitatis sortem perferebat, nullo momento sine compedibus fuerit, & eathenis. Omnibus asperrimis prælijs, quæ tempestate illa Romanæ experti sunt, insignitus donis militaribus. A Thra-lymeno, Trebia. Ticinoq; coronas ciuicas retulit. Cannensi quoq; prælio, de quo refugisse eximum opus uirtutis fuit, solus accepit coronã. Beatus profectò tot suffragijs gloriarum, ni hæres in posteritatis eius successione Catilina tantas adoras odio dånati nominis obumbrasset.

Quantum inter milites Sicinius, aut Sergius, tantum inter duces, imò, ut uerius dicam, inter omnes homines Cæsar Dictator enituit. Huius ductibus C. Cæsaris excellentia: undecies cētum, & nonaginta duo millia cæsa sunt hostium. Nam quantum bellis ciuilibus fuderit, non luit annotari. Signis collatis quinquagies & bis dimicauit. M. Marcellum solus supergressus, qui nonagies, & tricies pari modo fuerat præliatus. Ad hæc nullus celerius scripsit. nemo uelocius legit. Quæ ternas etiam epistolas simul dictasse perhibetur. Benignitate adeò præditus, ut quos armis subegerat, clementia magis uicerit.

QVI

QVI MEMORIA CLARVERUNT. Cui casus uocem ademerit, cuius ué dederit. De morum laude. Qui eloquentia floruerunt. De pietate. De pudicitia. Et quis beatus fuerit iudicatus. Cap. VII.

Yrus memoriae bono claruit, qui in exercitu, cui numerosissimo praesuit, nominatim singulos alloquebatur. Fecit hoc idem in populo Romano Lucius Scipio. Sed et Cyrum, et Scipionem consuetudine credamus profecisse. Cyneas Pyrrhi legatus postero die, quam ingressus Romam fuerat, et equestrem ordinem, et senatum proprijs nominibus salutauit. Rex Ponticus Mithridates duabus et uiginti gentibus, quibus imperitabat, sine interprete iura dixit. Memoriam ex arte fieri palam factum est, sicut Memrodorus philosophus, qui temporibus Cynici Diogenis fuit, in tantum se meditatione assidua prouexit, ut à multis simul dicta, non modo sensuum, sed etiam uerborum ordinibus deimeret. Nihil tamen in homine aut metu, aut casu, aut morbo facilius intercepti, saepe perspectum est. Qui lapide ictus fuerat, accepimus oblitum literarum. Messalam certe Coruinum post aegritudinem, quam pertulerat, percussum

Memoria ex
exercitatione
acquiritur.

effusum proprii nominis obliuione, quamlibet aliàs ei sensus uigeret. Memoriam metus perimit.

Inuicem metus uocis est incitamentum, quã non solum acuit, sed etiam si nũquam fuerit, extorquet. Deniq; cum Olympiade octaua & quinquagesima uictor Cyrus intrasset Asiæ oppidũ Sardis, ubi tunc Cræsus latebat, Athis filius regis mutus ad id usque temporis in uocem erupit ui timoris. Exclamasse enim dicitur. Parce patri meo Cyre, & te hominem esse uel casibus disce nostris.

Tractare de morib. supest, quorũ excellẽtia maxime in duob. enituit. Cato princeps Portiæ gentis senator optimus, orator optimus, optimus impator. *Probitas Catonis.* Causam tamen quadrages & quater dixit, diuersis odiorũ simultatibus appetitus, semper absolutus. Verũ Scipionis Aemiliani laus propensior, qui propter bona, quibus Cato clarus fuit, etiam publico amore præceßit. Vir optimus Nasica Scipio iudicatus est, non priuato tantum testimonio, sed totius senatus sacramento. Quippe quod inuentus dignior non fuit, cui præcipuè religionis crederetur ministerium, cum oraculum moneret accersi sacra matris Deũm Pessimunticæ.

Plurimi inter Romanos eloquentia floruerunt. Sed hoc bonum hæreditarium nunquam fuit, nisi in *Eloquentiæ familia Curionum, in qua tres, serie continua, oratores*

tores fuerunt. Magnum hoc habitum est sanè eo
 sæculo, quo præcipuè facundiam & humana, & di
 uina mirata sunt. Quippe tunc percussores Archia
 lochi poëtæ, Apollo prodi dit, & latronum facinus
 Deo arguente, detectum est. Cumq; Lysander Lace
 dæmonius Athenas obsideret, ubi Sophoclis Tragi
 ci inhumatum corpus iacebat, identidem Liber pæ
 ter ducem admonuit per quietem, ut sepeliri delici
 as suas sineret. Nec prius desistit, quàm Lysander co
 gnito quis obisset diem, & quid à numine poscere
 tur, inducias bello daret, usq; dum congruè suprea
 mis talibus exequiæ ducerentur. Pindarum lyrici
 è conuiuij loco, cui imminebat ruina, ne cum cæte
 ris interiret, forinsecus eum Castor & Pollux uoca
 runt inspectantibus uniuersis. Quo effectum est, ut
 solus impendens periculum euaderet. Numerãdus
 post Deos Cneius Pompeius Magnus, intraturus
 domum Possidonij clarissimi tunc sapiëntiæ profes
 soris, percuti ex more à Licetore uetuit fores, sum
 misq; fascibus, quamlibet cõfecto Mithridatico bel
 lo, & orientis uictor, sententia propria cessit ianua
 literarum. Africanus prior Quinti Ennij statuan
 imponi sepulchro suo iussit. Uticensis Cato unum
 ex tribunatu militum philosophum, alterum ex Cy
 pria legatione Romam aduexit, professus plurimè
 se eo factò Senatui, & populo Romano contulisse,
 quamuis

quamuis proauus eius sepiſſime cenſuiſſet, Græcos urbe pellendos. Dionyſius tyrannus uittatam nauē Platoni obuiam miſit. Ipſe cum albis quadrigis egredientem in littore occurrens honoratus eſt. Per ſectam prudentiam ſoli Socrati oraculum Delphia cum adiudicauit. Pietatis documentū nobilius quidem in Metellorum domo effuſit. Sed eminentiſſimum in plebeia puerpera reperitur. Humilis hæc atq; ideò famæ obſcurioris, cum ad patrem, qui ſuplicij cauſa clauſtris pœnalibus continebatur egré obtinuiffet ingreſſum, exquisitâ ſæpius à ianitoribus, ne forte parenti cibum ſubmiſtraret alere eum uberibus ſuis deprehenſa eſt. Quæ res & factum, & locum conſecrauit. Nam qui morti deſtinabatur, donatus filiæ in memoriam tanti præconiij reſeruatus eſt. Locus, dicatus ſuo numini, Pietatis Sacellum fuit.

Pietatis Sacellum.

Nauis à Phrygia gerula ſacrorum, dum ſequitur uittas caſtitaſ, contulit Claudiæ principatum pudicitie. At Sulpitia Paterculi filia Marci Fuluij Flacci uxor cenſura omnium matronarum e centie probatiſſimis haud temere electa eſt, quæ ſimilachrum Veneris (ut Sibyllini libri monebant) dedit caret.

Qui attingat ad titulum felicitatis, nec dum reſertus eſt, & qui felix cenſeri iure debuerit. Namq;

M

Cornel

Cornelius Sylla dictus potius est, quàm fuerit felix. Solum certè beatum Corina Aglaum iudicauit, qui in angustiſſimo Arcadiæ angulo pauperis ſoli domus inuenitur. De homine ſatis dictum habeo.

DE ITALIA, ET EIVS LA-
 V^o
 dibus, deq; peculiaribus multis,
 quæ in ea reperiuntur.

Cap. VIII.

Nunc ut ad deſtinatum reuertamur ad locorum commemorationem ſtilus dirigendus eſt, atq; ideò principaliter in Italiam, cuius decus iam in urbe contigimus. Sed Italia tanta cura ab omnibus dicta eſt, præcipuè à Marco Catone, ut iam inueniri non ſit, quod non ueterum auctorum præſumpſerit diligentia, largiter in laudem excellentis terræ materia ſuppente, dum ſcriptores præſtantiffimi reputant locorum ſalubritatem, cœli temperiem, ubertatem ſali, aprica collium, opaca nemorum, innoxios ſaltus, uitium, olearumq; prouentus, ouilia, pecuaria, tot amnes, lacus tantos, biſera uiolaria. Inter hæc Veſeuum flagrantis animæ ſpiritu uaporantem tepentibus fontibus Baias, colonias tam frequentes, tam aſſiduam nouarum urbium gratiam, tam clarè

decia

decus ueterum oppidorum, quæ primum Aborigines, Arunci, Pelasgi, Arcades, siculi, totius postremo Græciæ aduenæ, & in summa uictores Romanæ condiderunt. Ad hæc littorum portuosa, orasq; patentibus gremijs commertio orbis æcommo datas.

Verum ne prorsus intacta uideatur, in ea quæ minus trita sunt, animum intendere haud absurdum uideatur, & parcius depasta leuibus uestigijs inuicere. Nam quis ignorat, uel dictam, uel conditam à *Conditores* no Ianiculum, à Saturno Latium, atq; Saturniam, à *Italicarum* Danaë Ardeam, à comitibus Herculis Polyden, ab *urbium* ipso in Campania Pompeios, quia uictor ex Hispania pompam bouum duxerat. Liguria quoq; lapidarios campos, quod à Ioue eo dimicante creduntur pluuisse saxa. Regionem Ionicam ab Ioue Naulochæ filia, quam procaciter insidentem uias Hercules interemitt, ut ferunt. Alhippen à Marsya rege Lydorum, quod hiatus terre haustum, dissolutum est in lacum Fucinum. A Iasone templum Iunonis Argiue. A Pelopidis Pisas, à Cleolao Minois filio Daunios, & Iapigas à Iapige Dædali filio, Tyrrhenos à Tyrrheno rege Lydiæ, Coram à Dardano, Argillam à Pelasgis, qui primi in Latium literas intulerunt. Ab Haleso Argiuo Faliscam, à Falerio Argiuo Falerios. Fesceninum quoq; ab Argiuis, portum Parthenium à Phocensibus. Tybur, sicut Cato facit testimo-

nium, à Catillo Arcade præse. No classis Euandri, si-
cut Sextius, ab Argiua iuventute. Catillus enim Am-
phiarai filius post prodigialem patris apud Thebas
interitum Oeclei aui iussu cum omni foetu uel sacro
missus tres liberos in Italia procreauit, Tiburtum,
Coram, Catillum, qui depulsis ex oppido Siciliæ ue-
teribus Sicanis à nomine Tiburti fratris natu maxi-
mi urbem uocauerunt. Mox in Brutijs ab Vlyssæ
extractum templum Mineræ. Insula Ligia appel-
lata abiecto ibi corpore Sirenis ita nominata Par-
thenope à Parthenopes Sirenis sepulchro, quã Au-
gustus postea Neapolim esse maluit. Præneste, ut Zen-
nodotus refert, à Præneste Vlyssis nepote, Latini si-
lio, Aut, ut Prænestini sonant libri, à Cæculo, quem
iuxta ignes fortuitos inuenerunt (ut fama est) Digna-
tiorum sorores. Notum est à Philoctete Petiliam cõ-
stitutam, Arpos, & Beneuentum à Diomede. Patra-
uium ab Antenore Metapontum à Pylijs. Scyllaciũ
ab Atheniensibus. Sybarim à Trœzenijs, & à Saga-
rĩ Aiacis Locri filio. Sallentinos à Lycijs. Anconam
à Siculis Gabios à Galatio, & Bio Siculis fratribus.
Ab Heraclidis Tarentum. Insulam Tensam ab Ioni-
bus. Passum à Dorensibus. A Miscello Achæo Cro-
tona, Rhegium à Chalcidensibus. Caulonam & Te-
rimam à Crotoniensibus. A Naricijs Locros. Here-
tum à Græcis in honorem Heræ. Sic enim Græci illas
nomen

nonem uocant. Ariciam ab Archilocho Siculo. Vnde
 de & nomen (ut Cassio Hemina placet) tractum.
 Hoc in loco Orestes oraculo monitus simulachrum
 Scythicae Dianae, quod de Taurica extulerat, prius
 quam Argos peteret consecrauit. A Zanclensibus
 Metaurum locatum. A Locrensis Metapontum,
 quod nunc Vibo dicitur, Bocchus ab soluit, Gallorū
 veterum propaginem Umbros esse, Marcus Anto-
 nius asseuerat hos eosdem, quod tempore aquosa
 cladis imbribus superfuerint, Umbros esse nomina-
 tos. Licimiano placet à Messapo Graeco, Messapia
 datam originem, uersam postmodum in nomen Ca-
 labriae, quam in exordio Oenotri frater Peucetius,
 Peucetiam nominauerat. Par sententia est inter au-
 thores, à gubernatore Aeneae Palinurum appellatū,
 à tubicine Misenum, à consobrina Leucosiam insu-
 lam. Inter omnes perspicue conuenit, à nutrice Ca-
 ieta, Caietam, ab uxore Laumia, Launium esse nun-
 cupatum, quod post Troiae excidium (sicut Cosco-
 nius perhibet) quarto anno extractum est.

Nec omissum sit Aeneam astate ab Illo capto sex Aeneas in La-
 cunda, Italicis litoribus appulsum, ut Hemina tra- tio regnavit.
 dit, socijs non amplius sexcentis, in agro Laurenti
 posuisse castra. Vbi dum simulachrum, quod secum
 ex Sicilia aduexerat, dedicat Veneri matri, quae A-
 ppo Aity dicitur. A Diomede Palladium suscipit,

tribusq; mox annis cum Latino regnavit socia potestate, quingentis iugeribus ab eo acceptis. Quae defuncto summam biennio adeptus, apud Nurnicum apparere desijt, anno septimo, patris indigetis ei nomen datum. Deinde constituta ab Ascanio Alba longa, Fidene, Aricia, Nola à Tyrus. Ab Euboensibus Cume.

Sibylle. Ibidem Sibylle sacellum est, sed eius quae reb. Romanis quinquagesima Olympiade interfuit, cuiusq; librum ad Cornelium usq; Syllam Pontifices nostri consulebant. Tunc enim una cum Capitolio igni absumptus est. Nam priores duos Tarquinio Superbo parcius precium offerente, quam postulabatur, ipsa exusserat. Huius sepulchrum in Sicilia adhuc manet. Delphicam autem Sibylam ante Troiana bella uaticinatã, Bocchus autumnat, cuius uersus plurimos operi suo Homerum inseruisse manifestat. Hanc Heriphile Eriœtra annis aliquot intercedentibus insecuta est, Sibyllaq; appellata est de scientie parilitate, quae inter alia magnifica Lesbios amissuros maris imperium multò antè præmonuit, quam id accideret. Ita Cumanam fuisse tertio post has loco ipsa æui series probat.

Italia descriptio.

Ergo Italia, in qua Latium antiquum antea à Tyberis ostijs adusq; Lirim amnem, pertinebat, uniuersa consurgit à iugis Alpium porrecta ad Rheginum uerit.

Verticem, & littora Brutiorum, quo in mare meridiem uersus protenditur. Inde procedens paulatim se Apennini montis dorso attollit, extensa inter Ithuscum, & Adriaticum, id est, inter superum mare, & inferum, similis querno folio scilicet proceritate amplior, quam latitudine. ubi longius processit, in cornua duo scinditur, quorum alterum Ionium spectat, alterum Siculum. Inter quas prominentias non uno margine accessum insinuati freti recipit, sed linguis proiectis sæpius, ac procurrentibus, distinctum promontorijs pelagus admittit. ibi (ut obuia passim notemus) arces Tarentinæ, Scyllacæa regio, cum Scylleo oppido, & Crathide flumine Scyllæ mære, ut uetustas fabulata est, Rhegini saltus, Pastane ualles, Sirenium saxa, Amoenissimi Campaniæ tractus, Phlegræi campi, Circes domus. Tarricina insula antè circumflua immenso mari, nunc æuo neglecte addita continenti, diuersamq; fortunã à Rheginis experta, quos fretum medium à Siculis uel absceidit. Formiæ etiam Læstrygonibus habitata. Multa præterea pollentissimis ingenijs ediffeta, quæ præterire, quàm inferius exequi tutius duximus.

Verum Italiæ longitudo, quæ ab Augusta Prætoria Italiæ men-
ria per urbem Capuam porrigitur, usq; ad oppidū sura.
Rhegium, decies centena & uiginti millia passuum
colligit. Latitudo ubi plurimum quadraginta de-

cem: ubi minimum, centum XXXV. millia. Arctissima est ad portum, quem Hannibal's castra dicunt, neq; enim excedit quadraginta millia. Umbilicum (ut Varro tradit) in agro Ratino habet. At in solidum spaciū circuitus uniuersi uicies quadragies nouies centena sunt. In quo ambitu aduersa Lorensium fronte ortus à Gadibus finitur Europæ sinus primus. Nam secundus à Lacinio auspiciatus, in Acroceraunijs metas habet.

Padus flu.

Ad hæc Italia Pado clara est, quem mons Vesulius superantissimus inter iuga Alpium gremio fundit, uisendo fonte in Ligurum finibus, unde se primum Padus proruit, summersusq; cuniculo rursus in agro Vibonensi extollitur, nulli amnium inferior claritate, à Græcis dictus Ἰπὶ δ'αὐτοῦ. Intumescit exortu canis tabefactis niuibus, & liquentibus Bruinæ pruinis, auctusq; aquarum accessione. XXX flumina in Adriaticum desert mare.

Hirpi. Est è memorabilibus inclytum, & insigniter per omnium ora uulgatum, quod perpauca familie sunt in agro Phaliscorum, quos Hirpos uocant. Hi sacrificium annuum ad Soractem montem Apollini faciunt. Idq; operantes gesticulationibus religiosis impunè exultant, ardentibus lignorum struibus, in honorem diuinæ rei flammis parcentibus. Cuius deuotionis ministerium munificètia senatus honoratum.

Hirpis

Hirpis perpetuò omnium munerum uocationem dedit.

Gentem Marforum serpentibus illasam esse ni- Marfi.
hil mirum. A Circes filio ij genus ducunt, de qua
uita potentia deberi sibi sciunt seruitium ueneno-
rum, ideo uenena contemnunt. Caius Coelius Oete-
res filius, Angitiam, Medeam, & Circen fuisse di-
cit. Circen Circeos insedisse montes, carminum ma-
lesi ijs uarias imaginum facies mentientem. Angiti-
am uicina Fucino occupauisse, ibiq; salubri scientia
aduersus morbos resistantem, cum desisset intus ho-
minem uiuere, deam habitam. Medeam à Iasone Bu-
throti sepultam, filiumq; eius Marsis imperasse.

Sed quamuis Italia habeat hoc presidium fami-
liare, à serpentibus non penitus libera est. Denique
habitatores ab Amyclis, quas antea Amyclai Græci
condiderant, fugauere serpentes. Illic frequens ui-
pera morsu insanabili. Breuior hæc cæteris, quàm
in alijs aduertimus orbis partibus, ac propterea dū
despectui est, facilius nocet. Calabria Chersydris
frequentissima, Et Boam gignit, quem anguem in im- Boa anguis.
mensam ferunt molem coalescere. Captat primò gre-
ges bubulos, & que plurimo lacte rigua bos est, e-
ius se uberibus innectit, suctuq; continuò saginata,
longo in sæculo, ita fellebri satietate ultimò extube-
ratur, ut obsistere eius magnitudini nulla uis queat.

Postremò depopulatis animalibus, regiones, quas
 obsederit, cogat ad uasitatem. Diuo deniq; Claudio
 principe, ubi Vaticanus ager est, in aluo occise
 Boæ spectatus est solidus infans.

Lapi Italici.

Italia lupos habet, qui cum cæteris similes non
 sint, homo, quem prius uiderint, conticescit, & anti-
 cipatus obtutu nocenti, licet clamandi uotum habe-
 at, non habet uocis ministerium. Sciens de lupis mul-
 ta prætereo. Spectatissimum illud est, quod cauda
 animalis huius uillus amatorius inest perexiguus,
 quem spontaneo damno abijcit, cum capi metuit.
 Nec habet potentiam, nisi uiuenti detrahatur. Coe-
 unt lupi toto anno non amplius dies XII. Vescun-
 tur in fame terra. At hi, quos Ceruarios dicimus,
 quamuis post longa ieiunia reperitas ægrè carnes
 mandere cœperint, ubi quid casu respiciunt, obliui-
 scuntur, & immemores præsentis copiae, cunt qua-
 situm, quam reliquerunt satietatem.

Lynces.

In hoc animalium genere numerantur & Lyn-
 ces, quarum urinas coire in duriciem preciosi cal-
 culi fatentur, qui naturas lapidum exquisitius sunt
 persecuti. Istud etiã ipsas Lynces persentiscere, hoc
 documento probatur, quod egestum liquorem ilico
 arenarum cumulis, quantum ualent, contegunt inui-
 dia scilicet, ne talis egeries transeat in nostrum usum,
 ut Theophrastus perhibet. Lapidus istius succini color
 est.

est, pariter spiritu attrahit propinquantia. Dolores renuum sedat, medetur regio morbo: $\lambda\omega\kappa\omicron\nu\acute{\sigma}\iota\omicron\upsilon\psi$ Græcè dicitur.

Cicadae apud Rheginos muta, nec usquam alibi. Cicadae Rheginenses. Quod silentium miraculo est, nec immeritò, cum uicinae, quæ sunt Locrensiùm ultra cæteras sonitent.

Causas Granius tradit, cum obmurmurauerent illic Hercule quiescente, deum iussisse ne streperent: itaq; ex eo coeptum silentium permanere.

Ligusticum mare frutices procreat, qui quanti- Coralium.
 sper fuerint in aquarum profundis, fluxi sunt, tactu propè carnulento. Deinde ubi in supera tolluntur, natalibus derogatis, lapides fiunt. Nec solum qualitas illis, sed & color uertitur. Nam puniceo protinus rubescunt. Ramuli sunt, quales arborum uisimus, ad semipedem frequentius longi. Rarum est pedaneos deprehendi. Excitantur ex illis multa gestamina. Habet enim (ut Zoroastres ait) materies hæc quandam potestatem, ac propterea, quicquid inde fit, habetur inter salutaria: Coralium aliàs dicunt. Nam Metrodorus $\rho\omicron\psi\psi\iota\omicron\chi\upsilon$ nominat. Idem quod resistat Typhonibus, & fulminibus, affirmat.

Eruitur gemma in parte Lucaniæ, facie ad eò in Syrtites cunda, ut languentes intrinsecus stellas, & sub nubilo retinentes croceo colore persundat. Ea quoniam in littore Syrtium inuenta primum est, Syrtites uocatur.

catur. Est & Veientana gemma à loco dicta, cui sunt perficies nigra, quam ad gratiam uarietatis limites interfecant albi notis candentibus.

Aues Diomedæ.

Insula que Apulie oram uidet tumulo, ac delubro Diomedis insignis est. & Diomedæ aues sola nutrit. Nam hoc genus alitis præterquam ibi nusquam gentium est, idque solum poterat memorabile iudicari, nisi accederent non omittenda. Forma illis penè que Fulicis, color cæcidus, ignei oculi, ora dentata. Congregatæ uolitant, nec sine ratione pergenant, duces duæ sunt, quæ regunt cursum, altera agmen antecit, altera insequitur; illa, ut ductu certum iter dirigat, hæc, ut instantia urgeat tarditatem. Hæc in meantibus disciplina est, cum foetificum adest tempus, rostro scrobes excauant, deinde surculis inuersum superpositis texta cratium imitantur, & sic contegunt subtercauata. Et ne opera deficiant, si forte lignorum casus uenti auferant, hanc struem comprimunt terra, quam egresserant, cum puteos excauerent. Sic nidos moliantur bifori accessu, nec fortuito, adeo, ut ad plagas cœli metentur exitus, uel ingressus. Aditus qui dimittit ad pastus, in ortum destinatur, qui excipit reuertentes, occasum uersus est, ut lux, & morantes excitet, & receptui non denegentur. Leuaturæ aluum aduersis flatibus subuolant, quibus proluuies longius auferatur. Inducant inter aduenas.

aduenas: si Græcus est, propius accedunt, & quantum intelligi datur, uelut ciui blandius adulantur: si quis erit gentis alterius, inuolât & impugnant. Aedem sacram omni die celebrant studio huiusmodi. Aquis imbuunt plumas, aliisq; impendiò madefactis confluunt rorulentæ, ita ædem excusso humore purificant, tunc pennulis superplaudunt, inde discedunt quasi peracta religione. Ob hoc ferunt Diomedis socios aues factos. Sanè antea aduentum Aetoli ducis nomen Diomedæ non habebant, inde sic dictæ.

Italicus excursus per Liburnos, quæ gens Asiati Italiae ex-
ca est, procedit in Dalmatiæ pedem, Dalmatia in li-
tremâ.
mitem illyricum: in quo sinu Dardani sedes habent,
homines ex Troiana prosapia in mores Barbaros
efferati. Ad ex altera parte per Ligurum oram in
Narbonensium prouinciam pergit, in qua Phocen-
Phocensis
ses quondam fugati Persarum aduentu, Massiliâ ur-
prouincia.
bem Olympiade quadragesima quinta condiderunt.
C. Marius bello Cymbrico factis manu fossis inuita-
Rhodani.
uit mare, perniciosamq; feruentis Rhodani nauiga-
tionem temperauit. Qui annis præcipitatus Alpi-
bus primo per Heluetios ruit, occurfantium aqua-
rum agmina secum trahens, auctuq; magno, ipso,
quod inuadit, freto turbulentior, nisi cum fretu uen-
tis excitetur. Rhodanus sæuit & cum serenum est,
atque ideo inter tres Europæ maximos fluuios, &
hunc

bunc computant. Aquæ quoq; Sextiæ eo loco clau-
 ruerunt, quondam hyberna consulis, postea ex cultæ
 mœnibus. Quarû calor olim acrior exhalatus per
 tempora euaporauit, nec iam par est fãmæ priori.
 Si Græcos cogitemus, præstat respicere litus Taren-
 tinum. Vnde à promontorio, quod Acran Iapygia
 an uocant, Achaiam cursum destinantibus, citissima
 nauigatio est.

DE QVIBVSDAM IGNOBI-
 libus Tyrrheni maris insulis, quæ Ita-
 21 liae adiacent. De Corsica, & Ca-
 tochitelapide. Cap. IX.

Lectendus hinc stylus est, terrarû uo-
 cant alia, & longum est, ut moratim,
 insularum omniû oras legamus, quas
 cunque promontoria Italica prospe-
 ctant. Quamuis sparsæ recessibus amœnissimis, &
 quodam naturæ quasi spectaculo expositæ non ea-
 rant omittendæ. Sed quantum residendum est, si di-
 latis, quæ præcipua sunt, per quandam desidiã, aut
 Pandatariam, aut Prochytam dicamus, aut ferri fera-
 cem Iluam, aut Caprariam, quam Græci Αἰγίλον
 dicunt, aut Planasiam de facie supina freti, uel Vly-
 æis erroribus sic uocatam, uel Columbariam auium
 huius

huius nominis matrem, uel Ithacesiam, quæ Vlyxis
 proditur specula, uel Aenariam, Inarimen Homero
 nominatam, aliasq; non secus lætas, inter quas Cor Corsica
 scam plurimi in dicendo latius circumuecti plenis-
 sime narrandi absoluerunt diligentia, nihilq; omis-
 sum, quod retractari non sit superuacuum. Ut exor-
 dium incolis Ligures dederint, ut oppida ibi extru-
 cta sint, ut colonias ibi deduxerint Marius & Sylla,
 ut ipsa Ligustici sinus æquore alluatur. Sed hæc fa-
 cessant. Verum ager Corsicanus (quod in eo agro
 unicum est) solus edit, quem Catochiten uocant la- **Catochites.**
 pidem fatu dignissimum: maior est cæteris, qui ad
 ornatum destinantur, nec tam gemma, quam cau-
 tes. Idem impositas manus detinet, ita seiunctis cor-
 poribus annectens, ut cum ipsis hæreat, à quibus tã-
 gitur. Sed ei inest uelut de glutino lentiore nescio
 quid par, atque gummi. Accepimus Democritum
 Abderiten ostentatione scrupuli huius frequenter u-
 sum, ad probandam occultam noturæ poten-
 tiam in certaminibus, quæ contra
 Magos habuit.

SAR

SARDINIA INSVLA. DE SOLI

22

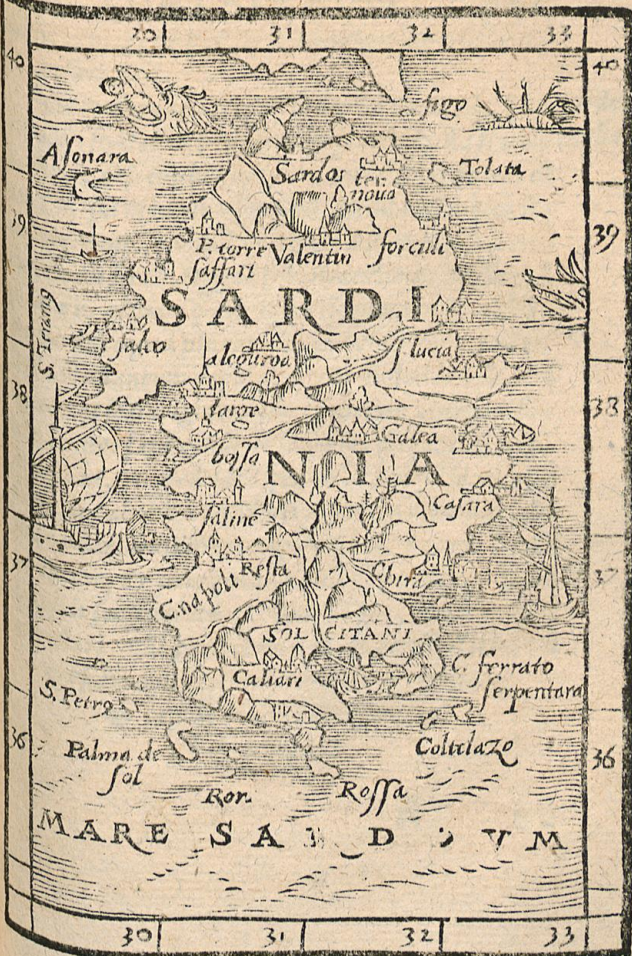
lifuga. Sardoniam herba, de qua eius
insulæ miris aquis.

Cap. X.

Sardinia quoque, quam apud Timæum
Sandalioten legimus, Ichnusian apud
Crispum, in quo mari sita sit, quos
incolarum auctores habeat satis cele-
bre est. Nihil ergo attinet dicere, ut Sardus ab Her-
cule, & Norax à Mercurio procreati, cum alter à
Lybia, alter ab usque Tarieso Hispaniæ, in hosce fines
permeauissent. A Sardo terra, à Norace Nore oppi-
do nomen datum. Mox Aristæum regnando his pro-
ximè in urbe Carali, quam condiderat, ipse coniun-
cto populo utriusque sanguinis socios usque ad se gen-
tes ad unum morem coniugasse, imperium ex inso-
lencia nihil asperratas. Sed & hic Aristæus Iolaum
creat, qui ad id locorum agros ibi in sedit. Præterea
& Ilienses, & Locrenses transeamus.

Sardinia est quidem absque serpentibus. Sed quod
solifuga, alijs locis serpens est, hoc solifuga Sardois agris.
Animal per exiguum, simileque araneis forma, soli-
fuga dicta, quod diem fugiat. in metallis argentarijs
plurima est, Nam solum illud argenti diues est. Oca
cultim

ultim reptat, & per imprudenciam supercedenti-
bus, pestem facit.

Huic incōmodo accedit, et herba Sardonica, q̄ in Sardonica
defluuijs fontaneis prouenit largius iusto. Ea si edu- herba
lio fuerit, uescentibus neruos contrahit, rictu ora dī
ducit, ut qui mortem oppetunt, uelut ridentium fa-
cie intereant. Contrā quicquid aquarum est, uariē
commodis seruit. Stagna pisculentissima. Hyberna
pluuiā in aestiuam penuriam referuantur. Nam hō-
mo Sardinus opem plurimā de imbrido cœlo habet.
Hoc collectaneum depascitur, ut sufficiat usui, ubi
desecerint scaturigines, quæ ad uictum usurpari so-
lent. Fontes sanè calidi, et salubres aliquot locis ef-
feruescunt, qui medelas afferunt. Aut solidant ossa
fracta, aut abolēt à Solifugis insertum uenenum, aut
etiā ocularias dissipant ægritudines. Sed qui oculis
medentur, & coarguendis ualent furibus. Nam
quisquis sacramento raptum negat, lumina aquis
attrectat. Vbi periurium non est, cernit clarius: si
perfidia abnuat, detegitur facinus cœcitate,
& captus oculis, admissum te-
nebris fatetur.

N

DB

DE SICILIA, DE QVE PE-
 23 culiari soli, ac aquarū natura. De Aet-
 na monte, ac reliquis eius insulæ miris
 plurimis. De Vulcanijs septem.
 insulis. Cap. XI.

*S*i respiciamus ad ordinem temporū
 uel locorū. post Sardiniam res nor-
 cant Siculæ. Primo quod utraq; insu-
 li in Romanam potestatem redacta
 iisdem temporib. prouincia facta est, cum eodem an-
 no Sardiniam M. Valerius, alterā C. Flaminius præ-
 tor sortiti sunt. Adde quod fracto Siculo excipiunt
 nomen Sardo maris. Ergo Sicilia, quod cum pri-
 mis assignandum est, diffusis promontorijs Trique-
 tra specie figuratur. Pachynus aspectus in Pelopon-
 nesum & meridianam plagam dirigit; Pelorū ad-
 uersam uespero Italiam uidet; Lilybæus in Africam
 extenditur. Inter quæ Pelorū præstat temperie so-
 li prædicata, quod neq; humido in lutum diluatur,
 neq; fatiscat in puluerem siccitate. Ea ubi retror-
 sum recedit, & in latitudinem panditur, tres lacus
 obtinet. Quorum unus, quod piscium copiosus est,
 non equidem ad miraculum duxerim, sed quod ei
 proximans condensis arbutis inter uirgultorū
 patet

Sicilia acra.

MARE TYRRHENVM

Strongyle

Panaria

Vulcaneto

Lipari

Vulcano

Saline

SICILIA

Vstica

Alicudi

Pati

Ethna

Licor

Pheticudi

S. marco

Lauro miniu.

Calota

MONA

val Catania

39

38

Leonta

Termini

Leontinum

Panormus

SICILIA

Drepanum

Mazzara

Syracusa

Marignana

Agrigentum val.

terra

Pachinum

MARE SICVLVM

Pogalo

Pantolates

36

37

38

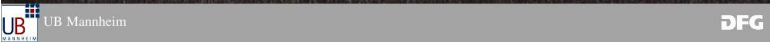
39

40

paca feras nutriat, & admissis uenantibus per terre nos tramites, quibus pedestres accessus excipit, duplicem piscandi, uenandiq; præbeat uoluptatem, inter memorabilia numeratur. Tertium ara sacrû approbat, quæ in medio sita, breuia diuidit à profundis. Quà ad eam pergitur, aqua crurum tenus peruenit: quod ultra est, nec explorari licet, nec attingi: & si fiat, qui id ausus sit, malo plectitur, quantumq; sui partem ingurgitauerit, tantam it perditum. Ferunt quendam in hæc alta, quàm longissimam poterat iecisse lineam: eam ut recuperaret dum demerso brachio nisum adiuuat, cadauer manum factam.

Peloritana ora habitatur colonia Taurominia, quam prisca Maxum uocabant. Oppidum Messana Regino Italiae oppositum est, quod Ægeium à debiscendi argumento ἄγεϊον Greci dicebant. Pachynum, Thynnus, & omnibus mari nantibus piscis lentissimum, ac propterea semper captura largæ. Lilybitano Lilybæum oppidum decus est Sibyllæ sepulchro. Sicaniæ diu ante Troiana bella, Sicanus rex nomen dedit, aduectus cum amplissima Iberorum manu: post Siculus Neptuni filius, in hanc plurimi Corinthiorum, Arguorum, Aëtiensium, Dorien-sium, Cretensium, confluxerunt, inter quos & Dædalus fabre artis magister. principem urbium Syracusas habet. in qua etiam cum hyberno conduntur

Urbes Siciliæ

Serena, nullo non die Sol est. Adde quod *Arethusa*
Aetna & *Sons* in hac urbe est. Eminent montibus *Aetna*, & *Eryx*.
Eryx. *Vulcano* *Aetna* sacer est, *Eryx* *Veneri*. in *Aetnae*
 uertice hiatus duo sunt, crateres nominati, per
 quos eructatus erumpit uapor, praemisso prius fre-
 mitu, qui per aestuantes cauernatum latebras longo
 mugitu intra terra uiscera diu uoluitur, nec ante se
 flammaram globi attollunt, quam interni strepitu
 antecedant. Mirum hoc est, nec illud minus, quod in
 illa feruentis naturae peruicacia, mixtas ignibus nie-
 ues profert, & licet uastis exundet incendijs, apicis
 canicies perpetua, brumalem detinet faciem. Itaque
 inuicta in utroque uiolentia, nec calor frigore miti-
 gatur, nec frigus calore dissoluitur.

Sunt & alij montes duo *Nebrodes*, & *Neptu-
 nius*. E' *Neptunio* specula est in pelagus *Thuscum*,
 & *Adriaticum*: *Nebrodi* damarum copia nomen
 dedit. *Nebrodem* *Damae*, & *hinnuli* gregatim per-
 uagantur, inde *Nebrodes*.

Quicquid *Sicilia* gignit, siue soli, siue hominis
 ingenio proximum est his, quae optima indicantur,
 nisi quod foetus terrae *Centuripino* croco uincitur.
 Hic primum inuenta *Comaedia*. Hic & *cauillatio*
Siciliae me- *Comica* in *Scena* stetit. Hic domus *Archimedis*, qui
 morabilia. iuxta *syderum* disciplinam *machinarius* commen-
 tator fuit, Hic *Lais* illa quae eligere terram maluit,
 quam

quàm fateri. Gentem Cycloperum uasti testantur specus, Læstrigonum sedes adhuc sic uocantur. Ceres inde magistra sationis frumentarie. Hic ibidem campus Aetnensis in floribus semper, & omni uernus die. Quem propter est demersum foramen, quo Diem patrem ad raptus Proserpina liberè exeuntem fama est in lucem ausum.

Inter Catinam, & Syracusas certamen est de illustrium fratrum memoria, quorum nomina diuerse sibi partes adoptant. Si Catinenses audiamus, Anapias fuit, & Amphinomus: si quod malunt Syracuse, Emantbiam putabimus, & Critonē. Catinensis tamen regio causam dedit facti, in quam secum incendia Aetnae protulissent, iuuenes duo sublatos parentes euexerunt inter flammam illa si ignibus. Horum memoriam ita posteritas munerata est, ut sepulchri locus nominaretur campus Piorum.

De Arethusa, & Alphæo uerū est haec tenus quod conueniunt fons, & amnis. Fluminum abunde mirabiles racula uaria. Dianam, quia ad Camerinam fluit, si aque habitus impudicæ hauserit, non coibunt in corpus unum latex uineus, & latex aque. Apud Segestanos Herbesus in medio flumine subita exestuatione feruescit. Ac in quamuis dimissum. Aetna, nullus frigore anteuertit. Himereum coelestes mutant plauze: amarus deniq; est, dum in Aquilonem fluit, del-

cis ubi ad meridiem flebitur.

Quanta in de-

Salinae
Siculae.

quis, tāta est nouitas in Salinis. Salem Agrigentini
si igni iunxeris, soluitur usione, cui si liquor aquae
propinquauerit, crepitat ueluti torreatur. Purpu-
reum Aetna mittit, in Pachyno translucidū inuen-
nitur. Cetera Salinarum metallā, quae sunt, aut A-
grigentino, aut Centuripis proximantia, funguntur
cautium ministerio. Nam illinc excidunt signa ad fa-
cies hominum, uel deorum. Thermitanis locis insu-
la est arundinum ferax, quae accommodatissima sunt
in omnem sonum tiliarum, siue Praeentorias faci-
as, quarum locus est ad Puluinaria praecimendi, siue
Vascas, quae foraminum numeris Praeentorias ante-
cedunt, seu Puellatorias, quibus à sono clariore uo-
camen datur, siue Syngrimas, quae breuiores licet
subtilioribus tamen modis insonant, aut Miluinas,
quae in accētus exeunt acutissimos, aut Lydias, quas
& Turarias dicunt, uel Corinthias, uel Aegyptias
aliasue musicis per diuersa officia, & nomina sepa-
ratas. In Halesina regione fons aliās quietus, & trā-
quillus, cum filetur, si insonent tibiæ, exultabundus
ad cantum eleuatur, & quasi miretur dulcedinem
uocis, ultra margines intumescit. Gelonium stagnū
tetro odore abigit proximantes. Ibi & fontes duo:
alterum si sterilis sumpserit, foecunda fiet, alterum
si foecunda hauserit, uertitur in sterilitatem. Stagnū
Petrens

Petrensiū serpentibus noxium est, homini salutare. In lacu Agrigentino oleum supernatat. Hoc pingue heret arundinum comis de assiduo uolutabro, quarum capillamentis legitur unguentum medicum, contra armentarios morbos.

Nec longè inde collis Vulcanius, in quo qui diuinae rei operantur, ligna uileia super aras struunt, nec ignis apponitur. In hinc congeriem cum Proicias intulerint, si adest Deus (sic sacrum probatur) sarmenta licet uiridia ignem sponte concipiunt, & nullo inflagrante à litato numme fit accendium. Ibi epulantibus alludit flamma, quæ flexuosis excessibus uagabunda, quem contigerit non adurit. Nec aliud est, quam imago nuncia perfecti ritè uoti. Idem ager Agrigentinus eructat limosas scaturigines. Et ut uenæ fontium sufficiunt riuis subministrandis, ita in hac Siciliae parte, solo nunquam desiciente, æterna reiectione terram terra euomit.

Achatem lapidem Sicilia primum dedit in Achatis fluminis ripis repertum, non uilem, cum ibi tantum reperiretur. Quippe inter scribentes eum uene naturalibus sic notant formis, ut cum optimus est, uarias præferat rerum imagines. Unde annulus Pyrrhi regis, qui aduersus Romanos bella gessit, nõ ignobilis famæ fuit, cuius gemma achates erat, in quo nouem cause cum insignibus suis singule,

Collis Vulcanius.

Achates lapis preciosus.

☉ Apollo tenens citharam uidebantur nō impres-
 sis figuris, sed ingenuis: nunc diuersis locis apparet.
 Dat Creta, quem Coralochatē dicunt coralio simi-
 lem, sed illitum guttis auro micantibus, ☉ scorpio-
 num ictibus resistentem. Dat India reddentem nunc
 nemorum, nunc animalium facies, quem uidisse oculi
 fauet, quiq; intra os receptus sedat sitim. Sunt ☉
 qui nsti redolent Myrrha odorem. Echates sanguis
 neis maculis irrubescit. Sed qui maximè probatur,
 uitream habent perspicuitatem, ut Cyprius. Nam
 qui sunt facie carea abundantes triuialiter negliguntur.
 Omnis ambitus huius insulæ clauditur stadiorum
 tribus millibus.

Insulæ Vulcane. In freto Siculo à paucis insulæ XXXV milli-
 bus passuum ab Italia absunt, Itali Vulcanias uocant.
 Nam ☉ ipse, natura soli ignea, per occulta cō-
 merita, aut mutuantur Ætnæ incendia, aut submit-
 nistrant. Hic dicta sedes Deo ignium. Numero septem
 sunt. Liparæ uomen dedit rex Liparus, qui eā ante
 Aeolum rexit. Alteram Hieram uocauerunt. Ea præcipuè
 Vulcano sacra est, et plurimum colle eminentissimo nocte
 ardet. Strongyle tertia, æoli domus uergit ad solis exortum
 minime angulosa, quæ flammis liquidioribus differt à cæteris.
 Hæc causa efficit, quod ex eius fumo potissimum incolæ
 persentiscunt, qui nam flatus in triduo sint futuri.

Quo

Quo factum, ut Aeolus rex uentorum crederetur.
Ceteras Didymen, Ericusam, Phoenicusam, Euno-
nymon, quoniam similes sunt, dictas habemus.

DE TERTIO EUROPAE SI-
nu, De Graeciae regionibus, ac locis,
de quibus memorandis in eis plurimis.

De Perdicum natura.

Cap. XII.

Tertius Europae sinus incipit à Cerau-
nijs montibus, desinit in Helleston-
tum. In eo apud Molossos, ubi Dodo-
nai Iouis templum est, Tomarus mons
est, circa radices nobilis centum fontibus, ut Theo-
pompo placet. In Epiro sacer fons, frigidus ultra Graeciae me-
omnes aquas, & spectatae diuersitatis. Nam in eum morabilia.
si ardentem immergus facem, extinguit, si procul,
ac sine igni admoues, suo pte ingenio inflamat. Do-
done (ut Maro dicit) Ioui sacra est. Delphi Ceph-
iso flumine, Castalio fonte, et Parnassi iugis celebres.
Acarmania Aracyntho eminet. Hanc ab Aetolia Pin-
dus diuidit, qui Acheloum parit, cum primis Grae-
ciae omnibus praeditum ueteri claritate. Nec iniu-
ria, cum inter calculos, quibus ripae eius micant Ga-
lactites inueniatur, qui scrupulus ipse ater, si tera-
tur,

N S tur,

Galactites

tur, reddit succum album ad lactis saporem. Fœmēnis nutrientibus illigatus, fœcundat ubera. Subnequs paruulis largiusculos haustus salinarum facit: intra os receptus, liquefcit. Cū soluitur tamen, memoria bonum perimit: quem post Nilum Achelous dat, tertium nemo.

Tenaron. Propter oppidum Patras, Scioessa locus nouem collium opacitate umbrosus, & radijs solis ferme inuisus, nec aliam ob causam memorabilis. In Læconia spiraculum est Tenaron. Et Tenaron est promontorium aduersum Africæ, in quo sanum Mœthymnæi Arionis, quem Delphine eò aduectum, imago testis est arca ad effigiem casus, & ueri operis expressa. Præterea tempus signatum Olympiæ de undetricesima, qua in certamine siculo idem Arion uictor scribitur, id ipsum gestum probatur. Est & oppidum Tenaron nobili uetustate. Præterea aliquot urbes, intra quas Leuctræ, non obscure iā pridem Lacedæmoniorum fœdo exitu. Amyclæ silentio suo quondam pessundatæ. Sparta insignis cū Pollucis, & Castoris templo, tum etiam Oibryadis illustris uiri titulis. Therame, unde primum cultus Dianæ. Pitane, quam Archesiæus Stoicus inde ortus prudentiæ suæ merito in lucem extulit. Antia, & Cardamyle, ubi quondam fuere Thyre, nunc locus dicitur, in quo anno septimodecimo regni Romul

muli inter Lacouas, & Argiuos memorabile fuit bellum. Nam Taygeta mons, & flumen Eurotas notiora sunt, quàm ut stylo egeant. Inachus aethiæ annis Argolicum secat tractum, quem rex Inachus à se nominavit, qui exordiū Argiæ nobilitati primus dedit. Epidauro decus est Aesculapij sacellum, cui incubantes ægritudinum remedia capessunt de monitis somniorum. Pallantem Arcadiæ oppidum, quod Palatio nostro per Euandrum Arcada appellationem dederit, sat est admonere. In qua, montes Cyllene, et Lycæus Menalus etiam, dijs alumnis inclaruerunt. Inter quos nec Erymanthus in obscuro est. Flumen Erymanthus Erymantho monte demissus. Et Ladon ille, Herculis pugnae hic planè clarè sunt. Varro perhibet fontem in Arcadia esse, cuius interimat haustus.

In hac terrarum parte de auibus hoc solum non indignum relatu comperimus, quod cum alijs locis merula fulua sit, circa Cyllenem candidissima est.

Nec lapidem speruerimus, quem Arcadia mittit, **Astbestos lapis.** Astbesto nomen est, ferri colore: hic accèsus semel extingui non potest.

In Megarensum sinum isthmus exit, ludis quinquennialibus, & delubro Neptuni inclytus. Quos ludos ea propter institutos ferunt, quod sinibus, quinque Peloponnesi ora abluuntur. A septentrione, o
nio,

nio, ab occidente Siculo, à brumali occidente Aegæo, à Solstitiali oriente Myrtoo, à Meridie Cretico. Hoc spectaculum per Cypselum tyrannum intermissum, Corinthij Olympiade quadragesimana Peloponnesus. na solennitati pristinae reddiderunt. Ceterum Peloponneson à Pelope regnatam nomen indicio est. Ea ut Platani folium recessibus, & prominentijs figurata, diuortium factum inter Ionium, & Aegæum mare, quatuor non amplius milibus disspescens utrunq; littus excursu tenui, quem is^o u^o dicunt ob angustias. Hic Hellas incipit, quam proprie uerã uolunt esse Græciam, quæ nunc Attica, Atte prius dicta. Ibi Athenæ, cui urbi saxa Scyronia propinqua sunt, porrecta sex millibus passuum, ob honorem uictoris Thesei, & memoriã nobilis poenæ sic nominata. Ex his rupibus Ino se cum Palæmone filio in profunda præcipitem iaculata, auxit maris numina. Attici mōtes. Nec Atticos montes in partem tacebimus. Est Icarus, est Brilessus, est Lycabettus, & Aegialus. Sed Hymeto meritisimè tribuitur principatus, quod apprimè florulentus eximio mellis sapore, & exter nos omnes, & suos uincit. Callurrhoen superent fontem, nec ideo Cruneson fontem alterum nulli rei numerant. Atheniensibus iudicij locus est Ariopagus, Marathon cāpus factus memorabilis opinione prælij cruentissimi.

Multa

Multæ quidem insulæ obiacent Atticæ continen- ^{insulæ.}
 tis, sed suburbanæ ferme sunt. Salamis, Sunium, Cos
 Ceos, quæ, ut Varro testis est, subtilioris uestis ami-
 cula, arte lanificæ scienciæ primæ in ornatum fecmi-
 narum dedit.

Eœotia Thebis enitet. Thebas cõdidit Amphion, ^{Thebæ urbs.}
 non quod Iyra saxa duxerit (neq; enim par est id ita
 gestum uideri) sed quod affatus suauitate homines
 rupium incolas, incultis moribus rudes, ad obsequi-
 um pellaxerit disciplinam. Vrbs ista numinibus
 æpud se ortis gloriatur, ut perhibent, qui sacris car-
 minibus Herculem, & Liberum celebrant. Apud
 Thebas Helicon lucus est, Citheron saltus, amnis Is-
 menius, fontes Arcthusa, Oedipodia, Psammate,
 Dirce. Sed ante alios Aganippe, & Hippocrane.
 Quos Cadmus literarum repertor primus, queni-
 am equestri exploratione primus deprehendisset,
 dum rimatur, quænam adisset lota, incensa est licen-
 tia poëtarum, ut pariter utrunq; uulgarent, scilicet
 quod eorum alter alitis equi ungula sollicitatus foret,
 alter potus facundia animas irrigaret. Et quod
 æperta foret alitis equi ungula, & quod poti in spi-
 rationem facerent literariam. Eubœa insula lateris
 obiectu efficit Au didis porcum, sæculis traditum Gre-
 cæ coniurationis memoria.

Bœotij ydem sunt, qui Leleges fuerunt, per quos Bœotij.
 defluens

defluens Cephissus amnis se in maria condit. In hac
 continentia Opuntias sinus, Larissa oppidum, Delphi,
 Rhamnus quoque, in qua Amphiarai fanum, & Phidiaca
 signum Dianæ. Varro opinatur duo in Bœotia esse
 flumina, naturâ licet separati, miraculo tamen non
 discrepante. Quorum alterum si ouillum pecus debibat,
 pullum fieri coloris, quem induerit. Alterius haustu
 quæcunq; uellerum fusca sunt, in candidum uerti.
 Addit etiam uideri ibi puteum pesti entem, cuius liquor mors est haluriëtibus. Perdices
 sanè cum ubiq; liberæ sint, ut aues uniuersæ, in Bœotia non sunt,
 nec cum uolant, sui sunt iuris. Sed in ipso aëre, quas transire non
 audeant, metas habent: inde ultra notatos iam terminos nunquam
 excunt, nec in Atticum solum transmeant. Hoc Bœotius proprium.
 Nam quæ communia sunt omnibus generatim persequemur. Concinnantur à perdicibus nidi
 munitione solerti. Spineis enim fruticibus, ac surculis receptus
 suos uestiunt, ut animalia, quæ infestant, arceantur à spinis
 surculorum. Ouis stragulum puluis est, ad quæ clanculo reuertuntur,
 ne indicium loci cõuersatio frequens faciat. Plerumq; foeminae
 transuehunt partus, ut mares fallant, qui eos impatientius affligunt,
 sepiusimè adulantes. Dicuntur micatur circa connubium,
 uictosq; credunt foeminarum uice Venerem sustinere. Ipsas libido sic agit
 tat, ut

fat. ut si uentus à masculis flauerit, fiant pregnantes odore. Tunc si quis hominum ubi incubant, propinquabit, egressæ matres uenientibus sese sponte offerunt, & simulata debilitate uel pedum, uel alarum quasi statim capi possint gressus fingunt tardiores. Hoc mendacis sollicitant obuios, & eludunt, quoad profecti longius à nidis auocentur. Nec in pullis studium segnius adcauendum. Cum enim ad uisos se perentiscunt, resupinati glebularum pedibus tollunt, quarum obiectu tam callidè proteguntur, ut lateant etiam deprehensi.

DE THESSALIA, ET IN EA
oppidis. De Peneo flumine. De Tempera amœnitate. De Olympi mōtis mira altitudine. A quo uē Philippi
regis erutus oculus.

Cap. XIII.

Hessalia eadem est, & Aemonia, quæ Homerus ἄρη & ὠελασγικὸν cognominat. Vbi genitus Hellen, à quo reges Hellenes nominati. Huius à tergo Pieria ad Macedoniam protenditur, quæ deuietia sub Macedonum uenit iugum. Multa ibi oppida. Flumina multa. De oppidis egregia sūt Phthia, Larissa.

Larissa, Thessalia, & Thebe. De annibus Peneus, qui propter Ofsam, Olympumq; decurrēs collibus dextra laeuāq; molliter curuis, nemorosis conuallibus Thessalicō facit Tempe, undisq; apertior Macedonia, ac Magnesium interluens, in Thermaeum sinum conditur. Thessaliae sunt Pharsalici campi, in quibus ciuiliū bellorum detonuerunt procellae.

Montes Ac ne in montes notos eamus Pindū, & Oethrym
Thessal. agitent, qui Lapitarum originem prosequuntur.

Ofsam, quos Centaurorum fabulis immorari iuuat. Pelion autem nuptiale conuiuium Thetidis, atque Pelei in tātum notitia obtulit, ut taceri de eo magis mirum sit. Nam Olympum ab Homero non per aliam daciā celebratum docent quae in eo uisitantur.

Olympus. Pri-
mò excellenti uertice tantus attollitur, ut summa eius caelum accole uocent. Ara est in cacumine Ioui dicata, cuius altaribus si qua de extis inferuntur, nec diffantur uentosis spiriibus, nec pluuijs diluuntur, sed uolente altero anno cuiusmodi relicta fuerint, eiusmodi reperiuntur. Et omnibus tempestatibus à corruptelis aurarum uindicatur quicquid ibi semel est Deo consecratum. Literae in cinere scriptae, usque ad alteram anni Cerimoniam permanent.

In regione Magnesia Methone oppidū est, quod sum obsideret Philippus Alexandri Macedonis
gni pa-

gni pater, damnatus est oculo iactu sagittæ, quam iecerat Aster oppidanus inscriptam suo nomine, loco uulneris nomine, quem petebat. Populum istum callere arte sagittaria credere possumus, uel de Philoctete, quoniam Melibœa in hoc pede cõputatur. Sed ne transeamus præsidium poetarum, fons Libethrus, & ipse Magnesie est.

DE MACEDONIA, EIVSQUE
regum successione, & Pæantidelapide. Cap. XIII.

Vi Edonij olim populi, quæq; Mygdonia erat terra, aut Pierium solum, uel Emathium, nunc omne uniformi uocabulo Macedonia res est, & partitiones, quæ specialiter ante seiungebantur Macedonum nomini contributæ, factæ sunt corpus unum. Igitur Macedoniam præcingit Thracius limes. Meridiana Thessaliæ, Epirotæ tenent. A uesperali plaga Dardani sunt, & Illyrij. Qua septentrione tunc dicitur, Pœonia, ac Pelagonia protegitur. A Tribalibus, montanis excessibus Aquilonio frigori obiecta. Inter ipsam, & Thraciam Strymon amnis facit terminum, qui ab Hiemi iugis irrigat.

Verum ut sileam, aut Rhodopen Mygdonium

8 mont

montem, aut Authon classibus Persicis nauigatum,
continentiq; abscissum mille quingentorum passuum
longitudine, simul de auri uenis, & argenti, quæ op-
timate in agris Macedonum, & plurimæ eruuntur.

Orestidæ. Orestiden dicam. Populi sunt, qui, ut Orestidæ dice-
rentur, inde ceceptum. Mycenis profugus matrici-
da, cum abscessus longius destinasset, natum sibi in
Emathia paruulum de Hermione, quam in omnes
casus sociam ascuerat, hic mandauerat occultandam.
Adoleuit puer in spiritu regij sanguinis nomen pa-
tris sui referens, occupatoq; quicquid esset, quod pro-
cedit in Macedonicum sinum, & Adriaticum salis,
terram, cui imperitauerat Orestiden dixit.

Pblegra, Gi-
gantum in-
ternetione me-
morabilis.

Admonet Pblegra, ubi antequam oppidum fieri
ret, rumor est militiam mundi dimicatum cum Gi-
gantibus, ut penitus persequamur quantis proba-
tionibus ibidem imperij indicia diuitiæ expeditio-
nis in hoc seculo perseuerarint. Illic si quando, ut
accidit, nymbis torrentes excitantur, & aucta aqua
rum pondera ruptis obicibus ualentius se in cam-
pos ruunt: eluione ossa etiam nunc feruntur dete-
gi, quæ ad instar corporis sunt humani, sed modo
grandiori, quæ ob enormem magnitudinem mon-
strofi exercitus iactitant extitisse, idq; adiuuatur at
gumento saxorum immanium, quibus oppugnatum
ecelum crediderunt.

Perseus

Pergam ad residua, quæ in Thessaliam, & Aem-
 oniam porriguntur. Sunt enim arrectiora, quam
 usquam proceritas montana attolli ualeat. Nec est
 in terris omnibus, quod merito ad istas eminentias
 comparetur. Quippe quas solas diluuialis irru-
 ptio, cum uniuersa obduceret, humido situ inaccessi-
 las reliquit. Durant uestigia non languidæ fidei, quæ
 bus apparet hos locos superstites undosæ tempesta-
 ti fuisse. Nã in latebrosis rupium cauaminibus, quæ
 fluctuum conflagijs tunc adesa sunt rediit. Con-
 chyliorum residerunt, & alia multa, quæ affatim
 mari incito expuuntur. Ita ut sint licet facie medi-
 terranea, apparent tamen specie litorali.

Nunc de incolis reddam. Aemathius, qui primus Macedoniis
 in Aemathia accepit principatum, seu quia indago Macedoniis
 originis eius æuo disperijt, seu quia alta res est, ge- qui imperis
 numus terræ habetur. Post hunc in Macedonijs ex- tarente
 ortum Aemathia nomen persitit. Sed Macedo Den-
 calionis maternus nepos, qui solus cum suæ domus
 familia morti publicæ superfuerat, uertit uocabulũ
 Macedoniamq; à se dixit. Macedonem Caranus in-
 sequitur, dux Peloponnesiacæ multitudinis, qui in-
 xta responsum datum à Deo, ubi caprarium pecus
 resedisse aduerterat, urbem condidit, quam dixit
 Aiyas, in qua sepeliri reges mos erat, nec alter ex
 tellentium uirorum bustis apud Macedonas præcos

dabatur locus. Succedit Carano Perdicca altera
 viceſima Olympiade, primus in Macedonia rex no-
 minatus. Cui Alexander Amynthæ filius diues habi-
 tus eſt, nec immerito ita enim affluenter ſucceſſus ei-
 uſ ampliandis opibus proficiebant, ut ante omnes
 Apollini Delphos, Ioui Heliden ſtatuas aureas dono-
 miſerit. Voluptati aurium indulgentiſſimè dedituſ,
 ſic ut plurimos, qui fidibus ſciebant, dum uixit, in
 uſum oblectamenti donis tenuerit liberalibus, inter
 quos & Pindarus Lyricum. Ab hoc Archelaus re-
 gnum excepit, prudens rei bellicæ, naualium etiam
 commentor præliorum. Is Archelaus in tantum lite-
 rarum amator fuit, ut Euripidi Thragico conſilio-
 rum ſuorum ſummam crederet. Cuius ſuprema
 non contentus proſequi ſumptu ſuneris, crimem ton-
 ſus eſt, & mœrorem, quem animo conceperat, uul-
 tu publicauit. Idem Archelaus Pythias & Olympi-
 cas palmas quadrigis adeptus. Græco potius animo
 quàm regali, gloriã illam præ ſe tulit. Poſt Arche-
 laum Macedonia res diſſenſione iactata in Amyn-
 thæ regno ſtetit, cui tres liberi, ſed Alexander patri
 ſuccedit. Quo exempto, Perdicca primo data co-
 pia ampliſſimæ poteſtatis, qui obiens, hæreditariũ
 regnum fratri Philippo reliquit. Quem captum
 oculo dextro apud Methonem ſupra diximus, cuius
 uſq; debilitatis omen præceſſera. Nam cum nuptias
 ageret

ageret, acciti Tibicines carmē Cyclopeum quasi de
 colludio concinuisse traduntur. Hic Philippus Ma-
 gnum procreat Alexandrum, quamlibet Olympias
 Alexandri mater nobiliorem ei patrem acquirere
 affectauerit, cum se coitu draconis consatam affir- Alexander
 maret. Ita tantum ipse egit, ut Deo genitus credere Magnus.
 cur. Peragrauit orbem rectoribus Aristotele, & Ca-
 listhene usus. Subegit Asiam, Armeniam, Iberiam,
 Albaniam, Cappadociam, Syriam, Aegyptum: Tau-
 rum, Caucasumq; transgressus est. Bactros domuit,
 Medis & Persis imperauit. Cepit Indiam, emensus
 omnia, ad quæ Liber, & Hercules accesserant. For-
 ma supra hominem angustiore, ceruice celsa, lætis
 oculis, & illustribus malis ad gratiam rubescenti-
 bus, reliquis corporis lineamētis non sine maiesta-
 te quadam decorus. Victor omnium, uino, & ira ui-
 ctus, morbo uimolentiæ apud Babylonem humilio-
 re, quàm uixerat, fortunâ exemptus est. Post quem
 qui fuerunt magis ad segetem Romanæ gloriæ, quàm
 ad hereditatem tanti nominis ortos inuenimus.

Macedonia lapidem gignit, quem Pæantiden Pæantis.
 uocant. Hunc eundem & concipere, parere, & par-
 turientibus opitulari fama prodiga est.

Circa Tiresiæ sepulchrum
 plurimus inue-
 nitur.

DE THRACVM MORIBVS
 institutisq;. De Thraciæ locis, ac po-
 pulis. De Gruibus, Hirundinibusq;
 De Helleponto, deq; Claro in-
 sula, & Aegæo mari.
 Cap. xv.

Nunc in Thraciam locus est pergens
 & ad ualidissimas Europæ gētes uo-
 la obuertere. Quas qui sedulo expe-
 riri uelit, non difficulter deprehē-
 det, Thracibus & Barbaris inesse contemptum ui-
 tæ, ex quadam naturalis sapientiæ disciplina. Con-
 Thracum cordant omnes ad interitū uoluntarium, dum non
 mores. nulli eorum putant obeuntium animas reueri, alii
 non extingui, sed beatas magis fieri. Apud pluri-
 mos luctuosa sunt puerperia. Deniq; recentem na-
 tum fletu parens excipit. Controuersum letæ su-
 funcra, adeo ut exemptos gaudeo prosequantur.
 Vxorū numero se uiri iactitant, & honoris loco
 ducunt multiplex coniugium. Quæ fœminæ ten-
 ces sunt pudicitie, defunctorum insiliunt coniugum
 rogos, & quod maximè insigne ducunt castitatis
 precipites in flammās eunt. Nupturæ non parentum
 arbitratu trans eunt ad maritos, sed quæ præ ceteris
 ris spē

ris specie ualent, subhastari nolunt, & licentia tationis admissa, nō moribus nubunt, sed prēmij. Quas formæ premit dedecus, dotibus emunt, quibus coniungantur. Vterque sexus epulantes, focos ambiunt herbarum, quas habent semine ignibus superiecto. Cuius nidore percussi, pro lætitia habent imitari ebrietatem sensibus sauciatis. De riu ista sunt.

De locis, & populis quæ sequuntur. Strymonē Loca popu- accolunt dextro latere Denselatæ. Bessorum quoq; liq; Thraciæ. multa nomina adusq; Nestum amnem, qui radices Pangæi circumfluit, Hebrum Odrysarum solum fundit, qui fluuius excurrit inter Priantas, Doloncas, Thynos, Corpyllos, aliosq; Barbaros, tangit & Cyconas. Deinde Aemus sex millibus passuum arduus, cuius auersa Mœsi, Getæ, Sarinate, Scythæ, & plurimæ incidunt nationes. Ponticum littus Scythonia gens obtinet, quæ nato ibi Orpheo uate decus addidit nomini. Quem siue sacrorum, siue cantuū secreta in Sperchio promontorio aguisse tradunt. deinde stagnum Bistonium. Nec longè regio Maronea, in qua Tyrida oppidum fuit, equorum Diomedis stabulum. Sed cecit æuo, solumq; turris uestibulum adhuc durat. Inde non procul urbs Abdæra, quæ Diomedis soror & cōdidit, et à se sic uocauit. Mox Democriti domus Phisici, ac si uerum rimere, idcō

nobilior. Hanc Abderam Olympiade prima, & trigesima senio, collapsam Clazomenij ex Asia ad maiorem faciem restitutam, oblitteratis, quæ præcesserant, nomini suo uindicarunt. Locum Doriscum illustrem reddidit Xerxis aduentus, quod ibi recoleit militis sui numerum. Polydori tumulum ostendit Aemus in parte, quam Arotères Scythæ celebrant. Quondam urbem Geraniam, Cattuzam uocant Barbari, unde à gruibus Pygmæos ferunt pulsos. Manifestum sanè est in Septentrionalem plagam hyeme grues frequentissimas conuolare.

Gruum militia.

Nec piguerit meminisse, quatenus expeditiones suas dirigant. Sub quodam militiæ eunt signo & ne pergentibus ad destmata uis flatuum renitatur, arenas deuorant, sublatisq; lapillis ad moderatam grauitatem saburrantur. Tunc se tollunt in altissima, ut de excelsiori specula metentur, quas petant terras. Fidens meatu præit cateruas Volatus desidiam castigat, uoceq; cogit agmen: ea ubi obraucata est, succedit alia. Pontum transituræ angustias captant. Et quidem eas promptum est oculis deprehendere, quæ inter Tauricam sunt, & Paphlagoniam, id est, inter Carambin, & λιπὴ μέτερον. Cum trans medium alueum aduentasse se sciunt, scrupulorum sarcina pedes liberant, ita nauæ prodiderunt, compluti sepe ex illo casu imbre saxatili. Arenas non prius euomunt,

suomunt, quam securæ sedis suæ fuerint. Concors
 cura omnium pro fatigatis, adeo ut si quæ defecerint,
 congruant uniuersæ, lassatasq; sustollant usq; dum
 uires ocio recuperentur. Nec in terra cura segnior.
 Excubias nocte diuidunt, ut exsomnia sit decima
 quæq;. Vigiles ponduscula digitis amplectuntur,
 quæ si fortè exciderint somnum arguant.

Quod cauendum erit, clangore indicant. Aetate
 in illis prodit color: nigrescunt enim senectute.

Veniamus ad promontorium $\chi\rho\nu\sigma\acute{o}\nu\epsilon\gamma\omicron\varsigma$ By-
 zantio oppido nobile, antea Lygos dictum, quod à
 Dyrrachio abest septingentis undecim millibus pas-
 suum. Tantum enim patet inter Adriaticum mare,
 & Propontidem. In Coeniensi quoq; regione à Fla-
 uiopoli colonia Byziae oppidum quondam Arx Te-
 rei regis, nunc in uisum, & inaccessum Hirundini-
 bus, & deinceps alitibus alijs, quanquam Thebas,
 quod illa moenia sepius capta sint, aspernetur subi-
 re. Nam inter cætera habere illas quiddam præsci- Præscia hie
 um, inde noscitur, quod lapsura non petunt culmi- rundinum
 na, & aspernantur peritura quoquo modo tecta. natura.
 Minimè certè à diris auibus impetuntur, nec unquã
 præda sunt ut sacræ. Cibos non sumunt residentes,
 sed in aère capiunt escas, & hauriunt.

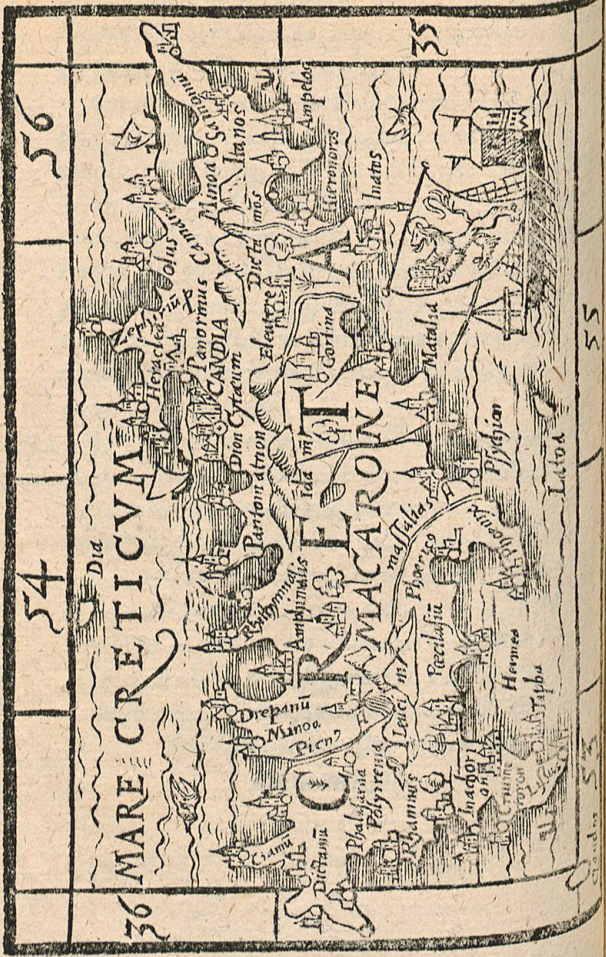
Alter isthmus in Thracia est similibus angustijs,
 & pari latitudine arcti maris. Cuius littora duæ
 O 5 urbes

urbes utrinq; secus ostentant. Propontidis oram in-
signit Paçtyæ, Melanem sinum Cardia, quod in cor-
dis faciem sita sit, dicta Cardia est.

Hellepontus. Omnis autem magnus Hellepontus stringitur in
stadia septem, quibus ab Europa Asiaticâ plagam
iudicat. Hic quoq; urbes duæ, Abydos Asia est, &
Sestos Europæ. Deinde contraria inter se promon-
toria Mastusia Cheronensi, ubi finitur Europæ finis
tertius. Sigeum Asia, in quo tumulus est Κεωδός
æx dictus, Hecubæ sepulchrum, & turris Protefilai
delubro data. Finibus Thraciæ à septentrione Ister
obtenditur, ab oriente Pontus, ac Propontis, A' me-
ridie Aegeum mare.

Finitime Inter Tenedum, & Chium est Claros insula, qua
insula. Aegæus sinus panditur. Ab dextra Antandrum nas-
cuntur saxum est: hoc enim uerius, quam insu-
la meruit cognominari. Id quoniam uisentibus pro-
cul capræ simile creditur, quam Græci Αἰγὴν nun-
cupant, Aegæus ab eo sinus dictus est. A' Phalario
Corcyræ promontorio, ad nauis effigiem scopulus
eminet, in quem transfigurata Vlyssis nauem cre-
diderunt. Cythera, quæ à Malea abest, quinq;
millibus passuum, Porphyris an-
tea nomen fuit.

10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

36

34

35

35

37

Dia

MARE CRETICVM

CRETA MACARONE

Minoas

CANDIA

Gortina

Rethymus

Iraklion

Matala

Psithyria

Phylaktes

Chania

Drepani

Minoas

Picn?

Phalargia

Polytrea

Rhymus

Inachori

Hermes

Tabata

Chania

Giama

Dictania

Phalargia

Polytrea

Rhymus

Inachori

Hermes

Tabata

Chania

Chania

DE CRETA INSVLA, DE QVE
alijs plurimis ad eam pertinenti-
bus. Cap. XVI. 24

Ronius est Cretam dicere, quam ab-
soluere in quo mari iaceat. Ita enim
circumflui illius nomina Græci per-
miscuerūt, ut dum alijs alia inserūt,
penè obduxerint uniuersa. Quanta possumus tamē
fide in designanda, operam locabimus, ne quid hæ-
reat sub ancipiti. Inter ortum porrigitur, & occa-
sum tractu longissimo, hinc Græcia, inde Cyrenis
obiacentibus. A septentrione Aegæis & suis, id
est, Creticis æsibus uerberatur: ab Austro Libycis
undis persunditur, & Aegyptijs. Constipata centū
urbibus, sicuti perhibent, qui prodigè lingua *lar-
giti sunt, sed magnis & ambitiosis oppidis quorum
principatus est penes Gortynam, Cydona, Gnos-
son, Therapnen, Cyteum, Lisson. Dosiades eam à
Crete nymp̄ha Hesperides filia, Anaximander à Cre-
te rege Curetum, Cretas Aëriam prius dictam, mox
Curetim. Nonnulli etiam à temperie coeli $\mu\alpha\kappa\rho\sigma\acute{o}$
 $\nu\eta\sigma\omicron\upsilon\psi$ appellatam prodiderunt. Prima mari potuit
nauibus, & sagittis, prima literis iura iunxit. Pyr-
rhicem docuit Pyrrho repertore. Equestres turmas

*al. loquuti.

prima docuit lasciuas uertigines implicare, ex qua disciplina bellicæ rei usus datus. Studium Musicum inde cœptum, cum Idæi Dactyli modulos crepitu, ac tinnitu æris deprehensos in uersificum ordinem transtulissent. Albet iugis montium Dyctinei, et Cadischi, qui ita excandescunt, ut eminus nauigantes magis putent nubila. Præter cæteros Ida est, qui ante solis ortus solem uidet.

Varro in opere, quod de littoralibus est, etiam suis temporibus affirmat sepulchrum Iouis ibi uisitatum. Cretes Dianam religiosissimè uenerantur, **Religio Cretensium.** Βριθόμαρτλω gentiliter nominantes, quod sermone nostro sonat uirginem dulcem. Aedem numinis præterquam nudus uestigia nullus licitò ingreditur. Ea ædes ostentat manus Dædali. Gortinam amnis Lethæus præterfluit, quo Europæ Tauri dorso Gortinij ferunt uestitatum. Hicdem Gortinij, & Cadmij colunt Europæ fratrem, ita enim memorant. Videtur hic, & occurrit, sed die iam uesperato augustiore se facie uisendum offerens. Gnosij Mineruam ciuē deam numerant, primumq; apud se fruges satas affirmant, audacter cum Atticis contendentes.

Ager Creticus syluestrium caprarum copiosus est, ceruo eget, lupos, uulpes, aliq; quadrupedum noxia nusquam educat. Serpens nulla, larga uitis, mira soli indulgentia, arborarij prouentus abundantes.

tes. Nam in huius tantum insule parte repullulan-
 esse cupressi. Herba ibi est, quæ ἄλιμθ dicitur,
 ea admorsa diurnam famem prohibet, proinde
 hæc Cretica est. Phalangium aranei genus est: si ni-
 sum quæras, nulla vis corporis: si potestatem, ictum
 hominem ueneno interficit. Lapis quoq; Idæus Da-
 stylus dicitur, insule istius alumnus, coloris ferrei,
 humano pollicis similis. Auem Noctuam Creta non
 habet, & si ibi inuehatur, emoritur.

DE CARYSTO, ET IN EA A-
 quis calētibus, deq; Carystijs auibus.
 Chalcide, Cycladibus, Io, deq;
 Delo, insulis. Cap.

XVII.

Carystos aquas calentes habet, quas Ἐλ-
 λωπίας uocant, & Carystias aues,
 quæ flammis impunè inuolant, car-
 basa etiã quæ inter ignes ualent. Chal Chalcis in-
 cis eadem habita est apud priscos, ut Callidemus au sula.
 thor est, ere ibi primùm reperto. Titanas in ea anti-
 quissimè regnasse, ostedunt ritus religionum. Bria-
 reo enim rē diuinam Carystij faciunt, sicuti Aegeo-
 ni Chalcidenses. Nam omnis ferme Eubœa Titanū
 fuit regnum.

Cyclus

Cyclades *insulae.* Cycladas autumant inde dictas, quia licet spacijs longioribus à Delo proiectæ in orbem tamen circa Delum sitæ sunt, & orbem $\kappa\epsilon\lambda\omicron\varsigma\upsilon$ Grai loquuntur. Ios Homeri tumulo cæteram antecedit. Meminisse hoc loco par est post primum diluuium Ogygij temporibus notatum, cum nouem & amplius mensibus diem continua nox inumbrasset, Delon ante omnes terras radijs solis illuminatam, sortis tamq; ex eo nomen, quod prima reddita foret uisibus. Inter Ogygium sanè, & Deucalionè medium æuum sexcentis annis datur.

DE ORTYGIA INSVLA:
Deq; Coturnicibus.
Cap. XVIII.

Adem est & Ortygia, quæ clarissimè est, in Cycladum numero multifariè traditur. Nunc asteria à cultura Apollinis, nunc à uenatibus Lagia, uel nethus. Pyrpilè etiam, quoniam & ignitabula ibi, & ignis inuenta sunt.

Coturnices.

In hac primum uisæ Coturnices aues, quas $\omicron\upsilon\gamma\alpha\varsigma$ Graeci uocant. Has easdem in Latona tuteola existimant constitutas. Nec semper apparent. Ad ueniendi habent tempora æstate depulsa. Cum ma
rio

via tranant impetus differunt, & metu spacij longioris vires suas nutriunt tarditate. Vbi terram perferunt sentiscunt, coeunt cateruatim, deinde globatae uehementius properant. Quae festinatio plerumque exitium portat nauigantibus. Accidit enim noctibus, ut uela incidant, & praeponderatis sinibus alueos inuertant. Austro nunquam exeunt. Nam metuunt nim flatus tumidioris. Plurimum se Aquilonibus eredunt ut corpora pinguiuscula, atque eo tarda facilius prouehat siccor, & uehementior spiritus: ὄρνις τοιοῦτη λέγεται dicitur, quae gregem ducit. Eandem terrae proximam accipiter speculatus rapit. Ac propterea opera est uniuersis, ut sollicitent ducem generis externi, per quem frustrentur primam discrimina. Cibos gratissimos habent semina uenorum, quam ob causam eas damnauere prudentium mensae. Solum hoc animal praeter hominem, morbum patitur Comitiale.

DE EUBOEA INSVLA.

Cap. XIX.

Euboea tam modico aestu diuidua est à 27
 Boeotiae continenti, ut dubitandum
 sit, an numerari inter insulas debeat.
 Nam latere, quem uocant Euripum,
 Ierya

terre ponte iungitur, & per fabricam breuissimam
 machinæ, aditur pede. Ceneo promontorio uadit
 in septentrionem, duobus alijs in meridiem extendi-
 tur, quorum Gerastos spectat Atticam, Caphareos
 prominet in Hellespontum. Vbi post Iij excidium
 Argiuam classem uel Mineruæ ira, uel, quod certis-
 or prodidit memoria, sydus Arcturi grauibus affe-
 cit casibus.

DE PARO INSVLA, AC SAR-
 dalapide. Cap. XX.

Armore Paros nobilis à Delo oppi-
 do frequentissima, prius tamen Minoia,
 quam Paros dicta. Nam suba-
 Æta à Minoe, quo ad in Creticis mæsse
 legibus, Minoiam loquebantur. Præter marmor,
 dat & Sardam lapidem, qui marmore quidem præ-
 stat, inter gemmas uerò uilissimus ducitur. Naxos
 à Delo duodeuiginti millia passuum separant, in qua
 Strongyle oppidum. Sed Naxos Dionysia prius-
 quam Naxos dicta, uel quia hospita Libero patri,
 uel quòd fertilitate uitium uincat cæteras. Sunt præ-
 terea Cyclades plurimæ, sed in supra dictis
 præcipuum est, quod memo-
 rie debeat.

DE ICARO INSVLA, ET PY- 26
thagora Philosopho. De Melo, Car-
patho, Rhodo, & Lemno insulis,
ac Atho montis umbra.
Cap. XXI.

DE Sporadibus est & Icaros quæ Ica- Icaros:
rio mari nomen dedit. Hæc inter Sa-
mum, & Myconum procurrentibus

saxis inhospita, ac nullis finibus por-

tuosa, ob inhumana littora infamis est. Vult ergo

Varro Icarum Creten ibi naufragio interiisse, et de

exitu hominis impositum nomen loco. Nam in Sa- Samos:
mo nihil nobilius, quam Pythagoras civis, qui mox

offensus fastu Tyrannico relicta domo patria, Bru-

to consule, qui reges urbe exegit, Italiam aduectus

est. Melos, quam Callimachus Mimallida dixit, om- Melos:
nium insularum rotundissima est iuxta Aeoliam.

Nam Carpathus ipsa est, à qua Carpathium sinum Carpathus:
dicimus. Nunquam ita cœlum nubilum est, ut in so-

le Rhodos non sit.

Lemnij vulcanum colunt, ideo in Lemno metro- Lemnos:
polis Hephæstia. Præterea oppidum Myrina, in cu-

ius forum mons Athos è Macedonia umbram iacit.

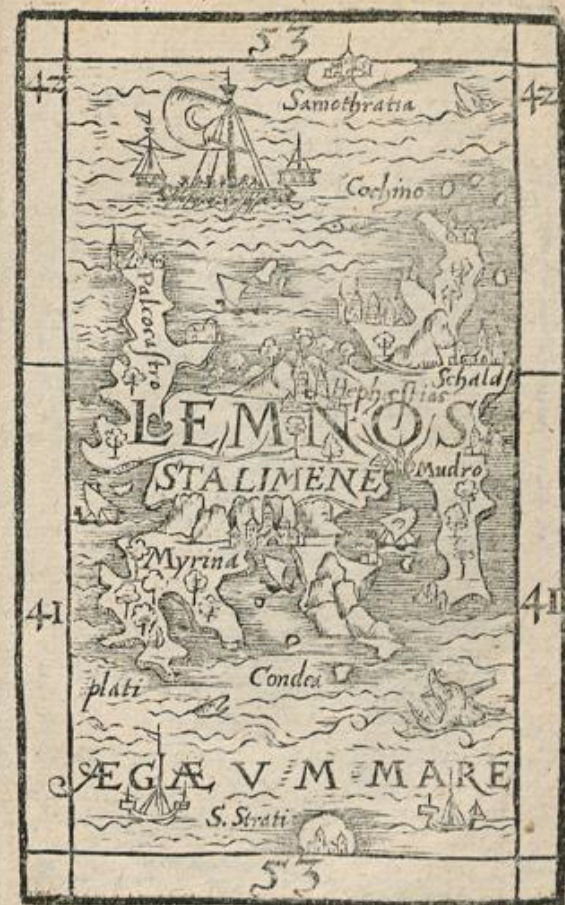
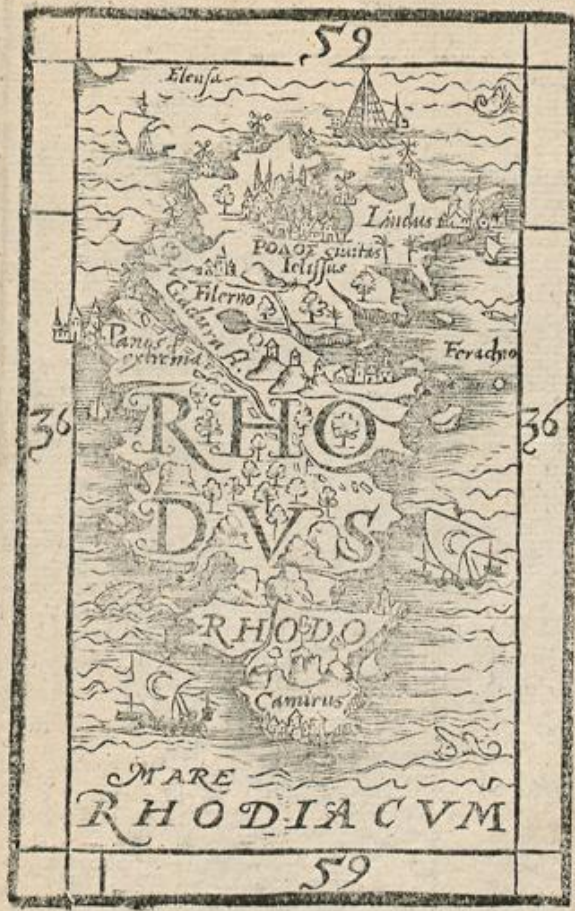
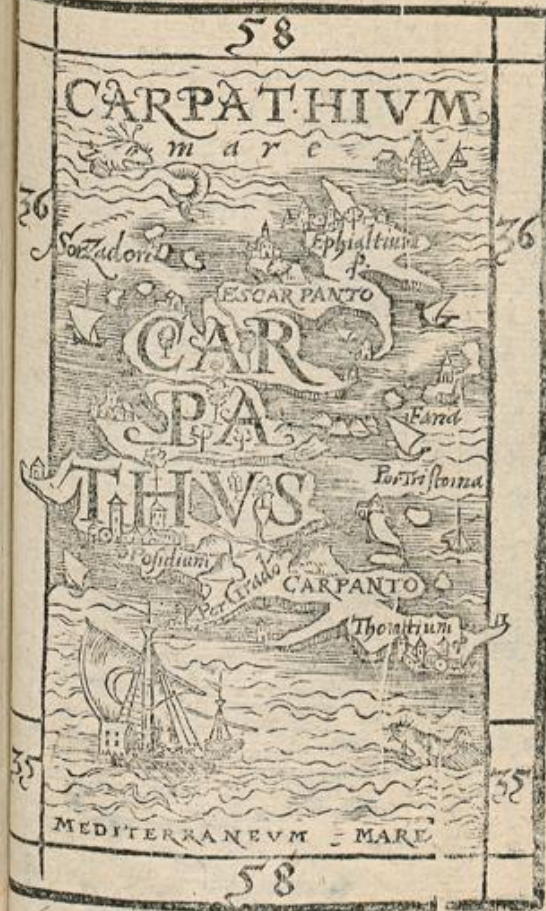
Quod non frustra inter miracula notauerunt, cum

Athos à Lemno sex & octoginta millibus passuum
separetur. Et sanè Athos sublimis adeo, ut altior
estimetur, quàm unde imbres cadunt. Quæ opinio
eò fidem concepit, quod in aris, quas cacumine susti-
net, nunquam cineres eluuntur, nec quicquam ex
aggeribus suis perdunt, sed quo relictæ fuerint cum-
mulo, permanent. In summo oppidum Acrothos
fuit, in quo dimidio longior, quàm alijs terris inco-
lentium ætas prorogabatur. Ideò inde homines præ
negotios Græci, nostri appellauere longæuos.

DE HELLESPONTO, PRO-
pontide, Bosphero Thracio. Deque
Delphinorum piscium mira na-
tura. Cap. XXII.

Partus Europæ sinus Hellestōto in-
cipit. Maotidis ostio terminatur. At-
que omnis hæc latitudo, quæ Euro-
pam, Asiamq; diuidit, in septē stadio-
rum angustias stringitur. Hic est Hellepontus. Hæc
Xerxes ponte naualibus factō permeauit. Tenuis
deinde Euripus porrigitur ad Asiæ urbem Pri-
pum, quam Magnus Alexander potiundi orbis æ-
more transcēdit, & potius est. inde diffusus æquo-
re patentissimo rursus stringitur in Propontidem.
Mox

Mox in quingentos passus coarctatur, fitq; Bosphorus Thracicus, qua Darius copias transportauit.

Hæc profunda Delphinis plurimos habent, in Delphinoribus

quibus cause miraculi multiformes. Ante omnia nihil uelocius habent maria, sic ut plerumq; salientes transuolent uela nauium. Quoquo eant coniuges euagantur, catulos edunt: decimus mensis maturum facit partum, Lucinam æstiuus dies soluit. Vberibus foetus alunt, teneros in faucibus receptant, in ualidâ aliquantisper prosequuntur. In tricesimum annum uiuunt, quod exploratum est in experimentis caudis amputatis. Ora non quo ceteræ beluæ loca habent, sed fermè in uentribus. Contra naturâ aqua tilium soli linguas mouët. Aculeate sunt spinæ dorsuales. Cum ira subiacet, inhorrescunt: cum animo conquiescunt, quibusdam receptaculis operiuntur. Spirare eos in aquis negant, & uitales auras non nisi in aëre supero recuperare. Pro uoce gemitus est similis humano. Certum habent uocabulum, quo accepto uocantes sequuntur. Nam propriè Simones uocantur. Voces hominum Aquilonis flatu celerius audiunt. Contrâ Austro spirante auditus obstruuntur. Mulcentur à musica. Gaudent cantibus tibiarum. Vbicunq; symphonia est, gregibus aduentant.

Diuo Augusto principe in Campania Delphinum

Historiæ Cicero-
ratorum Belu-
phiorum.

puer fragmentis panis primo illexit, & in tantum
 consuetudo ualuit, ut alendum se etiam manibus i-
 pſius crederet. Mox cum prolufiffet puerilis auda-
 cia, intra ſpacia eum Lucrini lacus ueſtitauit. Vnde
 effectum, ut à Baiano littore equitantem puerū Pua-
 teolos uſq; ueheret. Hoc per annos plurimos tam
 diu geſtum, donec aſiduo ſpectaculo deſineret mi-
 raculum eſſe, quod gerebatur. Sed ubi abiit puer,
 ſub oculis publicis deſyderij mœrore Delphin in-
 terijt. Pigeret hoc aſſeuerare, ni Meccœnatis, & Fa-
 biani, multorumus præterea eſſet literis compre-
 henſum. In Africano mox littore apud Hipponem Di-
 arrhyton Delphin ab Hipponenſibus paſtus tra-
 ctandum ſe præbuit, impositos quoq; frequenter ge-
 ſtauit. Nec populi tantum manibus acta res, nam &
 proconſul Africæ Flauianus ipſe eum contigit, un-
 guentis etiam delibuit, qui odoris nouitate obſopi-
 tus aliquantiſper pro exanimi iactatus eſt, multisq;
 menſibus deſciuit à ſolita conuerſatione. Apud Iaf-
 ſum urbem Babylonie puerum Delphinus adama-
 uit. Quem dum poſt aſſueta colludia recedentē in-
 patientius ſequitur, arenis inuectus hæſit. Alexan-
 der Magnus amorem illum numinis fuiſſe interpre-
 tatus, præfecit puerum Neptuni ſacerdotio. Iuxta ea-
 andem urbem (ut Egeſidemus author eſt) aliū pue-
 rum Hermiam nomine per maria ſimiliter inſiden-
 tem

tem cum undosior fluctus necauisset, Delphinus ad terram reuexit, & uelut fateretur reatum, poenitentiam suam morte mulctauit, nec reuerti uoluit amplius in profunda. Suppetunt & alia exempla, ut Arionem transeamus, cuius exitum annalium fides comprobauit. Ad hæc si quando lasciuiunt noui fœtus à maioribus datur adultior gregi custos. Quo magistro ludere impetus incursantium belluarum addiscant, quanquam ibi præter Phocas rara bestia est.

Plurimus Thynnus in Ponto nec alibi penè fœtificant. Nusquã enim altius adoleseunt, scilicet ob piscis, aquas dulciores. Illabuntur ueris tempore, intrans dextero litore, leuo exeunt. Hoc inde accidere credunt, quod dextris oculis ocutius cernunt, quam sinistris.

DE ISTRO FLVMINE. DE
Fibro animali. Deq; gemmis
Ponticis. Cap. XXIII.

River Germanicis iugis oritur, effusus monte, qui * Tauricos Gallie ad * al. Rau-
spectat. Sexaginta amnes in se recipit, omnes fermè nauigabiles. Septem
ostijs Pontum influit. Quorum primum Peuce, secundum

cūdam Naracostoma, tertium Calostoma, quartum Pseudostoma. Nam quintum Boreostoma, ac deinde sextum Spirostoma languidiora sunt cæteris. Septimum uerò pigrum, ac palustri specie, non habet, quod anni comparetur. Priora quatuor ita magna sunt, ut per longitudinem $\times 1$ millium passuum non misceantur æquori, dulcemq; haustum incorrupto detineant sapore.

Per uniuersum Pontum Fiber plurimus, quem **Castor.** alio uocabulo dicunt Castorem, Lutræ similis est, animal morfu potentissimum, adeo, ut cum hominē inuaserit, conuentum dentium non prius laxet, quàm concrepuisse persenserit ossa fracta. Testiculi eius appetuntur in usu medelarum, idcirco cum urgeri se intelligit, ne captus prosit, ipse geminos suos deuorat. Mittit Pontus et gemmas, quas à patria Ponticas dicimus genere diuerso. Quippe aliæ aureas, aliæ sanguineas stellas habent, et ex quidem inter sacras habentur. Namq; ostentationi potius quàm usui sui deleguntur. Non guttis asperæ sunt, sed longius colorum ductibus linciantur.

DE AMNE HYPANE, ET EX-
ampeo fonte. Cap. XXIII.

Hypanis amnis oritur inter Achetas,
Scythicorum annium princeps, pu-
rus, & haustu saluberrimus usq; dū
Callipodum terris inferatur. Vbi fons

Exampeus infāmis est amara scaturigine. Qui Ex-
ampeus liquido admixtus fluori omnem uitio suo
uertit, adeo ut dissimilis sibi in maria condatur. ita
inter gentium opiniones fama de Hypane discor-
dat, qui in principijs eum norunt, prædicant, qui in
fine experti sunt, non iniuria execrantur.

DE BORYSTHENE FLUMI-
ne, ac eius accolis. De natura canum.
De Scytharum moribus. De gem-
mis, Smaragdo, Cycaneo, Cry-
stallo. Cap. XXV.

Pud Neuros nascitur Borysthenes
flumē, in quo pisces egregij saporis,
& quibus ossa nulla sunt, nec aliud,
quàm Cartilagine tenerrime. Ve-
rum Neuri (ut accepimus) æstatis temporibus in lu-
pos transfigurantur. Deinde exacto spacio, quod
huic

huic sorti attributum est, in pristinam faciem reuertuntur. Populis istis deus Mars est. Pro simulacris enses colunt, Homines uictimas habent, ossibus adolent ignes focorum. Geloni ad hos proximant. De hostium cutibus, & sibi indumenta faciunt, & equis suis tegmina. Gelonis Agathyrsi collimitantur caeruleo picti colore, fucatis in cerulum crinibus. Nec hoc sine differentia. Nam quanto quis altero praestat, tanto propensiore nota tingitur, ut sit indicium humilitatis minus pingi.

Hominiuora.

Post Antropophagi, quibus execrandi sunt cibi humana uiscera. Quem morem impiæ gentis, adiacentium terrarum prodit tristissima solitudo, quas ob nefarium ritum finitimæ nationes metu profuge reliquerunt, & ea causa est, ut usq; ad mare, quod Tabi uocant, per longitudinem eius oræ, quæ essiuo oriæti adiacet, sine homine terra sit, & immensa deserta, quo ad perueniatur ad Seres. Chalybes, & Dabæ in parte Asiaticæ Scythiæ crudelitate ab immanissimis nihil discrepant.

Albani.

At Albani in ora gentes, qui posteros se Iasonis credi uolunt, albo crime nascuntur: caniciem habent auspicium capillorum. Ergo capillorum color genti nomen dedit. Glauca oculis inest pupilla, ideo non se plus quam die cernunt. Apud hos populos nati canes feris omnibus anteponuntur. Frangunt tauros, Leo-

nes perimunt, detinent quicquid obiectum
 est. Quibus ex causis meruerunt etiam annalibus
 tradi. Regimus petenti Indiam Alexandro à rege
 Albania dono duos missos, quorum alter sues sibi, Canū genes
 & ursos oblatos usq; adeo spreuit, ut offensus dege
 rosilas.
 neri præda, ignauo similis diu accubaret, quem per
 ignorantiam uelut inertem, Alexander extingui im
 perauit. Alter uerò monitu eorum, qui donum pro
 secuti erant, leonem missum necauit. Mox uiso Ele
 phante nōtabiliter exultans belluam primo astu fa
 tigauit, deinde cum summo spectantiū horrore ter
 re affixi. Hoc genus canum crescit ad formam am
 plissimam, terrificis latratibus ultra rugitus inso
 nantes. Hæc sunt de canibus Albanis, reliqua com
 munita uarietate diligunt, sicut exemplis palam factum est. In Epiro
 deniq; domini percussorem in coetu agnitum latra
 rodidit. Iasone Lycio interfecto canis ip
 tu canis tænatu cibum inedia obiit. Lysimachi re
 gis canis, flammis se iniecit, accenso domini rogo,
 & pariter rigni absumptus est. Garamantum regens
 & ducenti canes ab exilio reduxerunt præliati aduer
 sus resisteres. Colosonij, & Castabalenses canibus
 in bella præducenti primas acies instruebant.
 Appio dominum lunio, Publio Silio consulibus, damnatū Ni
 canis, cum abigi non posset, comitatus em

in carcerē mox percussū, ululatu profectus est. Cumq; ex miseratione populi Romani potestas ei cibi fieret, ad os defuncti escam tulit. Vltimo abiecit. Etum in Tyberim cadauer adnatans sustentare conatus est. Canes soli nomina sua recognoscunt, itinerum meminerunt. Indi coitus tempore in saltibus canes scēminas religant, ut cum his Tigridibus coeant, quarum ex primis conceptibus ob nimiam feritatem inutiles partus iudicant, itidem secundos, tertios educant. Aegyptij canes e Nilo nunquam nisi currentes lambitant, dum a Crocodilis insidias cauent.

Inter Antropophagos in Asiatica parte numerantur Essedones, qui & ipsi nefandis funestantur humana gens. inter se cibis. Essedonum mos est parentum funera cantibus prosequi, & proximorum conrogatis coetibus, cadauera ipsa dentibus laniare, pedumq; carnibus mixta dapes facere. Capita etiam in ossibus auro incincta in poculorum tradere ministrum. Scythotauri pro hostijs cadunt aduenas. Nomades pabula sequuntur. Georgi in Europa siti auros exarcent. Axiaca perinde in Europa siti, neq; mirantur aliena, neq; sua diligunt. Satarchæ usu auri, avaritia gentiq; damnato in æternum se a publica auaritia abdicarunt.

Scythæ interiores.

Scytharum interiorum habitantium asperior ritus est. Specus incolunt. Pocula non ut Essedones, sed de ini-

de inimicorum capitibus moliuntur. Amant præ-
lia, interemptorum cruorem è uulneribus ipsis bi-
bunt. Numero cædium honor crescit, quarum ex-
pertem esse apud eos probrũ est. Haustu mutui san-
guinis foedus sanciant, non suo tãtum more, sed Me-
dorũ quoq; usurpata disciplina. Bello deniq; quod
gestum Olympiade nona, & quadragesima, anno
post Ilium captum sexcentesimo quarto, inter Alya-
them Lydum, & Astyagem Mediæ regem hoc pa-
cto firmata sunt iura pacis.

Colchorum urbem Dioscoriaden Amphitus, &
Telchius aurigæ Castoris, & Pollucis condiderunt,
in quibus Heniochorum gens exorta est.

Ultra Sauromatas in Asia sitos, qui Mithridatĩ
latebram, & qui originem Medis dederunt, confie-
nes sunt Thalij his nationibus, quas ab Oriente cõ-
tingunt Caspij maris fauces, quæ fauces mirum in
modum maciantur imbribus, crescunt aestibus. He-
nichorum montes Araxem, Moschorum Phasiden
fundunt. Sed Araxes breuibus interuallis ab Eu-
phratis ortu caput tollit, ac deinde in Caspium fer-
tur mare. Arimasspi circa Gesglitron positi unocuo-
lo gens est.

Ultra hos & Riphæum iugũ regio est assiduis Terræ frigo
obsessa niuibus $\pi\lambda\sigma\phi\phi\sigma\phi\sigma\phi$ dicunt. Quippe ca-
re inhabita-
sus continuarum pruinarum quiddam ibi exprimit tæ.

pinna-

pinnarum simile. Damnata pars mundi, et à rerum natura in nubem æternæ caliginis mersa, ipsis quæ prorsus Aquilonis conceptaculis rigentissima. Solæ terrarum non nouit uices temporum, nec de cælo aliud accipi, quàm hyemem sempiternam.

In Asiatica Scythia terræ sunt locupletes, inhabitabiles tamen. Nam cum auro, & gemmis affluens **Gryphium** ant, Gryphes tenent uniuersa. Alites ferocissima, & terra. ultra omnem rabiem sauentes, quarum immanitate obfistente aduenis accessus difficilis, ac rarus est. Quippe uisos discerpunt, uelut geniti ad plectendâ auariciæ temeritatem. Arimassî cum his dimicant, ut intercipient lapides, quorum non aspernabimur prosequi qualitatem.

Smaragdi. Smaragdis hic locus patria est, quibus tertiâ inter lapides dignitatem Theophrastus dedit. Nam licet sint & Aegyptij, & Chalcedonij, & Medici, & Laconici, præcipuus tamen est honor Scythicis. Nihil his iucundius, nihil utilius uident oculi. In primis uirêt ultra irrigua gramina, ultra amnicas herbas deinde obtutus fatigatos coloris reficiunt lenitate. Nam uisus, quos alterius gemmæ fulgor retulerit, Smaragdi recreant, & exacuunt. Nec aliam ob causam placuit, ut non sculperetur, ne offensum decus imaginum lacunis corrumpere, quanquã qui uerus est, difficulter uulneretur. Probantur hoc pacto.

facto, si aspectus transmittant, si cum globosi sunt, proxima sibi inficiant aëre repercusso, aut cum concavi sunt, inspectantium facies emulentur, si neque umbra, neque lucernis, neque sole mutantur. Optimos tamen fortiuntur situs, quibus planicies resupina est, & extenta. Inveniuntur Etesijs flantibus, tunc enim detecto solo facillimè internitent: nam Etesia plurimum arenas mouent. Alij minus nobiles in commissuris saxorum, uel in metallis ærarijs apparent, quos Chalcosmaragos nuncupant. Vitiosi eorum intrinsecus quasdam sordes habent, uel plumbo, uel capillamentis, uel etiam sali similes. Lauantur austero mero, sed uiridi proficiunt oleo, quantum natura imbuantur.

Et Cyaneus lapis è Scythia est optimus, si cæru- **Cyaneus**
leo coruscabit, cuius gnari in marem, & foeminam
genus diuidunt. Fœminis nitor purus est: mares
punctulis ad gratiam interlucentibus, auratis pul- **Crystallus**
uisculus uariat. Isthic & Crystallus quem licet pars
maior Europæ, & particula Asiæ subministrant,
pretiosissimum tamen Scythia edit. Multus ad po-
cula destinatur. Nam fert calorem præcipuè quam
libet nihil aliud, quàm frigidum pati possit. Sexan-
gulus inuenitur. Qui eligunt purissimum captant,
ne quid rufum, neue nubilum, sed spumis obsitum,
creat perspicuitatem. Tunc ne duricia iusto pro-
pensior

penfior obnoxium fragilitati magis faciat. Putant
glaciem coire, & in Crystallum corporari, sed fru-
ftra. Nam fi ita foret, nec Alabanda Afie, nec Cya-
prus infula hanc materiam procrearet, quibus res-
gionibus incitatiffimus calor eft. Liuia Augufti ad
magnitudinem centum quinquaginta librarum ma-
ter Capitolina donaria Crystallum dedicauit.

DE HYPERBOREIS POPV-
lis. Cap. XXVI.

Abula erat de Hyperboreis, et rumor
irritus, si que illinc ad nos usq; fluxe-
runt, temere forent credita. Sed cum
probiffimi authores, & satis idonei
sententias pares faciant, nullus falsum formidet. De
Hyperboreis itaq; loquemur. Incolunt penè *ἄρε-
ποφόρορ*, quem ultra Aquilonem accepimus iace-
re, gens beatiffima. Eam Afie quidam magis, quam
Europæ dederunt. Alij ftatuunt mediã inter utrunq;
solem Antipodum Occidentem & nostrum rena-
fcentem, quod afpernatur ratio tam uaflo mari duos
orbes interfluẽte. Sunt igitur in Europa, apud quos
mundi cardines efle credunt, & extimos fyderum
ambitus, femestrem lucem auerfum tantum una die
folem, quanquam exiftant, qui putant non quotidie
ibi fo-

ibi solent, ut nobis, sed uernali æquinoctio exoriri,
 autumnali occidere. Ita sex mensibus infinitum diẽ,
 sex alijs continuam esse noctem. De cœlo magnam
 clementiam auræ spirant salubriter. Nihil noxijs flæ-
 tus habent. Domus sunt nemora, uel luci, in diem ui-
 tius arbores sumministrant. Discordiam nesciunt,
 ægritudine non inquietantur, ad innocentiam omni-
 bus æquale uotum. Mortem accersunt, & uoluntas
 uero interitu castigant obeundi tarditatem. Quos sa-
 tietas uitæ tenet, epulati, delibutiq; , de rupe nota
 precipitem casum in mare profundum destinant.
 Hoc sepulturæ genus optimum arbitrantur. Aiunt
 etiam solitos per uirgines probatissimas primitias
 frugum Apollini Delio misitare. Verum hæ quoni-
 am perfidia hospitem non illibatæ, reuenissent, de-
 uotionis, quàm peregrè prosequabantur, pontificiis
 mox intra fines suos receperunt.

DE ARIMPHÆIS. DE MA-
 ti Caspio. De Tigribus. De Panthe-
 ris, & Pardis. Cap. XXVII.

Ltera in Asia gens est ad initium Ori-
 entis æstui, ubi deficiunt Rhipheorũ
 montium iuga Hyperboreis similes,
 quos dicunt Arimphæos, & ipsi ara-
 bustos

bustorum frondibus gaudent, baccas edunt. Iuxta ui-
 ros, ac foeminas tædet crinium. Itaq; uterq; sexus co-
 mas tondet. Amant quietem, non amant ledere. Sa-
 cri habentur, attrectariq; eos etiam à ferocissimis na-
 tionibus nefas ducitur. Quicumq; periculum à suis
 metuit, si ad Arimphæos transfugerit, tutus est ue-
 lut Asylo tegatur. Ultra hos Cimmerij, gens Ama-
 zonum porrecta ad Caspium mare, quod dilapsum
 per Asiaticæ terga plagæ Scythicum irrumpit Ocea-
 num. Sed magnis deinde spacijs intercedentibus or-
 stia Oxi fluminis Hyrcani habent, gens syluis asper-
 Tigres. ra, copiosa immanibus feris, foeta Tigribus. Quod
 bestiarum genus insigne maculis notæ, & pernicia-
 tas memorabile reddiderunt. Fuluo nitent. Hoc sul-
 uum nigrantibus segmentis interundatum, uarietate
 apprime decet. Pedum motum nescio uelocitas, ani-
 peruicacia magis adiuuet: nihil tam longū est, quod
 non breui penetrent, nihil adeò antecedit, ut nō illia-
 cō assequantur. Ac maximè earum potentia proba-
 tur, cum maternis curis incitantur, cum catulorum
 insistent raptoribus, succedant sibi equites licet, &
 astu quantolibet amoliri prædam uelint, nisi in præ-
 sidio maria fuerint, frustra est ausum omne. Notan-
 tur frequentissimæ siquando latrones suis asporta-
 tis catulis renauigantes uident, in littore irrita ra-
 bic se dare præcipites uelut propriam tarditatē uo-
 buntariō

luntaria castigantes ruina, quanquam de foetu uniuerso uix unus queat subtrahi.

Pantheræ quoque numerosæ sunt in Hircania, mi Pantheræ
 nutis orbiculis superpicte, ita ut oculatis ex fuluo
 circulus, uel cærulea, uel alba distinguatur tergi sup-
 pellex. Tradunt odore earum, & contemplatione
 armenta mirè affici, atque ubi eas persentiscant, pro-
 perato conuenire, nec terreri nisi sola oris toruita-
 te. Quam ob causam Pantheræ absconditis capitibus,
 quæ corporis reliqua sunt, spectanda præbent,
 ut pecuarios greges stupidos in obitu populentur
 secura uastatione. Sed Hyrcani, ut hominibus inten-
 tatum est nihil, frequentius eas ueneno, quàm ferro
 necant. Aconito canes illumunt, atque uia per compita
 spargunt semitarum. Quæ ubi esse sunt, fauces earum
 angina obsidetur. Ideo græcè $\omega\alpha\rho\delta\alpha\lambda\iota\alpha\gamma\chi\epsilon\varsigma$
 appellauerunt. Sed Pantheræ aduersus hoc uirus, ex-
 tremamenta humana deuorant, & suoapte ingenio pe-
 sti resistunt. Lenta illis uiuacitas, adeo ut eicctis in-
 teraneis, mortem diu differant.

In his syluestribus & Pardi sunt, secundum à Pan- Pardi
 thoris genus, noti satis, nec latius exequendi. Quo-
 rum adulterinis coitibus de generantur par-
 tus Leænarum, & leones quidem
 procreantur, sed igno-
 biles.

Q. VNDE

V N D E M E D I T E R R A N E A M A
 ria orientur. Cap. XXVIII.

Noniam in Ponticis rebus sumus, non erit omittendum, unde Mediterranea maria caput tollant. Aestimant enim quidam sinus istos à Gaditano freto nasci, nec aliã esse originem, quã inundationem irrupentis Oceani, cuius spiritu peruagante apud aliquot mediterraneã litora, sicut in Italia parte, fieri accessus uel recessus. Qui cõtrarium sentiunt, omnem illum fluorem aiunt à Ponticis faucibus inundare, idq; fulciunt argumento non inani, quod æstus è Pontico profluens nunquam reciprocetur.

D E I N S V L I S Q V I B V S D A M
 Scythicis. Cap. XXIX.

Insula Apollonitarum LXXX. milibus passuum, abest à Bosphoro Thracico citra Istrum sita, ex qua Marcus Lucullus Apollinem Capitolinũ nobilitatis extulit. Ante Borysthenem Achillis insula est, cuius æde sacra, quam ædem nulla ingreditur ales, et que forte aduolauerit, raptim fugam properat.

DE OCEANO SEPTENTRIO
nali. De mari Caspio. Deq; Baltia
insula. Cap. XXX.

Oceanum Septentrionalem ex ea parte
quã à Paropaniso amne Scythia abluũ
tur, Hecataeus Amalchium appellat,
quod gentis illius lingua significat cõ-
gelatum mare. Philemon à Cimbris ad promontori-
um Rubeas Marimorusam dicit uocari, hoc est mor-
tuum mare. Ultra Rubeas quicquid est, Cronium no-
minant. Mare autem Caspium ex altero ponti late-
re ultra Massagetas, & Appellæos Scythas, esse us-
que Asiatica plaga dulce hauri, Alexandro Magno pro-
batum est. Mox Pompeio Magno, qui bello Mithri-
datico, sicut commilito eius Varro tradit, ipsis hauri-
sibus periclitari fidem uoluit. Id euenire produnt e-
numero fluminum, quorum tanta copia ibi influit,
ut naturam maris uertat. Non omiserim, quod per
idem tempus eidem Magno licuit ex India, diebus
octo à Baetris usq; Icarum flumen, quod influit in
Oxum amnem, peruenire. Deinde ad mare Caspiũ,
inde per Caspium ad Turi amnis penetrare fluenti,
qui Iberie, & Armeniae fines interluit. Itaq; à Cyro
diebus non amplius quinque iuicere terreno subuectis

naibus, ad alueum Phasidis pertendit, per cuius ex
cursus in Pontum usq; uenientes India, liquido pro
batum est inuehi posse.

Autor est Xenophon Lampfacenus, à littore
Scytharum in insulam Baltiam petentibus triduo
nauigari. Eius magnitudinem immensam, & pene
fini em continenti. Nec longè Oonas separari, quas
qui habent, uiuunt ouis auium marinarum, & auce
nus uulgo nascentibus. Perinde aliàs propter consti
tutas & tutas æque insulas, quarum Hippopodas indigena
formæ humana usq; ad uestium forma, in equinos pedes de
sinunt. Esse insulas, & Phanesiorum gentem, quorum
aures adeo in effusam magnitudinem dilatentur, ut
reliqua uiscerum illis cõtegant, nec amiculum aliud
sit, quam ut membra membranis aurium uestiant.

DE CERVIS, ET TRAGELAPHIS. Cap. XXXI.

Ntequam digrediamur ab Scythia
religio est præterire quenam serua
sint peculiare Scythiæ. Cerui pluri
mi in hac terra. igitur ceruos profes
quemur. Mares generis huiusce cõ
statutum tempus Venrem incitauit, seuiunt rabie li
Cerui. bidinis efferati. Fæmine licet prius conserantur,
non

non cōcipiunt ante Arcturi sydus. Nec qualibet partus suos educant. Teneros studiosè occulunt, & absconditos inter profunda fruticum, uel herbarum pedum uerbere castigant ad latendum. Cum maturus rit ad fugam robur, exercitio docent cursus, & assurscunt salire per abrupta. Acceptis canum latratibus secundo uento uias dirigunt, ut odor cum ipsis recedat. mirantur sibilum fistularum. Rectis auribus acutissimè audiunt, summis uerò nihil. Stupent omnia, propterea facilius obuios se præbent sagittantibus. Si maria tranant, non aspectu petunt littora, sed olfactu: infirmos ponunt in ultimo, & lassorum capita clunibus peruices sustinent. E cornibus quod dextrum fuerit, efficacius est ad medelā. Si fugare angues gestias, utrum uelis uras, quæ ustrina præterea nidore uitium aperit, ac detegit, si cui inest morbus comicialis. Pro etate ramos augent, id incrementum per sexennes perseverat. Denique numerosiora fieri non possunt, grossiora possunt, quæ quidem castratis nunquam crescunt, nec tamen decidunt. Dentes monstrant senectutem, cum aut pauci inueniuntur, aut nulli. Serpentem hauriunt, et spiritum narium extrahunt de latebris cauernarum. Dictamum ipsi prodiderunt, dum eo posti excutiūt accepta tela. Herbam quoq; quam Cynarem uocāt, contra noxia edunt gramina. Aduersus uenena mirificum

rificum est hinnuli coagulum occisi in matris suo
 utero. Patuit nunquam eos febrescere: quam ob cau-
 sam confecta ex medullis ipsorum unguenta: sedant
 calores hominum languentium. Legimus plurimos
 matutinis diebus ceruam carnem degustare soliti
 eos, sine febribus longaeuos fuisse. Quos demum pro-
 derit, si uno uulnere fuerint interempti. Ad digno-
 scendam uiuacitatem Alexander Magnus ceruis cor-
 ptes plurimis innexuit, qui post annū centesimum
 capti, nec dum senij iudicium praeserebant.

Tragelaphi.

Eadem penè specie sunt quos Tragelaphos dicunt, sed non alibi, quam circa Phasidem apparent, tantumq; illi uillosos habent armos, & mentis promissis hirta barbis.

DE GERMANIA, ET MIRIS
 in ea auibus, Bisontibus, Vris, Alce-
 feris animalibus. Cap.

XXII.

Mons Seuo ipse ingēs, nec Riphæis mi-
 nor collibus, initium Germanie facit
 Hunc Ingeuones tenent, à quibus pri-
 mis post Scythas nomen Germanicū
 consurgit. Diues uirorum terra, frequens populis
 numerosis, & immanibus. Extenditur inter Hercy-
 niūm

in saltum, & rupes Sarmatarum. Vbi incipit, Danubio, ubi desinit Rheno perfunditur. De inter-
 nis eius partibus Albis, Gutallus, Vistula amnes la-
 tissimi præcipitantur in Oceanum. Saltus Hercyni-
 us aues gignit, quarum pennæ per obscurum emi-
 cant, & interlucent, quamuis obtenta nox denset te-
 nebras. Vnde homines loci illius plerumq; noctu-
 nos excursus, sic destinant, ut illis utantur ad præsi-
 dium itineris dirigendi, præiactisq; per opaca calli-
 um rationem viæ moderentur iudicio plumarum
 resurgentium.

in hoc tractu sanè, & in omni Septentrionali pla-
 ga Bisontes frequentissimi, qui boues feris similes, Pere. Septentrionales.
 setosi colla iubis, horridi ultra tauros, pernicitate
 capti assuescere manu nequeunt. Sunt & Vri, quos
 imperitum vulgus uocat Bubalos, cum Bubali penè
 ad ceruicem faciem in Africa procreentur. Istis por-
 rô, quos Vros dicimus, taurina cornua in tantum
 modum protenduntur, ut dempta ob insignem ca-
 pacitatem inter regias mensas potuum gerula fiât.
 Est & Alces multis comparanda, a deo propenso
 labro superiore, ut nisi recedens in po-
 steriora uestigia, pasci
 nequeat.

27

DE SCANDINAVIA INSVLA.

De Succino, Callaide, ac Cerau-
nijs gemmis. Cap.

XXXIII.

Scandinavia insula è regione Germanie mittit animal, quale Alces sed cui suffragines ut Elephãtis fleãt i ne queunt, propterea non cubat. Cum dormundum est tamen, somnolentam arbor sustinet, quæ propè casura secatur, ut fera dum assuetis fulcimentis innititur, faciat ruinam, ita capitur, alioquin difficile est eam manu capi. Nam in illo rigore populum incomprehensibili fuga pollet.

Succinum. De Germanicis insulis Scandinavia maxima est, sed nihil in ea magnum, præter ipsam. Nam Glessaria dat Crystallum Dat & Succinum, quod Germani gentiliter uocant Glessum. Qualitas materiae istius summum antea. Germanico autem Cæsare omnes Germaniæ oras scrutante, comperta arbor est, pinei generis, cuius medietate autumnii tempore Succinum lachrymat. Succum esse arboris, de nominis capessis qualitate. Pinum uerò, unde sit genitum, si usseris, odor indicabit. Precium operæ est ire longinque Padanæ sitæ credantur lapidem fleuisse. Hanc speciem

speciem in Illyricum Barbari intulerunt, quæ cum per Pannonica commercia usu ad Transpadanos homines foret delata, quòd ibi primùm nostri eam uiderant, ibi & natam putauerunt. Munere Neronis principis apparatus omnis absq; Succino inornatus est, nec difficulter, cum per idem tēpus tredecim milia librarum rex Germaniæ ei dono miserit. Rude primùm nascitur, & corticosum, deinde incoctum ad præparandum lactentis suis expolitur, ad quem uidemus nitorem. Pro facie habet nomina. Mellum dicitur, & Falernum, utrumq; de similitudine aut uini, aut utique mellis. In aperto est, quòd respiciat folia, quòd trahat paleas, quòd uerò medeatur multis uel alium incommodis, medentium docuit disciplina. Et India habet Succinum, sed plurimum, optimumq; Germania. Quoniam ad insulam Glessariam ueneramus, à Succino cœptum. Nam in Germaniæ continentibus, Calais reperitur, quam gemmam Arabicis anteponunt, uincit enim gratia. Arabes quidem dicunt non alibi eam deprehendi, quam in nidis autum, quas *μελαυρο* uel *φους* uocant, quod nullus recipit, cum apud Germaniæ populos, quamuis rara, in saxis tamen appareat. Honore, & precio ad Smaragdos uiret pallidum. Nihil iucundius aurum decet.

Carauntiarum porrò genera diuersa sunt. Germaniæ
manica candida est, splendet tamen ceruleo, & si

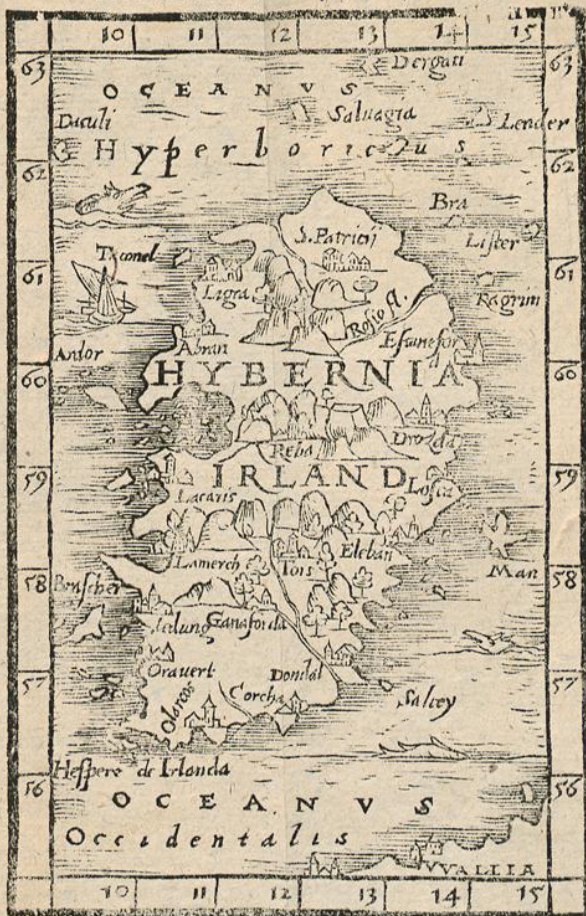
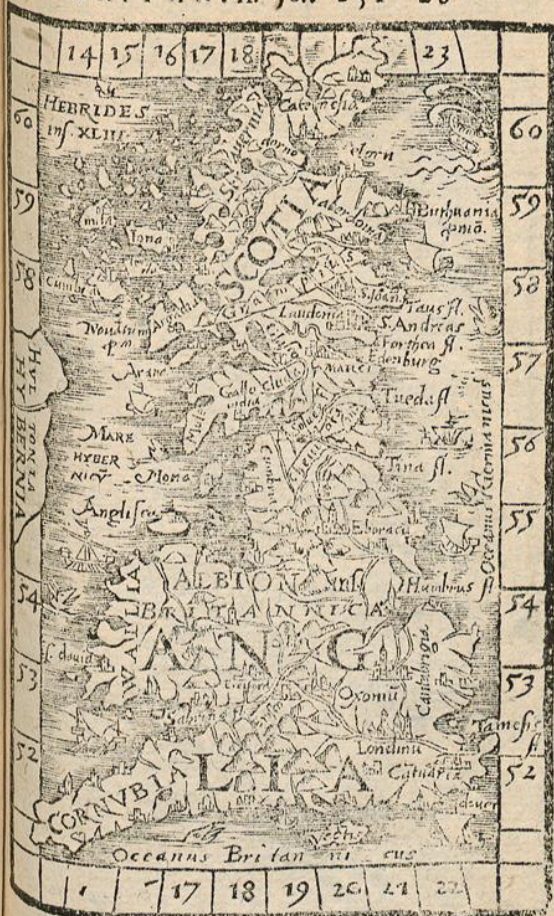
Q 5 sub

sub diuo habeas, fulgorem rapit syderum.

DE GALLIA. DE RHETICO
ac Norico agro. De Pannonia, &
Mœsia, deq; Medico oleo.
Cap. XXXIII.

Allie inter Rhenum & Pyrenæum, ia
tem inter Oceanum, & montes Gen
bennam, ac luras porriguntur felu
ces, præpinguibus glebis, accommor
de prouentibus fructuarijs, pleræq; consistit uitibus,
et arbustis, omni ad usum animantium fœtu beatif
sime. Rigue aquis fluminum, & fontium, sed fonta
neis interdum sacris, ac uaporantibus. Infamantur
ritu incolarum, qui ut aiunt (ueri enim periculum
non ad me recipio) detestabili sacrorum ritu, non ad
honorem, sed potius ad iniuriam religionis, humanis
litant hostijs. Ex isto sinu quoquo orbis uelis exeat
in Hispanias, & in Italianam terra, mariq; in Africa
mari tantum. Si Thracia sit petenda, excipit ager
Rheticus bonus frugibus, opimus & ferax, Briganti
mo lacu nobilis. Inde Noricus frigidus, & paruis
fructuosus, quâ subducitur à iugis Alpium admodû
letus. Dehinc Pannonia uiro fortis, & solo plano,
Obertoq; Drauo, Sauroq; in clytis amnibus circum
flua.

flua. Mox Mœsiae, quas maiores nostri iure Cereris horreum nominabant. In quarum parte quæ Pontica est, apparet herba, qua inficitur oleum, quod uocant Medicum. Hoc ad incendium excitatum si obseruere aqua gestas, ardet magis, nec alio sopitur, quàm lactu pulueris.

DE BRITANIA, AC RELL 28
quis circum eam insulis. De lapide
Gagate. Cap. XXXV.

Inis erat orbis ora Gallici littoris, nisi Britania insula non qualibet amplitudine, nomen penè orbis alterius mere retur. Octingentis enim, & amplius millibus passuum longa porrigitur, ita ut eam in Calidonicum usq; angulum metiamur. In quo recessu Vlyxem Calidoniæ appulsum manifestat ara, Græcis literis inscripta uotum.

Multis insulis nec ignobilibus circumdatur, quarum Hibernia ei proximat magnitudine, inhumana, Hibernia incolarum ritu aspero. Alias ita pabulosa, ut pecua 29 ria nisi interdum æstate à pastibus arceantur, in periculum agat satias. Illic anguis nullus, auis rara, gens inhospita, & bellicosa. Sanguine interemptorum hausto prius, uictores uultus suos oblinunt. Fas, atq; nescio

nefas eodē animo ducunt. Puerpera si quando mae-
rē edidit, primos cibos gladio imponit mariti, inq̄s
os paruuli summo mucrone auspiciū alimento-
rum leuiter insert, & gentibus uotis optat, non ae-
liter quā in bello, & inter arma mortem oppet-
tat. Qui student cultui, dentibus mari nantium bel-
luarum insigniunt ensium capulos: candidāt enim
ad eburneam claritatem. Nam praecipua uiris glo-
ria est in armorum nitela. Apis nusquam. Adue-
ctum inde puluerem, seu lapillos si quis sparserit
inter aluearia examina, fauos deserunt.

**Mare Britan-
nicum.**

Mare quod Iberniam, & Britanniam interlu-
it, undosum, & inquietum toto in anno, non nisi
aestiuis pauculis diebus est nauigabile. Nauigant
autem uimimeis alueis, quos circundant ambitione
tergorum bubalorum. Quantocunq; tempore cur-
sus tenebit, nauigantes escis abstinent. Freti latitue-
dinem in centū XX. millia passuum diffundi, qui
fidem ad uerum ratiocinati sunt, aestimarunt.

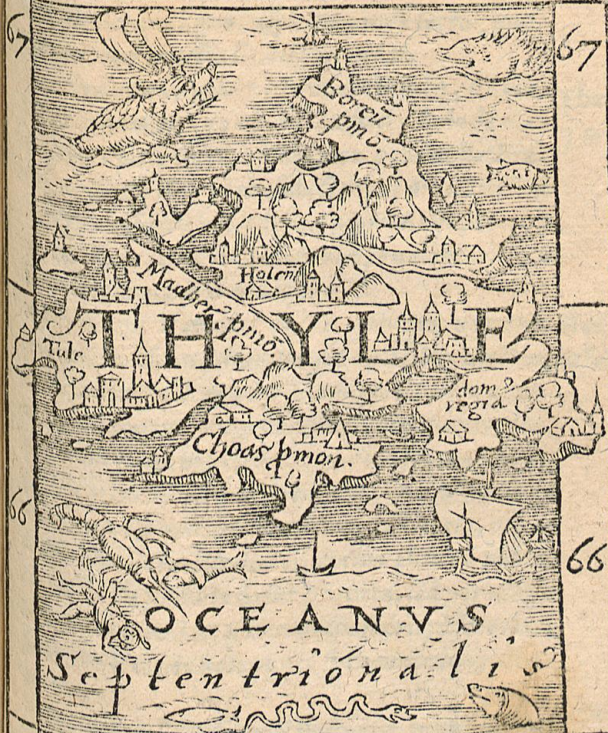
Silurum quoq; in sulas ab ora, quam gens Bri-
tanna nunc tenet, turbidum fretum distinguit. Cuius
homines etiam nunc custodiunt morem uetu-
stum. Numum refutant, dant res, & accipiunt. Mu-
tationis necessaria potius quā pretijs parāt, De-
os percolunt: scientiam futurorum pariter uiri, ac
foeminae ostentant.

Thana-

18

19

Circulus Arcticus

18

19

Thanatos insula alluitur freto Gallico, à Britanniae continenti aestuario tenui separata, felix frumentarijs campis, & gleba uberi. Nec tantum sibi soli, uerùm & alijs salubris locis. Nam cum ipsa nullo serpatur angue, asportata inde terra, quoque gentium inuecta sit, angues necat.

Thanatos
insula.

Multae aliae circum Britanniam insulae, è quibus Thule. Thule ultima, in qua aestiuo Solstitio Sole de Cancri sydere faciente transitum, nox penè nulla: brumali Solstitio dies adeò cōductus, ut ortus iunctus sint & occasus. Vltro Thulen pigrum esse, & concretum mare. Inde à Chalidoniae promontorio Thulen petentibus bidui nauigatio est.

Thule.

30

Excipiunt Hebudes insulae quinque numero, Hebudes quarum incolae nesciunt fruges: piscibus tantum, insulae. & lacte uiuunt. Rex unus est uniuersis: nam quotquot sunt omnes, angusta interluuie diuiduntur. Rex nihil suum habet, omnia uniuersorum: ad aequitatem certis legibus stringitur. Ac ne auaritia diuertat à uero, discit paupertate iusticiam, utpote cui nihil sit rei familiaris, uerùm alitur è publico. Nulla illi foemina datur propria, sed per uicissitudines, in quancunq; commotus fuerit, usurariam sumit: unde ei nec uatum, nec spes conceditur liberorum.

Secundam à continenti stationem euntibus Orcades

Orcades

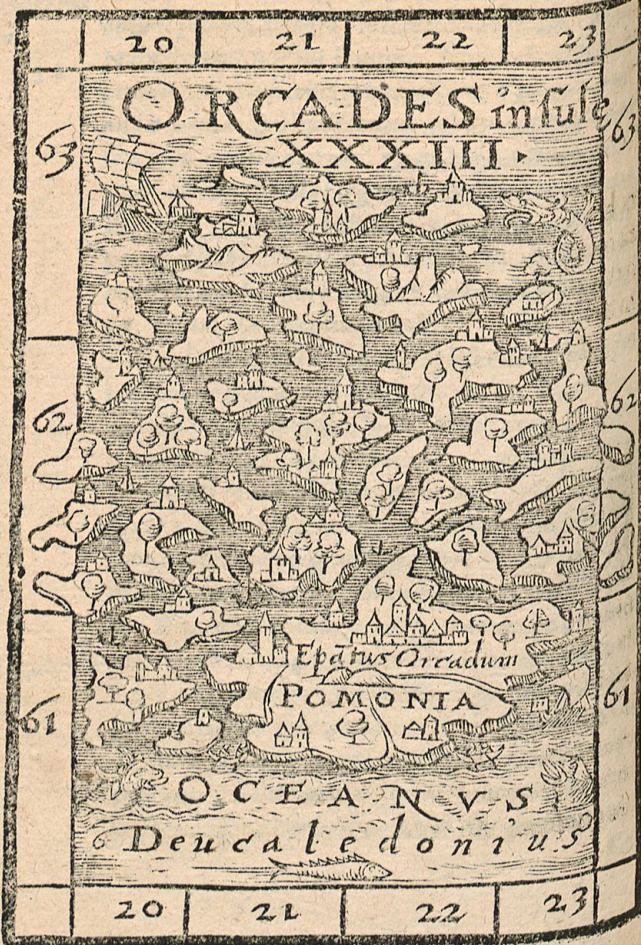
Orcades in-
Julia.

31

caedes præbent. Sed Orcades ab Hebudibus porro
absunt septem dierum, totidemq; noctium cursu.
Num ro tres, uicant homine. Non habent sylvas
tantum iuncis herbis inhorrescunt. Cætera earum
nuda arena, & rupes tenent. Ab Orcadibus Thule
lem usq; quinque dierum, & quinque noctium nauig-
atio est. Sed Thule larga est, & diutina pomona
copiosa. Qui illic habitant, principio ueris inter
pecudes pabulis uiuunt, deinde lacte, in hyemem
conferunt arborum fructus. Utuntur foemina uul-
go, certum matrimonium nulli.

Circuitus Britaniæ quadragiesocties septuagim-
taquinque millia passuum sunt. in quo spatium ma-
gna, & multa flumina, fontes calidi opipara excu-
ti apparatus, ad usus mortalium. Quibus fontibus
presul est Minerva numen, in cuius æde perpetui
ignes nunquam canescunt in fauillas, sed ubi cinis
tabuit, uertitur in globos saxcos. Præterea, ut ta-
ceam metallorum largam, uariamq; copiam, qui-
bus Britannia solum undiq; generum pollet uenia-
locupletibus. Gagates hic plurimus, optimusq; est
lapis. Si decorem requiras nigro gemmeus. Si qua-
litate nullius ferè ponderis. Si naturam aqua ar-
det, oleo restinguitur. Si potestatem, attritu calfa-
ctus applicita detinet, æquè ut Succinũ. Regione
partim tenent Barbari, quibus per artifices plaga-
rum

Gagates la-
pis.

rum figuras, iã inde à pueris uariæ animalium effigies incorporantur, in scriptisq; uisceribus hominis incremento pigmenti notæ crescunt. Nec quicquam magis patientiæ loco nationes feræ ducunt, quàm ut per memores cicatrices plurimum fici artus *bibant.

*forte, pigant.

DE HISPANIA, ET CIRCVM
eam insulis. De Oceano, Mediterra-
neoq; mari, deq; uarijs eorum nomi-
nibus, & quid de maris incremento,
decrementoq; philosophi tra-
diderunt. Cap.

XXXVI.

Ruersum ad continentem res Hispanienses uocant. Terrarum comparanda optimis, nulli posthabenda frugum copia, siue soli ubere, siue uinearum prouentus respicere, siue arborarios uel **Ubertas** **Hispanie**.
Omni materia affluit, quæcunq; aut pretio ambitiosa est, aut usu necessaria. Argentum, uel aurum **spanie**.
si requiratur, habet, ferrarijs nunquam deficit, non cedit uitibus, uincit olea. Diuidua est prouincijs tribus. Secundo Punico bello nostra facta. Nihil in ea otiosum, nihil sterile: quicquid cuiuscunq; modi

Ubertas

negat messem, uiget pabulis. Etiam quæ arida sunt ac sterilia, rudentum materiam nauticis subministrant. Non coquunt ibi sales, sed effodiunt. Deputant in minium nitelas pulueris. Fucant uellera, ut ad ruborem merum deputent cocci uenenum.

In Lusitania promontorium est, quod Artabrum alij, alij Ulyssipponense dicunt: hoc terras, cælum, maria distinguit. Terris Hispaniæ latus finit: cælum, & maria hoc modo diuidit, quod à circuitu eius incipiunt Oceanus Gallicus, & frons septentrionalis, Oceano Atlantico, & occasu terminatis, ibi oppidum Ulyssippo, ab Ulysse conditum, ibi Tagus flumen. Tagum ob arenas auriferas cæteris annibus prætulerunt. In proximis Ulyssipponis equæ lasciuunt mira fœcunditate: nam spirante Fauonio uento concipiunt, & sitientes uiros aruarum spiritu maritanur. Iberus amnis toti Hispaniæ nomen dedit: Batis prouinciæ, uterq; nobilis. Carthaginem apud Iberos, quæ mox colonia facta est, Pœni condiderunt: Tarraconem Scipiones, in deo caput est prouinciæ Tarraconensis. Lusitanii littus pollet gemma. Ceraunia plurimum, quam etiam Indicis præferunt. Huius Cerauniæ color est Pyropo, qualitas igni probatur, quem si sine detrimento sui perferat, aduersus uim fulgurum creditur opitulari.

Castiteria

Castiterides insulæ spectant aduersus Celtiberia lacus, plumbi fertiles. et tres Fortunata, è quibus solum uocabulum signandum fuit. Ebusus, è insula circa Balearibus, quæ è Dionio abest septingenta stadia: Hispan. Serpentem non habet, ut pote cuius terra serpentes fuget Colubraria, quæ Sucronem uersus est, foeta est anguibus. Bocchoris regnum Baleares fuerunt, usq; ad euerisionem frugum cuniculis animalibus quondam copiose. In capite Baticæ, ubi extremus est noti orbis terminus, insula à continente septingentis passibus separatur, quâ Tyrij à Rubro profecti mari, Erythræam, Pœni lingua sua Gadir, id est, sepem nominarunt. In hac Geryonem habitasse plurimis monumentis probatur, tamen si quidam putent Herculem boues ex alia insula abduxisse, quæ Lusitaniam contuetur.

Gadir.

Sed Gaditanum fretum à Gadibus dictum, Atlanticus æstus in nostrum mare discidium orbis imittit. Nam $\Omega\kappa\epsilon\epsilon\upsilon\sigma$, quem Græci sic nominant, à celeritate, ab occasu solis irrumpens, læuo latere Europam radit, Africam dextro, scissusq; Calpe, & Abila montibus, quos dicunt columnas Herculis, inter Maurôs funditur, & Hispaniam. Ac fretum istius cuius quindecim millia passuum efficit longitudo, latitudo uix septem, quôdam ostio aperit limen Sinus Medii æquoris, mixtus mediterraneis sinibus, ris:

R

quos

quos ad usq; orientem propellit. Horum, qui Hispanias perfundit, Ibericus fertur, & Balearicus: qui Narbonensem prouinciam, Gallicus, mox Ligusticus. Ab eo ad Siciliam Thuscus, quem Graeci Ionium, uel Tyrrhenum, Itali inferum uocant: à Sicilia Cretam usq; Siculus: inde Creticus, qui in Pamphiliam, & Aegyptium protenditur mare. Quae aquarum moles torto in septentrionem prius latere, anfractibus magnis iuxta Gracias, & Illyricum per Hellepontum, in angustias stringitur Propontidis, quae Propontis Europam, Asiamq; discriminans, ad Maotidem peruenit. Causas nominum non uniformis dedit ratio. Asiaticum, & Phoenicium à prouincijs dictum. Ab insulis Carpathium, Aegaeum, Icarium, Balearicum, Cyprium. A gentibus Ausonium, Dalmaticum, Ligusticum, Thuscum. Ab oppidis Adriaticum, Argolicum, Corinthium, Tyrum. A casibus hominum Myrtoum, uel Hellepontum. A memoria regis Ionium. A bouis transitu, uel angustijs etiam meatibus bouum peruijs, Bosphorus. A moribus accolarum Euxinus, à Syon ante appellatus. Ab ordine fluenti Propontis. Aegyptium pelagus Asiae datur, Gallicum Europae, & fricum Libyae. His ut quaeq; proxima sunt, ueniant in partes partium. Haec in gremijs terrarum. Oras autem extimas Oceanus amplectitur, qui à litore

littoribus suis Arabicus, Persicus, Indicus, Fous, Oceanus dicitur
 Sericus Hyrcanus, Caspius, Scythicus, Germanicus, Gallicus, Atlanticus, Libycus, Aethiopicus dicitur. Cuius accessus incrementa circa litora India uehementissime prouant, maximosq; ibi exitus faciunt, siue quod suspensus alius sustollatur uel caloris: seu quod in ea parte orbis & fontium, & fluminum copia sit effusior.

Dubitatur etiam nunc quibus ex causis in tu ^{Causa in his}
 mescat Oceanus, uel quatenus cum superfluis sibi ^{mescentis}
 fuerit, rursus in se residat. Nec in obscuro est, plu- ^{ceant}
 ra pro ingenijs differentium, potius quam pro ue-
 ritatis fide expressa. Sed omissa ancipiti concurrē-
 tium questione, has opiniones probatissimas inue-
 nimus. Physici autumant mundum animal esse, e-
 umq; ex uarijs elementorum corporibus congio-
 bacum, moueri spiritu, regi mente. Quae utraque
 diffusa per membra omnia, aeternae molis uigore
 exerceant. Sicut ergo in corporibus nostris com-
 merita sunt spiritalia ita in profundis Oceani na-
 res quaedam mundi constitutas, per quas emissi a-
 helitus, uel reducti, motu efflent maria, quomodo
 reuocent. Abi qui syderum sequuntur disciplinam,
 contendunt meatus istos commoueri Lunae cursu
 bus, adeo ut sic uicissitudines inter maciem aqua-
 rum, & plenuudinem, respiciant ad auctus eius.

uel defectiones. Neque eodem semper tempore, sed prout illa aut mergatur, aut surgat, uariant se alternantes recursus.

DE LIBYA, HORTIS HESPERIDUM, ac Atlante monte.

Cap. XXXVII.

DE Hispania excursus in Lybiam. Nam Belone progressus, quod Barchinica oppidum est, ultra interiacēs fretum trium & triginta millium passuum, Tingi excipit, Mauritanie nunc colonia, & cuius primus auctor fuit Antæus. Porro quia in illo ambitu Aegyptium finitur pelagus, & Libycum incipit: placuit ut Africam, Libyam diceremus. Quidam tamen Libyam à Libya Epaphiæ filia, Africam autem ab Afro Libys Herculis filio, potius dictam receperunt. Lix quoque colonia in eodem tractu cōstituta est, ubi Antæi regia, qui implicandis, explicandisq; nexibus humi melius sciens, uelut genitus matre terra, ibidem ab Hercule uictus, & extinctus est. Nam de hortis Hesperidum & peruigili dracone, ne fame licentia uulneretur, fides & ratio hæc est. Flexuoso meatu æstuarium è mari fertur, adeò sinuosis lateribus tortuosum.

Fabula de Hesperidum hortis.

est uia

ut uisentibus procul lapsus angueos fracta uertigi-
 ne mentiatur. itaq; quod hortos appellauere cir-
 cundat. Vnde pomorum custodem interpretantes,
 struxerunt iter ad mendacium fabulandi. Sed hæc
 insula sinuata sinibus aluci recurrentis, & in qui-
 busdam æquoris spiris sita, præter arbores Olea-
 stri similes, & aram sacrã Herculi, aliud nihil præ-
 fert, quod propaget uetustatis memoriam. Verum
 ultra frutices aureos, & metalla frondentia, illud
 magis mirum, quod solum inferiore licet libra de-
 pressus, nunquam tamen accessus freti superlabi-
 tur, sed obstaculo naturalis repaguli in ipsis mar-
 ginibus heret unda, & intimis orarum supercilijs
 sponte fluctus in gyrum resistunt. Ita spectando lo-
 ci ingenio nimirum planicies manet sicca, quam
 nis prona superueniant æquora.

Sala oppidum imminet saie flumini. Ab hoc
 per Autololum gentem iter est in Atlanticas soli-
 tudines. Atlas mons è media arenarum consur- Atlas mons.
 git uastitate, & eductus in uiciniam Lunaris circy
 li, ultra nubila caput condit. Quà ad Oceanum
 extenditur, cui à se nomen dedit, manat fontibus,
 nemoribus inhorrescit, rupibus asperatur, squalet
 iunio, humo nuda, nec herbida Quà a fricã con-
 uersus est, opimus nascentibus sponte frugibus, ar-
 boribus proceris opacissimus, quarum odor gra-

vis, comae cupressi similes, uestiuntur lanugine Ser-
 ricis uelleribus nihilo uiliore. in eo latere, & her-
 ba Euphorbia copiosa, cuius succus proficit ad oc-
 ulariam claritatem, & multiplex praesidium sa-
 nitatis, nec mediocriter per cellu uim uenenorum.
 Vertex semper niuali. Saltus eius quadrupedes,
 ac serpentes, ferae & cum his Elephanti occupa-
 uerunt. Silet per diem uniuersus, nec sine horrore
 secretus est: lucet nocturnis ignibus, choris Aegip-
 panum undiq; personatur. Audiuntur & cantus ti-
 biarum & tinnitus Cymbalorum per oram mari-
 timam. A lixa abest quinque, & ducentis millibus
 passuum: Lix a Gaditano freto centum duodecim
 millibus, habitatus antè, ut indicat loci facies, quon-
 dam cultu exercita, in qua usq; adhuc uitis, & pal-
 mae extant uestigia. Apex Persico, & Herculi per-
 uius, caeteris inaccessus. Ita fidem ararum inscri-
 ptio palam facit. Qua spectat occasum inter ip-
 sum, & flumen. Anatum per quadringenta nona-
 ginta sex millia passuum infames syluae bestijs ob-
 sident. Amnes circa eum non tacendi, qui licet se-
 parentur interuallis amplioribus, transierunt ta-
 men in quoddam Atlantici montis ministerium.
 Asana marino haustu, Bambotum Crocodilis, &
 Hipopotamis refertum. Ultraq; adhuc amnis qui
 citro colore exit per intimas, & exustas solitudi-
 nes

nes, quæ torrente perpetuo, & soie nimio, plus
quam ignito nunquam ab aestu uindicatur.

Hæc de Atlante, quem Mauri Dyrin nomināt,
& Hannonis Punici libri, & nostri annales prodi-
derūt luba etiā Ptolemæi filius, qui uir inq; Mauri-
tanie regno potitus est. Suetonius quoq; Paulinus
summam huic cognitioni imposuit manum, qui ul-
tra Atlantem primus, & penè solus Romana si-
gna circumtulit.

DE MAVRITANIA, IN EA
de Elephantis. De Draconibus,
unde cinnabaris. Cap.

XXXVI. I.

Prouincijs Mauritanijs Tingitana,
quæ solstitiali plagæ obuia est, quaq;
porrigitur ad internum mare, exur-
git montibus septem, qui à similitu-
dine fratres appellati freto imminenti: hi mōies Ele-
phantis frequentissimi sunt.

Monet à principio hoc genus animantium dice-
re. Igitur Elephanti iuxta sensum humanum intel- Elephanti
lectum habent, memoria polent, syderum seruant natura.
disciplinam. Luna nitescente gregatim amnes pe-
tunt, mox aspersi liquore, solis exortum, moribus,
R 4 quibus

quibus possunt, salutant, deinde in saltus reuertuntur. Duo eorum genera sunt nobilitiores indicat magnitudo, minores Nothos dicunt. Candore dēiūm intelligitur iuuenta, quorum alter semper in ministerio est, alteri parcitur, ne hebetatus a se duo re percussu, minus uigeat, si fuerit dimicandum. Cum uenatu premuntur, pariter confringunt uros, ut ebore damnato non requirantur, hanc enim sibi causam periculi presentiuunt. Oberrant agmina: natu maximus ducit agmen, etate proximus cogit sequentes. Flumen transituri minimos ante mittunt, ne maiorum ingressu alueum atterant, & profundos depreßis uadis gurgites faciant. Venerem ante annos decem scemina, ante quinque males nesciunt. Biennio coeunt, quintis nec amplius in anno diebus, non prius ad gregarium numerum reuersuri, quam uiuis aquis abluantur. Propter sceminas nunquam dimicant: nulla enim nouerunt adulteria. Inest illis clementiae bonum. Quippe si per deserta uagabundum hominem forte uiderit, ductus usque notas uias praebet: uel si confertis percoribus occurrant, itinera sibi bianda, & placida manu faciunt, ne quod obuium animal interis mant. At conflictu fortuito si quando pugnatur, non mediocrem habent curam sauciorum: nam festos uulneratosque in medium receptant. Cum captiuitate

uitate uenerunt in manus hominum, mansuescunt
 hausto ordeï succo. Maria transmeaturi, naues nõ
 prius subeunt, quàm de reditu illis sacramentum
 luatur. Indicos elephantos Mauri timent, & qua-
 si paruitatis suæ conscij aspernantur ab his uideri.
 Non annis decem ut uulgas, sed biennio, ut Aristo-
 teles definit, utero grauescunt, nec amplius, quàm
 semel gignunt, nec plures, quàm singulos. Viuunt
 in annos trecentos, impatientissimi frigoris, trun-
 cos edunt lapides hauriunt, grauisimas in cibatis
 palmas habent. Odorem muris uel maxime fugi-
 unt, pabula etiam, quæ à musculis contacta sunt,
 recusant. si quis casu Chamæleontem deuoraue-
 rit, uermem Elephantis uel estum, oleastro sumpto
 pesti medetur. Durissimum dorso tergus est, uena
 tri mollicius, setarum hirsutia nullæ.

Inter hos & Dracones iugis discordia: deniq;
 insidie hoc astu præparantur. Serpentes propter
 semitas delitescunt, per quas Elephanti assuetis
 callibus euagantur, atque ita prætermis prioribus,
 postremos adoriunt, & ne qui antecesserint,
 ualeant opitulari. Ac primum pedes modis illigant,
 ut laqueatis cruribus impediunt gradiendi facu-
 tem. Nam Elephanti nisi præuenti hac spirarum
 mora uel arboribus se, uel saxis applicant, ut pon-
 dere nitibundo attritos necent angues. Dimicatio

nis præcipua causa est, quod Elephantis, ut aiunt, frigidior inest sanguis, & ob id à draconibus auarissimè torrente captantur aestu. Deniq; nunquam inuadunt nisi potu grauatos, ut uenis propensius irrigatis maiorem sumant de oppressis satietatem. Nec aliud magis quàm oculos petunt, quos solos expugnabiles sciunt: uel interiora aurium, quòd is tantum locus defendi non potest Proboscide. Itaq; cum ebiberint sanguinem, dum ruunt belluæ, dracones obruuntur. Sic utrinq; fusus cruor terram imbuit, fitq; pigmentum quicquid soli tinxerit, quod Cinnabarium uocant. Elephantes Italia anno urbis conditæ quadringentesimo septuagesimo secundo in Lucanis primùm bello Epirotico uidit, & boues Lucas inde dixit.

**Cæsariensis
provincia.**

Cæsariensi colonie Cæsaria inest à Diuo Claudio deducta, Bochi prius regia, postmodum iube indulgentia populi Romani, dono data. Inest & oppidum Siga, quod habitatum Siphaci fuit. Nec ab Icosio taciti recedamus. Hercule enim illac transfecunte, uiginti qui à comitatu eius descuerant, locum deligunt, iaciunt mania, ac ne quis impositum à se nomine priuatim gloriaretur, de condentium numero, urbi nomen datum.

DE NUMIDIA, ET IN EA
de Ursis. Cap. XXXIX.

Qvod est à flumine Ampsaga Numi-
die datur. Huius incolæ quandiu er-
rarunt p. bulationibus uagabun-
dis, Nomades dicti sunt. Vrbes in ea

quæ impiurimæ, nobilesq; sed Cirta eminet, deinde
Cullu purpurario succo Tyrijs uelleribus compara-
ta. Omnis hæc regio finibus in Zeugitanum limi-
desinit. Qua parte syluestris est, feras educat: qua
iugis ardua, equos alit. Eximio etiam marmore
predicatur. Numidici ursi forma cæteris præstat,
rabie duntaxat, & uillis profundioribus: nam ge-
niura par est quoquo editis, eam proimus
dixero.

Coëunt non itidem quo quadrupedes aliæ, sed Vrforum
complexibus mutuis, uelut humanis coniugationi- natura
bus copulantur. Desyderium ueneris hyems susci-
tat. Secreti honore reuerentur mares grauidas, &
in ysdem licet foueis, paruitis tamẽ per scrobes sea-
cabationibus diuiduntur. Lucinæ illis properatius
tempus est. Quippe uterum tricesimus dies libe-
rat, unde euenit, ut præcipita a fecunditas, in for-
tes creet partus. Carnes paxillulas edunt, qui-
bus color

bus color candidus, oculi nulli, & de festina immu-
 turitate tantum rudis sanies exceptis unguium li-
 neamentis. Has lambendo sensim figurant, & in-
 terdum ad pectora eas fouent, ut assiduo incubat-
 u calfactæ animalem trahant spiritum, interea ci-
 bus nullus. Sanè diebus primis quatuordecim ma-
 tres in somnū ita concidunt, ut nec uulneribus ex-
 citari queant. Enixæ quaternis latent mensibus
 mox egressæ in diem liberum, tãtam patiuntur im-
 solentiam lucis, ut putes obsitas cœcitate. Inuali-
 dū ursis caput, uis maxima in brachijs, & in luma-
 bis, unde interdum posticis pedibus insistent, insi-
 diantur aluearibus apum, maximè fauos appetitæ
 nec auidius aliud quam mella captant. Cum gusta-
 uere Mandragere mala, moriuntur: sed eunt obui-
 am, ne malum in perniciem conualescat, & formi-
 cas uorant, ad recuperandam sanitatem. Si quan-
 do tauros adoriuntur, sciunt quibus potissimum
 partibus immorentur, nec aliud quam cornua, aut
 nares petunt. Cornua ut pondere defatigent, nares
 ut acrior dolor sit in loco teneriore. M. Messala
 consulè, Lucius Domitius Aenobarbus curulis æ-
 dilis, ursos Numidicos centum, & totidem æthio-
 pas uenatores, in circo Romano edidit. Idq̃

spectaculum inter memorabiles
 titulos annotatur.

DE AFRICA. DE LEONIBVS.
 De Hyæna. De uarijs serpentum dif-
 ferentijs. De gemmis, deq; monstro-
 sis animalium generibus, ac alijs
 in ea regione memoratu di-
 gnissimis. Cap. XL.

Omnis Africa à Zeugitano pede inci-
 pit, promontorio Apollinis Sardi-
 niæ, controuersa promōtorio Mer-
 curij procedens in frontem Sicanā.

Utroumde extenta in duas prominentias, quarum al-
 tera promōtorium Candidum dicitur, alterā, quæ
 est in Cyrenaica regione Phicuntem uocāt. Ea per
 sinum Creticum opposita Cretæ insule, contra Te-
 narō Laconicæ, excurret areni. Catabathmos Ae-
 gypto insinuata, cui proxima Cyrenensis extendi, Cyrenaicæ
 tur inter duas Syrtes, quas inaccessas uadosum ac regio.
 reciprocum mare efficit. Cuius salis defectus, uel in-
 crementa haud promptum est deprehendere, ita in-
 certis motibus nunc in breuia rescinditur dorsuo-
 sa, tunc aestibus inundatur inquietis. Varro author
 est, perflabilem ibi terram uentis penetrantibus
 subitā uim spiritus citissimi, aut reuolueri maria,
 aut resorbere.

Omnis

Omnia hæc plaga ab Aethiopia, & terminis A-
 sic Nigro flumine, qui Nilum parit, ab Hispania
 freto scinditur. Laere quo ad meridiem uergit,
 fontium inops est, & infamis sicut altrim secus qua
 septentrionem patitur, aquarum larga. In agro By-
 zacæno qui patet ducentis passuum uel amplius mil-
 libus, glebis ita pinguibus, ut iacta sibi semina cum
 incremento centesimæ frugis renascantur. Exter-
 nos in ea plurimos conuentasse argumento de lo-
 cis & urbibus dabimus. Borion promontorium,
 quod Aquilone cæditur, Græci aduenæ sic uocau-
 runt, Hipponem Regium postea dictum. Item Hip-
 ponem alterum, de interfluente freto Libyæ rhyton
 nuncupatum; nobilissima oppida, equites Græci
 condiderunt. Clypeam ciuitatem Siculi extruunt,
 & Aspida primum nominant. Veneriam etiam in
 qua Veneris Erycinæ religiones transtulerunt. A-
 chæi Tripolim lingua sua signant, de trium urbium
 numero Taphræ, Abrotoni, Leptis Magnæ Philæ-
 nis fratribus à laudis cupidine grauium uocamen da-
 tum. Adrymeto, atq; Carthagini auctor est à Ty-
 ro populus.

Carthago. Sed que super Carthagine ueraces libri prodia-
 derunt, hoc loco reddam. Urbem istam (ut Cato in
 oratione Senatoria autumat) cū rex Lapon rerum
 in Libya potiretur, Elisa mulier extruit domo
 Phœnicæ

Phœnix, & Carthadam, dixit, quod Phœnicum ore exprimit ciuitatem nouam. Mox sermone uerso in uerbum Punicum, & hæc Elissa, & illa Carthago dicta est. Quæ post annos septingentos triginta septem exciditur, quam fuerat exstructa. Deinde à C. Graccho colois Italicis data, & Iunonia ab eo dicta, aliquantisper ignobilis humili, & languido statu. Demum in claritatem secundæ Carthaginis interiectis centum & duobus annis. M. Antonio. P. Dolobella consulibus eniuit, alterū, post urbem Romam, terrarum decus.

Verū, ut ad Africam redeamus, ipsa suo cingitur angulo. interna eius plurimæ quidem bestie, sed principali ex Leones tenent. Qui, ut Aristoteles perhibet, soli ex eo genere, quod dentatum uocant uident protinus atq; nascuntur. Quorum trifariam genus scinditur: nã breuiores, & iubis crispi plerumq; ignaui sunt, & imbelles: longiores, & coma simplici, acres magis, ac potentes. At hi, quos creant Pardi, in plebe remanent iubarum inopes. Pariter omnes parant à sagina, primum quod alternis diebus potum, alternis cibum capitunt. Ac frequenter si concoctio non est infecuta, solite cibationi superponunt diem. Tum quod carnes iusto amplius deuoratas, cum grauantur inferis in ora unguibus sponte protrahunt. Sanè &

¶

cum fugiendum est, in satietate idem faciunt. Senes
 et a n defectio probat dentium. Nam clementia in
 dici multa sunt: prostratis parcunt, in viros potius
 quam in foeminas seuiunt, infantes non nisi in
 magna fame perimunt, nec à misericordia separan-
 tur. Astiuus deniq; exemplis patet eos pepercisse,
 cum multi captiuorum aliquot Leonibus obuijs in-
 tacti repatriaerint. Getulae etiam mulieris nome-
 luba libris comprehensum est, quae obtestata oc-
 cursantes feras, impunis redijt. Auersi coeunt, nec
 hi tantum, sed & Lynces, & Cameli, & Elephan-
 ti, & Rhinocerotes, & Tigrides. Leae foetu pri-
 mo catulos quinq; edunt, deinde per singulos par-
 tus numerum decoquunt annis insequentibus: sed
 postremo cum ad unum materna foecunditas recit-
 dit, ut ultimo singulos procreent, steriles fiunt in
 eternum. Animos Leonum frons, & cauda indi-
 cant, sicut motus equini de auribus intelliguntur.
 dedit enim has duas notas generosissimo cuiq; natu-
 ra. Vis summa in pectore est, firmitas in capite pre-
 cepua. Cum premuntur à canibus, contemptim re-
 cedunt, subsistentesq; interdum ancipiti recessu dis-
 simulant timorem. Idq; agunt, si in campis patenti-
 bus, ac nudis urgeantur. Nam syluestribus locis
 quasi testem ignaue non reformidantes, quanta
 possunt se fuga subtrahunt. Cum insequuntur, nra
 sunt

sum saltu adiuuant: cum fugiunt, non ualent salire. Gradientes mucrones unguium uaginis corporum claudunt, ne acumina attritu retundantur: hoc a deo custodiunt, ut non nisi auersis facultis currant. Septi à uenantibus obtutu terram contuentur; quo minus conspectis uenabulis terreantur. Nunquam limo uident, minimeq; se uolunt aspici. cantus gallinaceorum, & rotarum timent strepitus: sed ignes magis.

Leontophonos uocari accepimus bestias modi- **Leontoph**
 cas, quæ captæ exuruntur, ut earum cineris asper- **nes.**
 gine carnes polluta, iactæq; per compita percur-
 rentium semitarum Leones necent, si quantulum-
 cunq; ex illis sumpserint. Propterea Leones natu-
 rali eas præmunt odio, atque ubi facultas data est,
 morsu quidem abstinent, sed dilaniatas exanimant
 pedum nisibus. Spectaculum ex his primus Romæ
 edidit Scauola, Publij filius, in curuli ædilitate.

Hyenam quoq; mittit Africa, cui cum spina ri- **Hyenæ**
 get, collum continua unitate flecti nequit, nisi toto
 corpore circumacto. Multa de ea mira. Primum
 quod sequitur stabula pastorum, & auditu assiduo
 addiscit uocamē, quod exprimere possit imitatio-
 ne uocis humanæ, ut in hominem astu accitum no-
 ste seuiat. Vomitus quoq; humanos mentitur, sal-
 sisq; singultibus sollicitatos sic canes deuorat. Qui
 s forte

fortè si uenantes umbram eius dum sequuntur eos
 tigerint: latrare nequeunt uoce perdita. Eadè Hyæ-
 na inquisitione corporum sepulcorum busta eruit,
 propterea promptius est marem capere: fœminis
 enim ingenita est callidior astutia. Varietas multis
 plex inest oculis, colorumq; mutatio, in quorū pu-
 pillis lapis inuenitur, Hyænum dicunt, prædium
 illa potestate, ut cuius hominis fuerit linguæ subdi-
 tus, prædicat futura. Verum Hyæna quodcumq; ani-
 mal ter lustrauerit, mouere se non potest. Quæ
 propter Magicam scientiam inesse ei pronuncia-
 uerunt. In Aethiopiæ parte coit cum leena, unde
Crocute. nascitur monstrum, cui Crocute nomen est. Voces
 hominum & ipsa pariter affectat. Nunquam con-
 niuet acie orbium, sed in obtutum sine nictatione
 contendit. In ore gingiua nulla, dens unus, atq; per-
 petuus, qui ut nunquam retundatur, naturaliter
 capsularum modo clauditur. Inter ea, quæ dicunt
Onagri. herbatia eadem Africa Onagros habet, in quo ge-
 nere singuli imperitant gregibus fœminarum. Ac-
 mulos libidinis suæ metuunt. Inde est quod graui-
 das suas seruant, ut in editis maribus, si qua facultas
 fuerit generandi, spem morſu detruncent. Quod
 cauentes fœminæ in secessibus partus occultunt.
Ceraſte. Africa serpentibus adeò fœcunda est, ut malis
 huius meritò illi potissimum palma detur. Ceraſte
 præſe

preferunt quadrigenima cornicula, quorum ostentatione, ueluti esca illice, sollicitatas aues perimunt. Nam reliqua corporis de industria arenis tegunt, nec ullum iudicium sui præbent, nisi ea parte, qua inuitatis dolo passibus necem præpetum aucupentur. Amphibæna consurgit in caput geminum, Amphibæna quorum alterum loco suo est, alterum in ea parte, qua cauda. Que causa efficit, ut capite utrinq; secus nutabundo serpat tractibus orbiculatis. iaculi arbores subeunt, e quibus ut maxima turbati, penetrant animal quocunq; obuium fortuna fecerit. Scytale tanta præfulget tergi uarietate, ut notari Scytale gratia uidentes retardet, & quoniam reptando pigrior est, quos assequi nequit, miraculo sui capiãt suspentes. In hoc tamen squamarum nitore hyemales exuias prima ponit. Plures, diuersæq; Aspidæ, Aspidæ dum species sunt, uerum dispares effectus ad nocendum. Dipsas siti interficit, Hypnale somno necat, teste etiam Cleopatra emitur ad mortem. Aliarum uirus, quoniam medelas admittit, minus famæ meretur. Hæmorrhoidis morsu sanguinem elicit, & dissolutis uenarum cõmentijs, quicquid animæ est, euocat per cruorem. Præter quem percusserit distenditur, enormiq; corpulentia necatur extuberantus. Ictus Sepium putredo sequitur. Sunt & Ammodite, est & Cenchris, Elephantia, Chersydris, Chamæ

Chamædracontes. Postremò quantus nominis
 tantus mortium numerus, Nam Scorpiones, Scin-
 ci, lacertiq; uermibus, nõ serpentibus ascribuntur.
 Monstra hæc si bibant, clementius feriant. Habent
 affectus. Non temerè nisi coniuges euagantur: cap-
 to altero, uel occiso, uter superfuerit, effertur.
 Subtiliora sunt capita foeminis, alui tumidiores, fe-
 stis nocentior: masculus equaliter teres est, subli-
 mior etiam mitiorq;. Igitur anguibus uniuersis he-
 bes uisus est, rarò in aduersum contuentur: nec fru-
 stra, cum oculos non in fronte habeant, sed in tem-
 poribus, adeò, ut citius, audiant quam quid aspici-
 ciant.

**Heliotropion
 Gemma.**

De gemma Heliotropio inter Aethiopicam, Aethi-
 opiam & Cyprum certamen fuit, quænam mitteret
 generis huius eminentissimam, deprehensumq; esse
 documentis plurimis Aethiopicam, aut Libycam
 palmam tenere. Viridi colore est, non ita acuta,
 sed nubilo magis, & represso, stellis puniceis su-
 perspersa. Causa nominis de effectu lapidis solis ma-
 gis potestete. Deiecta in Labris æneis radios solis ma-
 gis sanguineo repercussu, utraq; aqua splendorem
 aëris abiicit, & auertit. Etiam illud posse dicitur,
 ut herba eiusdè nominis mixta, & præcantationi-
 bus legitimis consecrata, cum à quocunq; gestabitur,
 subtrahat uisibus obuiorum.

Inter Syrtes quamuis terra pergentibus iter Syrtès terra
 deribus destinatur, nec aliter cursus patefcit. Nam restres.
 putris soli faciem aura mutat, & minimo licet uen
 to tantam diuersitatem flatus efficit, ut subinde c
 uersis sitibus locorum nulla indicia agnitioni re
 linquantur, cum modò quæ fuerāt tumulis ardua,
 in ualles residunt, modò quæ uallibus pressa coetu
 pulueris aggerantur. Ita etiam continens naturam
 maris sui patitur. Nec interest ubi potius sint pro
 cellæ, cum ad exitium uiantium elementis congru
 entibus in terris stabra seuiant, in mari terre. V
 træq; Syrtes ducentis quinquaginta millibus pas
 suum separantur, aliquanto clemētior, quæ minor
 est. Cneo deniq; Seruilio C. Sempronio Cons. inter Marine.
 hæc uadosa classem Romanam impunè accepimus
 perfretasse, in hoc sinu Meninx insula post Myn
 turnenses paludes, C. Mario fuit latebra.

Supra Garamantas Psylli fuerunt, contra noxi Psylli.
 um uirus muniti incredibili corporis firmitate. Sa
 li morsibus anguium non interibant, & quamuis
 dente letali appetiti, incorrupta durabant sanita
 te. Recens etiam editos serpentibus offerebant. Si
 essent partus adulterini, matrum crimina plecte
 bantur interitu paruulorum. Si pudici, probos or
 tus à morte paterni sanguinis priuilegium tueba
 tur. Sic originis fidem probabant uenenis iudican
 tibus.

tibus. Sed hæc gens interijt à Nasamonibus captâ.
Neq; quicquam aliud præter opinionem de uisita
gio nominis sui Psylli reliquerunt. Nasamoniten
lapidem Nasamones dant sanguineum uniuersum,
nigris uenulis adumbratum.

In intimo recessu Syrtis maioris circa Philano
rum aras, Lothophagos fuisse didicimus, nec in cer
tum est. A Philanorum aris non procul palus est,
quam Triton amnis influit, ubi speculatam se artem
Deam crediderunt. Maior Syrtis estentat oppidum,
Cyrenus uocant, quod Battus Lacedæmonius O
lympiade quinta & quadragesima rege Martio
res Romanas tenente, anno post Troiam captam
quingentesimo octogesimo sexto, cōdidit. Quæ do
mus Callimachi poëtae fuit patria.

**Templum
Ammonis.**

Inter hoc oppidum, & templum Ammonis mil
lia passuum quadringenta sunt. Templo fons pro
ximat soli sacer, qui humoris nexibus humum firm
git, fauillam etiam in cæspitem solidat, in qua gle
ba non sine miraculo locus uiret undique, secus a
gris arentibus. Illic & lapis legitur, Ammonis uo
cant cornu: nam ita tortuosus est & inflexus, ut
effigiem reddat cornu arietini, fulgore aureo est.
Prædiuina somnia representare dicitur, subiectus
capiti incubantium. Et arbor est Metops nomine,
ex qua profluit lentus humor, quæ à loco Ammono
niacum

niacum nominamus. Apud Cyrenenses præterea Syrpe gignitur, odoratis radicibus, uirgulto herbido magis quàm arbusculo. Cuius è culmo exudat Lasser. aestatis tempore pingue roscidum, idq; pascentium hircorum inhaeret barbulis. Vbi cum arefactum moleuit, guttis styriacis legitur ad usum mensarum, uel medelæ magis. Dictum est primum lac Syrpi cum, quoniam manat in modum lacteum, deinde usu deriuante Lasser nominatum. Quæ germina initio barbaricæ impressionis uastatis agris, postea ob intolerandam uectigelis nimietatem, ferme penitus ipsi accolæ eruerunt.

Cyrenis ab Leua Africa est, ab dextra Aegyptus, à frôte sæuum, & importuosum mare, à tergo Barbarorum uariæ nationes, & solitudo inaccessa, incultaq; & squalens, quæ Basiliscum creat, malum in terris singulare. Serpens est penè ad semipedem longitudinis, alba quasi mitrula lineatus caput. Basiliscus. Nec hominis tantum, uel aliorum animantium exitijs datus, sed terræ quoq; ipsius, quam polluit, & exurit, ubicunq; ferale sortitur receptaculum. Deniq; extinguit herbas, necat arbores, ipsas etiam corrumpit auras, ita ut in aëra nulla alitum impune transuolet, infectum spiritu pestilenti. Cum mo- netur, media corporis parte serpit, media arduus est, & excelsus. Sibilum eius etiam serpentes alij

perhorrescunt, & cum acceperint fugam, quæquæ
 quoquo possunt properant. Quicquid morsu eius
 occiditur, non depascitur fera, non attrectat ales.
 Mustelis tamen uincitur, quas illinc homines infer-
 runt cauernis, quibus delitescit. Vis tamen ne des-
 functo quidem deest. Deniq; Basilisci reliquias am-
 plo sestertio Pergameni compararunt, & ut adem-
 Apollinis manu insignem, nec araneæ intexerent,
 nec alites inuolarent, cadauer eius reticulo auro
 suspensum ibidem locarunt.

Berenice Circa extimum Syrtium cornu, Berenice ciuita-
ciuitas. tatem alluit Lethon annis, inferna, ut putant, exun-
 datione prorumpens, & apud pristinos uates lati-
 ce memoratus obliuionis. Hanc Beronice muniuit,
 que Ptolemæo tertio fuit nupta, & in maiori Syr-
 te locauit.

Simiarum Omne autem latifundium, quod inter Aegypti-
terra. Aethiopiam, Libyamq; effunditur, quacunq; lucis
 opacum est, uarium impleuit Simiarum genus. Nec
 quisquam offensus nominis cognitione grauetur.
 Enimvero opere precium est nihil omittere, in quo
 naturæ spectanda sit prouidentia. Vulgus simiarum
 in his est, quas passim uidemus non sine ingenio a-
 mulandi, quo facilius in manus ueniunt. Nam dum
 auidè uenantium gestus affectant, relicta consulto
 uisci unguilla, quod mendacio factum uident, oculos suos

los suos oblinunt, ita uisu obducto, prouum est eas corripere. Exultant noua luna, tristes sunt cornuto, & cauo sydere. Immoderatè foetus amant, adeò ut catulos facilius amittant, quos impendiò diligunt, & ante se gestiant, quoniã neglecti ponè matrem semper hærent. Cercopitheci caudas habèt. Hæc sola discretio est inter prius dictas. Cynocephali & ipsi sunt è numero simiarum in Aethiopiae partibus frequentissimi. Violenti ad saltum, feri morsu, nunquam ita mansueti, ut non sint magis rabidi. Inter Simias habentur & Sphinges uillose comis, mammis prominulis, ac profundis, dociles ad feritatis obliuionem. Sunt & quas uocant Satyros, facie admodum grata, gesticulatis motibus inquiete. Callitriches toto penè aspectu à cæteris differunt, in facie barba est, lata cauda. Has capere non est arduum, sed proferre rarum: neq; enim uiuunt in altero, quàm in Aethiopico, hoc est, suo solo:

DE HAMMANIENTVM GEN-
te, deq; in ea domibus sale con-
structis. Cap. XLI.

Minter Nasamonas, & Troglodytas
gens Hammaniantum est, quæ sali-
bus domos extruunt, quos in mo-
S 5 dum

dum cautium è montibus excitatos ad usum ædificamenticij neclunt struibus. Tanta ibi huiusce uenæ copia est, ut tecta faciant è salinis. Hi sunt Hammanientes, qui commertia cum Troglodytis habent. Carbunculi gēma citra Hammanientes propiores Nasamonibus. Asbystæ Lasere uiuunt, hoc aluntur, hoc illis edule est.

DE GARAMANTIBVS, DE
quæ miro apud eosdem fonte.

Cap. XLII.

Garamantum oppidū est Debris fonte miro, qui deniq; alternis uicibus die frigeat, nocte ferueat, ac per eadem uenarum commertia interdum ignito uapore aestuet, interdum glaciali horrore algescat. Incredibile memoratu, ut tam breui temporis curriculo. natura tam dissonat sui faciat uarietate. Idq; qui percontari uelit, tenebris inesse fluori illi æternam facem credat. Quæ rimetur die brumales scatebras, nunquam aliud existimet, quam perpetuè rigere. Vnde non immeritò per gentes Debris inclyta est, cuius aquæ ex coelesti uertigine mutant qualitatem, quamuis controuersa syderū disciplina. Nam cum mūdum à calore uespere teneret,

peret, ab occasu incipit ita incallescere, ut ni tactis
abstineas, noxium sit contigisse. Rursus cum ortus
solis incanduerit, & radijs seruis facta sint omnia,
sic glaciales euomit scaturigines, ut hauriri etiam
sitientibus nequeat. Quis ergo non stupeat fon-
tem, qui friget calore, calet frigore?

Garamanicae regionis caput est Garamana, ad
quam iter diu inextricabile fuit, & inuium. Nam
latrones puteos arenis operiebant, ut temporaria
fraude subductis aquis in fame, & siti iter submo-
ueret accessus uiantium. Sed Vespasiano principe
bello, quod cū Oensibus gestum est, difficultas hæc
interijt, compendio spacij breuioris reperto. Gara-
mantas Cornelius Balbus subegit, et primus ex hac
uictoria triumphauit. Primus sanè de externis, ut-
pote qui Gadibus genitus accessit ad gloriam no-
minis triumphalis. Armenta gentis istius obliquis
cervicibus pabulantur: nam si recta ad postum ora
dirigant, officiunt prona in humum cornua, & ob-
nixa. Ex parte, qua Cercina est, accipimus Gaulon
insulam, in quam serpens neq; nascitur, neq; uiuit
inuenta: propterea iactus ex ea quocunq; gentium
pulis, arcet angues: Scorpiones
superiactus illico
perimit.

DE

DE AETHIOPIA. DE EIVS
regionis hominum obscœnis mori-
ribus, ac eorundem hominum mon-
strosi formis. De Draconibus, mi-
racq; naturæ ibidē feris alijs. De Cin-
namomo aromate, deq; Hyacin-
tho lapide. Cap. XLIII.

Aethiopes, & Athlantice gentes Ni-
gro flumine diuiduntur, quem par-
tem putant Nili. Sic papyro uiret,
sic calamo prætextitur, animalia ea-
dem edit, usdem temporibus exundat, intra ripas
tunc quoq; redit, cum contentus est alueo suo Ni-
lus. Garamantici Aethiopes: matrimonia priua-
tim nesciunt, sed omnibus uulgò in uenerem licet,
inde est, quod filios matres tantum recognoscunt,
nam paterni nominis nulla reuerentia est. Quis
enim uerum patrem nouerit in hac luxuria incesti-
lasciuientis? Eapropter Garamantici Aethiopes
inter omnes populos degeneres habentur: nec im-
meritò, quia afflictæ castitatis disciplina, successio-
nis notitiam ritu improbo perdiderunt.

Aethiopica
gens uastis-
sima.

Nomen Aethiopum latè patet in parte Africæ
na, qua Meroen uidet Libya. Plurima eorū sunt,
& uarie

& uariæ nationes. Harum è numero Nomades Cy-
 nocephalorum lacte uiuunt: Syrbotæ longi sunt ad
 pedes duodecim: Afachæi captos uenatibus Ele-
 phantos deuorant. Apud Sambros nulla est auris
 ta quadrupes, nec Elephanti quidem. His proximè
 summam regiæ potestatis Cani tradunt, de cuius
 motibus quidnam imperitet, augurantur. Mariti-
 mos Aethiopas quaternos oculos dicunt habere:
 sed fides aliâ est. illi deniq; quod & uident pluri-
 mum, & manifestissimè destinant iactus sagittarū.
 Occidentem uersus Agriophagi tenent, qui solas
 Pantherarum, & Leonum carnes edunt, rege præ-
 diti, cuius in fronte oculus unus est. Sunt & Pam-
 phagi, quibus esca est quicquid mandi potest, & omnia
 fortuitu gignentia. Sunt & Anthropophagi, quorum
 mores uocamen sonat. Cynamolgos
 aiunt habere caninos rictus, & prominula ora.
 Arthabathitæ proni, atq; quadrupedes, nec secus
 ac feræ sine sedibus euagantur. Confines Mauri-
 taniæ certo tempore Locustas terrestres legunt, du-
 ratasq; sal sugime in præsidium uitæ solas habent.
 Sed ex illis quadragesimum æui annum nullus su-
 pergreditur.

Ab Oceano isto ad Meroen, quam insulam an-
 tæplexu primo Nilus facit, millia passuū sunt sexcen-
 ta uiginti. Ultra Meroen super exortum solis Ma-
 crobij

Portentose
 forme homi-
 nes.

Germ. Das
Schlauraffen
landt.

crobij Aethiopes uocantur, dimidio enim eorum
potentior, quam nostra uita est. Hi Macrobij iustitiam colunt, amant equitatem, plurimum ualent
robore, praecipua decent pulchritudine, ornantur
aere: auro uincula faciunt noxiorum. Locus apud
eos est Heliutrapeza opi paris epulis semper refer
tus, quibus indiscretè omnes uescuntur: nam & di
uinitus eas augeri ferunt. Est & ibidem lacus, quo
persusa corpora uelut oleo nitescunt, ex hoc lacte
potus saluberrimus. Sanè adeo liquidus est, ut ne
caducas quidem uehat frondes, sed illico folia las
psa ad fundum demittat laticis tenuitate.

Ultra hos desertæ, inhumaneq; solitudines ad
usq; Arabicos sinus. Deinde in ultimis Orientis,
monströse gentium facies: aliæ sine naribus aqua
li totius oris planicie, informes habent uultus: al
lijs concreta ora sunt, modicoq; tantum foramine
calamis auenarum passus hauriunt: nonnullæ lin
guis carent, in uicem sermonis utentes nutibus, mo
tibusq;. Quædam ex istis nationibus, ante Ptolea
mæum Lathyrum regem Aegypti, incognitum has
buerunt ignis usum.

Aethiopia omnis ab oriente hyberno ad occi
dentem hybernum tenet. Quicquid eius est sub
meridiano cardine lucis nitet, qui maximè uirent
hyeme. A meridiana parte mons editus mari im
minet.

minet, ingenuo igne per aeternum feruidus, & in
 quiete iugis flagrantibus, inter quae incendia iugis
 aestus. Draconū magna copia est. Porro ueris Dra. **Dracones**
 conibus ora parua, & ad morsus non dehiscencia,
 sed arctae fistulae, per quas & trahunt spiritus, &
 linguis exerunt. Quippe non in dentibus uim, sed
 in caudis habent, & uerbere potius quàm rictu no-
 cent. Exciditur ex cerebris Draconum Dracon-
 tias lapis, sed lapis non est, nisi detrahatur uiuenti-
 bus. Nam si obeat prius serpens, cum anima simul
 euanescit duricies soluta. Vsu eius Orientis reges
 praecipue gloriantur, quanquam nullum lenocini-
 um artis admittat soliditate & quicquid in eo no-
 bile est, non manus faciunt, nec alterius quàm natis
 re candor sit, quo reluceat. Author Sotacus gem-
 mam hanc etiam sibi uisam scribit & quibus inter-
 cipiat ur modis, edocet. Praestantissimi audacia uiri
 explorant anquium foueas, & receptus, inde pra-
 stolari ad pastum exeuntes, praeteruectiq; percitis
 cursibus obijciunt gramina medicata, quatum po-
 test ad incitandum soporem. Ita somno obsopitis, è
 capitibus execant lapides, & de manubijs praeci-
 pitis ausi, praedam reuehunt temeritatis.

**Draconitis
lapis.**

Quae locorū Aethiopes tenent, feris plena sunt, **Bestiae Aethio-**
 è quibus quam Nabim uocant, nos Cameloparda-
 lim dicimus, collo equis similem, pedibus Bubulis,
 capita

pica.

- capite Camelino, nitore rutilo, candidis maculis sit
perspersa. Hoc animal Romæ Circensibus Dictatoris
Cæsaris primum publicatum. Hisdem ferme
Cephos. temporibus illuc exhibita monstra sunt, Cephos
appellant, quorum posteriores pedes crure, & uer-
stigio humanos artus mentiuntur, perinde priores
hominum manus referunt, quæ tamē à nostris non
amplius, quàm semel uisa sunt. Ante ludos Cnici
Pompeij Rhinocerota Romana spectacula nescie-
bant. Cui bestię color Buxeus, in naribus cornu li-
nicum, & repandum, quod subinde attritum cau-
tibus in mucronem excitat, eoq; aduersus Elephan-
tos præliatur, par ipsis propè longitudine, breuior
cruribus, naturali telo aluum petens, quam solium
intelligit ictibus suis peruiam. Iuxta Nigrin flum-
Catoblepa. uium Catoblepa nascitur modica, atq; iners bestia,
caput prægrauè ægrè ferens, aspectu pestilenti. Nā
Formicæ. qui in oculos eius offenderint, protinus uita exca-
unt. Formicæ ibi ad formam canis maximi, arenas
aureas pedibus erunt, quos leoninos habent, quas
custodiunt, ne quis auferat, captantesq; ad necem
Lycaones. persequuntur. Eadem Aethiopia mittit Lycaonē.
Lupus est ceruice tubatus, & tot modis uariis, ut
Terandus. nullum illi colorem dicant abesse. Mittit & Taran-
dum, boum magnitudine, bisulco uestigio, ramosis
cornibus, capite ceruino, ursino colore, & paria

ter nullo profundo. Hunc Tarandum affirmant habitum metu uertere, & cum delitescat, fieri assimilem cuiusq; rei proximauerit, siue illa saxo alba sit, seu fruteto uirens, siue quam aliã præferat qualitatem. Faciunt hoc idem in mari Polyphi, in terra Chameleontes. Sed & Polypus, & Chameleon glabra sunt, et pronius est cutis leuitate speculi modo proximantia æmulari. In hoc nouum est, ac singulare hirsutiam pili colorum uices facere, hinc euenit, ut difficulter capi possit. Aethiopicis lupis proprium est, quod in saliendo ita nisus habent alitis, ut non magis proficiant cursu, quàm meatu, homines tamen nunquam impetunt: bruma comati sunt, estate nudi, Thoas uocant. Hystrix quoq; Hystrix inde loci frequentissima, erinacijs similis, spinis ter gum hispida, quas plerumq; laxatas taculatione emittit uoluntaria, ut assiduis aculeorum nimbis canes uulneret ingruentes. Illius cœli ales est Pegasus: Sed hæc ales equinum nihil præter aures habet. Tragopa quoq; auis maior aquilis, cornibus urietis proferebat armatum caput.

Aethiopes legunt Cinnamomum; id frutetum suu breui nascitur, ramo humiliter represso, nunquam ultra duas ulnas altitudinis. Quod gracilius provenit, eximium magis ducitur: quod in grossitudinem extuberatur, despectui est. Verum legitur

T per

per sacerdotes hostijs prius caesis, quæ cum litæ
uerint, obseruatur, ut messis nec ortum solis antici-
cipet, nec egrediatur occasum. Quisquis principa-
tum tenet, sarmetorum aceruos hasta diuidit, quæ
sacra est in hoc ministerium. Atq; ita portio ma-
nipulorū Soli dicatur, quæ si iuste diuisa est, spon-
te incenditur.

Hyacinthus. Inter hæc, quæ diximus nitore cæruleo Hyacin-
thus inuenitur, lapis preciosus, siquidem inculpa-
bilis inueniatur, est enim uitijs non parçè obnox-
ius. Nam plerumq; aut uiolaceo diluitur, aut nubilo
obducitur, aut albicantius iusto aquaticum eli-
quescit. Optimus in illo tenor, si nec densiore suc-
co sit obtusior, nec propensa perspicuitate deiecti-
or, sed ex utroq; temperamento lucis, & purpure
moderatum suauiter florem trahat. Hic est, qui sen-
tit auras, & cum cælo facit mutationem, nec æqua-
liter rutilat, cum aut nubilosus est, aut serenus di-
es. Præterea in os missus magis friget. Sculpturis
certè minimè accommodatus, ut qui attritum re-
spuat. Nec tamen penitus inuidus, nam Adamanti-
te scribitur, & notatur. Vbi Hyacinthus, ibi &
Chrysolāpis. Chrysolampis apparet, quem lapidem lux cœlatis
prodit obscurum. Hæc enim est in illo diuersitas,
ut nocte ignitus sit, die pallidus. Ex ipso solo sumit
Hematites. Hematiten rubore sanguineo, ac propterea
Hematites uocatus.

MIRA DE INTIMIS GENTI
bus Libyæ, de lapide Hexeconta-
litho. Cap. XLIII.

Qvod ab Atlante ad usq; Canopita-
num ostium panditur, ubi Libyæ
finis est. & Aegyptium limen de-
ditum à Canopo Menelai guber-
natore ibi sepulto. in ea insula;

que ostium Nili facit, gentes tenent dissonæ, que
in auiæ solitudinis secretum recesserunt. Ex his
Atlantes ab humano ritu prorsus exultant: nulli
proprium uocabulum, nulli speciale nomen. Diris
Solis ortus excipiunt, diris occasus prosequuntur,
usq; torrentis plage sydere, oderunt deum lucis.
Affirmat eos somnia non uidere, & abstinere pe-
nitus ab animalibus uniuersis, Troglodyte specus
excavant, illis teguntur Nullus ibi habendi amor,
à diuinijs paupertate se abdicarunt uoluntaria. Tam-
tum lapide uno gloriatur quem Hexecontalithon Hexecontas
uocant, tam diuersis notis sparsum, ut sexaginta lithon lapis:
gemmarum colores in paruo eius orbiculo depre-
hendantur. Isti carnibus uiuunt serpente, igna-
riq; sermonis strident potius quàm loquuntur. P
Ple uero solos dicunt inferos. Foemmas suas pri-

mis noctibus nuptiarum adulterijs cogunt patere, mox ad perpetuam pudicitiam legibus stringunt seuerissimis. Gamphasantes abstinent prælijs, fugiunt cōmercia, nulli se externo miscere sinunt. Blemias, sed non eos, qui uicina rubro mari incolunt, credunt truncos nasci, parte qua caput est, os tamen & oculos habere in pectore. Satyri de hominibus nihil aliud præferunt, quam figuram. Aegipanes hoc sunt, quod pingi uidemus. Himantopodes fluxis nisi bus crurum repunt potius, quam incedunt, & pergendi usum lapsu magis destinant, quam ingressu. Pharusi cum Herculi ad Hesperidas pergenti forent comites, itineris tædio hic res sederunt. Haftenus Libya.

DE AEGYPTO. DE NILI FLU-
minis origine, augmento, ostijs. De
Api boue. De Crocodilis, Trochilo
aue, Scincis, Hippopotamis, Ibide a-
ue. De miris Aegypti arboribus.
De Alexandria, de Pyrami-
dibus. Cap. XLV.

Egyptus à Meridie introrsus rece-
dit quoad prætendant Aethiopes.
A tergo inferiorem eius partem Ni-
lus cir-

lus circumfluit, qui scissus à loco, cui Delta nomen est, ad insula faciem spatia emplectitur interna, & incerto penè fonte decurrens proditur, ut loquimur. Originem habet à monte inferioris Mauritaniae, qui Oceano propinquat. Hoc affirmant Punicilibri, hoc Iubam regem accepimus tradidisse. Igitur protinus lacum efficit, quem Nilidem dicunt. Nilum autem iam inde esse coniectant, quod hoc stagnum herbas, pisces belluas nihilo minus procreet, quàm in Nilo uidemus. Ac si quando Mauritania, unde ei origo est, aut niuibus densioribus, aut imbribus largioribus irrigatur, inde incrementa exudationis in Aegypto augeantur. Sed effusus hoc lacu arenis sorbetur, & cuniculis coecis absconditur. Deinde in Cesariensi specu prorumpens, amplior eadem indicia praefert, quæ in exortu notauimus: rursusq; subsidit, nec se prius rediit, quàm post interualla itineris extenti contingat Aethiopas. Vbi exit, Nigrum facit fluuium, quem supra diximus terminum esse limitis Africani. Astipsum eum inde gentes uocant, scilicet aquam tenebris profluentem. Multas, magnasq; ambit insulas, quarum pleraq; sunt tam diffusa, & uaste magnitudinis, ut uix eas dierum quinque cursu praetermeet, quamuis cõcitus ibi feratur. Nobilissima earum est Meroe, circum quam diuisus dextro aluoc

Nili descriptio.

Astusapes, læuo Astabores nominantur. Tunc quæ
 que emensus magna, longinquaq; locacū primū
 occurrentibus scopulis aspera ur, tantis agminibus
 extollitur inter obiectarupium, ut ruere potius
 us, quàm manare credatur. Demumq; à cataracta
 ultimo tutus est: ita enim quædā claustra eius Aeg-
 yptij nuncupant. Relicto tamen hoc pone se no-
 mine, quod Siris uocatur, mox inoffensus meat.
 Septem ostijs conditur in meridiem uersus, excipi-
 tur Aegyptio mari.

Causa inun- bus eius causas dederunt. Alij affirmant Etresias nu-
dantis Nili. bium densitatem illò cogere. unde annis hic auspi-
 catur, ipsumq; fontem superno humore sublatum,
 tantam inundationis habere substantiam, quantam
 pabuli ad liquorem nubila sumministrauerint. Re-
 runt alij, quod uentorum flatibus repercussus, cum
 fluorem solitæ uelocitatis non queat promouere,
 aquis in arcto luçantibus intumescat, & quanto
 impensius controuersi spiritus repugnauerint, tan-
 tò excelsius sublimari in altitudinis uertices reper-
 eussam celeritatem, quādo nec solitus extenuet cur-
 sus alueum, & stipato iam flumine uernis original-
 libus torrentum pondera superueniant. Ita concor-
 di uiolentia hinc urgentis elementi, hinc resistentis,
 undis exultantibus molem colligi, quæ excessus
 facit

facit. Nonnulli affirmant fontem eius, qui Phiala uocatur syderum motibus excitari, extractumq; radijs candentibus cœlesti igne suspendi, non tamen sine certa legis disciplina, hoc est, lunis cœptantibus. Verùm omnem excessus originem de sole fieri, primamq; exultantiam tumoris concipi, cum per Cancrum Sol uehatur. Postmodum triginta eius partibus euolutis, ubi ingressus Leonem ortus Syrios excitauerit, propulso omni fluore tantam uim annis erumpere. Quod tempus Sacerdotes natalem mundi indicarunt, id est, inter tertium decimum Calendas Augustas, & undecimum diē. Deinde reuocari exitus uniuersos, cum in Virgine transeat, penitusq; intra suas ripas capere cum Libram sit ingressus. Hoc etiam addunt, pariter eum nocere, siue abundantius exæstuet, siue parcius: quandoquidem exiguitas minimum fecunditatis apportet, propensior copia diuturno humore culturam mœretur. Maximos eius exitus cubitos duodeuiginti consurgere, iustissimos sexdecim temperari. Nec in quindecim abesse prouentus fructuarios, sed quicquid intra sit, famem facere. Dant illi etiam hoc maiestatis, ut portendat futura, argumentantes, quandoquidem Pharsalico bello non fuerit egressus quinque ulnas. iam illud palam est, quod solus ex annibus uniuersis nullas expiret au

tas. Ditionis Aegyptiæ esse incipit à Syene, in qua fines Aethiopum, & inde usq; dum mari intinatur, Nili nomen tenet.

Inter omnia, quæ Aegyptus habet digna mento
Apis bos. ratu, præcipuè bouem mirantur; Apim uocant. Hunc ad instar colunt numinis, insignem notæ albæ macula, quæ dextro eius lateri ingenita, corniculantis Lunæ refert faciem. Statutum cui spatium est, quod ut affuit, profundo sacri fontis immersus necatur, ne diem longius trahat, quam licebit. Mox alter nec sine publico luctu requiritur, quem repperitum centum Antisites Memphim prosequuntur, ut incipiat sacris ibi initiatus, sacer fieri. Delubra, quibus succedit aut incubat, mysticè thalamos nominant. Dat omnia manifestantia de futuris. Illud maximum, si de consulentiū manu cibum capiat. Deniq; auersatus Germanici Caesaris dextrâ, prodidit ingruentia, nec multò post. Caesar extinguitus est. Pueri Apim gregatim sequuntur, & repente uelut lymphatici uentura præcunt. Bos illi foemina ostenditur in anno semel, & ipsa non absq; certis insignibus, quæ atq; inuenta, & oblata est, eadem die neci datur. Apis natalem Memphiticæ celebrant, iactu aureæ patheræ, quam projiciunt in Nili gurgitem. Hec solennitas per dies septem agitur, quibus diebus cū sacerdotibus quasdam

dam Crocodili inducias habent, nec attrectant lauantes. Verum octauo die cerimoniae iam peractis, uelut reddita sciendi licentia, solitam resumunt atrocitatem.

Crocodilus malum quadrupes in terra, & in Crocodili flumine pariter ualet, linguam non habet, maxillam mouet superiorem. Morsus eius horribili tenacitate conueniunt, stipante se dentium serie perennatim. Plerumque ad uiginti ulnas magnitudinis coalescit. Qualia anseres edit oua: metatur locum nido, naturali providentia, nec foetus premit, quam quò crescentis Nili aquae non possunt peruenire. In partu fouendo, mas & foemina uices seruant. Præter hiatum oris, armatus est etiã unguium immanitate. Noctibus in aqua degit, per diem humi acquiescit. Circumdatur maxima cutis firmitate, in tantum, ut ictus quouis tormento adactos tergo re percipiat. Trochilos auis paruula est, ea dum reduias escarum affectat, os belluæ huiusce paulatim scalpit, & sensim scalpurgine blandiente aditum sibi in usque fauces facit. Quod Enhydrus conspicatus alterum Ichneumonum genus, penetrat belluam, populatisque uitalibus erosa exit aluo.

Est & Delphinium genus in Nilo, quorum dorso Delphines sa ferratas habent cristas. Hi Delphines Crocodili Niliaci. hos studio eliciunt ad natandum, demersi que astu fraudulento

dulento tenera uentrium subternatates secant, & interimunt. Præterea habitant in insula Nili homines forma per exiguæ, sed audacia eo usq; præditi, ut Crocodilis se offerant obuios: nam hæc monstra fugientes sequuntur, formidant resistentes. Ergo capiuntur, subactiq; etiam intra aquas suas seruiunt, & perdomiti metu ita obsequuntur, ut in memores atrocitatis uictores suos inequitantes dorso uehant. Hanc ergo insulam, & hanc gætem ubicunq; indicio odoris præsenferint, procul fugiunt. In aqua obtusius uident, in terra acutissimè.

Scinci. Hyeme nullum cibum capiunt, quin etiam quatuor menses à cœptu brumæ inedia exigunt. Scinci quoque circa Nilum frequentissimi, Crocodilis quidè similes, sed modica forma, & angusta: uerum ad opem salutarem non qualibet necessarij. Medentes quippe ex ipsis pocula inficiunt, quibus ad stupor neruorum excitetur, & ueneni uis extinguitur.

Hippopotamus. Hippopotamus in eodem flumine, ac solo nascitur, equino & dorso, & iuba, & hincitu, rostro resupino, unguis bifidis, aprinis dētibus, cauda tortuosa. Noctibus segetes depascitur, ad quas pergit auersus, astu dolofo, ut fallente uestigio reuertenti nulli ei insidie præparentur. Idem cum distenditur nimia facietate, arundines recens cæsas petit.

petit, per quas tam diu obuersatur, quo ad stirpium
acuta pedes vulnere, ut profluuio sanguinis le-
uetur sagina. Flagam deinde cano oblimi, usque
dum uulnus conducatur in cicatricem. Hippo-
potos, & Crocodilos primus Romam M. Scaurus
inuenit.

Circa easdem ripas ales Ibis. Ea serpentum po- Ibis auis.
pularur oua, gratissimamq; ex his escam nidus suis
desert. Sic rarefcunt prouentus foetuum noxoriū.
Nec tamen aues istae tantum intra fines Aegyptios
profunt. Namq; cum Arabicæ paludes pennatorū
anguium mittunt ex anima, quorum tam citum ui-
rus est, ut morsum antè mors, quàm dolor insequa-
tur. Sagacitate, qua ad hoc ualent aues excitatæ,
in procinctum eunt uniuersæ, & prius quàm ter-
minus proprios externum malum uaster, in aëre
occurfant cateruis pestilentibus, ibi agmen deuo-
rant uniuersum, quo meritò sacræ sunt, & illesæ.
Ore pariunt. Nigras solum Pelusium mittit, reli-
pars candidas.

De arboribus, quas sola fert Aegyptus, præci-
pua est Ficus Aegyptia, folijs moro comparanda,
poma non ramis tantum gestitans, sed & caudice,
usque ad eò fecunditatis suæ augusta est, ut uno an-
no septies fructū sufficiat. Vnde pomum decerpse-
ris, alterum sine mora protuberat. Materia eius in
aqua

Ficus Aea-
gyptia

aquam missa subsidit: deinde cum diu desederit in liquore, leuior facta suscollitur, et uersa uice, quod natura in alio ligni genere non recipit, fit humore sicca.

Palma. Palma quoque Aegyptia dicenda res est, proprie Adipos uocatur, ut dici oportuit, eaque gustata ardet sitim: odor eidem, qui et malis Cydonijs. Sed demum sitim sedat, si prius quam maturuerit decerpatur. Nam si matura sumatur, sensum intercipit, gressum praepedit, linguam retardat, obsessisque officijs mentis, et corporis imitatur uitium ebrietatis.

Aegyptium limitem, qua ad Lacedaemona tenet, incolunt populi, qui momentum, quo reparari mundum ad motus ferunt annuos, hoc studio deprehendunt. Eligitur sacer lucus in quem compellunt animalia diuersissimi generis, ea ubi ad statutum modum caelestis uertigo prouecta est, sensus suos significationibus produnt, quibus possunt. Alia ululant, alia mugiunt, quaedam stridunt, quaedam rugiunt, nonnulla simul confugiunt ad uolutabra. Hoc argumentum illis est magisterium ad indicium temporis deprehendendi. Ferunt eisdem populi a primis sibi gentis suae anis traditum, ubi nunc occa-

Urbes Aegyptij. casum est, quondam ibi ortum solis fuisse.

Inter Aegyptiacas urbes numero portarum The-

bae no-

be nobiles, ad quas commertia Arabes undiq; gen-
tium subuehunt. Hinc regio Thebaica. Abydos, et
ipsa nobilis olim Memnonis regia, nunc Osyris fa-
no exculia. Alexandriam & operis ipsius magni-
tudo, & author Macedo nobilitant. Quam meta-
tus Dinocrates architectus, secundum post condi-
torem inter memorabilia locum sortitus est. Con-
dita autem Alexandria est duodecima centesimaq;
Olympiade, L. Papyrio Spurij filio, C. Patilio Caij
filio, Consulibus Romanis, haud longè ab ostio Ni-
li fluminis, quod Heracleoticon alij, alij Canopi-
con appellant. Est & Pharos colonia à Cesare Di-
ctatore deducta, ex qua facibus accensis nocturna
dirigitur navigatio. Nam Alexandria insidioso
accessu aditur fallacib. uadis, cœco mari, tribusq;
tantum canalibus admittit nauigantes, Tegamo,
Possidonio, Tauro. Hinc igitur in portibus mar-
chinas ad prælucendi ministerium fabricatas Pha-
ros dicunt.

Pyramides turres sunt in Aegypto fastigiatae ul
tra excelsitatem omnem, quæ fieri manu possit. Ita
que mensuram umbrarum egressæ, nullas
habent umbras. Nunc ab Aeg-
ypto prouehantur
solum.

DE A

DE ARABIA, IN EA DE
Thure, & myrrha. De Phœnice, ac
Cinnamolgo auibus. De Arabum
moribus. Deq; lapidum precio-
forum generibus. Cap.

X L V I.

Vltra Pelusiacum ostium Arabia est;
ad Rubrum pertingens mare, quod
Erythraeum ab Erythra rege, Persei
& Andromedæ filio, non solum à co-
lore appellatum Varro dicit, qui affirmat in litto-
re maris istius fontem esse, quem si oues biberint
mutent uellerum qualitatem, & antea candidæ,
amittant quod fuerint, usque ad haustum, ac fuluo
postmodum nigrescant colore. Rubri autem maris
Arsinoë oppidū. Verūm hæc Arabia procedit ad-
usq; illam odoriferā, & diuitem terrā, quā Cataba-
nes, & Scenitæ tenent. Arabes nobiles monte Ca-
sio Qui Scenitæ causam nominis inde ducunt, quod
tentorijs succedunt, nec alias domos habent. Ipsa
autem tentoria cilicina sunt, ita nuncupant uelam-
menta è caprarum pilis texta. Præterea carnibus
suillis prorsus abstinent. Sanè hoc animalis genus
Arabia foelix. si inuictum illò fuerit, moritur illico. Hanc Arabia
Graeci

Græci *Θυσιαμύρα*, nostri *Beatam* nominarūt. Habitat in colle manu facto inter flumen Tigrim, et flumen Euleum, quod ortum à Medis tā puro fluore inclivum est, in inde omnes reges non alias quā eius aquas bibant. Eudæmonem non frustra cognominatam hinc capessas, quōd præter odores, quos creat plurimos, sola ihus mittit, nec tamen uniuersa. Nam in medio eius sunt Atramitæ pagus Sabæorum, à quo octo mansionibus regio Thurifera determinatur. Arabia appellata est, id est sacra, hoc enim significari interpretantur. Virgulta hæc non sunt publica, sed (quod inter barbaros nouum) in ius posteriorum per successiones transeunt, familiarium. Ergo quicumq; dominatum istius tenent nemoris, Arabicè sacri uocantur. Iidem illi istos uel metunt, uel incidunt, non funeribus intersunt, non congressionibus scæminarum polluuntur. Hanc arborem prius quàm penitus fides proderetur, alij lentisco, alij magis Terebintho comparabant, usq; dum libris, quos Iuba rex scripsit ad Cæsarem Augusti filium, palam fieret, intorto eam esse uimine, ramis ad Aceris qualitatem, Amygdalæ modo succum fundere, incidi ortu Canis, flagrantissimis sordibus.

In iisdem salibus Myrrha prouenit, cuius radi Myrrhæ
ces ut uitium rastris proficiunt, ablaqueationibus

gall.

gaudent. Nudate pinguiori fluunt lachryma. Sponte manans preciosior ex ea sudor est: elicited corticis uulnere, uilior iudicatur. Cortex in uertiginē flexus, & spinis hispidus, folium licet crispus oliuae tamen simile. Maxima altitudine extollitur ad quinque cubita proceritatis. Arabes sarmentis eius ignes fouent, quorum fumo satis noxio, nisi odore cremati Storacis occurrant, plerumque insanabiles morbos contrahunt.

Phoenix auis.

Apud eosdem nascitur auis Phoenix, aquile magnitudine, capite honorato, in conum plumis extantibus, cristatis faucibus, circa colla fulgore aureo, postera parte purpureus, absque cauda, in qua roseis pennis caeruleus interscribitur nitor. Probatum est quadraginta & quingentis eam durare annis. Rogos suos struit Cinnamisi, quos prope Panchaiam concinna in solis urbem strue altaribus superposita. Cum huius uita magni anni fieri conuersionem rata fides est inter authores, quamuis pluri eorum magnum annum non quingentis & quadraginta, sed duodecim millibus, noningentis, quinquaginta quatuor annis constare dicant. Quiaque Plautio, Sex. Papinio CONS. Aegyptum Phoenix inuolauit, captusque anno octingentesimo urbis condita, iussu Claudij principis in Comitio publicatus est. Quod gestum praeter Censuram, quae ma-

net, actis

net, actis etiam urbis continetur. Cinnamulus
 perinde Arabæ auis in excellentissimis lucis textit
 nidus è fruticibus Cinnamorum, ad quos quoniam
 non est peruenire propter ramorum altitudinem,
 & fragilitatem, acco & illas congeries plumbatis
 petunt iaculis, delectasq; precijs uendunt ampli-
 ribus, quod hoc Cinnamū magis, quàm alia mer-
 catores probent.

Arabes longè, lateq; diffusi, diuersis moribus ui Arabū mores
 uent, & culibus. Plurimis criminis inonsus, mitrata
 capita, re limiu pari, pars rafa in cutem barba.
 Comercijs student, aliena non emunt, uendunt sua:
 quippe & Syluis, & mari diuites. Umbra, qua no
 bis dextra, sunt illis sinistra. Pars eorum, quibus
 asper est uictus, angues edunt, nulla illis animi, uel
 corporis cura, ac propterea ὀφιοφῶροι nomia
 nantur.

Ex istius litori: sinu Polycrati regi aduecta Sar Gemma A
 donyx gemma, prima in orbe nostro luxuriæ exci rapice.
 tauit facem. Nec multum de ea differendum puto,
 adeo Sardonyx in omnium uenit notitiam. Super Sardonyx
 fices eius probatur, si meratius rubeat: arguitur,
 si fuerit fœculentior, medietas circuitur limite can
 didante. Optima est, si nec colorem suum spargat
 in proximum, nec ipse ex altero muuetur, reliquas
 nigro finiuntur. Quod si trāsluceat uitio uertitur,
 V. si peris

si perspicuitatem arceat, proficit ad decorem. **Es**
Molochites. Molochitem Arabs inuenit, uirentem crassius quã
 Smaragdus contra infantum pericula ingenita ut
Iris. resistenter. Inuenit et iridem in mari Rubro sicut
Crystallus. Crystallum sexangulatam, quæ radijs ietã solis, ru-
 tilo aëris repercussu cœlestis arcus ex se iacit spe-
Androdamos. ciem. Androdamantem ijdem legunt Arabes, nito-
 ris argentei, lateribus æqualiter quadris, quem de
 Adamante nonnihil mutuatum putes. Datum illi
 nomen ex eo censent, quod animorum calētium
Pæderotes, mollit impetus, tumentes refrenat iras. Pæderotem
Sen Opalius. etiam Arabicum inde sumimus. Arabica aspectu
 eburnea est, radi abnuat, contra neruorum molestias
 prodest habentibus. In Pæderote congruit quicquid
 eximum est, quadam decoris prærogatiua.
 Crystallinum lucet, rubet purpuram, in orarũ extimis
 corona crocea uelut è liquido renitente. Hac
 sanitate oculos afficit, uisum illicet, detinet intuentem,
 hac etiam gratia indis placet. Hoc
 Arabiae sat est, hinc Pleusium
 repatriemus.

DE CASIO MONTE. DE POM
peij Magni sepulchro. Deq̄ loppe
oppido. Cap. XLVII.

Pelusio Casius mons est, & delubrum
Iouis Casij, atq; ita Ostracinae, locus
Pomprij Magni sepulchro inclytus.

Idumæa inde incipit palmis opima,
deinde Ioppe optatum antiquissimum orbe toto,
utpote ante inundationem terrarum conditum id Ioppe
oppidum saxum ostentat, quod uinculorum Andro
medæ uestigia adhuc retinet, quam expositam be
luæ non irritus rumor circumtulit. Quippe ossa
monstri illius M. Scaurus inter alia miracula edi
litate sua Romæ publicauit. Annalibus nota res
est. Mensuræ quoq; ueracibus libris continentur,
scilicet quod costarum longitudo excesserit pedes
quadraginta, excelsitas Elephantis fuerit indicis
eminentior. Porro uerticuli spinæ ipsius latitudi
nem semipedem sunt supergressi.

DE IVDÆA, IN EA DE PLV
minibus, & lacubus. De Balsamo. De
Sodomo, & Gomorro. De Essæ
nis gentibus. Cap. XLVIII.

Iudæa illustris est aquis, sed natura non eadem
aquarum omnium. Iordanis amnis eximie sua

**Mare mor-
tuum.**

uitatis Peneade fonte demissus, regiones præterflu-
it amoenissimas, mox in Asphaltiten lacum mersus,
stagnò corrumpitur. Qui Asphaltites gignit bitu-
men, animal non habet, nihil in eo immergi potest:
tauri etiam Cameliq; impunè ibi fluitant. Est &
lacus Genesara, extensus passuum sexdecim milli-
bus, circumseptus urbibus plurimis, et celebribus
ipse par optimis. Sed lacus Tiberiadis his omnibus
anteponitur, salubris ingenio æstu, & ad sanitatē
usu efficaci. Iudææ caput fuit Hierosolyma, sed ex-
cisa est. Successit Hiericus, & hæc desijt caput esse,
Artaxerxis bello subacta. Callirhoe, Hierosolymis
proximus fons, ca'ore medico probatissimus, et ex
ipso aquarum præconio sic uocatus est.

Balsamum.

In hac terra tantum Balsamum nascitur, quæ
sola intra terminos uiginti iugerum usq; ad uicto-
riam nostram fuit. At cum Iudæa potiti sumus, illi
luci illi propagati sunt, ut iam nobis latissimi colles
sudent Balsama. Similes uiribus stirpes habent, mal-
leolis digeruntur, rastris nitescunt, aquis gaudent,
amant amputari, tenacibus folijs sempiternò in-
umbrantur. Lignum caudicis atrectatum ferro,
sine mora moritur: eapropter aut uitro, aut cultel-
lis offeis, sed in solo cortice, artificij plaga uulnera-
tur, ex qua eximie suauitatis gutta manat. Post la-
chrymam secundum in præcijs locum poma obti-
nente

nent, cortex tertium, ultimus honos ligno.

Lōgo ab Hierosolymis recessu, tristis sinus pan Sodomā atq;
ditur, quem de coelo tactum testatur humus nigra, Gomorrha.
& in cinerem soluta. Duo ibi oppida, Sodomum
nominatum alterū, alterū Gomorrum. Apud quæ
pomum gignitur, quod habeat speciem licet matu-
ritatis, mandi tamen nō potest. Nam fuliginem in-
trinsecus fauillaceam ambitio tantum extimæ cu-
tis cohibet, quæ uel leui tactu pressa, fumum exha-
lat, & fatiscit in uagum puluerem.

Interiora Iudææ quæ occidentem contuentur,
Esseni tenent, qui præditi memorabili disciplina Esseni.
recesserunt à ritu gentium uniuersarum, maiesta-
tis (ut reor) prouidentia ad hunc morem destinati.
Nullæ ibi fœminæ, Venere se penitus abdicarunt,
pecuniam nesciunt, palmis uictitant. Nemo ibi na-
scitur, nec tamen deficit hominum multitudo. Lo-
cus ipse addictus pudiciis est. Ad quem plurimi li-
cet undiq; gentium properent, nullus admittitur,
nisi quem castitatis fides, & innocentie meritum
prosequatur. Nā qui reus est uel leuis culpæ, quā-
uis summa ope adipisci ingressum uelit, diuinitus
sum mouetur. Ita per immensum spaciū sæculorum
(incredibile dictu) æterna gens est cessantibus pu-
erperijs. Engada oppidum infra Essenos fuit, sed
excisum est. Verū in lyltis nemoribus adhuc du-

rat decus, lucisq; palmarum eminentissimis, nihil
uel æuo, uel bello derogatū. Iudææ terminus Mas-
sada castellum.

DE SCYTHOPOLI OPPIDO,
& monte Casio. Cap. XLIX.

Tanso Damascum, Phila delphiā
Rhap. n. n. Scythopolis primos
incolas, & authorem dabo. Liber
pater cum humo nutricē tradidis-
set, condidit hoc oppidum, ut sepulturae titulum e-
tiam urbis mœnibus ampliaret, incolæ deerant, &
comitibus suis Scythas delegit, quos ut animi fir-
maret ad promptam resistendi, uolentiam, præmi-
um loci nomen dedit.

In Seleucia alter Casius mons est Antiochiæ pro-
ximus, cuius è uertice uigilia adhuc quarta conspi-
citur globus solis, & breui corporis circumactū
radijs caliginem dissipantibus, illinc nox, hinc di-
es cernitur. Talis è Casio specula est, ut lu-
cem prius uideas, quam au-
spicetur dies.

DE EV

DE EUPHRATE, ET TIGRI
de fluminibus, deq̄ varijs gem-
marum generibus. Cap. L.

Euphraten maior fundit Armenia, or-
as supra Zimaram sub radicib. mon-
tis, quem Capoten accolæ nominant,
scythis proximum. Hic receptis in-
se ali quot amnibus conualescit, & stipatus conue-
nis aquis, luctatur cum Tauri montis obiectu, quē
apud Eligeam scindit, resistat licet duodecim milli-
bus passuum latitudine, lōgisq; excursibus dextra
Comagenem, Arabiā læua relinquit. Deinde præ-
terlabens plurimas gentes, Babyloniam, quondam
Chalæorum caput, diuidit. Mesopotamiam opor-
mat annuæ inundationis excessibus, ad instar æ-
gyptij amnis, terris superfusus, inuicta soli fœcun-
ditate, ijsdem fermē temporibus, quibus Nilus exit,
sole scilicet in parte Cancris uicesima constituto.
Tenuatur cum iam Leone decurso ad extrema Vir-
ginis curricula facit transitum, Quod Gnomonici
sini bis parallelis accidere continent, quo pa-
res & cœli, & terrarum positione, equalitas nor-
malis efficit lineæ. Vnde apparet ista duo flumina
ad modulū eius tē perpēdiculi cōstituta, licet è di-
uersis manēt pl. gis, easdē incremētū causas habere.

Tigris fl.

De Tigride quoq; hoc loco dicere par est. ¹¹⁸
 Armenia maioris regione caput tollit mirè quam
 lucido conspicuoq; fonte, in loco edito, qui et lon-
 gosine nominatur. Nec tamen ab exordio statim to-
 tus est. Primum pigrè fluit, nec cum suo nomine:
 at cum fines Medorum inuectus est, Tigris statim
 dicitur, ita enim Medi nominant sagittam. Influit
 in Arethusam lacum omnia pondera sustentem,
 cuius pisces nunquam se alueo Tigridis immiscet,
 sicut nec amnici pisces in stagnum transeunt Are-
 thusæ, per quem dissimilis colore, et uolucris meat
 cursu. Mox Tauro resistente in profundum specum
 mergitur, quem subterlabens, in altero eius latere
 apud Zoroandam emicat, uluas, et purgamenta
 plurima secum trahens. Deinde eisdem abscon-
 ditur, rursusq; redditur. Adiabenos, Arabasq; præ-
 terfluit. Mesopotamiam amplectitur, amnem no-
 bilissimum hoaspen accipit, Euphraten deserit in
 sinum Persicum.

Preciosi lapi-
 das ad Eu-
 phratis tra-
 ctum.

Quæcunq; Euphratem bibunt gentes, diuerso
 nilenti lapide. Zmilaces in ipso Euphratis alueo le-
 gitur, gemma ad imaginem marmoris Proconnes-
 si, nisi quod in medio umbilico lapidis istius, glau-
 cum uelut oculi pupula internitet. Sagda à Chala-
 deis ad nos usq; profluxit, haud facilis repertu, ni-
 (ut perhibent) ipsa capeffendam se daret. Namq;
 ingentia

ingenita spiritus efficacia supermeantes naues ē
 profundo petit, & carinis ita tenaciter ad corpora
 tur, ut nisi abrasa parte ligni agrē separetur. Ea
 Sagda apud Chaldaeos propter effectus, quos ex
 ea sciunt, habetur loco principe, ceteris propter
 gratiam magis cōplacet iucundissimē uirens. Myr
 rhites Parthis familiaris est: hunc si uisu aestimes,
 Myrrha color est, & non habet quod officiat asse
 ctum. si penitus explores, & attritu incites ad co
 lorem, spirat Nardi suauitatem. In Perside lapidū
 tanta copia est, tantaq; diuersitas, ut longum penē
 sit ipsis uocabulis immorari. Mitridax sole percus
 sa, coloribus micat uarijs. Tacolithos nucleo oliuæ
 similis spernitur, cum uidetur, sed remedijs bonus
 uncit aliorum pulchritudinem. Solutus quippe
 & haustus, pulsus calculis renum dolores, ac uesi
 cæ leuat. Ammochrysos arenis auro intermixtis,
 nunc bractearum, nunc pulueris habet quadrulas.
 Aetices & fuluus est, & tereti positioue, alterum
 lapidem intrinsicus cohibens, cuius crepitu sono
 rus est, cum mouetur, quamlibet tinnitum illum nō
 internum scrupulum facere, sed spiritum, scientissi
 mi dicant. Hunc Aetitem Zoroastres præfert omni
 bus, maximamq; illi tribuit potestatem. Inuenitur
 autem in nidis aquilæ, aut in littoribus Oceani, in
 Perside tamen plurimus. Subnexus spem uteri des

fendit à fluxibus abortiuus. Pyrrhites fuluus est, te-
 neriq; se uehementius non sinit, ac si quando artio-
 re manu premitur, digitos adurit. Chalazias gran-
 dinis & candorem præfert, & figuram, duritia ra-
 bustissima & inuicta. Echites uipereas habet ma-
 cu'as. Dionysias fuscus est, rubentibus notis sparsus.
 Idem si aquæ mixtus conteratur uinũ fl. grat,
 & quod in illo ordine mirificum est, ebrietati re-
 sistit. Glossopetra deficientibus lunis coelo cadit.
 Lingua similis humanæ, non modicæ (ut Magi se-
 runt) potestatis, qui ex ea lunares motus excitari
 putant. Solis gemma percandida est ad speciẽ ful-
 gendi syderis, rutilosq; ex se iacit radios. Veneris
 crinis nitet nigro, internis ductibus ostentans rufo-
 rum crimium similitu tmem. Selenite translucet
 fulgore candido, melleoq;, continens lunæ imagi-
 nem, quem iuxta cursum astri ipsius perhibent die-
 bus singulis uel minui, uel augeri. Meconites pau-
 pauera exprimit. Myrmecites reptantis formicæ
 effigie notatur. Calcophongos resonat ut pulsata
 æra. Pudicè habitus seruat uocis claritatem. Sideri-
 tes à contẽplatione ferri nihil dissonat, uerũ ma-
 leficus quoquò inferatur discordias excitat Phlo-
 gites ostentat intra se qua flammæ æstantes. An-
 thracis coruscat uelut scintillantibus stellis. Eny-
 dros exudat, ut clausam in eo putes fontanẽ sca-
 turiginem.

DE CILICIA, ET ANTRO
Coricyo, deq; monte Tauro.

Cap. LI.

Ciliciam, de qua igitur, si ut nunc est,
 loquamur, derogasse uidebimur si
 dei uetustatis: si terminos sequimur,
 quos habuit olim, absouum est à con-
 t. mplantatione rerum presentium. Ergo inter utrâq;
 culpam, factu optimum est, amborum temporum
 statum persequi. Cilicia antea usq; ad Pelusium
 Aegypti pertinebat, Lydij, Medis, Armenijs, Pam-
 phylia, Cappadocia sub imperio Cilicum constitu-
 tis. Mox ab Assyrijs subacta, in breuiorem modum
 scripta est. Plurima iacet campo, sinu lato recipies
 Isium mare, à tergo montium Tauri, & Amanii
 iugis clausa. A Cilice nomen trahit, quem ætas præ-
 stina penè u' tra æuum memoria abscondit. Hunc
 aiunt Phœnice ortum, qui antiquior Ioue de primis
 terræ alumnis habetur. Matrē urbium habet Tar-
 son, quam Danaes proles nobilissima Perseus lo-
 cauit. Hanc urbem interfecat Cydnus amnis. Hunc
 Cydnus, alij præcipitari Tauuo, alij deriuari ex Cydnus flu-
 alueo Choaspis traderūt. Qui Choaspes ita dul-
 cis est, ut Persici reges quamdiu intra ripas Persi-
 dis fluit, soli sibi ex eo pocula uendicarint, & cum
 eundum

cundam foret peregre, aquas eius secum uectitēt.
 Ex illo igitur parente Cydnus mirā trahit suauita-
 tem. Quicquid candidum est, Cydnum gentili lin-
 gua Syri dicunt, unde anni huic nomen datū. Tum
 & uere cum niues soluantur, reliqua parte anni
 tenuis est, & quietus. Circa Corycum Ciliciæ cro-
 cum plurimum, optimumq; det licet Sicilia, det Cy-
 rena, det & Lycia, hoc primum est. Spirat flagran-
 tius, colore plus aureo est, succi ope citius proficit
 ad medelam. Ibi Corycus oppidum est, & specus,
 qui montem impositum mari à summo cauat uer-
 tice, patulus hiatu amplissimo. Nam deiectis lateri-
 bus in terræ profundum, nemoroso orbe amplecti-
 tur mediam inanitatem, uirent introsus lucis pen-
 dentibus. Descensus in eum per duo millia & quin-
 gentos passus non sine largo die, hinc inde fontium
 assidua scaturigine. Vbi perueniam ad ima primi
 sinus, alter rursus specus panditur. Quod antrum
 latis primum patet faucibus, postmodum in pro-
 cessu per angustias obscuratur. in eo sacrum est lo-
 tus fanum, in cuius recessu intimo Typhonis Gi-
 gantis cubile positum accole credunt.

Soloe antiquū oppidū Ciliciæ fuit, patria Chry-
 sippi, Stoicæ sapientiæ potētissimi, quod à Tigra-
 ne Armenio subactū, & diu post Pompeiopolim,
 deuictis Cilicibus, Cneus Magnus cognominauit.

MONS

Mons Taurus ab Indico primū mari surgit, de- Taurus mons
 inde à scapulis Chelidonij inter Aegyptū & Pam-
 phylum pelagus obiectus, septentrioni dextero la-
 tere, lauo meridiane plagæ, occidenti obuersus
 fronte profusa. Palam est terras eū continuare uo-
 luisse penetrato mari, nisi profundis resistētibz ex-
 tendere radices suas uelaretur. Deniq; qui ratiocō-
 nantur naturas locorum, tantasse eū omnes exitus
 promontorijs probant. Nam quoquouersum marē
 alluunt, procedit in prominētias, sed modò inter-
 cludatur: hoc in Cœcico, modò Pontico sinu, interdum
 Caspio uel Hyrcano, quibus renitentibus subinde
 fractus cōtra Mæoticum lacum flectitur, multisq;
 difficultatibus fatigatus, Rhiphæis se iugis anne-
 dit. Pro gentium, ac linguarum uarietate plurifa-
 nam nominatus. Apud Indos imaus, mox Paropa-
 nisus, Cobatras apud Parthos, post Niphates, inde
 Taurus, at ubi in excellentissimam consurgit subli-
 mitatem, Caucasus. Interea etiam à populis appel-
 lationem trahit. A dextro latere Caspius dicitur,
 uel Hircanus, à lauo Amazonicus, Moschicus, Scy-
 thicus. Ad hæc uocabula habet alia multa. Vbi de-
 hiscit hiulcis iugis, facit portas, quarū primæ sunt
 Armenia, tum Cassiæ, post Cilicie. In Græciā uer-
 ticem exerit, ubi Ceraunius predicatur. A Ciliciæ
 finibus Asiaticum limitem despicit. Quantus me-
 ridiens

uidet sole in aestuat: Quicquid septentrioni oppositū est, uēto iūditur, & pruina. Quod syluestre est, efferatur plurimis bestijs, et Leonib. immansissimis

DE LYCIA, ET CHIMERAE
monstri fabula. Cap. LII.

Qvod in Campania Vesuius, in Sicilia Aetna, hoc in Lycia mons Chimeræ. Hic mons nocturnis aestibus fumidū exhalat. Vnde fabula trifor-
mis mōstri in uulgum data est, quod Chimærā animal putauerunt. Et quoniā natura ibidē subest ignea, Vulcano urbē proximā Lycij dicarunt, q̄ de uocabulo sui nominis Hephæstiā uocant. Olympus quoq; inter alia ibi oppidum fuit nobile, sed intercidit, nunc castellum est, infra quod aquæ regiæ ob insigne floris, spectaculo sunt uisentibus.

DE ASIA MINORI. DE EPHE-
siæ Dianæ tēplo. De Alex. Magni or-
tu. De inclytis Asiæ scriptoribus. De
Phrygia. De Bonafo quadrupede.
De Homeri, & Hesiodi temporibus.
De Mēnonijs auibus. De Chamæle-
onte fera. De Ciconijs. Deq; Ga-
latarum origine. Cap. LIII.

S Equitur Asia, sed nō eam Asiam loquor, quæ
in tertio

In tertio orbis diuortio terminos amnes habet, ab
 Aegyptio mari Nilum à mæotico lacu Tanaim: ue
 rum eam, quæ à Telnesso Lyciæ incipit, unde etiã
 Carpathius auspicatur sinus. Fam igitur Asiam ab
 oriente Lycia includit, & Thrygia, ab occidente
 Aegæa littora, à meridie mare Aegyptiũ, Paphla-
 gonia à septêtrione. Ephesus in ea urbs clarissima
 est. Epheso decus templum Dianæ, Amazonum fa-
 brica adeo magnificum, ut Xerxes cum omnia A-
 siatica templa igni daret, huic uni pepercerit. Sed
 hæc Xerxis clementia sacras ædes non diu à malo
 iudicauit. Namq; Herostratus, ut nomen memo-
 ria sceleris extenderet, incendium nobilis fabricæ
 manu sua struxit, sicut ipse fassus est, uoto adipiscẽ
 de famæ latioris. Notatur ergo eadem die confla-
 uisse templum Ephesi, qua Elexander Magnus
 Felle natus est, qui oriur, ut Nepos edit, M. Fabio
 Ambusto, Tito Quintio Capitolino CONS. post
 Romam conditã, anno C C C L X X X V. Ad tem-
 plum cum postmodum ad cultum an- gustiorem E-
 phesij reformarent, sãber operi Dinocrates præsi-
 dii, quem Dinocratem Alexandri iussu Alexandri-
 am in Aegypto metatum supri exposuimus. Nus-
 quam orbe toto tam assiduos terræ motus, & tam
 crebras urbiũ demersiones, quàm in Asia esse, cla-
 ribus Asiaticis patuit, cum Tiberio principe ur-
 bes

Ephesinum
templum.

bes duodecim simul una ruina ceciderint.

Illustres eru- te Anacreon, inde Mimnermus, & Antimachus,
ditione uiri. deinde Hipponax, deinde Alceus, inter quos etiam
 Sappho mulier. At historiae conditores Xanthus,
 Aetacaeus Herodotus, cum quibus Ephorus, &
 Theopompus. Nam de septem sapientia praeditis.
 Bias, Thales, Pittacus, Cleantes Stoicae eminentissi-
 mus, Anaxagoras naturae indicator. Heraclitus etiam
 subtilioris doctrinae arcanis immoratus.

Phrygia. Asiam excipit Phrygia, in qua Celenae, quae antequam
 antiquato priori nomine in Apam eam transiere, oppidum,
 à rege Seleuco postmodum constitutum, istius
 Marsyas ortus, istic & sepultus, unde qui proximus
 mai fluius Marsyas dicitur. Nam sacrilegi certaminis
 factum, & audaces in Deum tibias, t. statua
 non procul cum fonte uallis, quae euentum gestae
 rei signat, & ab Apamea decem millibus passuum
 separata, Aulocrene usque adhuc dicitur. Ex arce
 huiusce oppidi Meander annis caput tollit, qui re-
 currentibus ripis flexuosus inter Cariam, & Ioniam
 praecipitatur in sinum, qui Miletum diuidit, et Priensem.

Troas regio. Ipsa Phrygia Troadi superiecta est, aquilonia
 parte Galatiae collimitata, à meridiana Lycaoniae,
 Pisidiae, Mygdoniaeque conterminata. Eadem ab Ori-
 ente uicina Lydiae, à Septentrione Mysiae, Cariae
 à parte

à partē qua dies medius est, mons Lydiæ Tmolus
 croco florentissimus. Annis Pactolus, quem aurā
 to fluore incitum, aliter χρυσόπορον uocant. In his
 locis animal nascitur, quod Bonasum dicunt, cui Bonasum
fera.
 Taurinum caput, ac deinceps corpus omne, tātum
 iuba equina, cornua autem ita multiplici flexu in
 se recurrentia, ut si quis in ea offendat non uulnea-
 retur. Sed quicquid praesidij monstro illi frons ne-
 gat, alius sufficit. Nam cum in fugam ueritur, pro-
 luuie citi uentris finem egerit per longitudinem tri-
 um iugerum, cuius ardor quicquid attigerit adu-
 rit, ita egregie noxia summouet in sequentes.

Miletos Ioniæ caput, Cadmi olim domus, sed ea-
 ius qui primus inuenit prose orationis disciplinā.
 Non longē Epheso Colophon ciuitas, nobilis ora-
 culo Clarij Apollinis. Vnde haud procul Minas
 mons surgit, cuius uertices de nubibus superuolan-
 tibus futuræ tempestatis significant qualitatem. Ce-
 pit Maonia Sipylus excipit, Tantalus antea di-
 ctus, & in illam uocabuli memoriam orbitatibus
 datus Niobe. Smyrnam Melas circumfluit, inter flui-
 mina Asiatica facile præcipuus annis. Smyrneos
 uerò campos fluuius Hermus secat, ortus Dorylao
 Phrygiæ, Phrygiam scindit à Caria. Hunc quoque
 Hermum fluctibus aureis aestuasse antiquitas cre-
 didit. Smyrna, unde præcipue nitet, Homero uati

X patriæ

Homeri patria exiitit, qui post Ilium captum anno ducentis
 obitus. tesinio septuagesimo secundo humanis rebus excessit,
 sit, Agrippa Syluius Tyberini filio, Albæ regnante,
 anno ante urbem conditam, cetero sexagesimo.
 Inter quem, & Hesiodum poetam, qui in auspicijs
 Olympiadis primæ obiit, centum triginta octo an-
 ni interfuerunt. In Rhæto littore Athenienses, &
 Mitylenæi ad tumultum ducis Thessali Achilleon op-
 pidum condiderunt, quod propemodum interiit.
 Deinde interpositis quadraginta ferme stadijs in
 altero cornu eiusdem littoris, ob honorem Salami-
 nij Aiacis, alterum oppidum, cui Aeantio datum
 nomen, Rhodij extruxerunt. At iuxta Ilium Mem-
 nonis stat sepulchrum, ad quod sempiternò ex Æ-
 thiopia cateruatim aues aduolant, quas Ilienses
 Memnonias uocant. Cremutius auctor est, has ea-
 asdem anno quinto in Æthiopia cateruatim coire,
 & undiq; uersum quousquam gentium sint, ad res-
 giam Memnonis conuenire.

Mediterranea quæ sunt supra Troadis partem,
 Teutrania tenet regio, quæ primò Mysorum fuit
 patria. Perfunditur Teutrania Caico flumine. Per
 Chamaleon omnem Asiam Chamaleon plurimus, animal quod
 bestia, drupes, facie qua lacerta, nisi crura recta, & lon-
 giora uentri iungerentur, proluxa cauda, eademq;
 in uertiginem torta, hamati unguis, subtili adiu-
 citate

citate, incessus piger, & ferè idem qui testudinum
 motus, corpus asperum, cutem qualem in Crocodi-
 lis deprehendimus, subducti oculi, & recessu con-
 cauo introrsum recepti, quos nunquam nictatione
 obnubit. Visum deniq; non circumlatis pupillis,
 sed obtutu rigidi orbis intentat. Hiatus eius æter-
 nus, ac sine ullius usus ministerio, quippe cum neq;
 cibum capiat, neq; potu alatur, nec alimento alio,
 quam haustu aëris uiuat. Color uarius, & in mo-
 mento mutabilis, ita ut cuicunq; rei se coniunxerit,
 cōcolor ei fiat. Colores duo sunt, quos fingere non
 ualet, rubrus, & candidus, cæteros facillè mentitur.
 Corpus penè sine carne, uitalia sine liene, nec nisi
 in corculo paucillum sanguinis deprehèditur. La-
 tet hyeme, producitur uere. Impetibilis est coraci,
 a quo cum interfectus est, uictorem suum perimit
 interemptus. Nam si uel modicum ales ex eo ede-
 rit, ilico moritur. Sed Corax habet præsidium ad me-
 delam natura manū porrigente: nā cum afflictū se
 intelligit, sumpta fronde laurea recuperat sanitatē.

Pythons Come est in Asia locus in campis pa-
 tentibus, ubi primo aduentus sui tempore Ciconiæ. **Locus quò**
 aduolant, & eam quæ ultima aduenerit, laniāt uni Ciconiæ **est**
 uersæ. Aues istas ferunt linguas non habere, uerū uolantē
 sonum quo crepitant oris potius, quàm uocis esse.
 Eximia illis inest pietas. Etenim quantum tempo-

ris impenderint foetibus educandis, tantum & ipsa
se a pullis suis inuicem aluntur. Ita enim impensè
nidos fouent, ut incubitus assiduitate plumas exuo-
ant. Noceri eis, omnibus quidem locis nefas ducit
sed in Thessalia uel maximè, ubi serpentum immen-
nis copia est, quos dum escandi gratia insectantur,
regionibus Thessalicis plurimum mali detrahunt.
Galatiam primis seculis priscae Gallorum gentes
occupauerunt. Tolistobogi, & Voturi, & Ambia-
ti, quæ uocabula adhuc permanent, quamuis Gal-
latia unde dicta sit, ipso sonat nomine.

DE BITHYNIA, ET HYLAE
raptu, deq; Hannibalis exitu, ac
sepulchro. Cap. LIII.

Bithynia in Ponti exordio ad partem
solis orientis, aduersa Thraciae, opul-
lenta, ac diues urbium, à fontibus
Sangarij fluminis primos fines ha-
bet, ante Bebrycia dicta, deinde Mygdonia, mox
à Bithyno rege Bithynia. In ea Prusiadem urbem
praetermeat Hylas flumen, & alluit Hylas lacus, in
quo resedisse credunt delitias Herculis Hylam pue-
rum, Nymphis rapinam, in cuius memoriam usq;
adhuc solenni cursitatione lacum populus circuit.

& Hylae

& Hylan uoce clamant. In Bithynio quoq; agro
 Libyssa locus Nicomediae, proximus sepulchro
 Hannibalis, fame datus, qui post Carthaginense Hannibalis
 iudicium transfuga ad regem Antiochum, deinde interitus.
 post Antiochi apud Thermopylas pugnam tam
 lam, fractumq; regem fortune uicibus in hospitium
 Prusiae deuolutus, ne traderetur Tito Quin-
 tio ob hanc causam in Bithyniam misso, captiuusq;
 Romam ueniret, ueneni mali poculo animam ex-
 pulit, & à Romanis se uinculis morte defendit.

DE ORA PONTICA.

Cap. LV.

Tiora Pontica post Bosphori fau-
 ces, & Rhesum amnem, portumq;
 Calpas, Sangaris fluius ortus in
 Phrygia, dictusq; à plerisque Sanga-
 rius, exordium facit Mauriandini sinus, in quo op-
 pidum Heraclea appositum Lyco flumini, & A-
 cone portus, qui prouentu malorum graminum
 usq; eò celebris est, ut noxias herbas Aconita illinc
 nominemus. Proximus inde Acherusius specus,
 quem foraminis caeci profundo
 adusq; inferna aiunt
 patere.

DE PAPHLAGONIA, ET VENE-
netorum origine. Cap. LVI.

Paphlagoniam limes à tergo Galaticus amplectitur. Ea Paphlagonia Carambi promontorio spectat Tauricam, consurgit Cytoro monte porrecto in spatium trium & sexaginta millium, insignis loco Heneto, à quo (ut Cornelius Nepos perhibet) Paphlagones in Italiam transuecti, mox Veneti sunt nominati. Plurimas in ea regione urbes Milesij condiderunt. Eupatoriam Muhridades, quae subacta à Pompeio, Pompeiopolis est dicta.

DE CAPPADOCIA, ET E-
quorum natura.
Cap. LVII.

Appadocia gentium uniuersarum, quae Pontum accolunt, praecipue introrsus recedit. Latere lauo utraque Armenias, & Comagenē simul tran-
sit, dextro plurimis Asiae populis circumfusa, atollitur ad Tauri iuga, & solis ortus, praeterit Lyceniam, Pisidiam, Ciciliam. Vadit super tractum Syriae

nis Antiochiæ, parte regionis alterius in Scythiâ
pertendens, ab Armenia maiore diuisa Euphrate
amne. Quæ Armenia, unde Pariedri montes sunt,
auspicatur.

Multæ in Cappadocia urbes inslytæ, uerum ut vrbes nobis
ab alijs referamus pedem, coloniam Archelaidem, liores.
quam deduxit Claudius Cæsar, Halys præterfluit.
Neocæsaream fluius Lycus alluit. Melitam Semi-
ramis condidit. Mazacam sub Argeo sitam, Cap-
padoces matrem urbium numerant, qui Argeus
niualibus iugis arduus, ne æstiuo quidem torrente
pruinis caret, quemq; indigenæ populi habitari
Deo credunt. Terra illa ante alias alrix equorum
prouentui equimo accommodatissima est. Quo-
rum hoc in loco ingenium reor persequendum. Nã Equorum
equis inesse iudicium documentis plurimis patefa-
ctum est, cum iam aliquot inuenti sunt, qui non ni-
si primos dominos recognoscerent obliui mansue-
tudinis, si quando mutassent consueta seruitia. Ini-
micos partis suæ norunt, adeò, ut inter prælia ho-
stes morsu petant. Sed illud maius est, quod rectori-
bus perditis, quos diligebant, accersunt fame mor-
tem. Verum hi mores in genere equorum præstan-
tissimo reperiuntur, nam qui infra nobilitatē sunt
sati, nulla documenta sui præbuerunt.

Sed nequid uideamur dicendi licentia contra si-

Generosorum dem arrogasse, exemplum frequens dabimus. **Alexan-**
equorum dri Magni equus Bucephalus dictus siue de a
exempla. spectus toruitate, seu ab insigni, quod taurinum ca
 put harmo inustum gerebat, uel quod de fronte e
 ius quaedam extantium corniculorum minae pro
 tuberabant. Cum ab equario suo alias etiam molli
 ter sederetur, accepto regio stratu neminem unquam
 alium praeter dominum uehere dignatus est. Docu
 menta eius in praelio plura sunt, quibus Alexandrum
 e durissimis certaminibus sospitem ope sua
 extulit. Quo merito effectum, ut defuncto in India
 exequias rex duceret, & supremis sepulchrum da
 ret. Urbem etiam conderet, quae in nominis me
 moriam Bucephalam nominauit. Equus C. Caesaris
 nullum praeter Caesarem dorso recepit, cuius primo
 res pedes facie uestigij humani tradunt fuisse, sicut
 ante Veneris Genetricis aedem hac effigie locatus
 est. Regem Scytharum cum singulari certamine in
 teremptum, aduersarius uictor spoliare uellet, ab
 equo eius calcibus, morsuq; laniatus est. Agrigen
 tina etiam regio frequens est equorum sepulchris,
 quod supremorum munus meritis datum creditur.
 Voluptatem his inesse, Circi spectacula prodide
 runt. Quidam enim equorum cantibus, tibi arum
 quidam saltationibus, quidam colorum uarietate,
 nonnulli etiam accensis facibus ad cursus prouo
 cantur.

eantur. Affectum equinum lachrymæ probant.
 Deniq; interfecto Nicomede rege, equus eius in-
 edia uitam expulit. Cum prælio Antiochus Galatas
 subegisset, Centaretrij nomine ducis, qui in acie ce-
 ciderat, equum ouaturus insiluit, isq; ad eò spreuit
 Lupatos, ut de industria cernuatus, ruina & se &
 equitem pariter affligeret. Ingenia equorum &
 Claudij Cæsaris, Circenses probarunt, cum effuso
 rectore quadrigæ, cursus æmulos non minus astu,
 quàm uelocitate præuerterent. Et post decursa le-
 gitima spatia, ad locum palmæ sponte consisteret,
 uelut uictoriæ præmiū postularent. Excusso quoq;
 auriga, quem Ratumenam nominabant, relicto cer-
 tamine ad Capitolium quadriga prosiluit, nec an-
 tē substitit, quamlibet obuijs occursibus impedita,
 quàm Tarpeium Iouem trina dextratione lustras-
 set. In huiuscæ animalis genere ætas longior mari-
 bus. Legimus sanè equum ad usq; annos septuagin-
 ta uixisse. Nam illud non uenit in ambiguum, quod
 in annum tertium & tricesimum generat, utpote
 qui etiam post uicesimum mittantur ad sobolem
 rescendam. Notatum etiã aduertimus, Opuntem
 nomine equum ad gregariam Venerem durasse in
 annos quadraginta. Equarum libido extinguitur
 iubis tonsis. in quarum partu amoris nascitur ue-
 neficium, quod in frontibus præferunt recens edi-

ri, fuluo colore Caricis simile, ἰππομαυὲς nominatum. Quod si præreptum statim fuerit, nequaquam mater pullo ubera præbet uellicanda. Quò quis acrior fuerit, speiq; maioris, eò profundius nares mersitat in bibendo. Mas ad bella nunquã pro ducitur apud Scythas, eò quod scemina leuare uellicatas etiam in fuga possunt. Edunt equæ ex uentis conceptos, sed hi nunquam ultra triennium æuum trahunt.

DE ASSYRIA, DE QUÆ VBI VNI
guentorum origine.
Cap. LVIII.

Syriorum initium Adiabene facit, in cuius parte Arbelitis regio est, quem locum uictoria Alexãdri Magni non sinit præteriri. Nam ibi copias Darij sudit, ipsumq; subegit, expugnatisc; eius castris, in reliquo apparatu regis repperit scrionium unguentis refertum, unde primùm Romana luxuria fecit ingressum ad odores peregrinos. Aliquantisper tamen uirtute ueterũ ab hac uitiorum illecebra defensi sumus, atq; adeo in Censuram Publij Craſſi, & Iulij Cesaris, qui edixerunt anno ut his condite quingentesimo sexagesimo quinto, ne quis

quis unguenta inueheret peregrina. Postmodum uicerunt nostra uitia, & senatui adeò placuit odorum delitia, ut ea etiam in penetralibus tenebris ueretur. Sicut L. Plotium, fratrem L. Plotij bis consulis, proscriptum à triumuiris in Salernitana latebra unguenti odor prodidit.

DE MEDICA ARBORE.
Cap. LIX.

Os terrarum ductus excipit Media, cuius arbor inclaruit etiam carmini Virg. *Ge- bus Mantuanis. Ingens ipsa, & cui org. 2.* tale ferme, quale Vnedonibus foliū est, tantum eo differt, quòd aculeatum spinosis fastigijs hispидatur. Gestat malum inimicum uenenis, sapore aspero, & amaritudinis meræ: odoris autem fragrantia plus quàm iucundum, longeq; sensibile. Verum pomis illi tanta ubertas inest, ut onere prouentus semper grauetur. Nam protinus atq; poma eius ceciderint maturitate, alia protuberant, eaq; tantum est opimitati mora, ut foetus decidant ante nati. Vsurpare sibi nemora ista optauerunt & aliæ nationes, per industriam translatis germenis & insertis: sed beneficium soli Mediæ datū natura resistente, terra alia non potuit mutuari.

D E

332 IULII SOLINI
DE CASPIIS PORTIS.
Cap. LX.

Aspie porte panduntur itinere manu facto, longo octo millibus passuum. Nam latitudo uix est plastro permeabilis. In his angustijs etiam illud inter alia difficile, quod præcisorum laterum saxa liquentibus inter se salis uenis, exundant humorem affluentissimum, qui mox ui caloris constrictus, ueluti in glaciem coit. Ita labes inuia accessum negat. Præterea octo & uiginti millibus passuum tractus omnis quo quo inde pergitur, nullis puteis, uel fontibus, humo arida, sine præsidio sitis: Tunc serpentes undiq; gentium conueniunt à uerno statim die illuc confluunt. Ita periculi, ac difficultatis cõcordia ad Caspios nisi hyeme accessus regatur.

DE DIREO, ET MARGIANA
regione. Cap. LXI.

Caspijs ad orientem uersus locus est quod Direum appellatur, cuius uertati non est quod uspiam comparari queat, quem locum circumsi-
dunt

dunt Tapyri Anariaci & Hyrcani. Ei proxima
 Margiana regio incluta coeli ac soli commodis, &
 deò ut in toto illo latifundio uitibus sola gaudeat.
 In faciè theatralem montibus clauditur, ambitu sta-
 diorum mille quingentorum, inaccessa penè ob in-
 commodum arenosæ solitudinis, quæ per centum
 & uiginti millia passuum undiq; uersum circumfis-
 sa est. Regionis amœnitatem Alexander Magnus
 usque adeò miratus est, ut ibi primùm Alexandriã
 conderet, quam mox à Barbaris excisam, Antio-
 chus Seleuci filius reformauit, & de nuncupatio-
 ne domus suæ dixit Seleuciã, cuius urbis circuitus
 diffunditur in stadia LXXV. In hãc Orodes Ro-
 manos captos Crassiana clade deduxit. Et aliud in
 Caspijs Alexander oppidum excitauit, idq; Hera-
 clea dictum, dum manebat: sed hoc quoque ab ijs-
 dem euersum gentibus, deinde ab Antiocho resti-
 tutum, ut ille maluit, Acheis post-
 modum nomina-
 tum est.

D I

DE OXO AMNE, ET CIRCA
eum gentibus. De itineris Liberi pa-
tris, Herculis, Semiramidis, & Cyri re-
gis termino, deq; Camelorum
natura. Cap. LXII.

Oxus annis de lacu Oxo oritur, cui-
us oras Heniochi, Bateni, Oxysta-
ge accolunt, sed præcipuã partem
Bactri tenent. Bactris præterea est
proprius annis Bactros, unde & oppidum, quod
incolunt Bactrum. Gentes huiusce quæ ponè sunt,
Paropamisi iugis ambiuntur, quæ aduersa Indi for-
tibus terminantur, reliqua includit Oxus flumen;
Ultra hos Panda oppidum Sogdianorum, in quo-
rum finibus Alexander Magnus tertiam Alexan-
driam condidit, ad contestandos itineris sui termi-
nos. Hic enim locus est, in quo primum à Libero
patre post ab Hercule, deinde à Semiramide, pos-
tremo etiam à Cyro aræ sunt constitutæ, quod pro-
ximum gloriæ omnes duxerunt, illò usq; promo-
uisse itineris sui metas.

Vniuersi eius ductus duntaxat ac illa terrarum
Iaxartes parte Iaxartes fluuius secat fines, quem tamen Ia-
fluuius. xartem soli uocant Bactri: nam alij Scythæ Silyti
nomi-

nominant. Hunc eundem esse Tanaim exercitus Alexandri Magni crediderunt. Verum Damodamas dux Seleuci, & Antiochi satis idoneus uero author, transuectus annem istum, titulos omnium supergressus est, aliumq; esse quam Tanaim deprehendit. Ob cuius gloriæ insigne, dedit nomini suo ut altaria ibi statueret Apollini Didymæo. Hoc est Colliminium, in quo limes Persicus Scythis iungitur, quos Scythas Persæ lingua sua Sacas dicunt, et inuicem Scythæ Persas Chorsaros nominant, montemq; Caucasum Graucasum, id est, niuibus candidantem. Densissima hic populorum frequentia cū Parthis. Legem placiti ab exordio moris incorrupta custodit disciplina. E quibus celeberrimi sunt Massagetae, Essedones, Saca, Dabæ, & Assæi.

Post quos immanissimis Barbaris interiacentibus de ritu aliarum nationum penè inconstanter definitum aduertimus. Bactri Camelos fortissimos mittunt, licet & Arabia plurimos gignat. Verum hoc differunt, quod Arabici bina tubera in dorso habent, singula Bactriani. Hi nunquam pedes at- Camelorum
terunt: sunt enim illis reciprocis quibusdā pulmon- natura.
culis uestigia carnulenta. Vnde & contraria est la-
bes ambulanti- bus, nullo fauente presidio ad nisum
insistendi. Habentur in duplex ministerium: sunt
alij oneri ferendo accommodati, alij perniciores.

Sag

Sed nec illi ultra iustum pondera recipiunt, nec isti amplius quam solita spatia uolunt egredi. Geniturae cupidine efferantur adeò, ut seuiant cum Venere requirunt. Oderunt equinum genus. Sitim etiam in quadriduum tolerant. Verum cum occasio bibendi data est, tantum implentur, quantum et satiet desideria præterita, & in futurum diu proficit. Lutulentas aquas captant, puras refugiunt. Denique nisi coenosior liquor fuerit, ipsi assidua proculcatione limum excitant, ut turbetur. Durant in annos centum, nisi fortè translati in peregrinas insolentia mutati aëris morbos trahant. Ad bellæ foeminae præparantur, inuentumq; est, ut desiderium eis coitionis quadam castratione execeretur, putant enim fieri ualidiores, si à coitibus arceantur.

DE SERIBVS, ET SERICO
uellere. Cap. LXIII.

Quæ ab Scythico Oceano, & mari Caspio in Oceanum Eoum cursus flectitur, ab exordio huiusce plage profundæ niues, mox longa deserta, post Antropophagi gens asperrima, dein spatia seuisimis bestijs asserata ferme dimidiam itin-

neris

neris partem impenetrabilem reddiderunt. Quarum difficultatum terminum facit iugum, mari imminens, quod Tabm Barbari dicunt. Post quæ adhuc longinquæ solitudines. Sic in tractu eius oræ, quæ spectat æstiuum Orientem, ultra in humanos situs primos hominum Seres cognoscimus, qui aquarum aspergine inundatis frondibus uellera arborum adminiculo depectunt liquoris, & lanuginis teneram subtilitatem humore domant ad obsequium. Hoc illud est Sericum in usum publicum damno seueritatis admissum, & quo ostendere potius corpora, quàm uestire, primò sceminis, nunc etiam uiris persuasit luxuriæ libido. Seres ipsi quidem mites, & inter se quietissimi, aliàs uerò reliquorum mortalium cœtus refugiunt, adeò ut ceterarum gentium commercia abruant. Primum eorum fluium mercatores ipsi transeunt, in cuius ripis nullo inter partes linguæ commertio, sed depositarum rerum pretia oculis æstimantes, sua tradunt, nostra non emunt.

DE ATTACIS GENTIBVS:

Cap. LXIIII.

Equitur Attacenus sinus, & gens Attacorum, quibus temperies prerogatiuè miram aëris clemenciam sumo

Y

militia

ministrat. Arcent sanè afflatum noxium colles, qui salubri apricitate undiq; secus obiecti, prohibent auras pestilètes, atq; ideo (ut Amometus affirmat) par illis, & Hyperboreis genus uitæ est. Inter hos & Indiam gnarissimi Cyconas locauerunt.

DE INDIA, ET INDORVM moribus. De eius regionis cœli clementia. De Indiæ fluminibus. Deq; miris in ea animalibus, arboribus, odoramentorum generibus. De Indis item pretiosis lapidibus. Cap. LXV.

AB Emodis mōtib; auspiciatur India, à meridiano mari porrecta, Fauonij spiritu saluberrima. In anno bis æstatem habet, bis legit frugem, uice hyemis Et sijs potitur. Hanc Possidonius aduersam Galliæ statuit, sanè nec quicquam ex ea dubium. Nam Alexandri Magni armis comperta, & aliorum postmodū regum diligentia peragrata penitus cognitioni nostræ ad dita est. Megasthenes sanè apud Indicos reges aliquantisper commoratus, res Indicas, ut fidē quam oculis subiecerat, memoriæ daret. Dionysius quoque

que, qui & ipse à Philadelpho rege spectator mis-
sus est gratia periclitandæ ueritatis, patria prodi-
dit. Tradunt ergo in India fuisse quinque millia op-
pidorum præcipua capacitæ, populorum nouem Indiæ popu-
millia. Diu etiam credita est, tertia pars esse terra-
rum. Nec mirum sit, uel de hominum, uel de urbium
copia, cum soli Indi nunquam à natali solo recesser-
int. Indiam Liber pater primus ingressus est, ut-
pote qui Indis subactis primus omnium triumphauit.
Ab hoc ad Alexandrum Magnum numerantur
annorum sex millia, quadringenti, quinquaginta
unus, additis eo amplius tribus mensibus, habita
per reges computatione, qui centum quinquagin-
ta tres tenuisse medium æuum deprehenduntur.

Maximi in ea amnes Ganges, & Indus, quorum Ganges
Gangen quidam fontibus incertis nasci, & Nili mo-
do exundare perhibent, alij uolunt à cythis mon-
tibus exoriri. Hypasis etiam nobilissimus ibi fluu-
us, qui Alexandri Magni iter terminauit, sicuti à
re in ripa eius posita probant. Minima Gangis lã-
tudo per octo millia passuum, maxima per uiginti
patet. Altitudo ubi uadosissimus est, mensuranti
centum pedum deuorat. Gangarides extimus est
Indiæ populus, cuius rex equites mille, Elephan-
tos septingentos, peditum sexaginta millia in ap-
paratu belli habet. Indorum quidam agros exera-

cent, militiam plurimi, merces alij: optimi ditissimi
 miq; rempublicam curant, reddunt iudicia, aſſidēt
 regibus. Quietum ibi eminentiſſima ſapientia ge-
 nus eſt, uita repletos incenſis rogis mortem accer-
 ſere. Qui uerò ferociori ſectæ ſe dediderunt, & ſol-
 ueſtrem agunt uitam, Elephantos uenantur, quib-
 uſ perdomitis ad māſuetudinē, aut arant, aut ue-
 huntur. In Gange inſula eſt populoliſſimam, et am-
 pliſſimam continens gentem, quorum rex peditum
 quinquaginta millia, equitum quatuor millia in ar-
 mis habet. Omnes ſanè quicunq; præditi ſunt re-
 gia poteſtate, non ſine maximo Elephantorum e-
 quitum, peditumq; numero, militarem agitant di-
 ſciplinam. Præſia gens ualidiſſima Palibotram ur-
 bem incolunt, unde quidam gentem iſtam Palibo-
 tros nominauerunt, quorū rex ſexcentena millia
 peditum, equitum triginta millia, Elephantorum
 octo millia omnibus diebus ad ſtipendium uocat.
 Ultra Palibotram mons Maleus, in quo umbræ hy-
 eme in Septentriones, æſtate in Auſtros cadunt, ſi-
 ciſtitudine hac durante ſenis menſibus. Septentrio-
 nes in eo tractu in anno ſemel, nec ultra quindec-
 cim dies apparēt, ſicuti author eſt Bethon, qui per-
 hibet hoc in pluribus Indiæ locis euenire.

Indo flumini proximantes uerſa ad meridiem
 plaga ultra alios torrentur calore, deniq; uim ſy-
 deris

deris prodit hominum color. Montana Pygmaei tenent, at ij quibus est uicinus Oceanus, sine regibus degunt. Pandeia gens à foeminis regitur, cui regnam primam assignant Herculis filiam, & Nysa urbs regioni isti datur. Mons etiam Ioui sacer Me-ros nomine, in cuius specu nutritum Liberum patrem ueteres Indi affirmant, ex cuius uocabuli argumento, lasciuienti famæ creditur Liberum patrem foeminae natum. Extra Indi ostium sunt insule duæ Chryse & Argyre, adeo foecundæ copia metallorum, ut pleriq; eas aurea sola prodiderint, & argentea habere.

Indis omnibus promissa caesaries, non sine furo Indorum cerulei aut crocei coloris. Cultus præcipuus in mores. Gemmis: nullus funerum apparatus. Præterea, ut Iuba, & Archelai regū libris editum est, in quantum mores populorum dissonant, habitus quoque discrepantissimus est. Alij lineis, alij laneis peplis uestiuntur, pars nudi, pars obscæna tantum amictu lati, plurimi etiam flexibus libris circumdati. Quidam populi adeo proceri, ut Elefantos uelut equos facillima insultatione transfiliant. Plurimis placet neq; animal occidere, neq; uesci carnibus: pleriq; tantum piscibus aluntur, et è mari uiuunt. Sunt, qui proximos, parentesq; prius quàm annis, aut ægritudine in maciem eant, antè uelut hostias cedunt.

cadunt. Deinde peremptorum uiscera copulas ha-
 bent, quod ibi non sceleris, sed pietatis loco nume-
 rant. Sunt etiam qui cum incubuere morbi, procul
 à cæteris in secreta abeunt, nihil anxie morem ex-
 pectantes: Aspagonum gens laureis uiret syluis, In-
 cis Buxeis. Vitium uerò, & arborum uniuersarum,
 quibus Grecia dulcis est, prouentibus copiosissima.
 Philosophos habent Indi, Gymnosophistas uoca-
 cant, qui ab exortu ad usq; solis occasum contentis
 oculis orbem candentissimi syderis contuentur in
 globo igneo, rimantes secreta quædã, arenisq; fer-
 uentibus perpetem diem alternis pedibus insis-
 stunt. Ad montem qui Milo dicitur, habitant, qui-
 bus aduersæ plantæ sunt, & octoni in plantis sin-
 gulis digiti. Megasthenes per diuersos Indiae mon-
 tes esse scribit nationes caputibus caninis, armatas un-
 guibus, amictas uestiu tergorum, ad sermonem hu-
 manum nulla uoce, sed latratibus tantum sonantes,
 asperis rictibus. Apud Ctosiam legitur quasdam
 foeminas ibi semel parere, natosq; canos ilico fieri.
 Esse rursus gentem alteram, quæ in iuuentute sit
 cana, nigrescat in senectute ultra æui nostri termi-
 nos perennantem. Legimus Monoscelos quoq; ibi
 nasci singulis cruribus, & singulari pernicitate,
 qui ubi defendi se uelint, à calore, resupinati plan-
 tarum suarum magnitudine inumbrentur. Gangis
 fontem

Incrédibilia
 de Indis
 gentibus.

fontem qui accolunt, nullius ad escam opis indigent: odore uiuunt pomorum syluestrium, longiusq; pergentes eadem illa in praesidio gerunt, ut olfactu alantur. Quod si tetriorem spiritum fonte traxerint creanimari eos certum est. Perhibent esse & gentem fecminarum, quae quinquennes concipiunt, sed ultra octauum annum uiuendi spatium non protrahunt. Sed qui ceruicibus carent, & in humeris habent oculos. Sunt qui syluestres hirti corpora caninis dentibus stridore terrifico. Apud eos uerò, quibus ad uiuendi rationem propensior cura est, multae uxores in eiusdem uiri coeunt matrimonium, & cū maritus decesserit, apud grauissimos indices suam quaeq; de meritis agunt causam, & quae officiosior ceteris sententia uicerit iudicantium, hoc palmae refert praemium, ut arbitratu suo ascendat rogam conjugis & supremis eius semetipsam det Inferis. Ceterae nota uiuunt. In miras in serpentibus tanta est, ut ceruos, & an mantium alia ad parem molem tota hauriant. Quae etiam Oceanum indicum quantus est penetrant, insulasq; magno spacio à continente separatas pabulandi petant gratia. adq; ipsum palam est potentia amplissima magnitudinis fieri, quae per tantam soli latitudinem ad loca permeent destinata.

Sunt illic multae, ac mirabiles bestiae. Harum e

Y 4 multi

**Bestia mira-
biles Indica.**

multitudine, & copia partem persequemur. Leuis
crocuta uelocitate praecedit feras uniuersas, ipsa
asini magnitudine, cerui clunibus, pectore ac cru-
ribus leonis, capite camelino, bisulca ungula, ore
adusq; aures debiscente, dentium locis osse perper-
tuo. Hoc quoad formam. Voce autem loquentium
hominum sonos aemulatur. Est & Bale aliàs ut es-
quus, cauda uerò Elephanti, nigro colore, maxillis
aprimis, praefrens cornua ulira cubitalem modum
longa, ad obsequium cuius uelit motus accommo-
data: neq; enim rigent, sed flectuntur ut usus exigat
preliandi. Quorum alterum cum pugnat, proten-
dit, alterum replicat, ut si ictu aliquo alterius acu-
men obtusum fuerit, acies succedat alterius. Hippo-
potamis comparatur, & ipsa sanè aquis fluminum
gaudet. Indicis tauris color fuluus est, uolucris per-
nicitas, pilus in contrarium uersus, hiatus omne
quod caput. Hi quoq; circumferunt cornua flexibi-
litate, qua malint, tergi duricia omne telum respic-
entes, tam immiti feritate, ut capti animas projici-
ant furore. Manticora quoq; nomine inter hæc na-
scitur, triplici dentium ordine, coeunte uicibus ala-
ternis, facie hominis, glaucis oculis, sanguineo co-
lore, corpore leonino, cauda ueluti scorpionis acu-
leo spiculata. Voce tam sibila, ut imitetur fistula-
rum modulos, tubarumq; concentum, humanas car-
nes au-

nes auidissimè affectat, pedibus sic uiget, saltu sic potest, ut morari eam nec extentissima spatia possint, nec obstacula latissima. Sunt præterea boues unicornes, solum idis unguibus, nec bifidis. Sed atrocissimum est Monoceros monstrum mugitu horrido, equino corpore, Elephanti pedibus, cauda suilla, capite ceruino. Cornu è media eius fronte protenditur, splendore mirifico, ad longitudinem pedum quatuor, ita acutum quicquid impetat, facili ictu eius perforatur. Viuus non uenit in hominum potestate, & interimi quidè potest, capi nõ potest.

Aquæ etiam gignunt miracula non minora. Anguillas ad tricenos pedes longas educat Ganges, Bestiæ aquatice. quem Statius Sebosus inter præcipua miracula ait uermibus abundare cæruleis, nomine & colore. Hi bina habent brachia longitudinis cubitorum non minus senum, ad eò robustis uiribus, ut Elephantos ad portum uentitates, mordicus comprehensos ipsorum manu rapiant in profundum. Indica maria Balenas habet ultra spatia quatuor iugerum. Sunt et quos Physteras nuncupant, quæ enormes ultra mole, ingentium columnarum super antennas se nauium extollunt, haustrosque fistulis fluctus ita eructant, ut nimbose alluuiæ plerumque deprimant alucos nauigantium.

Sola India mittit Psitacum auem colore uiridi, torque puniceo, cuius rostri tanta duritia est, ut

cum è sublimi præcipitatur in saxum, nisi se oris excipiat, & quodam qua præsidio utatur extraordinariæ firmitatis. Caput uerò tam ualens, ut sit quando ad discendum plagis sit admonendus (nam fludet ut quod homines loquatur) ferrea clauicula sit uerberandus dum pullus est, atq; a deo intra alterum ætatis suæ annum, quæ monstrata sunt, & citius discit, & tenacius retinet. Maior paulò senior est & obliuiosus, & indocilis. Inter nobiles, et plebeios discretionem digitorum facit numerus. Qui præstant quinos in pede habent digitos, ceteri ternos. Lingua lata, multoq; latior, quàm ceteris auibus, unde perficitur, ut articulata uerba penitus eloquatur. Quod ingenium ita Romani delitiæ miratæ sunt, ut Barbari pfitacos mercem fecerint. Indorum nemora in tam proceram sublimantur excelsitatem, ut transiaci ne sagittis quidè possint. Pomaria ficus habent, quarum caudices in orbem spatio sexaginta passuum extuberantur, ramorum umbræ ambitu bina stadia consumunt. Foliorum latitudo formæ mazonicæ peltæ comparatur. pomum eximiæ suauitatis. Quæ palustris sunt, arundinem creant ita crassam, ut fissis inter nodijs lembi uice uehantur nauigantes, & radicibus eius exprimitur humor dulcis ad melleam suauitatem.

Tylos

Tylos Indiae insula est. Ea fert palmas, oleam creat, uineis abundat, Terras omnes hoc miraculo sola uincit, quod quaecunq; in ea arbor nascitur, nunquam caret folio. Mons Caucasus inde incipit, qui maximam orbis partem perpetuis iugis penetrant. Idem fronte, qua soli est obuersus, arbores piperis ostentat, quas ad Iuniperi similitudinem diuersos fructus edere asseuerant. Eorum qui primus erumpit, uelut Corilorum Fimbria, dicitur Piper longum, quod incorruptum est, Piper album, quorum cutem rugosam, & torridam calor fecerit, Piper nigrum. Qui demum caducus torretur feruido sole, uocamen trahit de colore. At quod ex ipsa arbore stringitur ut est, album Piper dicitur. Sed ut Piper sola India, ita & Hebenum sola mit-

Caucasus Pi-
per produ-
cit.

Hebenus.
arbor.

tit, nec tamen uniuersa, uerum exigua sui parte, syluis hoc genus gignit. Arbor est plerunq; tenuis, & frequentior, uimine raro in crassitudinem caudicis extuberata, hiulco cortice, & admodum reticulato, debiscentibus uenis, adeo ut per ipsos sinus pars intima uix tenui libro contegatur. Lignum omne atq; mediale, eadem ferme & facie, & nitore, qui est in lapide Sagate. Indi reges ex eo sceptra sumunt, & quascunq; Deorum imagines non nisi ex Hebeno habent. Iidem ferunt materia ista liquorem non contineri noxium, & quicquid male-

ficum.

ficum fuerit tactu eius auerti, hac gratia pocula ex Hebeno habent. Ita nihil mirum si peregrè sit in pretio, quo etiam ipsi quibus prouenit, honorantur. Hebenū ex India Romæ Mithridatico triumpho primum Magnus Pompeius exhibuit. Mittit India & Calamos odoratos, potentes aduersum intestinæ ægritudinis incōmoda, dat & multa alia fragrantia mirifici spiritus suauitate grata.

Indici lapides.

Indicorum lapidum in Adamantibus dignitas prima, utpote qui lymphationes abigant, uenenis resistent pauitantium mentium uanos metus pellant. Hæc primum de ijs prædicari oportuit, quæ respicere ad utilitatem uidebamus. Nunc reddemus quot, quæ eūe Adamantum sint species, & quis color cuiq; eximius. In quodam Crystalli genere inuenitur materis, in qua nascitur adæq; similis, splendore liquidissimo in mucronem sexangulum utrinq; secus leuiter turbimatus, nec unquam ultra magnitudinem nuclei auellani reperitur. Huic proximus in excellentissimo auro deprehenditur. Secundus pallidior, ac magis ad argenti colorem retinens. Tertius in uenis Cypri apparet propior ad aëriam faciem. Quartus in metallis ferrarijs legitur, pondere ceteros antecedens, non tamen & potestate. Nam & hic, & qui in Cypro deprehensatur, frangi queunt, pleriq; etiam Adamante altero

tero perforantur . At illi, quos primos diximus, nec ferro vincuntur, nec igni domantur, ueruntamen si diu sanguine hircino macerentur, nec aliter, quam si calido, uel recenti malleis aliquot ante fractis, & incudibus dissipatis, aliquando cædunt, atq; in particulas dissiliunt. Quæ fragmenta sculptoribus in usum insigniendæ cuiusq; modi gemmæ expetuntur.

Inter Adamantem, & Magnetem est quædam *Adamantis,*
 naturæ occulta dissensio, adeo ut iuxta positus non *& Magnæ*
 sinat Magnetem rapere ferrum: uel si admotus *tis antipa-*
 Magnes ferrum traxerit, quasi prædam quandam *thia.*
 quicquid Magneti hæserit, Adamas rapiat, atque auferat.

Lychniten deinde fert India, cuius lucis uigorem fragrantia excitat lucernarum, qua ex causa *λυχνίω* Græci uocauerunt. Duplex ei facies, aut in purpuream emicat claritatem, aut meracius suffunditur cocci rubore. Per omne intimum sui, siquidem pura sit, inoffensam admittit perspicuitatem. At si excanduit radijs solis incita, uel ad calorem digitorum attritu excitata est, aut palearum cassa, aut chartarum fila ad se rapit, contumaciter sculpturis resistens. Ac si quædo insignita est, dum signa exprimit, quasi quodam animali morsu partem cæcæ retentat.

Beryllos

Beryllos in sexangulas formas Indi atterunt, ut hebetem coloris leuitatem angulorum repercussu excitent ad aigorem. Beryllorum genus diuiditur in speciem multifariam. Eximij interuirentes glauci, & ceruli temperamento, quandam praesentant puri maris gratiam.

Infra hos sunt Chrysoberilli, qui languidius micantes aurea nube circumfunduntur.

Chrysoprasos quoque ex auro & porraceo mixtam lucem trahentes, aequè Beryllorum generi adiudicantur, Hyacinthizontas scilicet, qui hyacinthos propè referant, & ipsos probant. Eos uerò, qui Crystallo similes capillamentis intercurrentibus obscurantur (hoc enim uitio illorum nomen est) scientissimi lapidum plebi dederunt. Indici reges hoc genus gemmarum in longissimos Cylindros amant fingere, eosque perforatos Elephantorum setis subligant, ac monilia habent, aut plerumque ex utroque capite insertis aureis umbilicis, ut marcentem faciem ad nitelam incendant pinguiorem, quò per industriam metallo hinc inde addito fulgentiorem trahant lucem.

DE TA

125

130

9

INDICVM PELAGVS

7

5

3

I

2

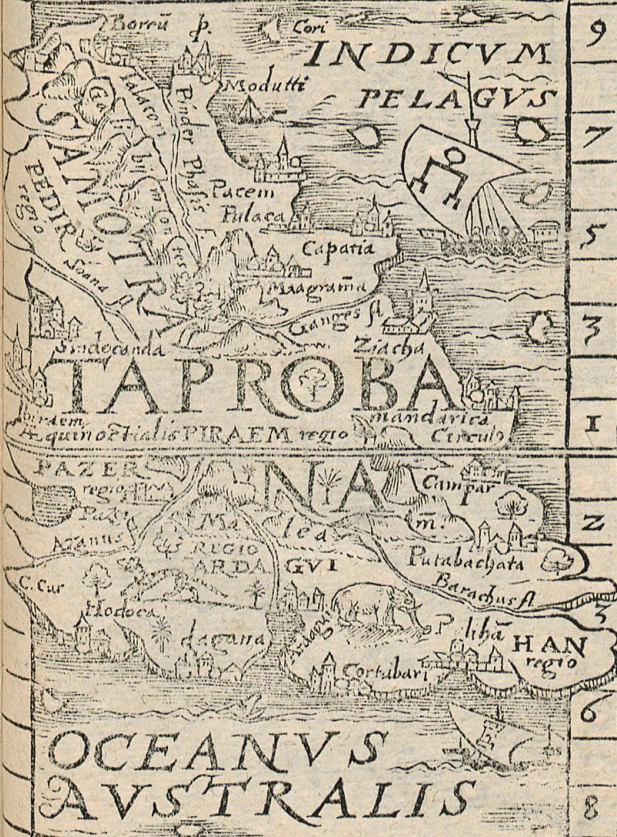
3

6

8

155

160

DE TAPROBANE INSVLA,
 & qua ratione primùm innotuerit.
 Qualis illic nauigatio. Quis gentis
 eius mos in rege eligendo. Item de
 Conchis, Margaritis, Vnioni-
 bus. Cap. LXVI.

32

Aprobanen insulam antequam te-
 meritas humana exquisito penitus
 mari fidem panderet, diu orbem al-
 terum putauerunt, & quidem eum,
 quem habitare Antichthones credentur. Verùm
 Alexandri Magni uirtus ignorantiam publici er-
 roris non tulit ulterius permanere, sed in hæc usq;
 secreta propagauit nominis sui gloriam. Missus in-
 gitur Onesieritus præfectus classis Macedonicæ,
 terram istam quanta esset, quid gigneret, quomo-
 do haberetur, exploratam notitiæ nostræ dedit. Pa-
 tet in longitudinem stadiorum septem millium, in
 latitudinem quinq; millium. Scinditur amne in-
 terfluo. Nam pars eius bestijs, & Elephantis re-
 pleta est, maioribus multò quam fert India. Partē
 homines tenent. Margaritis scatet, & geminis om-
 nibus. Sita est inter ortum, & occasum. Ab Eoo
 mari incipit prætenta India. A' Prasiana Indorum
 gente

gente dierum uiginti primo in eam fuit cursus, sed cum papyraceis, & Nili nauibus illò pergeretur, mox cursu nostrarum nauium septem dierum iter factum est. Mare uadosum interiacet altitudinis non amplius senum passuum. Certis autem canali- bus adeò altum, adeò depressum, ut nullæ unquam anchoræ ad profundi illius ima potuerint perue- nire. Nulla in nauigãdo syderum obseruatio: nam neq; Septentriones illic conspiciuntur, nec Virgi- liæ apparent. Lunam ab octaua in sexta mdecimã tantum supra terram uident. Lucet ibi Canopos, sydus clarum, & amplissimum. Solem orientem de- xtra habent, occidentem sinistra. Obseruatione i- taq; nauigandi nulla suppetente, per quam ad de- stinata pergentes, locum capiant. Vehunt alites, quarum meatus terram petentium regendi cursus magistros habent. Quaternis non amplius mensi- bus in anno nauigatur.

Adusque Claudij principatum de Taprobane
 Quando Ta hæc tantum noueramus, tunc enim Fortuna pates-
 probana per fecit scientiæ uiam latiore. Nam libertus Annij
 lustrata sit. Plocanij, qui tunc. Rubri maris uestigal admini-
 strabat, Arabiam petens, Aquilonib; præter. Cara-
 maniam raptus, quintodecimo demum die appul-
 sus est ad hoc littus, portumq; aduectus, qui Hip-
 puros nominatur. Sex deinde mēsis sermonens
 perdo

perdoctus, admissusq; ad colloquia regis, quæ cō-
 pererat, reportauit: stupuisse scilicet regem pecu-
 niam, quæ capta erat cum ipso, quod tametsi signa-
 ta disparibus foret uultibus, parem tamen haberet
 modum ponderis. Cuius æqualitatis cōtemplatio-
 ne cum Romanam amicitiam flagrantius cōcupis-
 set, Rachia principe legatos ad usq; nos misit, à q-
 bus cognita sunt uniuersa. Ergo inde homines cor-
 porum magnitudine alios omnes antecedunt. Cri-
 nes fūco imbuunt, cæruleis oculis, ac truci uisu, ter-
 rifico sono uocis. Quibus immatura mors est, in
 annos centum æuū trahunt, alijs omnibus anno-
 sa ætas, & penè ultra humanam extenta fragilita-
 tem. Nam aut ante diem, aut per diem somnus, no-
 ctis partem quieti destinant, lucis ortum uigilia an-
 teuertunt. Aedificia modicè ab humo tollunt. An-
 nona semper eodem tenore est, uites nesciunt, po-
 nis abundant. Colunt Herculem.

In regis electione nō nobilitas præualet, sed sus-
 fragium uniuersorum: populus enim eligit spectat-
 tum moribus, & inueteratæ clementiæ, & iam an-
 nis grauem. Sed hoc in eo queritur, cui liberi nul-
 li sint. Nam qui pater fuerit, etiā si uita spectatus
 sit, non admittitur ad regnandum: ac si forte aui-
 regnat pignus sustulit, exiuitur potestate: idq; maxi-
 mè custoditur, ne fiat hæreditarium regnum.

Z

ind

inde etiam si rex maximam præferat æquitatem, nolunt ei totum licere. Quadraginta ergo rectorum res accipit, ne in causis capitum solus iudicet, & sic quoque si displicuerit iudicatum, ad populū pro-uocatur, à quo datis iudicibus septuaginta, fertur sententia, cui necessariò acquiescitur. Cultu rex dissimili à cæteris uestitur Syrmate, ut est habitus, quo Liberum patrem amiciri uidemus. Quod si etiam ipse in peccato aliquo argutus sit ac reuictus, mortu mulctatur. Non tamen ut cuiusquam attrectetur manu, sed consensu publico rerum omnium interducitur ei facultas, etiam colloqui potestas punito negatur.

Cultura student uniuersi, interdum uenatibus indulgent, nec plebeias agunt prædas: quippe cum Tigrides, ac Elephanti tantum requirantur. Marina quoque piscationibus inquietant, marinasque Testudinum studines capere gaudent, quarum tanta est magnitudo, ut superficies earum domum faciat, & numerosam familiam non arctè receptet. Maior pars insulae huius, calore ambusta est, & in uastas desinit solitudines. Latus eius mare alluit peruiridi colore fruticosum, ita ut iube arborum plerumque gis bernaculis atterantur. Cernunt latus Sericum de montium suorum iugis. Mirantur aurum, & ad gratiam poculorum omnium, gemmarum adhibet
appa

apparatum. Secant marmora testudinea ueritate.

Margaritæ legunt plurimas, max. masq;. Con-
che sunt, in quibus hoc genus lapidum requiritur, Margaritæ
quæ certo anni tempore luxuriante conceptu, si- rum colle-
tiunt rorem uelut maritum, cuius desyderio hiant. Elio.

Et cum lunares maximè liquuntur aspergines, o-
scitatione quadam hauriunt humorem concupi-
tum. Sic concipiunt, grauida q; fiunt, & de saginæ
qualitate reddunt habitus Vnionum. Nam si purū
fuerit quod acceperint, candicant orbiculi lapillo-
rum. Si turbidum, aut pallore languescunt, aut ru-
fo innubilantur. Ita magis de cœlo, quam de mari
partus habent. Deniq; quotiens excipiunt matutina
ni aëris semen, fit clarius margaritum, quotiēs ue-
sper fit, obscurius. Quanto magis hauserit, tantò
magis proficit lapidum magnitudo. Si repète mi-
cauerit coruscatio, intemp. stiuo metu comprimuntur,
clausæ; subita formidme, uitis contrahunt
abortiua; aut enim per paruuli fiunt scrupilli, aut in-
anes. Conchis ipsis inest sensus, partus suos maci-
lari timent, cumq; flagrantioribus radijs exca-
duerit dies, ne fuscentur lapides solis calore subsi-
dunt, & se profundis ingurgitant, ut ab aestu uindi-
centur. Huic tamen providentiæ etas opitularur.
Nam candor senectâ disperit, & grandescensibus
Conchis flauescunt margaritæ. in aqua mollis est

Z z

Vnjo

Vnio, duratur euisceratus. Nunquam duo simul reperiuntur, inde Vnionibus nomen datum. Ultra semunciales inuentos negant. Piscantium insidias timent Conchæ, inde est, ut aut inter scopulos, aut inter marinos canes plurimum delitescant. Gregatim natant. Certa examini dux est. Illa si capta sit, etiam quæ euaserint in plagas reuertuntur. Dat et India Margaritas, dat etiam litus Britannicum, sicut Diuus Iulius thoracem, quem Veneri genitrici in templo eius dicauit, è Britannicis margaritis factum, subiecta in inscriptione testatus est. Lolliam Paulinam Caij principis coniugem uulgatum est habuisse tunicam ex margaritis, sestertio tunc quadringentes aestimatam. Cuius parandæ auaricia pater ipsius M. Lollius spoliatis Orientis regionibus, offendit Caium Cæsarem Augusti filium, interdicta quoque amicitia principis, ueneno interijt. Illud quoque expressit uetus diligentia, quod Syllanis primum temporibus Romam illati sunt Vniones.

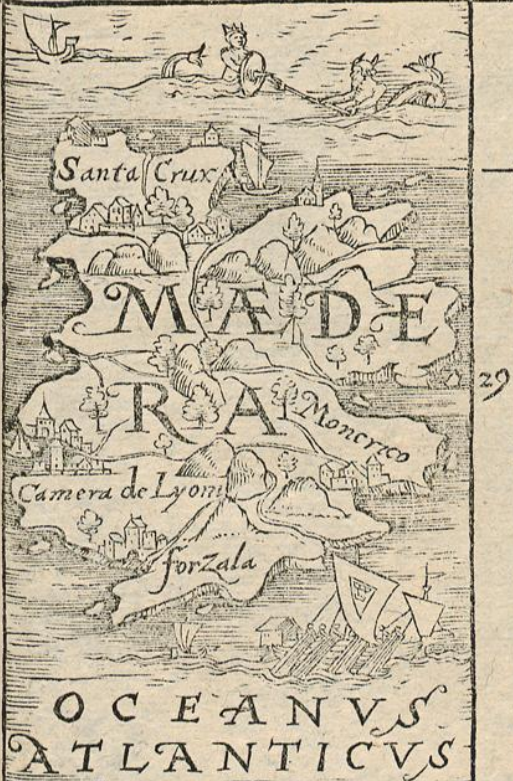
INDICVM ITINERARIVM.

Cap. LXVII.

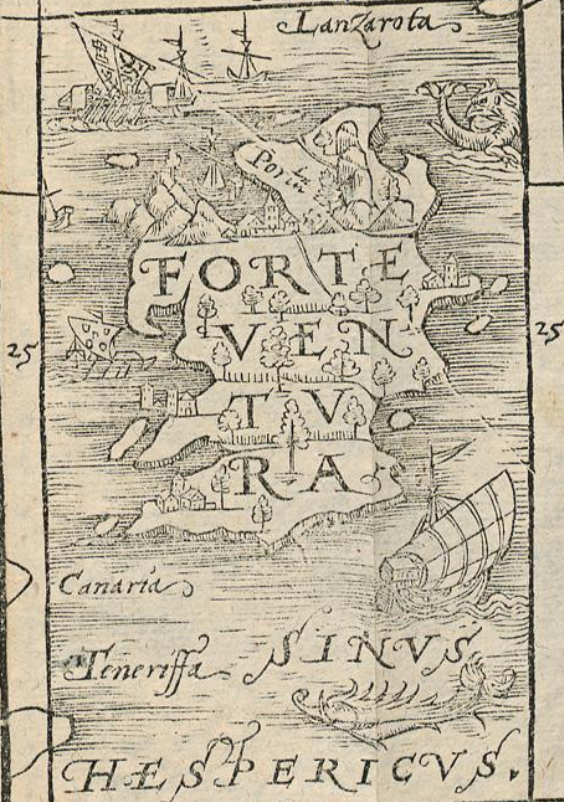
A insula Ausca consequens est ad continentem. Igitur à Taprobano Indiam reuertamur, cõuenit res Indicæ

356

356

358

358

dicat uidere. Sed si Indicis aut urbibus, aut nationibus insistamus, egrediemur promissæ concinnitatis modum. Proximam Indo flumini urbem habuere Capissam, quam Cyrus diruit. Arachosiam Aracotæ flumini impositam, Semiramis condidit. Cadrusia oppidum ab Alexandro Magno ad Caucasum constitutum est, ubi & Alexandria quæ patet amplitudine stadia triginta. Multa et alia sunt, sed hæc cum eminentissimis.

Post Indos montanas regiones Ichthyophagi tenent, quos subactos Alexander Magnus uesci piscibus uetuit, nam antea sic alebantur. Ultra hos deserta Carmania. Persis deinde, atq; ita nauigatio, in quam Solis insula rubens semper, & omni animalium generi inaccessa, quippe quæ nullum non animal illatum necet. Ex India reuertentes ab Hytani Carmaniae flumine, Septentriones primum uident. Achemenidis in hac plaga sedes fuerunt. Inter Carmaniae promontorium, & Arabiam quinquaginta millia passuum interiacent. Deinde tres insule, circa quas Hydri marini egrediuntur uicenum cubitorum longitudine.

Dicendum hoc loco quatenus ab Alexandria Aegypti pergatur usq; Indiam. Nilo uehente Copton usq; Etesijs flatib. cursus est. Deinde terrestre

Profectio e:
Aegypto in
Indiam.

Z 3

iter Hy,

iter Hydreum tenus. Post transactis aliquot mansionibus, Berenicen perueniunt, ubi Rubri maris portus est. Inde Ocelis Arabiae portus tangitur. Proximum Indiae emporium excipit Muzirum infame piraticis latronibus. Deinde per diuersos portus Cottonaræ succeditur, ad quam monoxylis lignis Piper conuehunt. Petentes Indiam ante exortum Canis, aut protinus post exortum, nauigia media æstate soluunt: reuerentes reuauigant Decembri mense, Secundus ex India uetus est Vulturinus, at cum uentum est in Rubrum mare aut Africus, aut Auster uehunt.

Spatium Indiae decies septies centena & quinquaginta millia passuum proditur. At Carmaniae centum millia, cuius pars non caret uitibus. Præterea habet genus hominum, qui non alia, quam bestudinis carne uiuunt, hirsuti omnia facie tenus, quæ sola leuis. Idem corijs piscium uestiuntur Chelonophagi cognominantur.

DE SINU PERSICO ATQVE

Arabico. Deq; Azanio mari.

Cap. LXVIII.

LRumpit hæc littora Rubrum mare, idq; in duos sinus scinditur. Quorum qui ab oriente est, Persicus appellatur, quandoquidem oram illam habitauere Persidis populi, uicies & sexagies centena millia passuum circuitu patens. Ex aduerso unde Arabia est, alter Arabicus uocatur. Oceanum uerò qui ibi influit, Azanium nominarunt. Carmaniæ Persis annectitur, quæ incipit ab insula Aphrodisia uariarum opum diues, translata quondam in Parthicum nomen, littore, quo occasui obiacet porrecta in millia passuum quinquaginta. Oppidum eius nobilissimum Susa, in quo tempus Susiæ Dianæ. A' Susis Babytace oppidum centum triginta quinque, millibus passuum distat, in quo mortales uniuersi odio auri coëmunt hoc genus metalli, & abijciunt in terrarum profunda, ne polluti usu eius, auaritia corrumpant æquitatem. Hinc inconstantissimus est terrarum modus, nec immeritò, cum aliæ circa Persida nationes Schœnis, aliæ Parasangis, aliæ incomperta disciplina,

Z 4 terras

terras metiantur, & incertam fidem faciat mensura
& ratio discors.

DE PARTHIA ET CYPRI
sepulchro. Cap. LXIX.

Parthia quanta omnis est à meridie
Rubrum mare, à Septentrione Hyr-
canum salum claudit. Regna in ea
duodeuiginti dissecantur in duas
partes. Undecim quæ dicuntur superiora, inci-
piunt ab Armenico limite, & Cassio littore por-
recta ad terram Scytharum, quibus concorditer
degunt. Reliqua septem inferiora (sic enim uoci-
tant) habent ab ortu Arios, Arianosq; Carmani-
am à medio die, Medos ab occiduo solis plaga, à
septentrione Hyrcanos. ipsa autem Media ab occa-
su transversa utraq; Parthiæ regna amplectitur, à
septentrione Armenia circumdatur, ab ortu Cas-
spios uidet, à meridie Persidem. Deinde tractus
hic procedit usq; ad castellum, quod Magi
obtinent Passargada nomine, hic
Cypri sepulchrum.

DE BABYLONE. DE ATLANTICO Oceano. De Gorgonum, ac Fortunatis insulis.

Cap. LXX.

Caput Haldæe gentis caput Babylon est, à Semiramide cōdita tam nobilis, aut propter eam & Assyrij. & Mesopotamij in Babylonie nomen transferint. Vrbs est sexaginta millia passuum circuitu Babylonis patens, muris circumdata, quorum altitudo duobus descripio: centos pedes detinet, latitudo quinquaginta, in singulos pedes ternis digitis ultra quam mensura nostra est altioribus. Amne interluitur Euphrate. Beli ibi iouis templum, quem inuentorem cœlestis disciplinæ tradidit etiam ipsa religio, quæ Deum credit. In æmulationem urbis huius Ctesiphontem Parthi condiderunt.

Tempus est ad Oceani oras reuerti represso in Aethiopiam stylo. Namque ut Atlanticos æstus accipere ab occidente & Hispania, iam dudum dixeramus, ab his quoque partibus mundi, unde primum Atlantici nomen induat, exprimi par est.

Z 5

Pela

Pelagus Azanium usque ad Aethiopum littora
 promouetur, Aethiopicum ad Mossylicum pro-
 montorium, unde rursus Oceanus Atlanticus. Iu-
 ba igitur uniuersae partis, quam pluri propter so-
 lis ardorem peruiam negauerunt, facta etiam uel
 gentium, uel insularum commemoratione ad con-
 firmandae fidei argumentum, omne illud mare ab
 India usque ad Gades uoluit intelligi nauigabile,
 Cori tamen flatibus, cuius spiritus praeter Arabia
 am, Aegyptum, Mauritaniam euehere, quamuis
 queant classem, dummodo ab eo promontorio In-
 diae cursus dirigatur, quod alij Lepten acran,
 alij Depranum nominauerunt. Addidit & sta-
 tionum loca, & spatiorum modum. Nam ab
 Indica prominentia ad Malachum insulam, as-
 firmant esse quindecies centeta millia passuum, a
 Malacho ad Sceneon ducenta XXV. millia. In-
 de ad Insulam Sadanum centum quinquaginta mil-
 lia. Sic confici ad apertum mare decies octies cen-
 tena & septuagintaquinque millia. Idem opi-
 nioni plurimorum, qui ob solis flagrantiam, ma-
 ximam partis istius regionem ferunt humano ge-
 neri inaccessam sic reluctatur, ut mercantium
 ibi transitus infestari ex Arabicis insulis dica-
 tur,

tur, quas Ascite habent Arabes, quibus è re nata datum nomen. Nam bubulis uribus contabulatas crates superponunt, uectatiquè hoc raris genere prætereuntes infestant sagittis uenenatis.

Habitari etiam Aethiopiæ adusta Trogloditarum, & ichtyophagorum nationibus, quorum Troglodytæ tanta pernicitate pollent, ut feras quas sagitant, ipsi cursibus persequantur. Icthyophagi non secus quàm marinæ beluæ nando in aqua ualent, ita exquisito Atlantico mari usq; occasum etiam Gorgonum meminit insularum. Gorgonum insule. Gorgones insulæ ut accepimus obuersæ sunt promontorio, quod uocamus Hesperionceras. Has incoluerunt Gorgones monstra, & sanè adhuc monstruosa gens habitat. Distant à continenti bidui nauigatione. Prodidit deniq; Xenophon Lampscenus, Hannonem Pœnorum regem in eas permeauisse, repertasq; ibi foeminas alitis pernicitate, atq; sex omnibus, quæ apparuerunt duas captas tam hirto, atq; aspero corpore, ut ad argumentum spectandæ rei duarum cutes, miraculi gratia, inter donaria Iunonis suspenderet, quæ durauere usque in tempora excidij Carthaginensis.

Vltra

Hesperidum
insula.

33

Ultra Gorgonas Hesperidum insula sicut Seba-
sus affirmat, dierum quadraginta navigatione in-
timos maris sinus recesserunt. Fortunatas con-
tra leuam Mauritaniae tradunt iacere, quas Iuba
sub meridie quidem sitas, sed proximas occasui di-
cit. De harum nominibus expectari magnum
mirum reor, sed infra famam uocabuli res est. In
prima earum, cui nomen est Ombrion, aedificia
nec sunt, nec fuerunt. Iuga montium stangis ma-
descunt. Ferulae ibi surgunt ad arboris magnitudi-
nem. Earum, quae nigrae sunt, expresse liquorem
reddunt amarissimum: quae candidae, aquas re-
uomunt etiam potui accommodatas. Alteram
insulam Iunoniam appellari ferunt, in qua pau-
xilla aedes ignobiliter ad culmen fastigiata. Ter-
tia huic proxima eodem nomine, nuda omnia.
Quarto loco capraria appellatur enormibus la-
certis plus quam referta. Sequitur Niuarina aere
nebuloso, et coaecto, ac propterea semper niua-
lis. Deinde Canaria repleta canibus, forma etiam
eminentissimis, inde etiam duo exhibiti Iubae re-
gi. In ea aedificiorum durant uestigia. Auium
magna copia, nemora pomifera, palmetae Caryo-
tae ferentia, multa nux pinea, larga melle, am-
nesque

*nes fluris piscibus abundantes. Perhibent etiam
 expui in eam undoso mari belluas, deinde cum
 monstra illa putredine tabefacta sunt, omnia illic
 infici tetra odore. Ideoque non penitus ad
 nuncupationem suam congrue-
 re insularum qua-
 litatem.*

Iulij Solini Polyhistoris
 Libri, finis.

B A S I L E Æ,
 EX OFFICINA HENRICI
 PETRINI ANNO SALVTIS
 HUMANAE, MD. LXXVI.
 MENSE APRILI.

